Colecția Clepsidra

O. GOGA și M. STAN

ÎNTÎLNIRE CU UMBRELE

EDITURA EMINESCU

Colecția Clepsidra

De aceiași autori

în colecția „Clepsidra"

Cazul Spada, 1977

Ceasul de la miezul nopții, 1978

Războiul tăcut, 1979

Pe frontul nevăzut, 1980

O. GOGA și M. STAN

ÎNTÎLNIRE CU UMBRELE

EDITURA EMINESCU

Colecția Clepsidra

BUCUREȘTI 1981

Coperta de Aurel Bulacu

Unul cîte unul șapte bărbați pășiră în încăperea cufundată în întuneric. Aveau mîinile împreunate și fiecare purta, cu mare grijă, cîte un potir de cristal. În tăcere s-au așezat la masa rotundă, iar potirele le-au pus în dreptul lor. Apoi, cu mîinile împreunate și capetele plecate, smeriți s-au adîncit într-o rugă mută.

Flăcările gălbui ale luminărilor, tot șapte la număr, din sfeșnicul aflat în mijlocul mesei, alcătuiau un cerc de lumină, iar reflexele stîrnite de cristalul potirelor se desenau în cercuri multicolore pe tavanul vopsit în albastru azuriu.

— Să intre ucenicul ! rosti bărbatul care se apropiase ultimul de masă.

Cam în același moment, de undeva, de sus, începu să se răspîndească, abia perceptibil, o melodie cîntată de un cor de femei. Efectul era de-a dreptul incredibil. Pereții parcă dispăruseră, încăperea prelungindu-se dincolo de spațiul obișnuit și totul părea că plutește într-un vis feeric. Cel puțin aceste senzații le încerca Pavel Darian cînd înainta către centrul camerei, după ce i se deschisese ușa, la o comandă.

— Crezi în puterea spiritului ? se auzi o voce guturală, imediat ce muzica încetă.

— Cred ! răspunse neofitul şi făcu iarăşi trei paşi. Se opri, aşezîndu-se din nou în poziţia de rugă, şi aşteptă.

— Crede în puterea spiritului ! reluară în cor bărbaţii şi melodia se auzi, filtrată de sunete ce păreau venite din altă lume.

— Urmezi neabătut poruncile ? sună o altă întrebare.

— Urmez ! răspunse, la fel de hotărît, Pavel Darian. Cei trei paşi pe care îi făcu iarăşi răsunară în întuneric ceva mai apăsat decît primii.

— Urmează poruncile ! intonă melopeic corul celor şapte bărbaţi.

Darian mai făcu un pas. Ultimul care i se permitea. Se afla acum în apropierea mesei şi, în liniştea încăperii, simţea chiar răsuflarea celor şapte. Vocea pe care o auzise i se părea cunoscută. În inflexiunile uşor guturale, o anume particularitate a pronunţiei ca şi tonul dur, al omului obişnuit să poruncească, nu-i erau străine, deşi nu reuşea să-şi amintească în ce împrejurare o mai percepuse..

— Respecţi obedienţele ?

— Respect !

— Respectă obedienţele ! repetă, ca un ecou, corul bărbaţilor, iar muzica izbucni, din nou, învăluitoare, mai aproape şi mai aproape, de parcă femeile s-ar fi aflat în încăpere.

— De acum eşti membru al asociaţiei secrete „Potirul", cu gradul de ucenic. Primeşte mănuşile albe şi străduieşte-te să te dovedeşti demn !

Pavel Darian luă mănuşile albe, ţesute din mătase fină, le trase pe degete şi îşi împreună mîinile a rugă. Un sentiment de nespusă bucurie îi cuprinse întreaga fiinţă. Ar fi strigat de fericire. Devenise membru al or-

ganizației secrete din orașul lor și asta îi deschidea nebănuite perspective lui, feciorului unor oameni obișnuiți. Se bucura și pentru faptul că reușise să-l recunoască pe cel care îi dăduse potirul și a cărui voce i se păruse atît de familiară. Era baronul Martin Niscanu. Omul cel mai bogat din Timișoara, bărbatul cel mai invidiat, industriașul cu cele mai mari averi, omnipotentul curtat cu slugărnicie de autorități.

„Sînt un om făcut!" își zise Pavel, nu fără o umbră de mîndrie, gîndindu-se că, la cei douăzeci și șapte de ani ai săi, devenise cineva.

Era un tînăr dotat, inteligent, inventiv și, mai ales, dornic să parvină, să aibă bani, cît mai mulți bani și, bineînțeles, putere. Terminase liceul comercial cu destule greutăți, suportate cu stoicism de către părinți și sora mai mare. După aceea, se angajase la una din firmele de produse din piele, unde se remarcase destul de repede. Își cîștigase simpatia tinerilor, și chiar se apropiase de mișcarea revoluționară. Într-o împrejurare, deși n-ar fi vrut să se afirme în felul acesta, luase poziție, alături de alți salariați, cerînd organizarea unei cantine. Dacă ar fi putut, nu s-ar fi băgat într-o asemenea „tovărășie politică". Acțiunea fusese întreprinsă sub conducerea comuniștilor, de către organizația U.T.C. Uteciștii se impuseseră și cîștigaseră în disputa cu patronul. Darian dobîndise și el ceva, dar, foarte curînd, avea să piardă, lăsîndu-se corupt și devenind omul patronului. Îl ținea la curent, în secret, cu toate acțiunile muncitorilor, primind, în schimb, un fel de remunerație specială. Ca să poată afla cît mai multe continua să întrețină legături cu tinerii revoluționari. Și ca să cîștige și mai mult încrederea muncitorilor, punea un zel întreit în îndeplinirea sarcinilor ce le primea. Una din primele sarcini se dovedise destul de ușoară. Trebuia să transporte un pachet. Exe-

cutase totul cu precizie, cum fusese instruit de legătura sa, o tînără muncitoare, care lucra la aceeași fabricuță de pielărie. Fusese și acesta un episod din viața lui. Se îndrăgostise puțin de fată, dar foarte curînd și-a reprimat sentimentele. Era prea săracă pentru el, pentru ambițiile lui, pentru ceea ce visa să devină.

Cu timpul, avansase. Tinerii căpătaseră și mai multă încredere în el ; reușise să treacă drept o persoană serioasă, așa că fusese recomandat să fie primit în rîndul comuniștilor, Pentru verificare, primise sarcina de a organiza „Ajutorul roșu" la Fabrica de încălțăminte „Batha". Activitatea necesita, pe lîngă talent organizatoric, și puterea de a rezista presiunii Siguranței în caz de descoperire.

În ziua în care legătura îi transmisese sarcina, zăbovise pînă seara tîrziu la „Pomul de fier" cu o halbă de bere în față, întrebîndu-se ce să facă. Se afla într-o dilemă și nu știa cum anume să o scoată la capăt, mai ales că o astfel de activitate l-ar fi pus în conflict nu numai cu patronul, ci și cu poliția. Cu uteciștii nu o putea termina dintr-o dată. Nu că s-ar fi rușinat de cineva. Nu se mai gîndea nici la fata aceea, în ai cărei ochi mai deslușea, cînd și cînd, anumite străluciri. Altele erau dedesubturile. Intenționa să devină membru al partidului comunist. Inteligent și scormonitor, citise cu atenție literatura comunistă recomandată. Ideile și concepțiile privind lupta pentru transformarea lumii le știa, le învățase pe de rost și chiar le putea explica semnificația, dar pentru el erau doar simple exerciții de logică socială. Oricît de dornic de parvenire era, nu-i lipsea simțul măsurii sau, mai bine-zis, al prevederii. Înțelesese țelurile mișcării, forța pe care o concentra partidul și membrii săi. De aceea îi era teamă să renunțe la „trecutul" pe care reușise să și-l construiască cu atîta dibăcie, socotindu-l o investiție căreia nu voia

să-i dea cu piciorul. „Niciodată nu se știe la ce poate fi bună și cartea asta de vizită" își spunea din cînd în cînd.

Este drept că activitatea în care făcuse primii pași îi stîrnea și multe neliniști, adevărate coșmaruri chiar, mai ales la gîndul de a da ochii cu poliția. Ori de cîte ori privea clădirea verzuie a Prefecturii de poliție, îl trecea un fior rece prin șira spinării, iar inima i se strîngea, prinsă parcă într-o menghine. Dar se liniștea singur, angajîndu-se, de fiecare dată, să fie prudent... să aibă grijă.

Cînd i s-a comunicat că tovarășii au încredere în el și că putea să aspire la primirea în partid, șocul a fost și mai puternic. Pe moment a amuțit. Nu știa ce hotărîre să ia. A simțit nevoia să se sfătuiască cu cineva mai apropiat. Nu s-a gîndit la nimeni altcineva decît la „amabilul" patron, pe care-l slugărea cu credință și căruia i-a destăinuit totul. Acesta l-a ascultat și i-a spus să aștepte pînă o să-i comunice el ce are de făcut.

S-a simțit mai ușurat, mai eliberat de griji. Cîteva zile mai tîrziu, într-o seară, tocmai cînd se pregătea să distribuie un pachet cu broșuri — sarcină pe care o primise din partea organizației locale de partid — a fost arestat. Totul s-a petrecut fulgerător, tocmai cînd se pregătea să iasă dintr-o străduță lăturalnică.

— Ureche, i-a zis comisarul șef Ilarion Anca. Să nu faci nazuri că dracu' e-al tău, banditule! i-a mai șoptit, și Pavel s-a urcat în mașina cu capotă de pînză de parcă ar fi pășit în fața plutonului de execuție.

Anca era îmbrăcat civil deși tare îi plăcea să umble în uniforma de culoare neagră, cu epoleții albi, arborați ca la paradă. Pavel îi privea profilul și se întreba dacă n-ar putea încerca să scape, încîntat că se lăsase capturat atît de ușor.

— Să nu încerci ceva, că o încurci rău de tot..., își repezi amenințarea comisarul șef, fără ca măcar să întoarcă ochii spre el, mai mult șoptind cuvintele printre dinții îmbrăcați în aur.

Mașina o luă, pe o cale ocolită, spre clădirea Prefecturii. Intrară pe poarta din spate, unde un gardian ridică repede bariera cînd văzu automobilul.

— Nu în sus, puișorule. Ia-o în jos, la beci ! Ce, crezi că te-am invitat la o cafea... ? ! i se adresă comisarul la fel de dur, cînd Pavel încercă să pună piciorul pe prima treaptă a scării ce ducea la etaj...

— Zvecule, a venit clientul ! mai spuse și-l împinse nerăbdător pe Pavel în încăperea, a cărei ușă de fier fusese deschisă de subinspectorul Gheorghe Zvecu.

Acesta, numai în cămașă, cu mînecile suflecate și nasturii descheiați, lăsînd să i se vadă brațele și pieptul cu mușchi zdraveni, acoperiți de un păr negru și des, îi administră o directă în plex. Surprins de lovitură, îndoit de durere, Darian scăpă pachetul din mînă.

— Ce ai în pachet ? nu-i lăsă Anca timp să-și revină.

Pavel nu răspunse. Momentul de care se temuse cel mai mult, la care nici măcar nu voia să se gîndească, sosise, iar el nu era pregătit pentru luptă, nu avea nici dorința, nici hotărîrea de a rezista acestor indivizi, din cale afară de cruzi, care nu păreau dîspuși să-l trateze cu mănuși. Abia acum, în fața situației critice, se străduia să deslușească și să înțeleagă, cît de cît, de ce tărie și forță dăduseră dovadă cei care, deși căzuseră în mîinile polițiștilor, nu dezvăluiseră niciodată nimic. O undă de respect îl încercă pentru toți acei oameni. Dar el nu avea forța și tăria lor, nu dorea să devină erou, să opună în vreun fel rezistență. Gîndul că Zvecu îl poate lovi din nou în stomac îi opri respirația. De durere, nici nu auzise prea bine cea de-a doua întrebare. Tăcerea îl înfurie și mai mult pe Anca.

— Nu vrei să recunoști, mama mă-tii de bandit ?

— Nu am ce să...

— Gura, jigodie, zbieră Zvecu, lovindu-l cu dosul palmei. Acum începem dansul, dar ai grijă să vorbești respectuos cu don' comisar-șef, că te rup..., auzi bă, te rup ! îl avertiză subinspectorul, în timp ce îi fixa cătușele pe încheieturile mîinilor. După aceea, cu bastonul de cauciuc îl plesni scurt, la fel de neașteptat ca și prima dată, peste degetele adunate ale palmelor. Pavel sări ca ars. Lacrimi mari începură să i se prelingă pe obraji...

— Zici ?

— Ce să... ? dar nu mai apucă să-și termine vorba. Zvecu șfichiui cu bastonul în aer ; se pregătea să-l lovească și mai puternic. Pavel tresări, ca și cînd ar fi simțit lovitura. Încordat, o așteptase. Cînd bastonul trecu pe lîngă el, fără să-l atingă, tortura i se păru și mai cumplită. Prevedea că va veni o lovitură năprasnică. Zvecu lovi ca un mare expert, tocmai cînd mușchii abia se relaxară. Durerea pătrunse pînă dincolo de oase, paralizîndu-l.

— Vă spun tot, nu mai rezist... ! strigă cît putu de tare Darian spre supărarea lui Zvecu, care se pregătise să-l chinuiască zdravăn pe noul „client" al brigăzii de luptă anticomunistă și nu se așteptase să cedeze mai înainte ca el să-i fi administrat o porție substanțială din tratamentul obișnuit. Se număra printre marii specialiști în mînuirea „uneltelor" de tortură. Pentru el, torturarea unui arestat făcea parte din satisfacțiile zilnice. Deși lovea cu bestialitate, cu înverșunare, îndepărtîndu-se de tot ce-i omenesc, avea, totuși, un sentiment de stimă pentru cei care îi rezistau. Știa că întotdeauna „distracția", cum numea el ancheta în forță cu comuniștii, dura mult mai mult. Or, în cazul de față nici măcar nu se „încălzise",

bine, că individul, de spaimă, se declarase gata să spună tot ce știa.

— Asta n-are stofă de comunist, don' comisar... E o pușlama..., nu se putu stăpîni Zvecu, privindu-l cu scîrbă pe tînăr.

— Lasă vorba și adu-l sus ! i-o reteză scurt comisarul și ieși, tamponîndu-și ușor fruntea pe care se vedeau cîteva broboane de transpirație.

Zvecu desfăcă mînecile cămășii, încheie nasturii, își potrivi cravata, apoi își trecu palmele cu degetele răschirate prin părul des și negru, îmbrăcă vestonul pe care sclipeau tresele argintii de subinspector, totul fără grabă. Prelungea voit momentul în care trebuia să-i scoată captivului cătușele. Fura din timp cu aranjatul ținutei și trăgea cu coada ochiului spre arestat. Îi ghicea teama, dorința de a părăsi cît mai repede încăperea în care se găsea și care îi făcea sufletul să tremure. Tocmai de aceea, tărăgăna cît putea lucrurile.

— Mișcă, scîrnăvie !... Cum dracu' nu te-au dibuit comuniștii că nu ești de-al lor, lăsîndu-și secretele pe mîna unei jigodii ca tine... ? Haide, ușurel, să nu-ți betegești mîinile, mormăi în timp ce-i desfăcea cătușele.

Darian începu să-și maseze încheieturile, luînd-o grăbit spre ușă. Îl opri, însă, o lovitură năprasnică de pumn în ceafă.

— Stai niteluș să te pup, scumpule ! i se adresă iarăși Zvecu cu ură, fără ca măcar să se uite la el. Să nu-mi cazi în labă încă o dată, că te distrug ! Uită-te la mine și fotografiază-mă ! O să-ți amintești de subinspectorul Zvecu și-n mormînt... Mă vezi ? !

— Da..., îngăimă și mai înspăimîntat Darian, gîndindu-se la ce ar fi putut păți dacă ar fi refuzat să declare tot ceea ce știa despre activitatea clandestină desfășurată de tinerii comuniști.

Urcă încet scările, avîndu-l în coastă pe polițist. Era bucuros că reușise să scape de bătaie, deși îl rodea neliniștea bănuind ce o să urmeze. Își făcu socoteala să nu spună prea multe, dar cînd păși în biroul comisarului șef, ghicindu-i parcă intențiile, Zvecu, înainte de a închide ușa, îi arse încă un pumn în plex, scurt, cu o mișcare fulgerătoare. Cu toate că nu trecuseră decît cîteva minute, iar intensitatea celor trăite depășise orice experiență anterioară, acum și aici, lîngă ușa comisarului șef al brigăzii speciale de luptă anticomunistă, ultima lovitură a lui Zvecu, tot atît de năprasnică și de neașteptată ca și prima, îi topise și fărîma de demnitate ce-i mai rămăsese. Hotărîrea de a mai ascunde cîte ceva i se risipi ca petalele unei flori de măr ieșite prea timpuriu din boboc și atacate de brumă.

— Zvecule, zi-i să ne aducă două cafele... Oaspeții se tratează și altfel... Domnul Darian, se pare, vrea să ne fie prieten și nu putem să nu ținem seama de asta.

În timp ce spunea toate astea, comisarul șef zîmbea de parcă abia ar fi așteptat să-l întîlnească pe tînărul din fața sa, cu umerii căzuți și în ai cărui ochi se putea încă citi durerea pe care o resimțea după loviturile lui Zvecu.

— Ia loc, domnule Darian ! continuă pe un ton ceremonios, dar în același timp ironic, comisarul șef.

Pavel se așeză pe marginea scaunului, ținîndu-și mîinile împreunate în față. Ilarion Anca scoase din buzunarul hainei un pachet de țigări „Regale", îl desfăcu și îl întinse :

— Ia, tinere, nu te sfii ! Să nu faci fasoane cu mine nici la țigări, nici la altceva... înțeles ? !

Darian luă țigara cu banderolă aurie și o frămîntă, abia atingînd-o cu vîrful degetelor. Cîteva firișoare de tutun căzură pe stofa pantalonilor. Le ciuguli și le puse

în scrumieră, așteptînd ca Anca să apese pîrghia brichetei masive de birou, montată într-un pantof de porțelan. Se aplecă și o aprinse, trăgînd adînc fumul în piept.

În acest timp, un gardian se strecură discret pe ușă, depuse în dreptul fiecăruia ceșcuța de cafea și se retrase, la fel de ușor, trăgînd ușa capitonată.

— Ești băiat deștept, Pavele! Uită-te și tu, stai în biroul comisarului șef, fumezi țigări „Regale" și, cum vezi, au venit și cafelele...

Darian nu mai așteptă să fie invitat. Sorbi lichidul fierbinte și, între două înghițituri, continuă să tragă cu poftă din țigara fină, privind, cînd și cînd, spre comisar...

— Ei, de-acum, tinere, să trecem la treabă, pauza s-a terminat! îi spuse tăios Ilarion, punînd ceșcuța deoparte și așezîndu-i în față o coală de hîrtie albă, pe antetul căreia se putea citi: „Siguranța statului, Brigada de luptă anticomunistă". Scrie!

Darian luă stiloul cu mîna tremurîndă, îi desfăcu atent capacul aurit, se foi în scaun și privi spre comisar.

— Angajament... Subsemnatul Darian Pavel, mă angajez, în fața domnului comisar șef Ilarion Anca, să informez organele în drept asupra activității grupului de comuniști din oraș. Jur să fiu sincer și cinstit în toate declarațiile mele. Așa să-mi ajute Dumnezeu. Semnează și pune data!

Anca privea atent, peste birou, rîndurile scrise de Darian și se simțea mulțumit, aproape fericit de faptul că, în sfîrșit, își realizase visul și pusese mîna pe-o pasăre rară... Toate încercările sale de a-și infiltra un agent în rîndul organizației comuniste fuseseră sortite eșecului. Îl dibuiseră imediat și agenții îi fuseseră demascați, deși folosise metode dintre cele mai rafinate. Luase destulă papară pentru asta și nu mai știa cum să se justifice, nici față de prefect, nici față de cei de la București, la

fel de neînțelegători că nu reușise să curme mișcarea clandestină comunistă din oraș și județ. Totul i se reproșase comisarului șef Ilarion Anca. În capul lui se spărseseră toate, el trebuise să suporte toate amenințările. Le suportase cu stoicism, convins că va veni și ziua sa. Și uite că venise. Îl curtase pe patronul fabricii de marochinerie, fiindcă mirosise el ceva acolo. Prea reușea vulpoiul să se descurce cu cei din sindicat. Mirosul său fin de polițist îi spusese că nu se putea ca bătrînul să nu aibă vreo „limbă" și între „roșii", cum le spunea comuniștilor. Sigur că de bună voie nu i-l dăduse. Ilarion știa că, dacă scormonește, era imposibil să nu descopere ceva compromițător despre patron. Și, într-adevăr, găsise. Bătrînul se dedulcise la tinerețe. Era convins că fetișcanele alungă moleșeala bătrîneții. Ca să-i cumpere tăcerea, bătrînul, pe lîngă numele informatorului, trebuise să-i dea și o sumă de bani. Informatorul era, așadar, Pavel Darian și comisarul șef nu mai avea nici un fel de griji cu privire la pătrunderea sa în mișcarea comunistă din oraș.

— Numele tău conspirativ este Crișan. Memorează numărul meu de telefon de acasă. Numai acolo, și numai la ora 22,00 îmi dai telefon ! Tu o să ai un regim special. Nu-ți fac dosar. Nu-ți cer informații scrise. Pe mine mă interesează să aflu totul, dar absolut totul... O să primești și bani, dacă ești harnic. Dacă încerci să ne tragi pe sfoară, te dau pe mîna lu' Zvecu, ...și are omu' o mînă de care trebuie să te ferești... ca de dracu'...

— Am înțeles, don' comisar...

— ...șef, Pavele, șef. Comisari am eu destui aici, da' șef e doar unu'. Eu, bă ! Să nu uiți nici o clipă asta !

— Nu uit ! Am să fac ce-mi cereți... Numai să nu se știe...

— Credeam că m-ai înțeles...

— V-am înțeles. Am să fiu omul dumneavoastră din umbră.

— Bravo, Pavele, bravo ! Îmi placi ! Și, ca o dovadă, ia de la mine două miișoare...

Suma reprezenta leafa pe două luni a lui Pavel. Trădătorul își simți dintr-o dată obrajii aprinși de flacăra lăcomiei și mulțumi slugarnic. Ilarion îl privi zîmbind și luă coala pe care Darian scrisese angajamentul. O citi atent.

— Pune data, Crișane, 19 septembrie 193... Să nu uiți data asta niciodată ! Ești legat de mine, așa cum este un copil de mamă-sa...

Toate acestea îi trecuseră prin minte lui Pavel într-o fracțiune de secundă. Pentru cîteva clipe, își simți brațele aproape paralizate. Amintirea lui Zvecu plana amenințătoare, ca un nor gata să strivească cu grindină roadele date în pîrg. Se trezi repede din acest adevărat coșmar și lăsă potirul de cristal pe masă. „Cel puțin ăștia nu bat la inițiere", își zise, nu fără o urmă de zîmbet, gîndindu-se la ochii cu care ar fi fost privit de către Consiliul asociației secrete, dacă aceștia l-ar fi dibuit că era simpatizant comunist și informator al Siguranței.

Cînd Pavel auzise prima dată de existența unei asociații secrete în orașul lor, crezuse că totul era o glumă. Rîsese cînd Fabian, unul dintre prietenii săi, om cu relații în rîndul feciorilor de bani gata, îi povestise intenția de a intra în rîndul inițiaților.

— Fugi de-aici ! îi spuse neîncrezător Darian.

— Fug eu, da' să știi că...

Atunci se cuibărise și mai mult în el dorința de parvenire, de a se integra, prin membrii asociației, protipendadei orașului. Totul începuse cu un an înainte de a avea

loc ceremonia de inițiere și, în primele zile ce au urmat discuției, încercările sale de a da de un fir suferiră eșec după eșec. Întrebase în stînga și în dreapta, discret. Nu i se răspunse decît prin ridicări din umeri. Îndrăznise și pusese aceeași întrebare legăturii sale superioare din organizația de tineret. Era consemnul ca, pentru orice probleme, să se adreseze deschis organizației. După un timp, a primit răspunsul, dar nu cel pe care-l aștepta. I se transmisese că societățile secrete, cu caracter închis, ocult, își recrutează membrii cu predilecție din rîndul claselor exploatatoare ; au ca scop consolidarea pozițiilor sociale ale celor avuți și zădărnicirea luptei proletariatului.

Pentru Darian, răspunsul n-avea valoare. „Fără bani, nu poți face nimic", își zicea el adeséa, căutînd la cei înstăriți. Oricum, cele aflate de la activistul organizației de tineret îi confirmau, într-un fel, presupunerile.

Dar căutarea aceasta mai era determinată de firea lui scormonitoare. Voia, ardea de dorința de a descifra orice secret. Trăsătura aceasta de caracter avea să-l ducă sub acoperămîntul asociației secrete. În scurt timp, își schimbă direcția de căutare. Făcînd tot felul de legături între lucrurile deja cunoscute, ajunse la concluzia că, dacă într-adevăr există o asociație ocultă, șeful acesteia nu poate fi altul decît baronul Niseanu. Acesta era totul în oraș ; în fața lui se deschideau orice uși. Pînă și prefectul îl vizita acasă ori de cîte ori avea vreo problemă de rezolvat. El conducea din umbră fiecare mișcare, începînd cu cea a Clubului industriașilor și sfîrșind cu numirea ultimului gardian sau paznic. Nimeni nu-i refuza nimic, toți se temeau de el. O simplă încruntare a baronului era echivalentă cu o demitere irevocabilă. Castelul său era un fel de centru unde se întîlneau fruntașii principalelor grupări politice, șefii cultelor religioase de toate nuanțele, președinții asociațiilor profesionale, ai numeroaselor comitete

și comitii. Aici era un nesfîrșit du-te-vino de bărbați și cucoane de diferite vîrste, ce se prezentau valetului, așteptînd să fie primiți de conducătorul de necontestat al orașului, mare proprietar de pămînturi, stăpînul a trei fabrici de ulei, două de zahăr, acționar al mai multor întreprinderi cu capital străin, membru al Camerei senatoriale, furnizor al Curții regale și prieten de vînătoare al prințului Nicolae, ca și al fostului rege Carol al II-lea, în a cărui revenire pe tron spera foarte mult, mai ales pentru a-și redobîndi împrumuturile pe care i le avansase atunci cînd tînărul succesor la tron se afla prin străinătate. Darian s-a mirat chiar că n-a observat toate acestea pînă atunci, că n-a acordat importanță cercului de relații în centrul căruia se situa baronul.

Socoti că singura pătrundere posibilă în acel cerc de oameni ar fi fost pentru el scara de serviciu. Chiar dacă nu era la fel de decorată ca intrarea principală, tot ducea în interior, unde voia să-și asigure un loc.

Concepu fel de fel de planuri, dar nici unul nu i se păru reușit. În cele din urmă, se opri asupra soției baronului. Dar femeia, mai tînără cu peste douăzeci de ani decît Niseanu, foarte frumoasă și permițîndu-și orice extravaganță, părea inabordabilă. Darian, însă, nu era omul care să cedeze prea ușor. Ca orice vînător, el intuia căile de apropiere, mai ales pe cele ascunse curiozității publice. Zile în șir, îi studie obiceiurile, relațiile, gusturile, încercînd să ghicească cu ce anume ar putea să rețină atenția acestei răsfățate, copleșită de tot ceea ce îți putea oferi banul. Mai avusese el unele aventuri, dar experiența nu-i era de folos în acest caz, pentru că nici una dintre cele cu care se zvîrcolise între două cearșafuri nu îi ridicase atîtea probleme ca doamna baroană Edith Niseanu.

Nopți în șir o visa cu silueta ei prelungă, de ogar rasat. Dacă nu ar fi avut un scop anume, ai fi putut crede că

era îndrăgostit în mod romantic de una dintre frumoasele orașului. Ce mai, un nefericit fără speranță! Dar nimic romantic, nimic poetic nu era în zbaterea lui, în zbuciumul ce-l tortura. Doar un calcul rece, o neobișnuită dorință de parvenire.

Miza pe elementele care îl avantajau într-un anume fel. Pe înfățișarea sa chipeșă și apoi pe surpriza și neliniștea pe care dorea să le stîrnească în sufletul, copleșit de plăceri, al Edithei. Fiindcă descoperise că în viața acestei femei existau mai mulți bărbați cu care ea se întîlnea destul de des, ostoindu-și patimile pe care bătrînul baron nu mai era în stare să le domine. Surpriza, așa cum o calculase el, nu putea consta decît în ceea ce-i lipsea și lui: în poezie și romantism. Și ce putea fi mai surprinzător, mai plăcut pentru o femeie căreia nu i se refuza niciodată nimic, decît să primească un buchețel de violete, în plină iarnă, ca un omagiu adus frumuseții, din partea unui necunoscut care nu-i cerea nimic în schimb? Asta pentru început. Primul buchețel Pavel i l-a dăruit cu inima încărcată nu de emoția îndrăgostitului, ci de încrîncenarea că de acest gest va depinde viitorul pas, de acceptarea sau refuzul femeii atîrnînd toate planurile pe care și le făurise. O mituise pe croitoreasa la salonul căreia baroana își cosea cîte o rochie (fiindcă, în mod obișnuit, le comanda la Paris sau București) și, în vreme ce Edith se afla în cabina de probă, lăsă micul buchețel de flori lîngă mănușile ei.

Femeia l-a descoperit ușor amuzată, și, obișnuită cu atențiile și avansurile, l-a luat. Gîndea că era gestul vreunui curtezan. Nu îndrăznise, însă, să întrebe pe nici unul dintre ei, de teamă să nu se trădeze. Deși îi stîrnise o oarecare curiozitate, Edith uită destul de repede povestea cu buchețelul de violete. Dar nu pentru multă vreme; curînd primi altul. Era la teatru. După ce intră în loja

rezervată baronului, plasatoarea veni să-i aducă programul. Odată cu acesta îi înmînă şi un buchețel de flori. Aceleaşi violete. Se simţi obligată să-i dea femeii un bacşiş. O întrebă pe plasatoare, dar nu reuşi să afle prea multe. „Un tînăr chipeş", i se răspunse, şi imaginaţia baroanei începu să lucreze aprins, stîrnită de gestul, oarecum gratuit, al necunoscutului. De data aceasta îi stărui mai mult în memorie povestea cu buchețelele de violete, dar viltoarea în care trăia o supuse la alte emoţii mult mai tari.

Gluma începuse să se îngroaşe. Buchețelul de violete o urmărea peste tot. Nerăbdătoare, oarecum contrariată de tot acest joc, abia aştepta să-l cunoască pe insistentul curtezan. În cîteva rînduri aduse vorba, meşteşugit, cum ştiu să o facă numai femeile, dar nici unul dintre cei pe care îi cunoştea nu părea să aibă habar. Aşa trecuse iarna. Odată cu începutul zilelor calde, baroana primi în locul violetelor, crenguţe de liliac alb, apoi lalele. Într-un tîrziu, un comisionar al celei mai mari florării din oraş îi aduse o orhidee. Floarea era însoţită de un bilețel, în care i se propunea o întîlnire într-unul din parcurile mai retrase de pe malul Begăi. Acceptă întîlnirea, plină de nerăbdare. Chiar în seara aceea, Edith Niseanu, baroana, soţia stăpînului necontestat al oraşului, deveni amanta lui Pavel. Femeia i se dărui cu frenezie, dornică să trăiască sub dominaţia acestui tînăr care, aşa cum credea ea, nu rîvnea decît dragostea ei.

Pavel părea să nu fie interesat de nimic altceva decît de dragostea ei. Iar Edith nu putea rămîne rece faţă de o astfel de pasiune, pe care n-o mai simţise la nici unul dintre bărbaţii cu care avusese de-a face. Pentru a-şi satisface cît mai în secret poftele, femeia, încă de la cea de-a doua întîlnire, îi propuse să-i cumpere o garsonieră pe numele lui. Acolo se vedeau pe ascuns şi, după fiecare

întîlnire, Edith îi lăsa cîteva mii de lei în portmoneul de piele de căprioară, pe care tot ea i-l făcuse cadou.

Pentru Pavel Durian nu era, însă, de ajuns. Se temea că, într-o zi, cînd un nou capriciu va răsări sub fruntea plină de cîrlionți, va deveni un fost amant lipsit de orice interes, așa cum se petrecuseră lucrurile și cu alți bărbați. De aceea, strînsese bani și, într-o bună zi, spre surprinderea baronesei, îi înapoie. Nu se așteptase la acel gest și Pavel îi explică pe un ton timid că nu bani aștepta de la ea ; singura lui dorință era aceea de a putea să-i fie mereu în preajmă.

— Să faci din mine ce a făcut Pygmalion din păpușa lui ; înțelegi, Edith ? o întreba deseori.

— Știi că e interesant... Am să încerc. Pînă acum credeam că banii sînt ținta ta. În fond, ai mult mai multe calități decît alții care ocupă anumite poziții..., îi spusese ea.

De fapt, așa se petrecuseră lucrurile și cu ea, fiica unui telal din mahalalele budapestane, care ieșise la liman abia după ce taică-său izbutise să-și cucerească o poziție socială, furînd, înșelînd, mințind. Cînd cîștigurile îi sporiră, se stabilise în România, dornic să i se piardă urma.

Edith îl moștenise, dar la ea foamea de bani, care-l rosese pe bătrîn o viață întreagă, se transformase într-o acută nevoie de dragoste, într-o dogoritoare sete de bărbați. Spre deosebire de mulți alții care trecuseră prin viața ei, Pavel reușise mult mai rapid să-i satisfacă simțurile, să-i potolească setea, și, în cele din urmă, să o domine într-atît, încît femeia nu mai putea trăi fără el. De aceea se și hotărî să-l ajute să urce pe scara socială. Devenindu-i egal, intuia ea, l-ar fi putut avea mai aproape, mereu în preajmă. Pavel ardea de nerăbdare să afle ceva despre intențiile amantei sale, deși se străduia să nu-și arate curiozitatea. Intuise însă că femeia nu dorea să reia discuția pe această temă. Zîmbea, încercînd să pară cît mai îndrăgostit, să o

subjuge. Şi reuşise pe deplin, de vreme ce Edith îi alungase pe ceilalţi amanţi, toate clipele libere consumîndu-le în garsoniera chipeşului tînăr.

Deşi efectul cererii lui Pavel nu se arătase atît de repede, precum ar fi dorit, se dovedi a fi mult mai substanţial decît sperase el vreodată. Într-o bună zi, îl chemă patronul. Darian remarcase o schimbare în atitudinea acestuia faţă de el. Dispăruseră aerul acela superior, de stăpîn, zîmbetul strivitor, ce-i lăţea faţa. Îl trata acum, într-un mod mai apropiat, cu o politeţe cam forţată însă, fără a renunţa la aerul de om bine plasat. Pavel intui situaţia din modul cum discuta patronul, şi se aşteptă la o anumită încercare a acestuia de a afla cum de reuşise acest tînăr să aibă protectori pe care el nici măcar nu-i bănuise. Fusese poftit să ia loc, după care stăpînul porunci fetei cafele şi ţigări. Din una în alta, i-a vorbit despre frumoasele posibilităţi ce i se deschideau lui, tînăr inteligent şi perspicace. De, cu asemenea prieteni, ascensiunea e sigură. Îl lăsă să înţeleagă, aşa cel puţin i se păru lui Darian, că n-ar trebui să-i uite pe cei care, într-o vreme grea pentru el, îl ajutaseră. După tirada aceasta îndelung pregătită, pe care o debitase cu aerul cel mai suav posibil, ca şi cînd ar fi vorbit despre altcineva şi nu despre el, îi înmînă lui Pavel un carton cu marginile aurite. Era o invitaţie la o serată ce urma să aibă loc la Clubul industriaşilor. Darian o luă, o citi fericit că-şi vede numele scris pe cartonul acela lucios şi în minte îi apăru imaginea Edithei. Simţi un fior cu gîndul la trupul femeii atît de dornic de dragoste, atît de avid în a oferi şi primi plăcerile, şi îşi zise că de-acum steaua lui răsărise. Totul depindea de modul cum va şti să o facă să se înalţe cît mai sus.

Şansa vine către noi în mii de feluri, împrumutînd mii de forme, strălucind sau nu, dezvăluindu-ni-se sau trecînd cometizată pe lîngă noi, oferindu-ni-se sau, dimpotrivă,

ocolindu-ne. Pentru Pavel, şansa avea un nume şi toate îi erau favorabile. La serata de la Clubul industriaşilor, deşi nu avea nici măcar o acţiune, darămite să fie proprietarul vreunei făbricuţe sau al vreunui depozit de mărfuri ori magazin mai acătări, lucru menit să justifice existenţa sa aici, fusese remarcat de cei prezenţi, dar mai ales de către proprietarul morii „La trei nule" şi al mai multor magazine de desfacere a produselor făinoase şi de panificaţie.

Bărbatul acesta înalt şi slab ca un gîscan, cum dealtfel îi şi ziceau muncitorii, era renumit pentru eleganţa vestimentară, ca şi pentru lipsa de scrupule cu care îi exploata pe lucrătorii de la morile lui, răspîndite prin mai multe sate ale judeţului. Plătea salarii mizere. În relaţiile mondene însă afişa o bunătate exagerată. Înclinai să crezi că tot ce se spune despre el sînt numai scorneli.

În timp ce discuta cu el, Pavel îl privea cu o anume curiozitate, dar şi cu respectul pe care îl nutrea faţă de cei bogaţi, un respect amestecat cu invidie.

— Ai prieteni mari, domnule Darian, nebănuit de mari, bine plasaţi... Mă întreb, cum ai reuşit ? ! zise proprietarul, îmbiindu-l la un pahar...

— Fiecare lucru la timpul său, răspunse, politicos dar distant, Pavel.

— Bine ai grăit, vorba psalmistului. Am o propunere în acest sens : ce-ai zice dacă ai lucra pentru mine ?

— Cum adică ? !

— Simplu ! Nu ţi-ar strica un post de agent comercial, bine plătit, onorabil. Asta pentru început. Apoi, mai vedem noi...

— O să mă mai gîndesc la propunerea dumneavoastră.

— Eşti plin de calităţi, tinere. Îmi placi ! Ştiu că-ţi surîde afacerea, dar nu te grăbeşti. Ai sînge rece, lucru foarte necesar în comerţ. Treci mîine pe la mine...

A doua zi, Darian deveni angajatul, sau mai bine-zis protejatul proprietarului morii „La trei nule". Iar după vreo jumătate de an, harnicul și „economul" agent comercial strînsese o sumă bunicică, pe care o depuse la bancă.

În modul său de viață apăruseră modificări destul de vizibile. Le observaseră atît patronul, cît și Edith, care îl asalta la fel de tenace, ca la început, cu dragostea.

Oarecum satisfăcut de noua situație, Pavel aproape că uitase de scopul pe care-l urmărea de a se strecura în asociația secretă. El știa că numai datorită unor mișcări organizate în culise reușise să obțină atîtea avantaje ; un post de conducere bine plătit, afaceri rentabile, din care putuse să ciugulească o sumă frumușică, fără ca patronul să bage de seamă, și relații care îi deschideau uși la care altădată nici măcar nu visase. Toate îi dădeau un sentiment de satisfacție, de mulțumire. Da, el, umilul funcționar de odinioară, era acum beneficiarul direct al unor avantaje de necontestat. Darian nu-și făcea iluzii. Era convins că, fără sprijinul acordat, din umbră, de prietenii nevăzuți și puternici de care-i pomenise patronul, n-ar fi avut sorți de izbîndă. Dar nu voia să fie doar un protejat, ci un egal al acestora. De aceea continua să strîngă bani. În tot acest timp, umbrele protectoare lucrau pentru a-l propulsa și mai sus. De fapt, nici nu bănuia că tocmai aceasta era scopul pentru care într-o altă zi fusese chemat la patronul morilor „La trei nule".

De cum pătrunse în anticameră, secretara, o tînără durdulie, îi zîmbi oarecum complice, rugîndu-l să ia loc și să aștepte cîteva clipe, apoi intră pe ușa capitonată a cabinetului patronului și îl anunță. Darian fu invitat imediat înăuntru.

— Bun venit, prietene ! îl întîmpină patronul înainte ca Pavel să poată spune ceva. Ia loc, te rog, ia loc.! Știu că te surprinde faptul că te-am chemat și ai ratat plecarea

la Arad, dar trebuie să mai stăm de vorbă... Se opri cînd secretara pătrunse în cabinet şi aşeză, pe măsuţa din faţa biroului masiv din lemn sculptat, ceşcuţele de cafea şi păhărelele de coniac. Cînd rămaseră din nou singuri, continuă : Domnule Darian, dă-mi voie să te felicit din toată inima...

— Pentru ce... ?

— Sînt convins că nu ştii pentru ce anume te felicit, dar îţi spun că-mi placi ! Eşti mare, domnule ! Ai stil ! Lucrezi cu pasiune, cu tragere de inimă. Te descurci foarte bine cu lucruri cu care mulţi şi-au cam apucat urechile, dar şi furi, domnule, furi de stingi...

— Am..., începu Pavel, dar nu avu timp să continue pentru că patronul reluă discuţia pe acelaşi ton.

— Nu te-am chemat să te disculpi. N-am nevoie de nici o explicaţie, îţi arăt numai cum stau lucrurile. Pînă acum ai deja 140 000 lei în cont la Banca de comerţ. Frumos ! Îţi dai seama că aceşti bani mi s-ar fi cuvenit mie, sau, în cel mai rău caz, ar fi trebuit să-i facem jumă-juma ?

— Eu, ştiţi...

— Ştiu, ai realizat cifra de afaceri şi aceştia erau „în plus". E un fel de a spune că erau în plus, fiindcă i-ai cam dus pe partenerii dumitale. Să-ţi mai spun şi metodele ? N-are rost. Dibaci, domle, nimic de zis... !

— Dacă doriţi, eu pot să...

— A, nu ! Nu-i nevoie. Totuşi, îţi mulţumesc pentru intenţie. Eu mă credeam pur şi simplu as în materie. Am reuşit să ating culmi nebănuite în a-i manipula pe partenerii de afaceri, dar m-ai întrecut. Pe lîngă dumneata sînt junior... Poate am cam îmbătrînit, domnule. Uite ce zic să facem : să legalizăm situaţia, iar pentru a fi cointeresat şi mai mult, am să-ţi încredinţez serviciul de desfaceri al întreprinderii. Salariul, în noul loc, creşte substanţial şi, pe

deasupra, mai ai posibilitatea să cîştigi ceva în plus. Îţi ofer 30 de procente din încasările pe care le vei realiza peste cifra de afaceri obişnuită. Ce zici ?

— Nu pot decît să vă mulţumesc şi să vă asigur că...

— Nu-i nevoie să mă asiguri. Am făcut-o singur. Am aici, în acest dosar — şi în timp ce vorbea puse palma apăsat pe coperţile albastre ale unei mape destul de voluminoase — toată documentaţia cu care pot deschide o acţiune penală împotriva dumitale. Dar nu, domnule ! Nu ! Intră în păstrare. Faci altfel decît vrem noi ? — pac la parchet ! Eşti corect şi păstrezi secretul ? — totul se uită...

Darian îl privea cu ochii mari, aproape nevenindu-i să creadă că patronul, atît de mieros, iniţial, în vorbe, trecuse fulgerător la ameninţări, fără ca măcar să clipească.

— Cred că...

— Nu-i nevoie să demonstrezi acum, las-o pentru mai tîrziu şi să vedem faptele. E nevoie şi de cîteva lecţii de iniţiere. Asculţi şi înveţi. Totul nu este decît pentru urechile tale. Repet, p e n t r u u r e c h i, nu pentru buze. Adică recepţionezi şi taci. Mormînt, nu alta ! Să nu crezi că, dacă faci o greşeală, te mai poţi bizui pe sprijinul prietenilor tăi cei mari. În primul rînd, ei te vor pedepsi. Iar pedeapsa nu prea are limite. Distrugerea. Dispariţia... Şi astea sînt cele mai uşoare sancţiuni pe care ţi le poţi atrage în caz de încălcare a ordinelor. Deci, prima lecţie : ascultare şi tăcere...

Pe moment, patronul se opri, mai mult ca să poată vedea efectul vorbelor sale asupra lui Darian. Pe chipul tînărului se puteau citi uimire, surpriză, nelinişte. Oricum, era ceea ce bătrînul patron se aştepta să vadă. Privindu-l, proprietarul morilor încerca un sentiment de nemulţumire, pentru că nu-i convenea ca în societatea lor secretă să fie introdus un parvenit, aflat la începutul drumului. Este

drept că dovedise anumite calităţi care îl anunţau ca pe un ins întreprinzător, dar asta nu era de ajuns. Criteriile stabilite de şeful cel mare erau ordine, şi el, ca ofiţer de grad inferior, lupta cu zel pentru îndeplinirea lor, numai astfel putînd să atingă ultima treaptă, să ajungă la puterea supremă la care rîvnea de cînd fusese iniţiat. Într-un anume fel se recunoştea în persoana acelui tînăr chipeş şi de aceea îşi alungă resentimentele, gîndind că la fel de tenace bătuse şi el, în tinereţe, la uşa norocului. „Poate că şi pentru Darian ăsta uşa norocului este tot vreun alcov", îşi zise şi reteză, cu forfecuţa de argint aurit, capătul havanei. Scăpără un chibrit lung, din lemn de santal, afumă capătul ţigării de foi, apoi şi-o aprinse şi se lăsă pe spate, în fotoliu, aruncînd rotocoale albăstrui spre tavan.

Pavel îl privea tăcut, cu atenţie, neştiind ce să facă, dacă să mai stea sau să plece. Îi plăceau gesturile bătrînului din faţa sa. Ele exprimau, cum nu se putea mai bine, ceea ce rîvnea el să aibă : putere, bogăţie, o anume detaşare, gusturi rafinate. Privea totul cu mult interes. Înţelesese din discuţie că iniţierea în tainele asociaţiei i-o va face patronul însuşi.

Întîlnirea aceea, atît de importantă pentru Darian, fusese urmată de altele şi iniţierea sa avansase încet dar sigur.

Mai sorbi încă o dată din potir, nelăsînd nici o picătură din vinul rubiniu şi dulce ca un elixir. Pe chip i se aşternu un zîmbet de mulţumire, iar ochii începură să-i strălucească şi mai aprins. Ceremonia acceptării se terminase, iar şedinţele la care i se permitea să participe erau cele la care se adunau membrii de acelaşi rang cu el, sau ceva mai mare, pînă la treapta a şaptea. Despre tot ce trebuia să facă avea să-i comunice la vreme mentorul său, dar acum

Darian știa că în spatele întregii mașinațiuni se află baronul, a cărui nevastă îi era statornică și iubitoare amantă. „Mă lua dracu', altfel. Nu realizam nimic. De-acum totul depinde de mine, dar și de ea...", gîndi atunci cînd părăsi casa.

„Ce frumoasă e viața!" nu se putu abține să nu exclame și o luă grăbit spre casă, știind că acolo, în garsonieră, îl aștepta Edith.

Trecuse un deceniu de la acele întîmplări. Pavel Darian se schimbase în mare măsură. Era ceva mai plin la trup, glasul îi devenise tăios și tot mai sigur, ca al unui bărbat stăpîn pe poziția sa. Căpătase în mișcări o anume insolență, specifică celor obișnuiți să comande, iar pe inelarul stîng îi strălucea un diamant montat în platină. Era, dealtfel, singurul lui semn de parvenire. Altfel, era un om închis, căruia nu-i plăcea să-și afișeze cu ostentație averea de care dispunea și care fusese investită cu multă dibăcie în bijuterii și bunuri imobiliare, plasate formal pe numele unor interpuși, sau în acțiuni anonime, la cele mai diverse și prospere firme din țară și străinătate. Prevăzător cum era, făcuse unele depuneri și la o bancă din Elveția. Dar adunase nu numai avere, ci și cunoștințe, în special din domeniul muncii secrete, căci Ilarion Anca, în ciuda succeselor sociale ale informatorului său, nu-l abandonase. Continua să-l dirijeze cu mînă forte ; îi cerea cu deosebire să se strecoare în rîndurile partidului comunist. Pavel Darian ar fi renunțat de mult, dacă ar fi fost după inima lui, să se joace de-a revoluționarul, dar comisarul șef nu-l slăbea.

Nu reușise, însă. Fusese primit doar candidat de partid, cu vreo doi ani în urmă. Analizînd cu atenție situația, faptul că se ridicau numeroase semne de întrebare cu privire la cinstea și sinceritatea sa, cei mai mulți tovarăși avuseseră îndoieli și-i respinseseră cererea de primire în partid. Obiecții serioase fuseseră făcute și atunci cînd se hotărîse să fie primit în rîndul candidaților, dar i se dăduse o șansă să-și dovedească atașamentul față de lupta revoluționară, să-și clarifice concepțiile ideologice, să caute să se ridice la înălțimea răspunderilor ce se pun în fața unui membru de partid.

Darian, totuși, cîștigase o oarecare notorietate în sprijinirea acțiunilor întreprinse de „Ajutorul roșu".

Avea grijă, însă, să-și camufleze cît mai bine adevăratul chip, să pozeze în om de omenie. Aflînd că fiul unuia dintre comuniștii arestați fusese eliminat din liceu, ca măsură represivă pentru activitatea tatălui, fără să-i solicite cineva ajutorul, a învîrtit astfel lucrurile, încît copilul a fost reprimit în școală. Și pentru că mama acestuia nu avea banii necesari achitării taxelor, tatăl fiind închis, le-a suportat el. Direct n-a spus nimănui nimic despre această „faptă bună", dar a avut grijă să se afle, să fie cunoscută chiar și de către cei ce se aflau dincolo de gratii.

Ilarion Anca avea de ce să fie mîndru de Pavel. Repurtase cîteva succese de pe urma informațiilor furnizate de el. Fusese propus spre avansare și decorare. Oricum, deși nu primise încă onorurile cuvenite, trăgea speranța că în cele din urmă îi vor fi acordate. Ca să fie cît mai sigur, îl forța permanent pe Pavel să-i aducă informații, mai ales cu privire la noua conducere a organizației județene de partid. Pentru a-și ține informatorul deasupra oricărei bănuieli, avusese grijă ca, în cei aproape zece ani de cînd îl folosea, să exploateze astfel datele furnizate de

Pavel, încît niciodată să nu se poată face o legătură între arestarea unui comunist, destrămarea unei acțiuni, descoperirea unei tipografii clandestine sau a unei case conspirative și omul său. De aceea, se străduise să lucreze într-un anume mod, pe care îl denumise „curat", astfel că multora dintre „căderile" succesive ale comuniștilor nu li se putuse da o explicație concretă. Tot pentru acoperire, Darian nu mai călcase niciodată pragul poliției, nu se întîlnise decît în secret și numai în locuința sa cu Ilarion Anca, nu-i dăduse nimic scris, în afara angajamentului pe care îl semnase în acea zi a anului 193..., cînd fusese reținut și recrutat ca informator. Această hîrtie îi stîrnea oarecari griji lui Pavel. La început mai multe, apoi reuși să uite de ea, pe măsură ce timpul trecea iar conturile lui bancare creșteau.

Războiul bătea la ușă ; Pavel făcea tot felul de presupuneri asupra perspectivelor afacerilor sale cu firmele franțuzești. Mai mult decît convins că succesul va fi al nemților, își transferă depunerile din Franța în Elveția. Voia ca tot ce avea să fie pus la adăpost.

Tolănit în patul acoperit cu blană de urs polar, Darian își făcea siesta, după ce luase o masă copioasă, în compania unor colegi, obișnuiții „anonimi" cu care se întîlnea joia. Întinse mîna spre cutia cu țigarete și își aprinse una. Încercase și el să fumeze trabuce, precum făcea fostul lui patron, acum paralitic, imobilizat într-un scaun cu rotile, dar nu le suportase. Preluase, însă, obiceiurile și gesturile acestuia nu numai în ceea ce privește țigările, ci și în ale vestimentației.

Se uită precipitat la ceas. Comisarul șef Anca era în întîrziere. Lăsase deschisă ușa care da spre grădină, pentru

că polițistul venea prin spatele casei, cît mai discret, să nu stîrnească bănuiala cuiva.

Aruncă fumul albăstrui, parfumat, spre tavan și fără să vrea simți un sentiment de adîncă mulțimire. Avea de toate — bani, acțiuni, bijuterii — cu care putea să-și satisfacă orice capriciu. Nu mai lucra de mult la întreprinderea de morărit „La trei nule", ci devenise președintele consiliului de administrație al întreprinderii metalurgice ce aparținea concernului Niscanu. Pentru un om ca el, comisarul șef, care aspira să devină prefect chiar în toamna aceea, își micșorase proporțiile și însemnătatea. Relațiile dintre ei se schimbaseră foarte mult în acești ani, comisarul trecînd de la situația de om care poruncea, la aceea de executant.

— Anca, îi spusese odată Darian, știi că în mîna mea ai putea fi un nimic... Te pot distruge, uite așa... și Darian își însoți vorbele de gestul strivirii, frecîndu-și unghiile celor două degete mari.

— S-ar putea, Crișane, s-ar putea.... îi răspunse pe același ton, polițistul. Uiți, însă, de o anume hîrtiuță, care...

— Mă faci să rîd ! La banii mei mi-aș putea permite să o „cumpăr" de la cine vreau. Sînt unii care chiar s-ar bucura să mi-o facă, hai să-i zicem, cadou...

— Există și posibilitatea asta, Crișane. Există, nimic de zis, numai că la vremea cînd tu făceai primii pași pe drumul aurit pe care ai apucat-o, eu deja eram o deșcă bătrînă. Hîrtiuța aceea am pus-o la loc sigur.

— Nu-i nimic sigur, comisare, nu uita asta !...

— Nici eu n-am uitat *niciodată* asta. De aceea, nu te mai gîndi, Crișane, că ai putea scăpa de mine. Ai grijă, nu încerca să mă joci... Eu sînt polițist și mi-am construit viața ca oricare alt om cu această meserie, fără să am în-

credere în cineva, fără să iubesc ori să urăsc. Nu mă atac, nu te atac ! Asta-i !

— Şi crezi că...

— Nu cred nimic ! Haî să încheiem discuţia, pentru că am cam depăşit limitele. Un singur pas greşit, Crişane, şi hîrtiuţa aceea ajunge în mîna comuniştilor. Ai înţeles ? Şi nu numai hîrtia, ci întregul dosar pe care l-am pregătit şi în care sînt cuprinse toate informaţiile primite de la tine pînă acum. Ce a urmat în urma denunţurilor tale, ştii foarte bine. „Roşii" ăştia sînt duşmanii tăi şi, bineînţeles, şi ai mei, dar să ştii că eu, totuşi, am mare stimă pentru ei. Încăpăţînaţi, fermi, dar oameni cinstiţi, de mare cuvînt. Gîndesc mult, şi ce fac, fac temeinic... Nu cred că le-ar trebui prea mult timp să dea de tine... Nuuu ! Şi ştii ce-ar putea urma ?

Darian simţi cum îngheaţă. În minte îi apăru figura aspră a unuia dintre muncitorii ceferişti, care nu manifestase niciodată prea multă încredere în el. Îl suspectase de la început, aproape făţiş. În ciuda străduinţelor pe care le depusese Pavel nu reuşise să-l înmoaie, să-l facă să-şi schimbe atitudinea faţă de el. Era legătura lui superioară, de la care prelua materialele pe care trebuia să le dea mai departe, pe filieră, pînă la conducere. Şi Darian, datorită posibilităţilor sale, asigura transmiterea lor. Personal, sau prin curierii întreprinderii. De fapt, aceasta era şi modalitatea prin care poliţia reuşea să afle multe lucruri.

Darian îi transmitea datele lui Ilarion şi asigura plecarea materialului la timpul convenabil poliţistului. Comisarul lua legătura cu cei din Siguranţa generală şi curierul era filat. Urmărirea era controlată din verigă în verigă, pînă se ajungea să se cunoască tot ce interesa. Niciodată, însă, Darian nu fusese implicat direct, niciodată nu se întreprinsese ceva care să poată fi pus în relaţie cu el. Lucrurile erau aşa de bine organizate, încît adevăratul

motiv al căderii unor cadre de partid nu putea fi descoperit. Apoi, Siguranța evita să-i aresteze pe cei din organizația județeană Timiș, cu toate că, pentru acoperire, și aici avuseseră loc cîteva căderi, dar, bineînțeles, nu de anvergura celorlalte.

Organizațiile de partid, dată fiind situația, luaseră anumite măsuri de securitate, regulile muncii conspirative erau respectate cu mai multă rigoare. În cîteva rînduri fusese descoperit la timp filajul poliției și acțiunile inițiate de copoi contracarate. Totuși, se înregistraseră importante căderi. Prejudiciile ar fi fost și mai mari dacă Darian ar fi avut acces la secrete mai importante. Anumite întrebări cu privire la loialitatea sa începuseră să încolțească. Cele mai multe porneau de la un mecanic de locomotivă, un bărbat tăcut, cu niște ochi scormonitori, care nu pleca niciodată privirea în fața cuiva, temut pentru francheța cu care își susținea opiniile. „Burjuiul tot burjui rămîne !" spunea mecanicul. În prezența lui, Darian se simțea ca un copil prins cu minciuna, dar își stăpînea destul de bine teama, urzind planuri ucigașe.

— Vezi, aranjează-l în vreun fel pe Gheorghe Cîrjaliu ăsta, comisare, pentru că mă suspectează, îi ceruse la una dintre întîlniri lui Ilarion Anca.

— Nu se poate, Crișane, nu se poate ! Dacă dispare mecanicul care te bănuiește, te-ai dus și tu pe copcă. Faptul n-ar fi decît o confirmare că tu ești șarpele veninos. Lasă-l încet. Dacă se întinde la cașcaval, vedem noi..., încercase să-l liniștească polițistul. Dar în sufletul lui Pavel teama creștea cu fiecare nouă întîlnire pe care o avea cu mecanicul.

Darian continua să furnizeze informații poliției, poate și dintr-o înclinație pentru trădare, problema banilor nemaiinteresîndu-l.

În cadrul asociației secrete l-a cunoscut și pe directorul penitenciarului. La penitenciarul din oraș exista o secție a deținuților comuniști, unde erau reținuți membri ai partidului, din diverse zone ale țării. Printre ei se aflau și câțiva comuniști, victime ale trădării lui Pavel Darian. Și, ca în toate închisorile, și aici aceștia erau supuși unui regim barbar. Celule umede, hrană insuficientă, bătăi, schingiuiri, lipsa oricărei legături cu cei de-acasă. Exploatînd dorința de a munci a deținuților politici, Darian îi propuse directorului să instituie o anume regulă : cei care doreau, să poată lucra într-un atelier de confecționat perii, iar ca recompensă să li se ofere dreptul de a primi un pachet pe lună, a cărui greutate să nu depășească 5 kg. De asemenea, să poată scrie o carte poștală familiei. Puneți-vă în situația unor oameni rupți de lume, aruncați într-un infern, cu gratii, amenințați cu lovituri de cravașă la fiecare pas, și încercați să înțelegeți ce însemna această „șansă" ! Era o posibilitate de a se simți oameni, deși munca era istovitoare, de peste 16 ore pe zi, și primeau în plus doar o bucată de pîine și un petic de hîrtie.

Materia primă era asigurată de către Pavel Darian și tot el se ocupa de desfacerea produselor realizate în condițiile descrise. Darian furniza producția în toată țara, iar din beneficiu dădea o mică parte și directorului închisorii, care nu ceruse aprobarea organelor superioare în vederea trecerii la muncă a deținuților comuniști.

Cu timpul, „industria" închisorii se diversifică. Se realizau nu numai perii, ci și împletituri, obiecte de marochinărie, lucruri pe care se scoteau bani frumoși. Contabilizînd cîștigurile, Darian surîdea de fiecare dată mulțumit. Pe el nu-l costa nimic pachetul trimis de familiile înglodate în datorii ale deținuților celor dragi aflați în suferință. Ca un act de mare omenie, Darian cumpăra cărțile poștale pe care deținuții le primeau gratuit. Și toate

acestea în vreme ce amantei, baroneasa Niseanu îi cumpăra bijuterii în valoare de milioane de lei.

Nimic nu părea să-i întunece orizontul vieții. Numai că, în spatele soarelui, Darian simțea apropiindu-se umbra unui nor. Era, poate, sentimentul de vinovăție care îl încerca, cînd și cînd, deși nu se chinuia prea mult cu astfel de gînduri. Ori, poate mai curînd, se temea că tot ceea ce acumulase putea să dispară odată și odată, ca spulberat de vînt. Uneori, avea visuri ciudate, coșmaruri, în care i se învolburau imagini felurite, dar a căror realitate era legată de viața și bunăstarea lui. Se întîmpla să se „vadă" între deținuții care îl arătau cu degetul, fără să rostească un cuvînt. Privirile aspre ale unor oameni pe care îi cunoscuse îl mustrau pentru trădare. Alteori, i se smulgea părul pentru a fi folosit la perii. Cîrjaliu, comunistul cu ochi de foc, care nu avea pic de încredere în el, îl alerga pe un drum fără scăpare. Ochii sclipitori ai mecanicului îl urmăreau ca niște faruri de locomotivă, de care nu se putea ascunde. Farurile acestea înaintau din întuneric către el; voia să scape, dar pașii nu-l ascultau, se străduia să dispară, să se ascundă, dar totul era în zadar. Se trezea în mijlocul nopții lac de transpirație, pierdut, sufocat de mirosul de cocs pe care îl simțise, nu o dată, emanînd din salopeta mecanicului. Speriat, inima îi zvîcnea în piept ca o aripă de pasăre lovită. Își simțea gîtlejul uscat, gura iască. Încerca să se liniștească, dar nu reușea. Prima dată cînd avusese un astfel de coșmar își găsise refugiul în băutură. Singur în casă, golise, pînă spre dimineață, o sticlă de whisky. Dar de cum încerca să închidă ochii, apăreau iarăși cele două lumini incandescente, care parcă îi ardeau pielea. Și din nou se apuca să bea, în speranța că alcoolul îi va aduce alinare. Se plimba năuc prin casă. Ca spre un liman al salvării gîndul îi fugea la Edith, la pielea ei albă, pigmentată de pistrui primăvara, dar, de fiecare dată, din

ceață reapăreau și se îndreptau amenințător spre el cele două faruri, cele două lumini, care creșteau, urmărindu-l, pînă cînd un foc distrugător îi topea și ultima fărîmă de viață.

Dimineața era, de regulă, năuc de alcool, dar și de nesomn. I se întîmplase să piardă multe nopți cu femeile, la chefuri sau la jocul de cărți, dar niciodată nu se simțise atît de obosit, ca în diminețile care urmau nopților de coșmar, niciodată nu-l încercase sentimentul de sfîrșeală care îi măcina mădularele. Se hotărî să se ducă la unul din medicii cunoscuți, dar se răzgîndi repede. Ce avea să-i spună ? Că nu poate dormi din cauza unor nenorocite de faruri de locomotivă pe care le visează și care-l urmăresc ? Altceva se ascundea dincolo de faruri. Frica. Frica nebună care-i crescuse în suflet, mai ales după ce Ilarion Anca îi spusese că, la o adică, există un dosar pe care l-ar putea da celor pe care îi spiona. Parcă și auzea în depărtare glasurile celor mulți, care strigau să fie pedepsit. În jurul gîtului simțea o arsură puternică, pornită din asprimea palmelor celor care avuseseră atîta de suferit de pe urma trădării lui.

Multă vreme a trăit sub teroarea coșmarelor. De fapt, senzația că va trebui să dea cîndva socoteală pentru tot ceea ce făcuse se accentuă după arestarea uneia din legăturile sale, un muncitor de la „Depoul Griviței", care fusese reținut după ce preluase cîteva pachete cu matrițe tipografice. Darian primise sarcină să confecționeze matrițele și tot el să le predea lui Cîrjaliu. Acțiunea se încheiase cu descoperirea unei tipografii ilegale a partidului și, bineînțeles, cu arestarea mai multor activiști urmăriți de Siguranță.

— Domnule Darian, nu cumva ne vinzi ? îl luase la rost Cîrjaliu, cînd aflase vestea. Pronunțase cuvintele calm, rece, strecurîndu-și, ca din întîmplare, palmele mari,

înnegrite de cărbune, sub reverele elegantului pardesiu al lui Pavel. I se adresase cu „domnule" şi nu cu „tovarăşe".

Respirînd mirosul de fier şi cărbune, care impregna hainele mecanicului, lui Darian îi apărură în faţa ochilor luminile acelea scăpărătoare care-i bîntuiau nopţile. Şi în clipa aceea se hotărî să termine într-un fel cu bătrînul de care nu mai scăpa nici în somn.

Cu toate că nu avea dovezi, Cîrjaliu era decis să lămurească lucrurile. Dealtfel, primise şi de la conducerea regionalei de partid sarcina să descopere şi să izoleze elementele trădătoare din organizaţie. Bătrînul mecanic şi-a făcut socoteala că va putea descoperi ceva urmărindu-l din umbră pe Darian. De fiecare dată cînd avea prilejul, se strecura în apropierea locuinţei lui, observînd, încercînd să se convingă dacă bănuielile sale au temei. Îi nota pe toţi vizitatorii într-unul din caietele sale de însemnări. Într-un timp scurt reuşi să afle destul de multe, însă nu ajunse la concluzia că Darian trădează. Nu cedă. Continuă să cerceteze cu şi mai multă atenţie.

Zilele treceau şi nu apăreau aspecte noi, dar Cîrjaliu nu-şi părăsea postul. Aproape seară de seară îşi relua veghea şi, într-o noapte, tîrziu, observă în întuneric silueta binecunoscută a comisarului care intra în locuinţa lui Darian. Îl aşteptase mult pe Ilarion Anca pînă reapăruse. În ciuda faptului că era obosit, că a doua zi trebuia să pornească din nou la drum, nu se dezlipise de copacul lîngă care se ascundea. Clipele treceau greu. Nu-şi putea permite să se mişte, căci exista pericolul să facă zgomot şi să fie descoperit. Amorţeala şi frigul nopţii de toamnă i se strecurară în oasele bătrîne. Cînd îl zări pe comisar trecînd chiar prin conul de lumină al becului de pe stradă, un val de mînie îl cuprinse. „Dacă aş fi fost mai

prevăzător, dacă nu aș fi așteptat atît, îl dibuiam mai devreme pe viermele ăsta", își zise mustrîndu-se aspru. Așadar, de aici pornea trădarea ! gîndi, hotărît să-și stăpînească mînia, dar mai ales impulsul de a intra în casa pe care abia o părăsise comisarul. În mîinile sale aspre, mari, înnegrite de fier și de cărbune, gîtul alb al lui Darian s-ar fi frînt ca un vrej uscat.

„Nu, oricît de mult l-aș urî, ucigaș tot n-am să devin", își spuse ușor șoptit, ca un îndemn, și se îndreptă spre casă. Mai avea cîteva ore bune pînă la începerea zilei de lucru, însă somnul nu se prinse de el. Se perpeli tot timpul în așternut, care parcă îl ardea. Se gîndea la tovarășii care se aflau în închisoare sau în lagărele de concentrare și se socotea răspunzător de cele întîmplate.

„Trebuie să informez conducerea", își zise, căutînd să se liniștească, iar gîndurile, ca și cele văzute, le consemnă în caietul său pe care îl puse la loc, în ascunzătoarea despre existența căreia nu știa nimeni. Se aflau aici documente care, dacă ar fi fost descoperite de Siguranță, ar fi dus la căderea întregii organizații.

Mergînd către depou, recapitulă totul. Întîmplările de peste noapte i se păreau aproape ireale. Dacă nu ar fi văzut cu ochii lui, mai că nu ar fi crezut. În același timp, își propuse ca, deocamdată, doar să-l izoleze pe Darian. Să-l țină cît mai departe de secretele organizației pentru a preveni alte nenorociri. „Bine că l-am descoperit măcar acum...", își mai dădea curaj bătrînul.

— Da' știu că ești cătrănit, nea Cîrjaliule ! îndrăzni fochistul, văzîndu-l cît de neguros urca scărița locomotivei.

— Sînt, mînzule, și ce-i cu asta ?

Fochistul nu-i mai răspunse. Își făcu de lucru cu lopata, aranjînd cărbunii. Mai trecu cîrpa peste geamul manometrelor, adună cele cîteva bucăți de zgură căzute pe podea și își ocupă locul în partea stîngă, așteptîndu-l pe

bătrîn să dea semnalul de plecare din depou. Îl cunoștea și îi era tare drag omul de la care învățase meserie și care, un timp, îi ținuse și loc de tată. De la el învățase și din secretele luptei revoluționare.

— A mai fost arestat cineva ? nu-l răbdă, totuși, inima și întrebă.

— Nu ! i-o reteză scurt Cîrjaliu.

Ajutorul, însă, nu-l crezu. De ce altceva avea bătrînul să fie supărat !? Nu-l mai sîcîi cu întrebări. Abia tîrziu, cînd marfarul pe care-l trăgea locomotiva se apropia de Arad, Cîrjaliu îi spuse șoptit, ca și cînd ar fi fost pericol să-i audă și altcineva :

— Cred că l-am descoperit pe trădător...

— Cine-i ? mama lui de...

— Toate la timpul lor, mînzule ! Toate la timpul lor ! Pînă una-alta, te duci la Furtună și-i spui că amînăm orice activitate pînă îi dau eu de veste. Să nu-și mai facă apariția și să ia măsuri pentru schimbarea legăturilor, a caselor de întîlnire și pentru mutarea arhivei. Atît și nimic mai mult ! Fără întrebări, deocamdată...

În zilele următoare, cu sprijinul unuia dintre dispecerii de la depou, Cîrjaliu a fost repartizat să facă și alte curse, de fiecare dată în alte direcții, astfel că măsurile de securitate au fost puse în practică destul de repede, fără ca Darian să afle că activitatea lui fusese descoperită. Totuși, ceva sesizase. Era ocolit. Încercase să reia legătura cu cei din organizație, dar, în afara unor contacte obișnuite, nu mai reușise nimic. Era prea inteligent pentru a nu pricepe că pe undeva urzeala ieșise la suprafață.

Din nou nopțile-i erau bîntuite de coșmaruri, din nou îi apăreau farurile, mirosul acru de fier și cărbune îl învăluia, înăbușindu-i respirația. De data aceasta îl căută el pe comisar.

— Cred că m-au dibuit...?

— Nu se poate...

— Ba uite că se poate. De trei ori am dat pe la ei, dar nimic. Ba că ședința se amînă, ba că n-au putut veni toți, ba că nu s-a luat legătura cu cei din conducere... Alte însărcinări nu mi-au mai dat...

— Fugi, dom'le, că-ți faci griji degeaba...

— Ba eu presimt că e de rău. Numai de Cîrjaliu mă tem...

— Bine, lasă că-l pun eu în lucru pe bătrîn...

— Să-mi spui de fiecare dată tot ce afli, ca să pot lua măsuri.

— Ți-am mai spus eu că nu-i bine să te dai mare cu nea Anca. Vezi că tot la mine ai ajuns, boierașule ?! Cam uitaseși mătăluță de unde plecași și nu-ți mai ajungeam la nas ! Să nu mai uiți de băiatu' de-acu', 'nțeles, boierule?

Darian nu-i răspunse, deși tonul dominant, impertinent, îi aminti de prima lor întîlnire. În fața ochilor îl văzu pe Zvecu, cu brațele lui musculoase, făcute parcă din curmeie împletite. Amenințarea surdă o simțea și acum, mai aprins decît atunci, scurmîndu-i sufletul ca un sfredel.

Comisarul îl privi batjocoritor, pe buzele groase jucîndu-i un zîmbet.

— Mai ai ceva ? nu se lăsă Darian.

— Nu, nimic. Imediat ce am vești, te caut...

Ilarion Anca, deși încerca să nu arate, era totuși frămîntat de cele aflate de la informatorul său. N-ar fi vrut să piardă o asemenea mină de aur. Comisarul șef își făcu foarte bine socotelile : nu trebuia decît să-l urmărească pe Darian și va afla totul fără prea mari eforturi. Alesese în acest scop pe cei mai buni polițiști. Douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, Darian era supravegheat cu atenție. După vreo lună de zile de filaj sistematic, a fost semnalat faptul că și bătrînul Cîrjaliu îl supraveghea.

„Se confirmă bănuiala. Ăsta l-a simțit", își zise citind rapoartele subordonaților săi. Notă într-unul din carnetele secrete rezultatele supravegherii, apoi arse toate rapoartele, astfel încît să nu rămînă nici o urmă.

— Ai avut dreptate, Crișane ! i se adresă, cu același apelativ ca de obicei.

— Crezi că a vorbit cu cineva ?

— Nu știu, dar așa cum îi cunosc, comuniștii nu se joacă atunci cînd este vorba de securitatea lor. Cu toate astea, nu cred să fi vorbit încă. Fii sigur că s-ar fi luat niște măsuri împotriva ta, dacă...

— Ce ieșire vezi ?

— Nu știu. Dacă îl arestăm, riscăm să le confirmăm bănuielile. Așa că...

— Adică vrei să zici că trebuie să mă descurc singur ?

— Exact !

— Te-am ajutat mereu și acum mă lași...!

— Nu m-ai ajutat, ci pur și simplu ai lucrat pentru noi, pentru că fiecare informație ți-a fost plătită și încă destul de gras. Pentru fiecare arestare a unui „roșu" ai încasat sume mari. Așa că acum ți-a venit rîndul să plătești și tu. Descurcă-te !

— Cum ?!

— Gîndește-te și ai să găsești și singur o cale...!

Acum, Darian auzea locomotiva chiar și cînd nu dormea, iar farurile acelea ce-i măturau liniștea somnului îl urmăreau și peste zi tot mai neîndurătoare, mai amenințătoare, gata să-l frigă cu lumina lor. Ar fi dat orice să scape, dar nu avea cum, nu avea cui să se adreseze, nu avea de la cine să ceară ajutor. Știa că este laș și tocmai de aceea gîndul că ar trebui să plătească pentru toate cîte le făcuse îl înnebunea. Și, dintr-o dată, i-a venit ideea salvatoare.

Din acea clipă, teama se topise, în conştiinţa lui rămînînd doar răceala urii. Îşi făcea planuri, urzind combinaţii pe care se grăbi să le pună în practică.

Cîrjaliu se convinsese că Darian era un trădător, dar nu prea ştia ce măsuri să ia, cum să rezolve situaţia. Şi, înainte de a se sfătui cu ceilalţi tovarăşi, înainte de a informa conducerea regionalei, voia să mai chibzuiască. Existau două căi : fie să-l demaşte pe cel care le făcea un aşa mare rău, lucru care ar fi iscat reacţii imprevizibile cu consecinţe poate asupra întregii organizaţii, fie să păstreze o tăcere totală, dar să-i pareze individului maşinaţiunile. Toate acestea şi le notase în carneţelul său. Era conştient că cele însemnate ar putea fi, cîndva, de folos.

În tot acest timp, nici Darian nu stătea cu mîinile în sîn. Îl urmărea în taină pe bătrîn, încercînd să găsească cel mai potrivit mijloc de a-l răpune. După cîteva ezitări, alese cu grijă locul ca şi calea pe care să se poată retrage. Măsură cu pasul, atent, distanţele, calculă unghiurile, studie în amănunt acoperirile, îşi făcu toate socotelile. Aşteptă o noapte fără lună.

Ceasul din turnul primăriei arăta că se apropie miezul nopţii, cînd Darian se aşeză în colţul ulicioarei pe unde urma să treacă mecanicul. Inima îi bătea cu putere. Îşi apăsă pieptul cu palma înmănuşată. „De s-ar termina mai repede" îşi zise, dornic să scape de aşteptarea plină de tensiune. Îşi umplu plămînii cu aer, apoi expiră profund, încet, metodic, încercînd să se liniştească. Scoase pistolul din buzunarul de la spate al pantalonilor, îi slăbi piedica, se rezemă de gardul de nuiele, sub zarzărul ce se ridica de partea cealaltă a gardului şi care-l ascundea destul de bine.

Clipele treceau greu. Se uită la ceas şi nu-i veni să creadă cînd constată că se scurseseră abia zece minute de cînd stătea acolo nemişcat. În împrejurimi se auzeau zgomotele specifice depoului, iar fiecare fluierat al locomotivelor ce manevrau încolo şi încoace i se părea un adevărat semnal de alarmă adresat lui Cîrjaliu. Se simţea ca prins în propria-i capcană, înlănţuit, strivit ; să scape de teribila ameninţare a ochilor aceia scormonitori ai bătrînului !

Ceasul din turnul primăriei bătu miezul nopţii, dar Cîrjaliu nici gînd să apară. Îndoiala puse şi mai mult stăpînire pe el. De aceea, cînd zări, în sfîrşit, silueta bătrînului, tresări de parcă i-ar fi văzut stafia. Îl lăsă să se apropie de punctul unde calculase că l-ar putea lovi în plin, fără greş. Verifică din nou dacă piedica armei fusese slăbită şi ridică pistolul la înălţimea ochilor, ţintind spre punctul de jar al ţigării bătrînului. Făcea eforturi pentru a-şi stăpîni tremurul continuu al braţului.

„Mă bîţîi de parcă aş fi o babă", se dojeni singur, grăbit, prea grăbit chiar să dea drumul glonţului. Îşi prinse încheietura mîinii drepte cu palma stîngă şi strînse puternic. Pistolul se mişca mai puţin acum şi, cînd mecanicul ajunse la mai puţin de douăzeci de paşi, apăsă uşor pe trăgaci. O dată şi încă o dată. Văzînd că bătrînul rămăsese încă în picioare şi că nici la al doilea glonţ nu se prăbuşeşte, mai trase şi a treia oară. Atunci auzi horcăitul de moarte al lui Cîrjaliu, strigătul sugrumat în gîtlej.

Se apropie de victimă şi privi. Ultima picătură de viaţă se scurgea din bătrînul dar vigurosul trup. Cîrjaliu mai avu putere să-şi întoarcă ochii spre ucigaş. Îl recunoscu. Încercă să se ridice, însă plumbii morţii îi luaseră puterile. Mai găsi, totuşi, o fărîmă de vigoare să întindă braţele şi să-l apuce de revere.

Pavel Darian își desfăcu reverele dintre degetele mecanicului, își îndreptă trupul scuturat de frisoane și fugi. Alergă aiurea pe străzi, urmărit de ochii mari, dilatați peste măsură, ai muribundului. Într-un tîrziu își încetini pasul. Făcea, totuși, eforturi să se depărteze cît mai mult de locul crimei, să ajungă acasă. Imaginea bătrînului i se întipărise sub pleoape, după cum horcăitul îi rămăsese în auz. Oricît ar fi încercat să scape de ele, nu reușea.

Casa și, mai ales, singurătatea în acest ceas al nopții îl îngrozeau. Urcă la etajul clădirii unde locuia una dintre fetele din casă. Ușa era încuiată. Ciocăni violent, furios, mai ales cînd auzi niște șoapte speriate. Femeia aceea tînără, adusă de la țară și pe care o siluise exploatîndu-i sărăcia, avea deci pe cineva ! Nu concepea ca ea să aibă sentimente și trăiri proprii, necontrolate, ca orice ființă umană.

— Lasă că-ți arăt eu ție, tîrfă ! amenință el și lovi puternic în ușă cu pumnul. Coborî apoi ca apucat și se duse în dormitor. Își turnă un pahar de whisky și îl bău cu înghițituri mari, fără să-i mai simtă gustul. Se trînti, apoi, pe pat și încercă să adoarmă...

Se trezi abia atunci cînd bătăile în canatul ușii deveniră tot mai insistente. Afară se luminase de-a binelea.

— Cine-i ? întrebă speriat.

— Vă cheamă la telefon. Spune că-i urgent, auzi de dincolo vocea servitoarei.

— Spune că vin...

Dormise îmbrăcat. Arăta boțit și răvășit, cu ochii roșii, buhăit de alcoolul pe care îl băuse, turmentat de somnul forțat, artificial. Scoase haina de pe el și trecu în birou.

— Da, spuse cu glas stins în receptor.

— Salut Crișane, eu sînt, auzi vocea comisarului Ilarion Anca.

— Noroc ! Ce-i ? întrebă alarmat, deoarece polițistul nu telefona decît atunci cînd lucrurile luau o întorsătură neobișnuită.

— Țineam să te felicit. L-ai aranjat frumos, n-am ce zice ! Dar, oricum, ai grijă ! Să treci pe la boșorog, că altfel te ia lumea la ochi. M-ai înțeles ?

— Nu prea. Despre ce-i vorba ?

— Nu face pe prostu' cu mine, că mă supăr ! Știi că nu poți să mă duci așa ușor. Ce dracu' ! Ai grijă. Nu-ți cer să-mi declari nimic. Dar dacă ai făcut-o, fii atent cum joci în continuare... Intră tare în horă, băiete!...

Darian nu mai răspunse. Rămase descumpănit, cu receptorul în mînă. Auzi declicul aparatului, semn că se întrerupsese convorbirea. Îl deranjase telefonul lui Ilarion. „Sînt încă la mîna lui" gîndi și abia atunci își aminti de pistol. Nu știa ce făcuse cu el. Răscoli cu înfrigurare prin buzunare, luă lucrurile din dormitor, controlă scările ce duceau spre încăperea cameristei. Încercă să reconstituie locurile pe unde trecuse, după ce se eliberase din strînsoarea muribundului, dar nu făcu altceva decît să reînvie momentul cînd Cîrjaliu îl apucase de revere.

Pistolul fusese găsit de către ofițerul de poliție care se deplasase dis-de-dimineață la locul crimei. Informat urgent, Ilarion Anca, cunoscînd victima, a făcut imediat legătura cu Darian și, înainte ca cel ce se ocupa cu ancheta să întreprindă vreo acțiune, luă măsura înlocuirii armei cu o alta, de calibru diferit. Efectuînd un control în evidențele permiselor de portarmă, descoperi cu ușurință cui aparținea pistolul. Apoi telefonă lui Darian, avertizîndu-l să nu se dea de gol.

„Totuși, pot conta pe Ilarion, își zise Darian în vreme ce se bărbierea. Mă are la mînă, dar are și mare nevoie de mine. Trebuie să mă revanșez față de el...“

După ce fusese anunțat prin semnalul convenit, Darian luă legătura cu cei din organizație. Jucă rolul omului surprins de o asemenea veste, mimînd cu destulă convingere durerea pentru pierderea grea.

— E mîna legionarilor, ținuse să-i asigure pe cei care îl anunțaseră, și opinia sa avu un anume grad de credibilitate. Afirmația nu fusese întîmplătoare. În ultima vreme fuseseră săvîrșite mai multe asasinate de către purtătorii cămășilor verzi.

Fochistul de pe locomotiva bătrînului nu-i împărtășea însă opinia. Își amintea cele spuse de mecanic referitor la existența unui trădător. Știa că bătrînul nu se juca cu vorbele, că nu făcea afirmații gratuite, iar măsurile ce le întreprinsese pentru apărarea organizației, a tovarășilor cu care lucra sau avea legături, îl duceau la concluzia că moartea mecanicului avea alt autor. Nu cunoștea însă pe cine anume vizase Cîrjaliu cînd îi vorbise despre trădător și deci nu putea ști cine era vinovat de crimă. Suferise însă la fel de mult ca și soția și fiica bătrînului. Și el pierduse sprijinul celui mai drag om...

Darian reușise. Prin moartea mecanicului, cel puțin pentru o vreme, bănuielile ce planau asupra sa fuseseră îndepărtate și se bucura din nou de încrederea celorlalți. Avusese grijă să o ajute pe văduva lui Cîrjaliu, oferindu-i de cîteva ori bani. În ce o privește pe fata rămasă orfană, îi asigurase o bursă ca să-și poată continua studiile...

Lui Ilarion îi dărui un ceas de aur, marcă elveţiană, o tabacheră şi un stilou din acelaşi metal nobil, precum şi un inel cu piatră preţioasă.

— Vai, da' nu trebuia să te deranjezi, Crişane ! Nu trebuia... doar...

— Stai că nu ţi le dau aşa, degeaba, omule ! M-ai ajutat şi mai vreau încă ceva de la tine...

— Ştiu, pistolul. Dar, dragul meu, nu se poate ! Ăla rămîne la mine..., „la dosar". Nu pot să...

— Ce nu poţi, mă, că acum mă înfurii ! Nu ţi-am dat destul ?

— Dacă mă ici pe tonul ăsta, schimb foaia Nu ţi-am cerut nimic, nu mi-ai dat nimic. Crezi că mă interesează tinichelele astea ? Rahat, domnule ! Uită-te la anii ce vin! A început războiul. Vremuri noi bat la uşă. Sînt anticomunist, se ştie, îi urăsc, deşi mie personal mi-ar face mai puţin rău decît ţi-ar putea face ţie sau unora ca tine, care sînteţi putrezi de bogaţi...

— Ce vorbeşti, dom'le ? Îmi ţii mie prelegeri comuniste ?

— Nu, nu-ţi ţin ! Iau în seamă numai faptele. Sînt poliţist doar. Uită-te la ei ! De ani de zile îi vînăm ca pe fiare, de ani de zile căutăm să-i stîrpim şi nu obţinem decît nişte succese mărunte. Apar mereu alţii, şi din ce în ce mai mulţi. Asta nu-ţi spune nimic ? Nu vezi la ruşi ? Toţi pronosticau că se vor prăbuşi, că nu vor rezista mult, şi, cînd colo... E aşa cum îţi zic, ăştia au o carte de jucat. Tu eşti cartea mea. Am avut grijă să nu-ţi fac dosar, să nu apari în evidenţe. Cum se spune, te-am ţinut „curat". Dar nu întîmplător, să-ţi intre bine în cap ! N-am făcut-o pentru ochii tăi frumoşi, ci fiindcă ştiam eu de ştiam mai demult. Dacă va veni vremea, tu o să mă ţii pe mine. Te ştiu cît eşti de mîrşav, aşa că nu mă pot lăsa descoperit. La o adică, nici nu te-ai uita la mine. De aceea te ţin strîns în chingă,

să te am la mînă. Pînă acum cu una, de-aici înainte, cu două. Mari. Curtea marțială e a ta, și acu', și cînd vin comuniștii la putere...

— Dacă vin...

— Dacă. Dar și dac-or veni, tu ai să fii cartea mea de joc. Asu', bă Crișane ! Asu', auzi tu ?! Fiindcă imediat ce joci altfel de cum îți cînt eu, e jale...

— Nu te înțeleg !

— Faci pe prostu' și nu-mi place. De ce crezi că te-am păstrat „curat" ? Ca să fii bun la nevoie. Ești un „vechi comunist" și o să ți se încredințeze, la vremea potrivită, funcții bune. De-acolo de unde o să fii, va trebui să ai grijă și de mine, fiindcă altfel...

Deși comisarul își lăsase vorba neterminată. Darian înțelesese că Ilarion n-ar fi avut nici un fel de reținere în a-l șantaja.

— Se poate să ai dreptate cu comuniștii... Eu însă nu cred să ajungă cîndva la putere...

— Ha ! Te credeam mai deștept... Uite, războiul bate la ușă, iar dacă nemții atacă Rusia, se vor împotmoli ca Napoleon...

— Nu te știam și strateg, Ilarioane ! Poate vor să cunoască și cei de la Marele Stat Major opiniile tale...

— Vezi care este diferența dintre noi ? Tu ești în mijlocul lor, dar nu-i înțelegi pe comuniști, pe cînd eu lupt împotriva lor, dar îi înțeleg. Să știi că, dacă n-aș fi ceea ce sînt, poate le-aș fi fost prieten... Chestiile despre care îți vorbesc eu acum le-am citit într-un studiu de-al lor...

— Și acum le faci propagandă, ai ?

— Să nu exagerăm ! Nu fac propagandă nimănui, și cu atît mai puțin comuniștilor. Mă gîndesc la viitor. Mai de mult fac asta. Tu ești garanția mea că nu le-am făcut viața prea grea amăriților ăștia de comuniști.

— Te-ai înmuiat, comisare ! Nu te știam atît de slab de înger.

— Nici o grijă, nu sînt. Am devenit doar ceva mai precaut. M-am maturizat. Asta-i tot. Mai bine fii atent cum te porți, ca să nu vezi cît sînt de aspru. Nu uita, cele două „suveniruri" pe care le am de la tine sînt puse bine, la păstrare. Și la o adică...

Vara anului '44 adusese destule schimbări nu numai în situația frontului, ci și în viața fiecăruia. În ciuda nenumăratelor propuneri ce i se făcuseră, Ilarion Anca refuzase să lucreze la Siguranța Generală ca șef de divizie, motivîndu-și în fel și chip hotărîrea. Cu toate împotrivirile, luna iulie îl găsise în clădirea cenușie de pe Bulevardul Pache. La uniformă adăugase o tresă lată, aurie, simbolizînd înaintarea în grad. Era mîndru de avansare, dar tînjea, totuși, după viața liniștită de la Timișoara, după parcurile pline de verdeață și se întreba cum dracu' puteau oamenii să trăiască în infernul acela de asfalt încins, în îngrămădeala de civili și militari agitați de alarmele aeriene, de viața tot mai grea. În ce privește munca, era ocupat tot timpul. Trebuia să fie gata în orice moment pentru acțiune, iar insuccesele, destul de dese, îi creeau o stare de depresiune. Era conștient că, deși depunea eforturi, nu confirma speranțele ce și le puseseră în el mai marii lui atunci cînd îl numiseră în noua funcție. Sigur că aici trebuia să o ia de la capăt, mai ales în organizarea rețelei. Trebuia să-și formeze noi colaboratori. Nu mai beneficia nici de ajutorul lui Darian, omul cu care pusese la cale toate loviturile ce-l făcuseră vestit.

Darian îi mai furniza încă informații, dar exploatarea lor se dovedea, aproape de fiecare dată, tardivă. Scăpase cîteva momente operative. Apoi mai intervenise un fapt neprevăzut, dar foarte important. În urma unei descinderi, Pavel fusese arestat la Timișoara. Probele care atestau apartenența sa la mișcarea comunistă erau indubitabile. Fusese judecat de urgență și internat în lagărul de la Caransebeș. Evenimentul produsese un adevărat șoc în rîndul protipendadei, iar situația, comentată în fel și chip. Potentații orașului își făceau tot felul de reproșuri că nu reușiseră să-l descopere pe „bolșevicul" care se strecurase în rîndurile lor.

Ilarion aflase despre arestarea informatorului său cu destulă întîrziere. Nu mai putea face nimic. Ar fi însemnat să dea în vileag legăturile care-l uneau de Darian și cauza reală a căderii atîtor comuniști. Pe de altă parte, eventuala lui scoatere din cauză ar fi stîrnit un șir nesfîrșit de nedumeriri. Un comunist prins era, de regulă, „abonat" la cele mai groaznice chinuri. Nu se întîmplase aproape niciodată ca vreun „roșu" să beneficieze de clemență sau să i se ia în considerație vreo scuză. Dar omul său putea vorbi, putea destăinui anchetatorilor că era agent informator sau, și mai grav, se putea lăsa recrutat și de cei din Timișoara. „Trebuie să iau neîntîrziat legătura cu el", își zise, hotărît să treacă la fapte.

Ceru dosarul de la poliția din Timișoara în virtutea drepturilor ce i le conferea funcția și studie cu amănunțime totul. Se liniști cînd văzu că la dosar nu era nici o hîrtie compromițătoare. Din toate documentele reieșea că era vorba de un comunist „autentic", „de marcă".

„Să fac ceva pentru Darian, altfel cine știe ce dracu' îi mai vine în gînd în pușcăria aia puturoasă..." Și pentru prima oară în viața lui de polițist întîrzie cu gîndul la mizeria în care erau ținuți deținuții comuniști în închisori.

Nu încerca nici un fel de regret, pentru că trimisese atîția acolo, ci îl îngrijora faptul că, pentru un castron de linte, Darian putea fi recrutat ca informator. Obișnuit cu traiul bun, era o victimă sigură a propriilor slăbiciuni și atunci tot ceea ce el apărase cu atîta grijă se ducea de rîpă.

Deveni și mai hotărît să intervină. Învîrti abil lucrurile și îl transferă de la Caransebeș, împreună cu un lot de alți deținuți, la Jilava, apoi la Văcărești. În cele din urmă, motivînd necesitatea adîncirii cercetărilor, îl aduse la arestul Siguranței. Și din nou viața lui Pavel se schimbă. Mîncarea o primea de la restaurant. Nu-i lipseau nici băutura, nici țigările. Dormea pe un pat comod și citea romane din colecția „Femei celebre". Faptul stîrni oarecari nedumeriri în rîndul gardienilor, dar Ilarion avusese grijă să-și ia măsurile de siguranță. Zvecu, vechiul său om de încredere, era acum șeful celor care asigurau paza izolatorului, cum se numea porțiunea de arest unde se afla celula „nefericitului" Darian.

În cîteva rînduri, comisarul îl scoase din arest și îl luase cu mașina, ducîndu-l la el acasă. Aici îi mijlocea întîlnirile cu Edith, femeia ce-l ridicase și care îi rămăsese credincioasă, chiar în momentele cînd alții se lepădaseră de el. Era chiar bucuroasă de cele întîmplate, pentru că acum omul pe care îl iubea, poate și dintr-un motiv ce trecea dincolo de posibilitatea de înțelegere obișnuită — acela de a se fi recunoscut în el —, era numai și numai al ei. Își cumpăra plăcerea de a-l vedea, dăruindu-i comisarului Anca, de fiecare dată cînd venea la București, bijuterii, pentru că polițistul, consecvent obiceiului său de a-și investi „agoniseala" în lucruri de valoare, nu primea bani.

Cu toate că deplasările în străinătate deveniseră mult mai anevoioase, Edith reușise să piece peste graniță în

cîteva rînduri. De fiecare dată, femeia, dibace cum era, scosese din țară bijuterii, valută liber convertibilă, titluri de proprietate, cîteva obiecte de artă de valoare, pe care le depusese la o bancă din Elveția, într-un seif cu cifru. Baronul, soțul ei, avea depuse și el, la aceeași bancă, dar într-un alt seif, mai multe pachete de acțiuni și alte obiecte de valoare. Femeia plănuia să fugă în străinătate cu Pavel. De asta se temea întrucîtva și baronul, care nu-și mai făcea iluzii cu privire la natura relațiilor soției sale cu mai tînărul protejat. Îi surprinsese de mai multe ori în situații fără echivoc. Se împăcase, însă, cu situația. La rîndul său, încerca să-i plătească baroanei, zăbovind în brațele unei adolescente. Nu divorțase din mai multe motive. În primul rînd, cei doi fuseseră destul de discreți și mai nimic nu transpirase despre legăturile lor, deși bănuieli se stîrniseră. Apoi, baronul avea de gînd să-l folosească în scopuri proprii pe Darian. Voia să scape de obligațiile ce i le impunea funcția de președinte al Asociației industriașilor, de președinte al consiliului de administrație al firmei „Azox", de membru al mai multor comitete și comiții, care acum îl oboseau peste măsură. În locul său voia să-l plaseze pe Darian, singurul în care avea încredere, în ciuda faptului că știa totul despre el, mai ales cît de rapace este. Aprecia însă că tocmai lăcomia lui reprezenta o garanție că se va ocupa de sporirea averii grupului de industriași.

Arestarea lui Pavel și, mai ales, „descoperirea" faptului că era comunist au stîrnit discuții, întrebări și reacții dintre cele mai diverse. Toți și-au luat măsuri pentru a nu fi socotiți de aceeași „culoare" politică cu intrusul. A fost exclus din comitetele și consiliile de administrație și, bineînțeles, renegat de toți cei ce altădată se socoteau prie-

tenii lui. Cei din asociația secretă nu s-au grăbit, însă. Nu-l forța nimeni și hotărîră să mai aștepte.

Numai Edith, singură, îi rămăsese credincioasă. Femeile renunță mai greu la iubirea lor, chiar și atunci cînd intervin considerente de ordin politic. Dealtfel, ea nici nu credea că Pavel poate fi comunist. Cu toate că nu cunoștea dedesubturile apartenenței sale la organizație, intuia, cu mintea-i ascuțită, că adevărul trebuie să fie altul. Apoi, cînd reușea să fie iar împreună cu Darian, cînd îl știa al ei și numai al ei, n-o mai interesa nimic.

Vremurile se înverșunau și, pentru un om lucid, realitatea era cu totul alta decît cea descrisă în comunicatele oficiale. În umbră, nevăzut, țara se pregătea pentru marile schimbări ale acelei veri de foc. Pentru Ilarion, lucrurile deveneau și mai clare, cu toate că nu-i făcea nici o plăcere să constate că presupunerile sale se adevereau. Informațiile de care dispunea îi întăreau convingerea că „ceva se pregătea", iar acel „ceva", atît de indefinit, atît de ascuns, era și mai amenințător. Pentru prima dată îi părea rău că îmbrățișase meseria de polițist. I se părea o prostie imensă, dar era în horă și trebuia să joace.

— Vacanța s-a terminat, Crișane ! N-am încotro, trebuie să pleci la pușcărie, îi spuse într-o zi lui Pavel Darian.

— Ce te-a apucat ?! Ai înnebunit ?! Cum să mă duc la pușcărie ?!

— Nu m-a apucat nimic. Pur și simplu sînt prevăzător. Nu vezi că frontul se apropie ? Dacă vin rușii, nu-i lasă ăștia pe comuniști în pușcării. Or, cum ai să justifici tu atunci că, deși aveai o condamnare de nouăsprezece ani, din care zece de temniță grea, ai stat la arestul Siguranței, ai ?

— Ce mă interesează pe mine ? Nu vreau, înțelegi comisare ? Nu vreau să...

— Vrei sau nu vrei, nu mă privește ! Ceea ce mă interesează pe mine este faptul că trebuie să fii un comunist „curat". Înțelegi ? C u r a t ...

— Și dacă spun totul ?

— N-ai decît ! Tot ție îți faci rău. Combină toate cîte ți s-au pus în cîrcă cu omuciderea, cu hoțiile pe care le-ai făcut și care au început să fie date în vileag. Noroc că i-a mai potolit baronul. De, ține omul la prestigiul tău...

— Puțin îmi pasă de...

— Ba să-ți pese ! Ce dracu-i cu tine, omule ?! De cînd te-ai îmbogățit ți s-a cam tocit mintea. Nu vezi care sînt vremurile ? Viitorul îți surîde ! Trebuie să devii comunist pînă-n măduva oaselor și o să-ți fie bine. Ce n-aș da cu să fiu în locul tău !...

Chiar a doua zi, Darian primi „vizita" lui Zveeu. Îl privi nedumerit, dar cînd îl văzu că își leapădă, cu mișcări încete, vestonul pe care și el mai adăugase o tresă, înțelesese.

— Să nu...

— Taci în mă-ta, scorpie ! Vin la ta-tu să-ți mîngîie nițeluș oasele ! zise zdrahonul, suflecîndu-și mînecile cămășii.

Se apropie cu pași grei de Pavel, privind țintă și, înainte ca acesta să mai spună un cuvînt, îl plesni cu pumnul în plex. Darian se încovoie de durere, dar imediat primi altul. Urmară alte și alte lovituri, aplicate metodic. Zveeu gîfîia și lovea fără să depună un efort prea mare, fără să schimbe ritmul. Numai forța loviturilor era ceva mai mare, astfel că, după o jumătate de oră, Darian era un terci de carne vie. Nici nu se mai apăra. Se prăbușise, plin de sînge. Auzise ca prin vis, glasul comisarului :

— Ce dracu', bă, Zvecule, te-ai întrecut cu gluma...

— Lăsați, don' comisar, că abia acum o să știe lumea că a trecut pe la noi...

— Bine, împachetează-l și trimite-l la pîrnaie! Repede! Nu uita, i se adresă lui Darian, că ăsta este doar un supliment mărunt față de ceea ce ai putea primi, dacă...

Ziua de 24 august l-a găsit pe Darian la Jilava, împreună cu alți comuniști. Stătuse alături de cei întemnițați în urma trădării sale. Dar adevărul nefiind cunoscut, nimeni nu și-a pus vreo întrebare. Starea în care fusese adus contribuise la înlăturarea oricăror suspiciuni. După „mîngîierile" lui Zvecu, Pavel zăcuse mai bine de două săptămîni. Ceilalți deținuți, obișnuiți cu astfel de situații, îl înconjurară cu simpatie, îl îngrijiră, rupîndu-și din rația lor, și așa neîndestulătoare, pentru a-l ajuta să se refacă.

Darian cîștigă încrederea comuniștilor, înțelegînd abia acum ceea ce îi spusese comisarul. Și reuși să se integreze în rîndul colectivului din închisoare, mulți socotindu-l un tovarăș de nădejde, un om pe care se putea conta. Dealtfel, nici nu aveau vreun motiv de suspiciune. Ilarion lucrase magistral.

Vestea arestării Mareșalului și a întoarcerii armelor împotriva hitleriștilor pătrunse și în închisoare. Evenimentul fusese așteptat de mulți dintre cei întemnițați. Comuniștii de aici, la curent cu pregătirea și desfășurarea Insurecției, erau dornici să ia parte la eliberarea întregului teritoriu românesc de sub cizma nazistă.

Adunați în curtea interioară a Fortului 13 Jilava, chiar în apropierea potecii ce ducea spre locul unde fuseseră executați cei condamnați la moarte, deținuții comuniști comentau noutățile aflate prin „poșta închi-

sorii". Gardienii deschiseseră celulele încă de dimineață și îi lăsaseră liberi în curte, fără să mai utilizeze obișnuitele înjurături și lovituri cu vîna de bou. Derutați, nu știau ce se va întîmpla și, mai ales, care va fi soarta lor.

Gardienii îi priveau de-acum cu alți ochi pe comuniști. Cînd și cînd, își mutau privirile de la arestați, încercînd să distingă, în zgomotul de luptă ce ajungea pînă aici dinspre Capitală, ce se întîmplă. Îi înspăimîntau îndeosebi bubuiturile înfundate ale tunurilor de 77 mm și răpăitul mitralierelor care dovedeau că în Capitală se desfășoară lupte intense. Apoi, dintr-o dată, cerul se sparse în mii de explozii și urlete sinistre loviră urechile. Cîteva Stukas-uri lansau bombe. Zarea ardea și fumul exploziilor, al sutelor de incendii, ca și praful stîrnit de dărîmături se ridicau în trombe spre înălțimi.

— Alarmă ! strigă speriat unul dintre gardienii aflați în foișor, arătînd silueta unui avion ce se dezlipise parcă din cer, îndreptîndu-se spre Jilava.

O bună parte din deținuți se adăpostiră sub zidurile groase de cărămidă ale fortului, dar cei mai mulți, nemișcați, priveau spre avionul care se apropia. Pe aripi și pe fuselaj se puteau vedea acum, distinct, cercurile concentrice ale tricolorului.

— E de-al nostru ! strigă unul dintre deținuți.

— Tovarăși, să ieșim ! A sosit vremea răfuielii cu nemții ! La arme !...

De undeva, din mulțime, o voce puternică intonă „Porniți înainte, tovarăși !" și, ca la o comandă, toți deținuții comuniști începură să cînte. Se înșiruiră din mers, îndreptîndu-se spre porțile mari, zăvorîte. Cîntecul, altădată șoptit, se înălța acum liber, puternic, neînfricat, făcînd și mai solemnă clipa aceasta, cînd cei osîndiți și umiliți deveneau alți oameni, arătîndu-se în întreaga lor măreție.

Detaşamentul de comunişti, mărşăluind umăr la umăr, degaja o forţă care-i făcu pe gardienii din foişor să-şi piardă capul. Unul dintre ei ridică arma, dar o puse repede la loc, ruşinat poate. Alergă apoi pe scările de lemn ale foişorului şi deschise larg porţile, înainte ca detaşamentul să fi ajuns în apropierea lor. Rămase cîteva clipe ca împietrit, incapabil să realizeze ceea ce făcuse şi, speriat, o rupse la fugă spre clădirea direcţiei.

Pe urmele sale, ca un uriaş tăvălug, stîrnind praful gălbui al drumeagului nepietruit, coloana comuniştilor urma acelaşi traseu. Gardianul continua să fugă ţinîndu-şi şapca de culoare cărămizie în mînă. Urcă scările care duceau spre cabinetul directorului.

— Ce-i ? Ce s-a întîmplat ? îl întrebă acesta îngrijorat cînd îi văzu chipul congestionat.

— Au ieşit, dom'le director..., au ieşit !

— Cine ?

— Cum cine ? Comuniştii... Vin spre direcţie...

— Nu-i nimic ! Cheamă-l pe şeful intendenţei. Avem ordin de la guvern să le dăm drumul... Hai, vino trap cu omul...

Gardianul o zbughi spre capătul culoarului. Directorul ieşi şi el în aleea principală, unde se găsea coloana deţinuţilor. Făcu vreo doi paşi pînă în faţa scărilor şi se opri. De data asta înţelese teama gardianului. Cu toate că nici unul dintre comunişti nu avea o atitudine agresivă, din rîndurile aliniate ale detaşamentului se degaja o forţă nebănuită, o putere bărbătească impresionantă. Deţinuţii nu-şi mai luaseră de pe cap tichiile acelea rotunde, urîte, aşa cum hotărîse directorul, în semn de supunere şi respect. Nici cel care acum voia să-i vorbească nu făcuse acest gest. Pe moment, directorul intenţionase să riposteze, dar sesiză că se schimbase ceva în înfăţişarea şi în com-

portarea acestor bărbați care, deși încă îmbrăcați în zeghea aspră și dungată de pușcăriaș, nu mai puteau fi striviți cum voia el. Apoi, ieșise din birou fără cascheta înaltă, care de regulă îl făcea să pară mai statuar, și așa, cu capul gol, pierduse mult din prestanță.

— *Domnilor...*

Se opri, însă, neștiind cum să continue. Spre stupefacția sa, un uriaș hohot de rîs se înălță din rîndurile detașamentului. Nu putea să înțeleagă ce anume îl provoacă, nu putea să priceapă de ce rîdeau de el cu atîta poftă, cum de-și permiteau să manifeste atîta lipsă de respect față de directorul închisorii Jilava.

— Vă rog să faceți liniște ! zise puțin iritat. Nu lăsă, însă, să-i răzbată prea mult supărarea în glas. Am primit ordinul guvernului : urmează să fiți eliberați. Cît de curînd vi se vor distribui hainele și veți putea pleca la casele dumneavoastră. Ordinele de punere în libertate le veți primi de la...

Liniștea ce cuprinsese detașamentul de comuniști era atît de profundă, încît zgomotele luptei din Capitală se auzeau distinct. Toți priviră într-acolo, știind că trebuie să se grăbească pentru a pune mîna pe arme.

— Unde pleci, tovarășe Darian ? îl întrebă unul dintre cei care îl îngrijiseră după bătaia administrată de Zvecu.

— Știu și eu ? Pînă la Timișoara e cale lungă, așa că...

— Uite ce-ți propun eu : să te prezinți la regionala noastră și gata. Cînd ai să poți, te duci și la Timișoara. Aici se va da bătălia cea mai aspră, aici este centrul puterii. Nu uita asta ! Dumneata ești un tovarăș de nădejde... Ei, ce zici ? îl mai îndemnă, observîndu-i ezitarea.

Darian înțelese că era singurul lucru înțelept pe care putea să-l facă. Se prezentă la Comitetul regional de partid și, cum în acele vremuri nimeni nu avea timp să verifice cu foarte multă atenție declarațiile fiecăruia, a fost luat în evidență, încredințîndu-i-se diferite sarcini impuse de nevoile momentului. Ilarion Anca jubila. Darian îi furniza din nou informații, numai că acum nu-i prea erau de folos. Comisarul nu putea întreprinde nimic împotriva comuniștilor, dar nici nu avea de gînd să pună armele în cui.

Trecuseră vreo doi ani de la acele întîmplări și Darian se stabilise definitiv în București. Își lichidase averea din Timișoara, investise banii obținuți din vînzarea bunurilor în bijuterii și obiecte de artă. Deși se străduia să pară un comunist autentic, cum îl sfătuise Ilarion Anca, umblînd modest îmbrăcat, fără cravată, cu o șapcă ponosită, vestimentație ce se potrivea rolului pe care și-l asumase, nu renunțase la vechile plăceri. Îi spunea lui Edith, care, de cîte ori se întîlnea cu el rîdea cu lacrimi de hăinuțele lui muncitorești, că trebuie să aștepte pînă trece viforul și se vor mai îmblînzi vremurile. Nu-i prea surîdea situația, dar, oricum, se afla într-o postură mult mai bună decît aceea în care se aflau Ilarion și baronul Niseanu.

De comisar îi era mai teamă ca niciodată. Un singur cuvînt de-al lui și actele trădării puteau fi date la iveală. Îi simțea permanent prezența ca umbra de care nu te poți despărți. Voia să scape de el, să-l știe departe, dar Anca avea grijă să-l cheme la întîlniri, să-i ceară informații, să-l întrebe cîte și mai cîte.

— Ce mai pun la cale „roșiii" tăi ? îl întrebă la una din întîlniri.

— Urmează schimbări mari. Vor să punem mîna pe putere.

Darian folosea pluralul, nu pentru că ar fi simțit ceva din febra luptei revoluționare, ci din obișnuința trădătorului. Pentru el, implicarea în evenimentele ce se desfășurau era cea mai bună asigurătoare.

— Asta o știu și eu, Crișane. Altceva aștept de la tine. Au venit cîțiva tineri, foști muncitori, să se facă polițiști. Deși n-au spus, eu am înțeles că sînt comuniști și că vor să ne ia locul. Despre ăștia zi-mi ceva, ce intenționează ?

— Au sarcina să devină foarte buni polițiști. Apoi, trebuie să-i identifice pe cei ce desfășoară acțiuni împotriva comuniștilor...

— Deci mă paște...

— Tu ai zis-o, comisare...

— Las' că nu pun ei laba pe tăticu. Nu-ți face iluzii... Dar să știi că dacă eu cad, au pus lăbuța și pe tine. N-o să plîngă numa' mama, o să plîngă și mă-ta. Pînă atunci, însă, mai va ! Ține minte, bobocule. Eu o s-o cam șterg... Comuniștii vin la putere și pe mine mă paște streangul, în cel mai bun caz plutonul de execuție. Dacă cineva vine și se interesează de domnul Crișan, să știi că vine din partea mea și să faci ce-ți zice, chiar dacă...

— Crezi că ar mai avea sens să...

— Să nu te amăgești cu gîndul că ai scăpat de mine. Nuu, băiatule, nuu ! Și chiar de-or pune ăștia mîna pe putere, lupta împotriva lor tot va continua, așa că nu uita... O să-i hărțuim de o să le meargă fulgii. N-o să aibă liniște nici în mormînt. Așa că, să asculți orbește, altfel streangul ăla de l-ai aruncat tu și cu mine în jurul atîtor grumazuri ți se va opri și ție pe gît. M-ai înțeles ?

Darian înclină capul. Înțelesese foarte bine. Ascultîndu-l pe comisar, își reamintea de o discuție pe care o

purtase cu baronul, în casa acestuia de pe Bulevardul Carol. Vizita fusese aranjată cu tot dichisul, ca atunci cînd ai ca musafir un oaspete de seamă. După obișnuita tratație cu whisky și trabuce, bătrînul a început să-i vorbească despre viitor.

— Ca ofițer de rang superior prezinți multă încredere. Așa că am să discut totul deschis. Nu are rost să ne ascundem după deget. Îți vorbesc ca șef al asociației secrete din Timișoara și mă adresez unuia dintre membrii cei mai de vază, cu perspective și cu mare influență politică în prezent. Știi că sediul nostru din strada Cîmpineanu a fost închis și că pe listele poliției au fost trecuți mulți dintre noi. M-am hotărît să fug. Am aranjat totul. Edith nu prea vrea. Te iubește și dorește să rămînă cu tine, dar am convins-o să mă asculte. Mata rămîi aici. Îți trec conducerea asociației. Uite lista membrilor noștri, precum și numele și adresele contactelor din țară. Să ai grijă de toate. Îți vor folosi și ție, și celor de dincolo. Ia-ți măsuri, deci, să nu fii descoperit, pregătește-te să-ți stăpînești și să-ți conduci oamenii. La nevoie fii aspru, pedepsește-i fără milă. Ești mult prea inteligent ca să fie nevoie să-ți spun mai multe. Mi-ai demonstrat-o după modul în care ai reușit să te cațeri. Ai atacat unde nu gîndea nimeni, prin surprindere, și dintr-o leoaică cum era Edith, ai făcut o pisicuță blîndă, care ți se gudură la picioare...

— Cred că...

— ...Nu-i nevoie să explici nimic. Ai minți și între noi n-are rost. Apropo, legătura cu filiera din străinătate o ții prin mine. Am să-ți dau de veste într-un fel. Semnalul de recunoaștere este „Marele Orient îți transmite binecuvîntarea lui Lotus 53". Repetă-l de cîteva ori, ca să-l poți reține.

Darian pronunță cuvintele rar, răspicat, întipărindu-și-le în memorie. Baronul îi urmărea gesturile, înclinînd din cap în semn de aprobare după fiecare cuvînt. Au mai ciocnit o cupă de șampanie și-apoi bătrînul s-a retras. Pavel a dat să plece, dar în încăpere a intrat Edith.

— Rămîi, te rog ! Este ultima noastră noapte. Mîine plec și nu vreau să ne despărțim așa...

Căpitanul Walter Huant ieși pe poarta de fier forjat a casei de lîngă Parcul Ioanid, unde era sediul Comisiei aliate de armistițiu. În apropiere se opri, scoase tacticos o țigară subțire de foi, o așeză între dinți și o aprinse la flacăra brichetei sale de aur. Pentru a feri flacăra albăstruie de vînt, se întoarse cu spatele spre direcția din care bătea și aruncă o privire în susul străzii. Trase cîteva fumuri, scrutînd la fel de atent împrejurimile ; cînd se convinse că nu avea nici o „coadă", porni agale.

Un om cu mai mult spirit de observație ar fi sesizat că individul acela înalt, tînăr, cu alură sportivă, stîngaci în mișcări, părea parcă neobișnuit cu astfel de manevre. Explicabil. De cum terminase școala de ofițeri de marină, fusese recrutat în serviciul de informații al lui U.S.Navy și îndeplinise funcția de ofițer cu informațiile la unul din comandamentele detașate în Anglia. Trecuse apoi la O.S.S.* și participase la acțiunile din Africa de Nord și Italia, îndeplinind cu brio toate misiunile încredințate. De aceea și avansase atît de rapid în grad. La cei douăzeci și nouă de ani ai săi, era deja căpitan-locotenent, grad pentru care, în mod normal, i-ar fi trebuit cel puțin cincisprezece ani de serviciu ca ofițer de punte.

* *Office of Strategic Services* — serviciu din care mai tîrziu s-a dezvoltat C.I.A.

Sfîrșitul războiului îl găsise în Anglia, unde la recomandarea lui Donovan i se încredințase sarcina să pună bazele unei rețele în România. Comisia aliată de armistițiu reprezenta o acoperire ideală. Îi asigura un statut legal cît și posibilitatea de mișcare, de contactare a celor pretabili a fi atrași ca agenți de spionaj. Dar pentru ca Walter să fie trimis în România, mai fusese luat în calcul și un alt considerent : cunoștea limba română. Copilărise într-o colonie românească din Detroit și, avînd înclinație spre filologie, o învățase încă de mic, de la prietenii ce și-i făcuse acolo. Mai deprinsese, totodată, și obiceiurile izvorîte mai ales din particularitățile etnice ale românilor, așa că se apreciase, pe bună dreptate, că era omul nimerit. Primise, în acest scop, ca dealtfel toți agenții „sălbaticului Donovan", cum era supranumit șeful O.S.S.-ului, fonduri, bijuterii, putînd dispune și de facilități în procurarea unor alimente deficitare în țările secătuite de război. Deosebit de folositoare pentru misiunea primită era o listă, întocmită de centrala din Washington, a persoanelor susceptibile de a fi recrutate. Bonzii spionajului american nu doreau să reactiveze vechile lor surse, din două motive. Pe de o parte, nimeni nu mai putea ști cît de loiali continuau să fie vechii lor simbriași, mai ales după ce trecuse peste ei contraspionajul nazist. Pe de altă parte, unii dintre ei, în noile condiții, puteau să nu mai prezinte interes. Aveau nevoie, deci, de oameni neuzați, pe cît posibil cu relații în mișcarea comunistă. Lista fusese bine întocmită. Se consultaseră, în acest scop, toate fișele aflate în cartoteca O.S.S.-ului, deși nici acestea nu erau complete și la zi. De asemenea, fuseseră *ascultați toți* cei care, în *ultima* perioadă, plecaseră din România, inclusiv foștii prizonieri americani eliberați

după 23 August și care putuseră afla unele lucruri de la cei cu care veniseră în contact.

Pe o astfel de listă se găsea și numele lui Pavel Darian. Îl furnizase un fost patron din Timișoara, compromis pentru colaborarea sa cu hitleriștii și care, dîndu-și seama de pericolul ce-l paște, se retrăsese odată cu trupele naziste. Capitularea Germaniei îl prinsese în sectorul american. Fusese unul dintre cei interogați pentru nevoile operative, de ofițerii grupului de informații al Armatei a II-a americane, comandate de generalul Bedel Smith. Așa se aflase că Darian, deși om cu stare, fusese implicat într-un proces intentat comuniștilor pentru activitate ilegală. Analizatorii din serviciul american realizaseră avantajele unei asemenea poziții.

În ce-l privea pe Walter Huant, el era mai obișnuit cu misiunile de comando, de genul celor desfășurate pe teatrul de operațiuni din Africa de Nord sau în Italia. Însușirile dobîndite acolo își puseseră amprenta pe întreaga lui personalitate. Poate și de aceea, inspectorul Vasile Tureanu, agent al Serviciului special de informații român, îl „mirosise" imediat. Pentru el, polițist cu experiență, specializat tocmai în probleme de spionaj, „fentele" tînărului căpitan i se păreau un exercițiu pentru elevii aflați în practică. Trucul cu aprinderea trabucului îl amuzase. „Verifică-te, băiete, verifică-te mult și bine că tot degeaba", își zise el zîmbind. Să fie individul mai șiret decît pare ? Uneori, spionii lasă impresia că sînt niște naivi sau neajutorați și încearcă diferite tertipuri pentru a adormi vigilența contraspionajului.

Vasile Tureanu îl lăsă să se depărteze, se strecură repede prin Parcul Ioanid și îi ieși înainte, oprindu-se în stația de tramvai. Walter nu acordă importanță celor care așteptau în stație. Își văzu în continuare de drum. Polițistul știa că va mai face cîteva tentative de verificare,

apoi, convins că nu are „coadă", va merge direct la țintă. După comportarea lui Walter, tipică pentru un agent fără prea multă imaginație, înțelesc că urma să aibă loc o nouă contactare. Altfel, s-ar fi deplasat cu mașina Comisiei. Acum nu procedase așa, să nu bată la ochi. Plăcuța de înmatriculare a automobilului nu era de natură să asigure o deplasare discretă.

Walter grăbi pasul. Era convins că nu e urmărit. Polițistul își potrivi pasul după el, străduindu-se să nu-l scape din vedere. După cîteva ocoluri, Walter intră în holul unui bloc din Piața Rosetti. Chemă liftul și, cînd cabina micuță din lemn furniruit se opri, se strecură repede înăuntru, apăsînd pe butonul din dreptul cifrei patru.

La etajul respectiv ieși din lift, străduindu-se să nu facă zgomot, și mai urcă un etaj pe scări. Apăsă pe una din sonerii fără ezitare. Așteptă cîteva clipe și sună din nou. Auzi o ușă deschizîndu-se și apoi pași care se apropiau de ușa de la intrare.

— Cine-i ? veni întrebarea.

Tureanu urcase tiptil, dar destul de repede, pe scări. Se simțea epuizat după efortul depus. O durere, ca un cuțit, i se pironise sub inimă. De la o vreme scuipa sînge, dar crezuse că dacă se va lăsa de fumat, lucrurile se vor îndrepta. Nu-și putea permite să se interneze într-un spital. Salariul abia îi ajungea să facă față nevoilor familiei destul de numeroase. Se știa bolnav, dar nu avea ce face. În înverșunarea cu care îl urmărea pe Walter era ceva din invidia pe care omul handicapat de o sănătate șubredă o poartă celui bine clădit și sănătos.

Se opri la etajul III și ascultă atent. Nu putu distinge prea exact discuția dintre cei doi, dar auzi cînd ușa se închidea. Mai așteptă cîteva clipe și apoi urcă treptele la etajele următoare. Pe palier nu mai era nimeni.

„La cine dracu' să fi intrat ăsta ? Sînt aici trei sonerii. Ia să vedem ce putem afla". Coborî la parter și căută pe femeia care se ocupa cu curățenia părților comune ale *blocului*.

— Sînt de la Garda financiară, își declină el identitatea, și-i arătă o legitimație.

Femeia privi la cartonul barat cu tricolor, căutînd destul de atent la figura din fotografie și la aceea a omului ce se prezentase.

— Ce vă interesează ? întrebă cam plictisită.

— Avem o reclamație că la dumneavoastră locuiește un profesor care dă meditații. La fisc nu este înregistrat pe rol și vrem să vedem care-i situația.

— Ce profesor ? Unde stă ?

— Nu este specificat numele. Se pare că ar fi pe la etajul patru sau cinci...

— Poate dintre ăștia nou veniți... Dar nu știu să fie profesor nici unul. În locul celor fugiți s-au mutat pînă acum trei : doi cu familiile, la etajul trei, iar altul care ocupă o garsonieră la etajul cinci. Da' ăsta știu că lucrează pe la comuniști.

— Ia spune-mi numele locatarilor de la etajele patru și cinci.

Femeia îi înșiră la iuțeală, pe apartamente, și printre ei aminti și de numele lui Pavel Darian. Polițistul notă conștiincios, mulțumi pentru ajutor și plecă, spunîndu-i că o să revină.

Coborî și trecu peste drum, la restaurant. Se instală la o masă lîngă fereastră. Ceru o halbă cu bere și, în timp ce o sorbea, privea strada, în direcția blocului de peste drum.

„La apartamentul la care a sunat americanul stă și cel despre care se spune că este comunist... Ce dracu' să fie asta ?" își tot frămînta Tureanu creierii. „Lasă că mă

lămuresc eu", își zise. Nu se putea duce să raporteze șefului că un spion american contactase un comunist. Ar fi rîs de el. Șeful părea să nutrească sentimente filoamericane. Nu-i prea cădea bine urmărirea căpitanului străin, dar nu avusese încotro. Supunîndu-se ordinelor, îi încredințase lui Tureanu această sarcină. Văzînd zelul subalternului, regreta, dar acum nu mai putea retracta misiunea. Lucrurile ar fi bătut prea tare la ochi. În schimb îl bruia, nu-i dădea nici un fel de ajutor atunci cînd îl solicita, ba căuta chiar să-i pună bețe în roate. Vasile Tureanu, însă, nu se dădea bătut. Nu făcuse niciodată politică. Nici nu-l prea interesau astfel de lucruri. Pentru el un spion era un spion și trebuia anihilat, arestat sau alungat, dacă nu se putea altfel. Cu aceeași îndărătnicie îi urmărise și pe englezi ca și pe nemți, fiindcă „oricît de mică este România, dacă nu-i punem la punct, or să ne joace-n bătătură", obișnuia el să le spună colegilor. De aceea, deși serios bolnav, dar animat de o hotărîre proprie oamenilor cu o înaltă conștiință a datoriei, el îl urmărea permanent pe american. Îi stabilise toate legăturile, îi descoperise pe cei pe care reușise să-i recruteze. Cu toate că nu se bucurase de concursul șefilor săi, cu prețul unor eforturi continui, de zi și noapte, izbutise să cunoască aproape în întregime activitatea spionului. Îl simțise că se grăbea. Dealtfel, foarte curînd Comisia aliată de armistițiu urma să-și încheie activitatea și O.S.S.-ul nu voia să scape ocazia.

Îl zări pe Walter ieșind din blocul de vizavi. Pe chipul agentului se putea citi satisfacția. „Înseamnă că și-a cam atins scopurile", gîndi Tureanu, însoțindu-l din umbră pînă ce intră în clădirea Comisiei de armistițiu.

În zilele următoare, Walter a mai făcut și alte vizite la adresa respectivă, cele mai multe după-amiaza și noaptea. Tureanu stabilise acum, cu exactitate, că mergea la

Darian, care locuia de cîtva timp în garsoniera unui transfug. Ceea ce nu înțelegea lucrătorul de contraspionaj român era cum de un comunist cu sarcini importante întreținea relații cu un agent american.

— V-aș propune să aducem situația la cunoștința *conducerii partidului comunist...,* spuse șefului său de divizie, atunci cînd depuse raportul.

— Ai înnebunit, Tureanule ?! Cum poți emite așa ceva ?! Te știam șubred la plămîni, nu la minte. Îți privește. Dacă vor să cunoască activitatea membrilor partidului lor, n-au decît să pună osul la treabă, sau ai devenit și tu cam „roșu" la culoare ?

Conștiincios și neînduplecat, om al datoriei, comisarul consemnă atent toate datele obținute din investigații și le anexă la dosarul pe care îl păstra în fișet. Se hotărî să nu mai raporteze șefului său toate elementele, dar nici nu renunță la ideea de a stabili fiecare detaliu cu privire la noua rețea de spionaj pusă la punct de american. Își întocmise și un plan de acțiune, pe care însă nu mai apucă să-l pună în aplicare. Într-o noapte, o hemoragie puternică îi curmă firul vieții.

Dosarul pe care îl închegase a fost repartizat unui coleg, dar acesta, după ce Comisia aliată de armistițiu a părăsit țara, l-a predat la arhivă fără să-l răsfoiască măcar.

Tureanu se apropiase foarte mult de adevăr. Pavel care avea trădarea în sînge — fusese recrutat de spionul american.

— Care sînt sarcinile mele, concret, ce trebuie să fac ? îl întrebase, fără pic de jenă, pe Walter, după ce căzuseră la învoială.

Walter nu-i răspunsese imediat. Ținînd seama că Darian era cel mai de „soi" agent pe care reușise să-l recruteze, ceruse părerea centrului. I se răspunsese să nu

întreprindă nimic pînă nu venea în România unul dintre specialiștii în problemele est-europene.

Odată sosit, dori să-l întîlnească cît mai repede pe Darian. Era un individ versat, pentru care măsurile de siguranță trebuiau respectate pînă în cele mai mici detalii. De aceea a fost furios și l-a dojenit pe Walter aflînd că îl vizitase acasă pe agent, punîndu-i astfel în pericol securitatea. La fel de nemulțumit s-a arătat și cînd a observat cu cîtă ușurință trata fostul ofițer de marină problemele filajului, ale deplasării spre obiectiv.

— Pun mîna-n foc că ne-a dibuit contraspionajul român, i-a zis nemulțumit trimisul centralei.

— Nu cred că au avut timp de așa ceva... Nu vedeți ce frămîntări sînt pe-aici ?

— Cine-și subestimează adversarul, chiar la joc cu miză mică, pierde. Sper că înțelegi ce vreau să spun ?

Walter înclină din cap. Numai că se întreba de ce anume să-și facă viața atît de grea, cînd lucrurile se puteau rezolva mai simplu ? Hotărîrea șefului pentru problemele din Răsărit rămăsese, însă, neschimbată și întîlnirile se desfășurară în continuare în locuințele unor persoane de încredere.

Și emisarului Darian îi adresase întrebarea cu privire la sarcinile pe care serviciul american urma să i le încredințeze. Pînă să i se răspundă însă o bună parte din timpul convorbirilor era dedicată instruirii : despre scrierea secretă, despre cernelurile simpatice, cifrare, filaj, despre modul în care să realizeze transmiterea documentelor. Darian se dovedea un elev silitor, spre deplina satisfacție a americanului, care se prezentase simplu, „Mister John".

— Pe moment, nu-ți cerem să faci nimic. Caută să ajungi în funcții cît mai înalte. Ești om de perspectivă și așteptăm mult de la dumneata. Nu acum, ci mai tîrziu.

Darian era satisfăcut. Nutrea speranța că adevărul nu va fi dat niciînd la iveală. Își luase măsuri de acoperire. Regreta amarnic că nu-i făcuse de petrecanie comisarului Anca, omul care cunoștea prea multe despre el. Cît despre Zvecu, îl socotea inofensiv, mai ales acum cînd fusese judecat și condamnat pentru activitate de reprimare a mișcării muncitorești. „Cine pune preț pe declarațiile unui schingiuitor, pe delațiunea unui individ sîngeros și acefal ?“ se liniștea el.

Primul mesaj l-a primit din partea comisarului Anca. Într-o seară, pe stradă, un necunoscut l-a întrebat direct :

— Nu știți unde-l pot găsi pe domnul Crișan ?

Pavel l-a privit surprins, cu un aer inocent.

— Ce vrei dumneata cu acest Crișan ? spuse după o clipă de reculegere, pentru că, în ciuda indiferenței afișate, era, totuși, speriat.

— Nimic deosebit. Doream numai să-i transmit complimente din partea unui prieten de departe...

— Care prieten ?

— Ilarion.

— Mai ai ceva să-i transmiți ?

— Că W-141 s-a sinucis... Omul se exprimase cu glas șoptit, înghițindu-și parcă vorbele.

— Să-i fie de bine ! rosti Darian cel de-al doilea termen ai parolei, și răsuflă ușurat...

— Unde am putea sta de vorbă ?

— Mîine seară la restaurantul „Pescăruș". Mă aștepți acolo... După ce beau o halbă cu bere, am să plec să mă așez pe o bancă în parc. Pe aleea ce duce spre „Muzeul satului". Vii după mine și discutăm. N-o să zăbovim mai mult de zece minute. Clar ?

— Perfect... Bună seara ! și individul se topi în noapte.

Pe Darian îl intriga faptul că respectivul nu pronunțase termenii parolei așa cum îi spusese Anca. Dar pînă la urmă se liniști și, în seara următoare, procedă întocmai cum hotărîseră.

De cum intră în grădina plină de lume, îl zări pe emisar. Se așeză la o masă vecină, ceru o halbă și o bău încet, de parcă se relaxa după o zi plină de probleme. Cînd și cînd, măsura cu privirea pe noii veniți, încercînd să ghicească dacă vreunul nu era cumva securist. Studie mai îndelung doi tineri, dar curînd își reprimă bănuielile. Aceștia plecară de cum se apropiaseră de ei două fete cu care, după cîte se vedea, avuseseră întîlnire. Emisarul cerceta, la rîndul său, cu atenție pe cei din jur.

După ce plăti, Darian plecă pe o potecă ocolită spre locul unde urmau să se întîlnească. Se așeză pe bancă. Deși ar fi vrut să fumeze o țigară, se abținu. Era sigur că nimeni nu avea habar de scopul prezenței sale acolo. Dar nu se hazardă. Ca să aprindă o țigară, ar fi trebuit să folosească un chibrit. La flăcăruia lui, chipul i s-ar fi putut zări. „Trebuie să-mi aleg locuri de întîlnire mai bune", se dojeni, amintindu-și de instructajul americanului. Își întrerupse gîndul cînd zări în penumbra aleii silueta emisarului.

— Bună seara ! zise acesta, în vreme ce se așeza.

— Salut ! Cu ce treburi pe la noi ?

— Cu o misiune. De la comisarul Anca. Culege acum informații despre comuniștii români. La una dintre secțiile de la Paris a emigrației române. Vă asigură de tot concursul său. M-a trimis să vă spun că este timpul, repet cuvintele lui, „să vă puneți pe treabă"...

— Îi convine. El la Paris, în siguranță, eu aici, în foc. Așa că...

— Mi-a spus să-ți reamintesc că nu-și uită promisiunile... Niciodată !

Darian înțelese foarte bine. Teama ce i-o inspira comisarul îi amăra iarăși sufletul, iar amenințarea voalată suna ca o sentință. Nu-i plăcea individul care-i adusese un asemenea mesaj. Simțea că nici acesta nu-l prea agrea. „Cel puțin, nu ne suportăm reciproc", își zise, consolîndu-se.

— Îmi dau seama că nu-ți sînt prea simpatic, dădu glas gîndurilor sale omul de lîngă el, dar nu avem ce face. Trebuie să colaborăm...

— Cum ai venit în țară ?

— Nu te privește. Cunoști regulile. Cu cît știm mai puține unul despre altul, cu atît mai bine pentru amîndoi. Atîta trebuie să afli : eu îți sînt șef, eu te dirijez. Mie îmi vei da informațiile. Legătura cu centrul o asigur numai eu...

— Hopa ! Iată-mă și sluga dumitale, rosti, ceva mai tare, Darian.

— Dacă o iei așa, n-ai decît. Eu am misiunea mea. Nu ți se putea încredința dumitale misiunea de a culege informații și de a dirija o rețea, pentru simplul motiv că nu ai libertate de mișcare. Or, asta presupune timp și alergătură. Sînt destul de explicit ?

— Mda ! mormăi Pavel.

— Te-ai gîndit la un sistem de legătură ?

— Nu mi-am pus încă problema...

— Eram sigur ! Iată cum vom proceda : ne întîlnim în fiecare joi seara la ora 19,00, la Palatul telefoanelor, în hol. Dacă unul dintre noi nu poate veni, a doua zi ne întîlnim la cofetăria „Scala", cu o oră mai devreme. Asta pentru început...

— Bine !

— Nu uita să fii punctual ! Nu ne așteptăm decît un minut, maximum două... În caz de întîrziere, ne vedem a doua zi, în locul de rezervă.

— Și dacă nu vreau să lucrez cu dumneata ?

— *Uite ce-i, Crișane, să nu crezi că am venit să-ți cerșesc bunăvoința.* Faci ce ți se spune, altfel dosarul mătăluță se va opri pe masa cui știu eu... Nu confunda popii cu valeții, că nu-ți iese pasiența...

— Să nu-mi dai mie ordine, că...

— Ordinele nu-s ale mele. Sînt ale celor ce ne sînt stăpîni amîndurora. Așa că nu te mai răți ca un caporal de schimb. Atît ! Pentru început, asta-i ! La următoarea întîlnire să ai grijă să aduci informații despre noile măsuri privind organele administrative...

S-au despărțit, plecînd fiecare într-altă direcție. Numai că trimisul comisarului Anca îl urmări pe Darian pînă în apropierea casei. Luase de bună asigurarea comisarului că Darian este om de încredere, dar voia să se convingă personal, să verifice. „Ce știa Anca ? Pielea mea este în joc, și nu a lui." Îl urmări, deci, și a doua, și a treia zi, neslăbindu-l nici o clipă din ochi. Stătea „lipit" de el ca o umbră. Cînd se convinse de loialitatea lui Darian, raportă centrului, printr-un scurt mesaj radio, că „peștele cel mare" fusese abordat și, deci, se putea trece la realizarea contactului prin curier...

Primele informații microfilmate aveau să părăsească teritoriul României abia după vreo două luni, prin intermediul unui marinar care făcea curse pe un iaht, pe ruta Constanța-Istanbul. De aici, pe calea aerului, conteinerele cu microfilme urmau să ajungă la Paris, unde erau așteptate de fostul comisar Anca. Odată ajunse, informațiile aveau să fie analizate și prezentate superiorilor săi din

așa-zisul „Comitet național de rezistență", un „guvern în exil" sui-generis, dar care, în fapt, nu reprezenta pe nimeni.

Următorul mesager fusese din partea lui Walter Huant. Era urmașul unor emigranți care cunoștea foarte bine limba română. Pe Darian îl uimise oarecum acest lucru.

— Vă surprinde ? întrebă emisarul care-l contactase în alte condiții decît trimisul fostului comisar Anca.

— Sincer să fiu, destul de mult.

— De ce ?

— Nu așteptam atît de repede vești din partea...

— Vești o să mai primiți, fiți fără grijă...

— Și ce doriți de la mine ?

— Deocamdată, nimic. Informații despre România avem destule.

— Deci nu...

— Nici vorbă. Este pur și simplu un contact de rutină. Și să nu vă mai surprindă... Aveți aici o mie de dolari pentru cheltuieli... În rest, o să stăm de vorbă atunci cînd va trebui...

— Vă mulțumesc, dar nu...

— Atunci sînt obligat să-i depun într-un anume cont la o bancă din Elveția, sau, dacă preferați, în altă parte... Rămîne numai să ne spuneți unde anume...

— Cred că e bine în Elveția. Dar contul v-aș ruga să fie cel pe care l-am însemnat eu pe hîrtiuța aceasta... Nu, nu, vă rog să-l memorați și să-mi înapoiați notița, adăugă imediat ce observă intenția vizitatorului de a o băga în buzunar...

Nici membrii asociației secrete nu se lăsară prea mult așteptați. Numai că ei îi oferiră lui Darian un rol pe măsura ambițiilor lui. I se cerea să contacteze întreaga rețea, de la care să colecteze sumele necesare sau alte *obiecte de valoare, pentru a se putea reîncepe activitatea.* Urma să-i organizeze și să acorde ajutor celor care se găseau în situații critice.

Pavel avea destulă experiență în „acordarea de ajutor", încă din perioada cînd îndeplinise această sarcină ca „ilegalist", cum îi plăcea lui să se autointituleze. Numai că ceea ce i se cerea acum nu era un simplu ajutor bănesc sau de asistență acordat unei familii aflate în impas, lipsită de susținător. Urma să faciliteze unor membri ai asociației trecerea ilegală a graniței, altora evadarea din închisori sau sustragerea de la urmărirea penală pentru diferite infracțiuni. În cîteva cazuri i se cerea sprijinul și în scoaterea unor valori din țară, pentru ca posesorii lor, după plecarea în Occident, să aibă din ce trăi. O „întreprindere" rentabilă, căci Darian mirosise imediat posibilitățile ce i se ofereau de a-și mai rotunji averea pe care reușise s-o salveze.

Găsise o casă potrivită unde putea întruni pe membrii asociației. Stabilise, totodată, reguli stricte pentru convocarea lor. Multe din datele necesare activității de spion le afla chiar de la aceștia.

Între timp i se mai ceruse ca, folosindu-se de legăturile sale, să-și intensifice activitatea pe linia culegerii de informații.

— Începem să complicăm lucrurile ! constată el, oarecum amuzat, dar și surprins că toată lumea cu care era în relații îi cerea să facă spionaj.

— Nu complicăm nimic, domnule, i se adresă, pe un ton foarte potolit, mesagerul care-i adusese vestea. Asociația noastră este o mișcare secretă, care presupune, așa

cum bine știi, putere. Puterea nu poate fi ruptă de cunoaștere, iar cunoașterea înseamnă date, informații, legături. De aceea, vi se cere acest lucru.

— Dumneata îmi ceri mie să fac niște lucruri care mă pot arunca dincolo de gratii, invocîndu-mi cererea superiorilor asociației. Haida de ! Și-mi vii cu chestii de-astea ieftine, de duzină, cu care de regulă sînt duși de nas membrii noștri de la care mai jupuim niște bănișori.

— Sînt surprins...

— Este dreptul dumitale. Cu mine, însă, fii sincer, că nu ține...

Darian știa că orice amenințări ale acestui trimis al „găinii care făcea ouă de aur" nu-l puteau atinge. Avea acces la informații, putea afla destule, se bucura de încredere. Cît privește perspectivele, și ele erau dintre cele mai frumoase, mai ales dacă ținea seama de „trecutul" pe care-l afișa. Mai știa ceva, și acest lucru îi oferea puterea să vorbească atît de tăios. Cei din Occident erau într-o pasă proastă, îndeosebi în domeniul informațiilor. Rînd pe rînd, încercările făcute pentru implantarea unor spioni fuseseră spulberate de către organele de securitate române. Or, în aceste condiții, un agent de talie, cu calitățile și posibilitățile lui, nu poate fi amenințat, ci cel mult curtat pentru a i se cîștiga bunăvoința.

Mesagerul se cam dezumflase. Nu se aștepta la un astfel de „tratament" și în instructajul ce i se făcuse la plecare nu prevăzuse și o asemenea situație. Nu avea mandat să negocieze decît în numele asociației.

— Baronul Niseanu ne-a...

— Lasă-l pe boșorog ! Eu sînt aici, el acolo, la bine...

— Dar și doamna Edith...

— Dacă nu termini, te arunc afară ! Vii la mine cu chestii de domnișoară de pension. Ce crezi că eu mă apuc să fac spionaj de dragul unor ochi verzi ?...

— N-a vorbit nimeni de spionaj.

— Dar cum se numește ceea ce-mi ceri ?

— N-are sens să...

— Dacă n-are sens, atunci de ce să mai stăm de vorbă ?

Mesagerul se hotărî. N-avea ce pierde dacă mărturisea că de fapt vine din partea S.D.E.C.E. *-ului. Restul nu era, în fapt, decît o acoperire. Cei care-l foloseau îl avertizaseră să nu recurgă la „joc deschis" decît în caz extrem. Nu-i dezvăluiseră că va avea de învins o „nucă greu de spart".

— Domnule, îmi plăceți ! Vă spun sincer că vă admir. Pînă acum, n-am făcut altceva decît să vă verific. Ați reușit, asta-i !

— Nu încerca să mă întorci. Te-ai văzut strîns cu ușa și acum o iei cotit. Nici asta cu verificarea nu ține. Pierzi teren. Discutăm ca între bărbați cu o îndeletnicire aparte... de nobili, nu ? Parcă așa spun englezii despre cei ce lucrează în spionaj ?

— Toată admirația mea ! Mă recunosc învins...

— Mulțumesc ! Să nu mai pierdem timpul și să intrăm în miezul problemei.

— Da. Baronul Niseanu, cum bine știți, s-a stabilit la Paris. De la el, prin intermediul celor din asociație, am aflat de dumneavoastră și am primit sarcina să vă contactez.

— Perfect ! Ce cereți și ce oferiți în schimb ?

— Informații din toate domeniile și oferim bani.

— Bacșișuri poate, fiindcă voi niciodată nu v-ați plătit prea bine agenții.

— Nu-i cazul să...

— Ba este. Să clarificăm totul de la început. Pe mine mă plătiți cu o mie de franci pentru fiecare informație.

* S.D.E.C.E. = Serviciul de spionaj francez.

Altfel nu accept. Mă interesează mai puțin dacă prezintă sau nu interes pentru voi.

— Nu sînt însărcinat să negociez în condițiile acestea. După ce ajung la centru, vă dau răspuns. Sînt convins că va fi afirmativ. Dar, n-am dreptul să hotărăsc...

— Aștept, atunci, confirmarea. Eu nu mă grăbesc...

Darian era mult prea conștient acum de valoarea sa, dar avusese grijă să nu întindă coarda prea tare. Știa că acolo, la Paris, se afla și fostul comisar Anca, omul care-l putea distruge. Nu era exclus ca el să nu fie străin de noul joc, dar Pavel nu putea lăsa să-i scape ocazia, ci o fructifica în interesul său. În fond, nu-l deranja că anumite informații le distribuie în mai multe locuri. Important era să-i stoarcă pe toți de cît mai mulți bani. Și, ca să nu se dea de gol, de teamă ca datele să nu se întîlnească pe undeva, avea grijă să le transmită selectiv.

Nu după multă vreme, primi confirmarea pe care o aștepta. La postul de radio „France-inter" s-a transmis fraza convenită la întîlnirea cu mesagerul : „Tanti Matilda le urează numai bine nepoților ei". Darian era convins că, mai devreme sau mai tîrziu, toată adunătura de politicieni transfugi, care „se constituiseră" într-un guvern în exil, se va risipi. Deocamdată, în situația creată de războiul rece, supraviețuiau și mai dispuneau de fonduri. De ce nu s-ar înfrupta din ele ?

Confirmarea fiind transmisă, nu-i rămînea decît să se pună pe treabă. Informații avea, mai rămîneau de soluționat problemele transmiterii lor la destinație. Curînd își făcu apariția un fals comerciant, căruia trebuia să-i predea, din cînd în cînd, microfilme. „Întreprinderea" începuse să meargă.

Locotenentul major Eugen Avrămuț încuie biroul, luă cheia și se grăbi să ajungă cît mai repede la cabinetul șefului unității.

— Ordonați ! spuse tare, din pragul ușii.

— Intră și ia loc ! îl pofti colonelul Dinescu, înclinînd din cap în semn de salut și continuînd să asculte la telefon.

Eugen se așeză pe unul dintre fotolii. Nu era obișnuit să fie chemat direct la șeful regiunii.

— Ce problemă ai în lucru acum ?

— Tovarășe colonel, lucrez la un caz ceva mai vechi, care mi se pare foarte interesant...

— Care anume ?

— „Feroviarul".

— Cel cu asasinatul de la Timișoara ?

— Da.

— Dar de ce nu se ocupă tovarășii de acolo... ?

— Inițial, m-am întrebat și eu. Propriu-zis, nu mă ocup de întregul caz. Am sarcina să lămuresc unele aspecte, cîteva ipoteze ale căror conexiuni par să ducă spre Capitală.

— Bine, bine, o să mai discutăm noi despre asta. Acum vreau să lămurim o altă problemă... Avem o sesizare din

partea unui cetățean, cum că Iosif Aurel din Constanța ar face spionaj... Vei întreba, poate, de ce nu se ocupă cei din Constanța de caz ? Deși este originar din Constanța, unde își are rudele și unde merge destul de des, Iosif Aurel are domiciliul pe raza noastră, în Capitală.

— Am înțeles !

— Sesizarea este credibilă... cel puțin așa reiese din datele pe care le avem. Vine din partea unuia care are relații cu fosta concubină a lui Iosif. Aceasta i-a destăinuit că cel cu care trăise se ocupa de spionaj. De cum a aflat, cetățeanul a și sesizat Securitatea. Îi era teamă să nu fie implicat...

— Tovarășii de la Constanța ce părere au ?

— Au făcut mai multe verificări, dar la discuția purtată femeia nu a putut prezenta elemente concludente.

— Să nu fie la mijloc o răzbunare...

— Nu-i exclus... Vreau, însă, să vedem ce hram poartă acest Iosif. Fratele său lucrează ca ospătar la bufetul portului. Se pare că este un om corect, cel puțin tovarășii de la miliția economică n-au ce să-i reproșeze. Dar Iosif îl vizitează destul de des...

— Nu-i un motiv...

— Te rog să mă asculți cu atenție ! Știu și eu că nu-i un motiv, dar vizitele lui coincid cu sosirile în rada portului a unui costier sub pavilion turcesc, un vas destul de modest, care n-are nici măcar lumină electrică. Cară de la noi te miri ce, prea multe nici n-ar avea unde încărca...

Colonelul se opri, așteptînd poate intervenția subordonatului, dar acesta continua să-și noteze cele auzite pe caiet.

— ...la prima vedere, reluă șeful regiunii, costierul ar avea misiunea de „cărăuș", dar mai bine să nu ne hazardăm. Sînt multe semne de întrebare. Bufetierul în cauză

are o amantă. O femeie frumoasă, inteligentă, dar cam frivolă. Legătura lor pare suspectă...

Colonelul se opri din nou. Unul dintre telefoane suna. Ridică receptorul și, cîteva clipe, ascultă, apoi spuse doar un „de acord" și închise.

— Reluînd afirmația dumneavoastră, nu ne hazardăm cumva spunînd că legătura este suspectă ?

— Poate că ai dreptate, Avrămuț... Se pare că și eu am judecat nițeluș lucrurile așa cum îi îndemn pe alții să n-o facă... Și iată de ce : soțul femeii este fugit din țară. A fost ofițer de informații și acum trăiește undeva, pe la Istanbul. Avem date că s-ar ocupa de racolarea marinarilor români, pe care-i îndeamnă să rămînă în străinătate.

— Se poate să fie vorba de un simplu paravan. Ca fost cadru de informații, nu se poate să nu știe să-și conspire activitatea.

— Se pare că așa stau lucrurile. Mai este o problemă, însă. Insul acesta, pe nume Vornicu Aristan, este în legătură cu Comitetul de la Paris, unde, precum bine știi, fostul comisar-șef, Ilarion Anca, ocupă funcția de director al secției de informații.

— Alt contur au acum toate...

— Poate... Uite, ai aici, în acest dosar, materialele care se referă la aspectele pe care le-am discutat. Le studiezi în amănunțime, întocmești un plan de acțiune și vii să-l discutăm.

— Am înțeles !

— Încă ceva, Avrămuț. În acest caz, vei lucra direct cu mine. Am și dat ordinele necesare... Dar, fiindcă veni vorba, cu viața personală cum mai stai ?

— Bine, tovarășe colonel ! N-am de ce să mă plîng. Examenele le-am terminat și aștept să plec în concediu.

— Cînd ești planificat ?

— În octombrie.

— E de-abia începutul lui august, așa că ai timp... Mai întîi să vedem cum o scoatem la capăt cu cazul ăsta...

— Mă voi strădui...

— Sînt sigur.

— Vă rog să ordonați : Ce fac cu „Feroviarul" ?

— Nu-l abandonezi ! Ai grijă de amîndouă cazurile.

— Am înțeles !

— Spor la treabă !

— Vă mulțumesc !...

Colonelul înclină din cap în semn de răspuns la salutul ofițerului.

Avrămuț o luă grăbit spre biroul său. Se așeză și deschise plin de curiozitate dosarul cu coperți albastre pe care i-l dăduse șeful regiunii. Erau numeroase hîrtii, unele scrise de mînă, altele bătute la mașină. Înainte de toate, intenționa să le pună într-o anumită ordine, dar își dădu seama că nu poate face acest lucru pînă nu cunoaște conținutul fiecăreia.

Se adînci în studiu. Cînd și cînd, sublinia cu creioane colorate problemele ce i se păreau mai interesante. Uneori scria pe o coală de hîrtie cîte o întrebare sau vreo măsură de întreprins. Procedă în acest fel pînă termină toate filele din dosar. Abia apoi le așeză în ordinea care i se păru firească. Grupase totul în trei secțiuni : prima „Iosif", a doua „Doamna Vornicu" și a treia, la care se găseau și cele mai puține materiale, o intitulase „Sursele". Cînd termină, puse totul în fișet și coborî la bufet.

Peste nici douăzeci de minute, reveni și se apucă de lucru. Reluă hîrtiile din prima grupă. Reciti frazele subliniate, întrebările formulate de el și schiță un plan de acțiune. Procedă și cu cea de-a doua la fel. La cea de-a treia... „Sursele", zăbovi mai îndelung. Aspectele ce dorea

să le clarifice depindeau, în mare măsură, de rezultatele investigațiilor viitoare.

„Totuși, nu putem aștepta", își zise, deși pe coala albă ce o avea în față nu scrisese mare lucru. Nu avea suficiente elemente pe baza cărora să construiască o acțiune. Mai *zăbovi cîteva clipe, apoi îl întrebă la telefon pe subofițerul* de la cabinet dacă poate fi primit de șeful unității.

— Care-i problema, Avrămuț ? îl întrebă acesta imediat ce locotenentul intră în birou. Trecuse de mult ora șaisprezece...

— Vă rog să-mi aprobați să studiez și materialele cu privire la acțiunile întreprinse de așa-zisul organ de informații al Comitetului național de rezistență de la Paris.

— La ce-ți trebuie ?

— Să mă edific și asupra metodelor folosite, a informațiilor căutate cu prioritate de ei, ca să vă pot propune...

— Știu eu dacă mai este cineva la... ?

— Cred că...

— Nu ! Las-o pe mîine. Și așa e tîrziu acum. Pînă atunci lucrurile se mai așază.

— Am înțeles !

A doua zi dimineață, Avrămuț se prezintă iarăși la colonel. Cînd ieși, trecu și își luă dosarul care-l interesa. Se adînci din nou în studiu. Voia să știe dacă în vreuna din acțiunile anterioare firul trecuse și pe la Constanța.

Deși întorsese lucrurile pe toate fețele, făcînd tot felul de combinații și legături posibile, nimic nu se potrivea. Nici nu voia să forțeze nota, știind, din proprie experiență, că cea mai mare greșeală este să așeze realitatea în tiparele prestabilite ale propriilor idei. Agenții trimiși de cei care își ziceau „rezistența națională", descoperiți și arestați pînă atunci, proveneau, de regulă, din rîndul transfugilor,

al foştilor legionari şi căutau adăpost tot la elemente de aceeaşi culoare politică. Mai sesizase un fapt : agenţii recrutaţi furnizau centrelor care-i recrutaseră informaţii din cele mai diverse, de la preţul cremei de ghete pînă la ultimele noutăţi în materie de dotare a armatei. Era vădit amestecul organelor occidentale de spionaj economic.

„Avem de-a face cu profesionişti bine pregătiţi şi foarte abili", gîndi Avrămuţ. Dar, la sfîrşitul lecturii, nu descoperi ceea ce îşi propusese. Nici o referinţă, nici un fir care să ducă la concluzia că ar fi existat o reţea a cărei ieşire să se facă prin intermediul unor marinari. Lectura atentă a dosarului îl ajutase, însă, să se edifice, mai bine-zis să se familiarizeze cu modul de lucru al adversarului său, fostul comisar Ilarion Anca, să-i înţeleagă stilul, să-i priceapă subtilităţile, pentru a şti unde să caute mai bine.

Fără să mai zăbovească, reciti şi cîteva din materialele strînse în dosarul „Feroviarul". Şi acolo recunoscu mîna fostului comisar-şef Anca, cel care în ţară ajunsese să conducă secţia anticomunistă din cadrul Siguranţei generale.

„Am impresia că sînt pe drumul cel bun", îşi zise, înciudat că nu făcuse imediat legătura. „Şeful nu se dezminte ! Sînt sigur că a ştiut despre ce este vorba, dar m-a lăsat pe mine să... Nepriceput mai sînt !" se mustra el.

Din dosarul „Feroviarul" reţinu că Anca avusese un colaborator credincios în persoana agentului Zvecu, pe care îl adusese cu el de la Timişoara la Bucureşti. Îşi notă ca sarcină să-l găsească şi să stea de vorbă cu acesta. „Să raportez şefului că mai am nevoie de date ce privesc pe acest Anca Ilarion", mai însemnă în planul de acţiune.

Colonelul nu era în birou iar şedinţa la care participa nu părea să ia sfîrşit prea curînd. Îl trimise deci pe locotenentul Oancea să facă investigaţia.

Oancea abia absolvise școala de ofițeri. Era un tînăr dezgheţat, dar cam prea repezit, dornic mereu să o ia pe scurtătură.

La adresa indicată nimeni nu cunoștea un locatar cu numele de Iosif Aurel. Îl informă una dintre locatarele foarte vechi ale blocului. Oancea ţinu să se convingă personal.

— Nici vorbă, domnule ! îi spuse, puţin ofensată, bătrînica.

— Poate locuieşte, totuşi, la vreo rudă care nu l-a trecut în cartea de imobil, insistă el.

— Exclus ! Cartea de imobil este la mine. Şi eu am multă grijă... Este adevărat că am pe unii care îşi aduc neamuri'e cu lunile şi plătesc apa menajeră numai pentru o persoană-două, cînd ei sînt cîte patru-cinci... De aceea ne mai uităm şi noi cine intră în blocul nostru...

— Dar poate că Iosif Aurel nu vine zi de zi, ci numai aşa, cînd şi cînd...

— Posibil... Dar dacă vine, atunci poposeşte numai la aia de la patru, că numai la ea se schimbă vizitatorii ca la...

— Vreo tînără ?

— Tînără pe dracu' ! Ar mai vrea ea... Are vreo patruzeci de ani, dar se poartă de parcă...

— Cum se numeşte ? întrebă ofiţerul.

— Tase Lucreţia, după bărbatul de care a divorţat, că i-a mîncat omului sănătatea şi liniştea. Este o stricată, asta e...

— E chiar aşa de...

— Toţi locatarii sînt scandalizaţi, chiar doamna Tudor de la trei a vrut s-o păruiască..., că-i sucise mintea băiatului ei.

— Și ziceți că pe la ea se perindă mulți bărbați ? încercă să o stîrnească și mai mult Oancea.

— La ea, domnule ! Și numai la ea ! Da' prietenul dumneavoastră nu v-a dat o adresă sigură unde să-l găsiți ?

— Nu prea. Ca omul care are o datorie...

— Te-a tras pe sfoară...

— Poate, totuși, o să dau de el... La ce oră trece poștașul pe la dumneavoastră ?

— Obișnuit, așa, între zece și unsprezece... Uite că-i tîrziu și n-a venit încă.

— Și cam ce oameni vin pe la doamna Tase ?

— Bărbați, nu v-am spus ? De toată mîna.

— Tineri, bătrîni ?

— De la puțoi pînă la ăia cu chelia pînă la ceafă... Strică casele oamenilor, asta face, domnule...

— Poate că nu-i chiar așa cum...

— Să știți că nici nu mai discut cu dumneavoastră, dacă nu mă credeți.

— Vă rog să nu vă supărați. Mă gîndeam că unii dintre bărbații aceia merg și pe la alte familii.

— Da de unde ! Și soțul meu a văzut, așa că nu mai încape îndoială...

— Și unde lucrează doamna Tase ?

— E ospătăriță, mi se pare. Lucrează la un restaurant din centru. Parcă la „Dunărea"... Soțul meu știe mai bine, dar nu-i acasă.

— Vă mulțumesc !

Oancea își luă rămas bun de la bătrînică. Povestea cu bărbații putea fi adevărată, după cum, avînd în vedere că era vorba de o femeie tînără și atrăgătoare, gura lumii putuse „umfla" întreaga istorie dîndu-i proporții exagerate. Cît despre spionaj, nu existau elemente de suspiciune.

Ieși în stradă. Soarele arzător anunța o zi caniculară. Simți nevoie să slăbească gulerul cămășii. „Ar fi bună o

bere acum", își zise, și căută un petic de umbră pe care îl găsi lîngă gardul de pe trotuarul vecin. Un oțetar arunca o pată cenușie pe caldarîmul străzii. Se opri sub el, așteptîndu-l pe poștaș. „N-ar fi bine să dau un telefon șefului?" se întrebă, gîndindu-se la indicația dată de Avrămuț înainte de a se despărți, de a ține permanent legătura cu el. „Lasă, mai bine să mă duc cu toate rezolvate", își făcu, în cele din urmă, socoteala.

Se scurseseră deja douăzeci de minute și căldura creștea. Pe stradă era o liniște deplină. În tot acest timp doar doi copii trecuseră în fugă spre malul rîului.

În sfîrșit, îl zări pe poștaș. Era un bărbat între două vîrste, puțin cam gîrbovit, cu geanta pe umărul drept, îmbrăcat cu un costum de doc albăstrui, decolorat. Oancea îl privi cu o curiozitate firească cum împărțea ziarele și doar ici-colo cîte o scrisoare. Poștașul avea ochii deosebit de ageri, iscoditori. „Asta trebuie să știe tot de prin cartier", își făcu socoteala locotenentul.

— Bună ziua ! îl abordă pe poștaș, atunci cînd acesta ajunse lîngă el.

Bărbatul îl măsură scormonitor cu privirea, înainte de a răspunde la salut. Abia după aceea mormăi un fel de răspuns, care aducea cu „mnă ziua". La fel de cercetător îl privise și ofițerul. Poștașul părea mai tînăr decît arăta, mai ales dacă luai în considerație ușurința cu care se mișca.

— Aș dori să stăm nițeluș de vorbă..., începu Oancea.

— Despre ? ! nu-i lasă vreme poștașul să-și termine ideea.

— Lasă că o să vezi dumneata.... doar n-o să ne prostăpim aici, în soare...

— Matale glumești ! Nu vezi că eu sînt ocupat ? Este trecut de unșpe și n-am distribuit corespondența... Dacă mă prinde dirigintele, mă jupoaie...

— Fii pe pace, nu se va întîmpla nimic. Vorbesc eu cu el. Sînt locotenentul Nicolae Oancea, de la securitate.

Poștașul se mai potoli...

— Oricum, nu pot să întîrzii prea mult, zise în timp ce porniră pe stradă, în jos.

— Mergem la cofetăria din colț și stăm un pic de vorbă.

— Cum ziceți dumneavoastră.... e cumva ceva cu fecioru' miu ?

— Nici vorbă ! Da' unde lucrează ?

— E subofițer la o unitate de grăniceri... Abia a terminat școala...

— Nu-i nimic, fii liniștit ! Eu vreau să stăm de vorbă despre altele...

Se opriră lîngă ușa cofetăriei. Obloanele mari, verzi, atîrnau în balamalele desprinse, descoperind privirii o vitrină decolorată și murdară, în dreptul căreia, pe trotuar, la umbră, erau trei mese de fier forjat și cîteva scaune. Oancea îl invită pe poștaș să ia loc și-l întrebă dacă dorește ceva.

— Mai curînd o bere, da' ăștia n-au aici așa ceva...

Locotenentul intră în cofetărie să dea comanda. Reveni curînd și se așeză pe unul din scaunele de la masa poștașului.

— Pot să văd și eu legitimația dumneavoastră ? îl întrebă acesta cu o voce sigură...

— Desigur ! Poftiți !

Poștașul o privi atent, după care i-o înapoie zimbind.

— Vă rog să nu vă supărați... Azi e ziua de pensii și am destui bani la mine... Te poți aștepta la orice... D-aia v-am spus de fii-miu... E subofițer... De la el am învățat să fiu mai atent... Înainte nu prea...

Se opri, pentru că o tînără în halat alb, bine scrobit, aduse două savarine și pahare cu apă, pe care le așeză în fața clienților. Cînd tînăra plecă, reluă :

— Mi-a zis : „Tată, să nu cumva să te lași furat de cuvinte, că oamenii știu să le învîrtă..."

— Are dreptate băiatul dumitale, interveni Oancea, mai mult pentru a-l opri pe poștaș din sporovăială. Vă rog să-mi spuneți ce știți despre tovarășa Tase.

— Tovarășa Tase, Lucreția Tase, cea care lucrează la „Dunărea" ?

— Chiar ea.

— A făcut ceva rău ?

— Sincer să fiu, nu știu încă dacă a făcut ceva care să o fi pus în conflict cu legea...

— Aha ! făcu omul, de parcă acum totul se lămurise.

— Ei ? Vă ascult !

— Este o femeie tare bună. Deși nu mai e chiar atît de tînără, se ține al dracului de bine ! Are pe vino-ncoace. Toți bărbații întorc capul după ea... Se opri, cînd observă că ofițerul dă semne de nerăbdare. Altceva cred eu că vă interesează. Este divorțată, dar are un amant. Cel puțin unul care îi scrie foarte des. O dată chiar am întrebat-o de ce nu se mărită cu el, ca să-l scutească de atîta cheltuială...

— N-ați reținut, cumva, numele prietenului ?

— De regulă, semnează „Nelu" și desenează alături o inimă străpunsă de săgeată. Nu întotdeauna, însă. Unele n-au nimic la expeditor.

— Și cam la cîte zile îi scrie ?

— Oricum, nu trece o săptămînă fără o scrisoare. Ba, au fost chiar și două în șapte zile. De vederi, nu mai zic !

— Și inimioarele, cam pe cîte erau ?

— N-am fost prea atent. Oricum, una parcă avea, alta nu... Poate că au fost și mai multe la rînd fără inimioară...

— Te-ai uitat unde erau cartate ?

— Toate la Constanța. Fără excepție. Ceva totuși mi s-a părut deosebit. Ca poștaș m-am obișnuit cu tot felul de lucruri și cred că știu să recunosc o scrisoare de dragoste chiar dacă e închisă în plic. Scrisorile acestea erau prea subțiri. De obicei, îndrăgostiții își scriu cîte-n lună și-n stele, de te miri cum de găsesc vreme. Astea însă erau cam anemice. Cred că unele nu cuprindeau mai mult de o jumătate de coală.

— Interesant !

— Pot să iau o țigară ? întrebă omul, cînd îl văzu pe Oancea cu cîtă poftă fumează.

— Desigur.

— Nu prea fumez eu, dar sînt un pofticios...

— Legat de corespondența aceea..., plicurile cum arătau ?

— Obișnuite, din cele care se pot cumpăra de la orice debit... Or, îndrăgostiții folosesc plicuri colorate...

— Poate că nu era vorba de un îndrăgostit...

— Așa mi-am zis și eu, dar mi-a confirmat-o chiar coana Lucreția. O dată am fost bolnav și am lipsit vreo două zile și atunci mi-a făcut niteluș muzică că au întîrziat scrisorile.

— S-a întîmplat să fie și vreun interval mai mare în care să nu primească scrisori ?

— O singură dată, din cîte îmi amintesc. Cînd a fost plecată în concediu. N-a primit nimic. Am dedus că au fost împreună...

— Acum, care este situația ?

— Săptămîna asta n-a avut nici o scrisoare. Și dacă stau bine să mă gîndesc, nici cea trecută. Vezi, cînd te obișnuiești cu un anume lucru, începi să nu-i mai acorzi atîta importanță.

— S-a întîmplat să duceți scrisori și pentru altcineva la această adresă, dar care să nu locuiască în blocul cu pricina ?

— Nu-mi amintesc. Să știți că eu așa sînt. Dacă nu-mi aduc aminte ceva, este sigur că nu s-a întîmplat.

— Mă interesează o scrisoare de la Constanța.

— Nu, nu cred să fi venit...

— Oricum, mi-ați fost de mare ajutor. Vă mulțumesc !

— Atunci s-o iau din loc. Vă spuneam că azi am și pensiile de achitat și mă așteaptă lumea.

— Încă o dată, scuze pentru timpul răpit... La revedere!

Poștașul se ridică, își trecu geanta în față și porni. din nou, în direcția din care venise...

Cele aflate de ofițer nu erau de natură să-l lămurească în vreun fel. Scrisorile, voluminoase sau mai subțirele, primite la intervale diferite, cu inimioare sau nu, puteau constitui un mijloc de comunicare secretă, deși cam prea rudimentar și destul de vizibil. Ceea ce stîrnea oarecum nedumerirea era frecvența mare a acestora. Oricît de prodigioasă ar fi fost activitatea culegătorilor de informații, nu era permis, mai ales pentru securitatea rețelei, să se folosească prea mult același mijloc de transmitere.

„Dacă mă duc la șefu' cu o astfel de informație, cred că mă trimite la un curs de recalificare", gîndi înciudat Oancea privindu-și ceasul. „La ora asta dau telefon degeaba... Nu mai găsesc pe nimeni. Ședința a început. Mai bine să trec la treabă. Poate mă descurc și singur", își mai spuse și își făcu pe loc un plan.

Era cald de se muia asfaltul. Deși descheiat la cămașă, nu reușea să se răcorească. Se hotărî să se oprească în drum și la restaurantul „Dunărea", unde lucra femeia de care se fereau atît de mult vecinele ei.

Pe trotuar, sub protecția umbrelelor de soare, în spatele unui gărduleț de fier forjat cu jardiniere, erau așezate cîteva mese ocupate pînă la ultimul loc. Oancea intră în restaurant și căută o masă. Aici era parcă mai răcoare. Dar cînd se deschidea ușa de la bucătărie, venea un miros de mîncare însoțit de-o zăpușeală ce-ți tăia răsuflarea.

— Doamna Lucreția este de serviciu ? întrebă locotenentul pe bufetiera care căsca plictisită, așezînd niște salate ofilite.

— În raionul acela ! și își mișcă bărbia, arătînd spre capătul opus al sălii.

Ofițerul se îndreptă într-acolo și se așeză la o masă mai retrasă, la care servea Lucreția.

— Ceva de mîncare, răspunse la întrebarea femeii, care venise și scutura fața de masă.

— Va trebui să mai așteptați, meniul nu este încă gata.

— Aștept, dar poate îmi aduceți, între timp, o bere... Mor de căldură !

— Pentru un băiat frumos ca dumneavoastră, găsesc eu una... spuse femeia, și se îndepărtă legănîndu-și șoldurile bogate.

„Iată-mă și cuceritor", își zise Oancea și luă un șervețel pe care desenă cu pixul o inimă străpunsă de o săgeată, astfel încît săgeata să pătrundă din partea dreaptă. Mai desenă și o alta cu inima străpunsă din stînga. Împături apoi șervețelul de așa natură ca fiecare inimioară să fie pe o singură față. Cînd femeia reveni cu sticla de bere, ținu astfel primul desen ca să poată fi văzut.

— Sînteți un slujitor al pajului Cupidon ? întrebă Lucreția, iar lui Oancea i se păru că ghicește o strălucire aparte în ochii negri, migdalați.

— Mai mult un admirator al zeiței *Afrodita*, încercă un răspuns care să se lege...

De cum auzise de inima desenată pe spatele plicului, Oancea luase în calcul și posibilitatea ca simbolul acela al iubirii să aibă valoarea unei comunicări secrete. De aceea și pregătise cele două desene.

Lucreția puse pe cartonașul colorat în albastru halba *cu bere și o întoarse astfel ca mînerul să-i vină în partea* dreaptă, făcu gestul îndepărtării unei scame de pe costumul ofițerului, dar nu plecă. Oancea își dădu seama că atinsese un punct sensibil, dar, în același timp, înțelese că era doar pe aproape...

— Depinde din ce unghi priviți problema, glumi femeia, aplecîndu-se ușor către Oancea, ca și cînd ar fi dorit să-i spună ceva la ureche, ca să nu audă și ceilalți consumatori.

— Din cel mai bun. Adică și de aici — și-i arătă inima străpunsă de săgeata ce venea din stînga — și de aici, și întoarse șervețelul pentru a se vedea și celălalt desen.

— Nu știu ce să vă spun. Trebuie să întreb... îngăimă femeia și plecă zorită spre ușile batante care duceau în bucătărie.

Locotenentul simți cum îl cuprinde un val de căldură. Se grăbise să facă mutarea și reacția femeii îl prinsese nepregătit. Desigur plecase după instrucțiuni.

„Cu șeful nu pot să iau legătura..., s-a dus totul de rîpă... Ce înseamnă să te lași la sfînta inspirație !“ se dojenea el.

Sesiză o mișcare în spatele ușilor. Se străduí să adopte o atitudine pasivă, deși era sigur că prezența lui fusese adusă la cunoștința unor persoane care-l supravegheau acum îndeaproape. Aproape imediat apăru și ospătărița. Între timp, Oancea golise halba cu bere și lac de transpirație se hotărî să-și scoată haina. Avea și un alt motiv să și-o scoată : Voia ca cei interesați să observe faptul că nu era înarmat.

— Mai serviți ceva ? întrebă femeia, acum mai rezervată și parcă îngîndurată.

„Cineva a dojenit-o, socoti tînărul ofițer. Eu am brodit cîte ceva din parolă, iar ea a spus mai mult decît trebuia. Asta-i", își continuă reflecțiile Oancea.

— Aștept să-mi recomandați dumneavoastră, încercă să meargă pe linia unor deducții logice.

— Ce spuneți de o fasole cu ciolan afumat ? Specialitatea bucătarului...

— Sper ca, odată cu fasolea, să-mi aduceți și răspunsul la... și lăsă intenționat neterminată fraza.

Ospătărița plecă. Minutele treceau și femeia nu mai apărea. Ofițerul aștepta răbdător. Nu știa ce să creadă. De un singur lucru îi părea rău : că de la locul lui nu putea să vadă ce se petrecea în spatele restaurantului, să afle dacă acțiunea lui provocase și alerta altora, nu numai a Lucreției.

Se hotărî să atace. Se ridică de la masă, dar chiar atunci un bărbat, apărut din spatele bufetului, se îndreptă către el.

— Domnule, ne pare rău, fasolea...

— Să nu-mi spui că s-a terminat, că fac scandal...

— Vă rog nu amenințați ! Dumneavoastră i-ați făcut tot felul de avansuri ospătăriței. De aceea femeia nici n-a putut să se ocupe de clienți... Acum stă și plînge... Vă sfătuiesc prietenește să părăsiți localul și să vă vedeți de treburi...

— Dar n-am supărat pe nimeni...

— Lăsați, domnule, copilăriile ! Desenați pe șervețele tot felul de chestii și le arătați la femei. Ce dacă lucrează într-un restaurant ? Noi am mai avut de-a face cu d-ăștia.

Chiar tovarășei i s-a mai întîmplat... Așa că, vă rog, achitați berea și gata ! Să nu mai călcați în localul nostru...

Oancea pricepu că declanșase alarma. Ospătărița, mai puțin atentă, făcuse o greșeală. Probabil, cei care o conduceau din umbră interveniseră pentru a pune lucrurile la punct. „Vina e a mea... Am procedat ca un paznic de vie leneș, care, din cînd în cînd, trage cu pușca să afle lumea că este la post, dar el nu se mișcă din foișor".

Nu mai prelungi discuția. Își compuse o mină de om spășit, gata să facă orice pentru a repara greșeala. Plăti berea, își luă haina și ieși...

Zăpușeala îl lovi ca o măciucă, mai ales după berea băută fără nici o poftă și de pe urma căreia transpira acum ca după un pumn de piramidoane. „Trebuie să facem două lucruri scumpule", își zise, zăbovind cîteva clipe în fața restaurantului. Întîi : să ne convingem dacă ne ia careva urma. Și doi : să vedem dacă alerta continuă... Privi cu coada ochiului intrarea ce dădea în spatele restaurantului, dar nu putu să observe mare lucru. Își continuă drumul agale. În fața restaurantului „Pescarul" zăbovi cîteva clipe, ca unul care ezită să intre. Apoi iuți pasul fără să privească în urmă.

Căpătase certitudinea că este urmărit, zărind în luciul mat al unei vitrine un tinerel îmbrăcat într-un pantalon negru care-i călca pe urme. „Este din restaurant... Bine gîndit", își zise Oancea, și se grăbi să scape de urmăritor.

Nu-i fu prea dificil să-l „uite" în prima stație de tramvai, dar nu excluse posibilitatea ca tinerelul să fie doar o nadă, urmărirea adevărată realizînd-o altcineva, care cunoștea „meserie". Bănuiala nu se adeveri, însă, și, după cîteva ocoluri, se îndreptă spre sediul organului de securitate.

— Tovarăşe colonel, locotenentul Oancea a făcut o mare greşeală..., începu Avrămuţ să raporteze şefului securităţii.

— Se pare că-i ceva serios, de vreme ce ai o figură atît de tristă..., încercă o glumă colonelul.

Avrămuţ nu schiţă nici măcar un zîmbet şi continuă :

— A început să facă investigaţii de unul singur în cazul discutat azi-dimineaţă şi...

Avrămuţ relată în amănunt totul.

— ...Încep să cred că ai, într-adevăr, dreptate... S-a comportat copilăreşte. Cum crezi că putem repara situaţia ?

— Locotenentul i-a alertat. Acum sînt cu ochii în patru. Pe moment vor întrerupe orice legături. Aşa că, dacă am trece să-i căutăm, am acţiona în gol... Să-i lăsăm să se liniştească. Văzînd că nimeni nu-i deranjează, atunci...

— Poate că ai dreptate. Trebuie, totuşi, să fim cu ochii pe ei. Ştii foarte bine cît de puţin contează viaţa oamenilor pentru astfel de indivizi... Încearcă să stai de vorbă cu Lucreţia. Nu în forma în care a făcut-o tînărul acela.

— M-am gîndit, iniţial, şi la o acţiune deschisă. Am apreciat apoi că ar fi prea riscant.

— Mai mult decît am pierdut prin nesăbuinţa lui Oancea nu văd ce am pierde în plus... Le-a oferit un avans nesperat, aşa că mai bine bate fierul cît e cald... Să iei măsuri împotriva ofiţerului, să înţeleagă o dată pentru totdeauna că munca de securitate nu este un joc de-a hoţii şi vardiştii...

— Vă propun, în acest caz, să acţionăm pe mai multe planuri...

— De acord ! Mergi şi meditează mai adînc şi, după aceea, vino să discutăm totul în amănunţime, cu calm, ca să nu mai greşim.

După cîteva ore doi ofițeri de la serviciul economic al Miliției Capitalei, împreună cu locotenentul major Vasile Moraru, plecară la restaurant, în vederea unui control economic inopinat. Moraru trebuia să ia în supraveghere femeia și să vadă *dacă nu cumva existau urme ce puteau fi* exploatate.

Avrămuț se duse la locuința Lucreției. „Să nu fi venit prea tîrziu", își zise, și apăsă pe butonul soneriei de la apartamentul vecin.

— Pe cine căutați dumneavoastră ? întrebă iscoditor tînăra îmbrăcată într-o pereche de pantaloni pescărești, care se mulau pe pulpele-i pline. Bluza albă, foarte strînsă, punea în evidență sînii opulenți, încît Eugen, pudic, își mută privirea.

— Aș dori să vorbesc cu domnul avocat Crusteanu... E cumva acasă ?

— Este, dar primește numai de la ora 17.00. N-ați citit anunțul din holul de la intrare ?

— Ba da, dar am o problemă urgentă, care nu suferă amînare. Vă rog să mă înțelegeți !...

— Intrați ! se dădu tînăra deoparte, doar atît cît să-i permită lui Avrămuț să se poată strecura înăuntru. Avrămuț trecu atingînd ușor trupul femeii, a cărui căldură îl făcu să roșească.

— Înainte și la.... adăugă tînăra pe al cărui inelar strălucea o verighetă mare, groasă.

— Aștept aici, răspunse nerăbdător Eugen, atent la zgomotele din casă.

Femeia dispăru pe ușă, nu înainte de a-i arunca o privire cercetătoare, conștientă de faptul că reușise să stîrnească interesul tînărului. Pe dată, în holul mare, luminat de o lampă cu mai multe brațe, apăru avocatul. Era un bărbat între două vîrste, cu o chelie pronunțată, pe care încerca să o ascundă cu șuvițe laterale.

— Care-i problema ? întrebă insul cu un aer plictisit.

— Domnule avocat, sînt locotenentul major Avrămuț de la securitate. Poftim legitimația.

Gazda o luă cu un gest rapid și o privi atent.

— În ce problemă ?

— Avem nevoie de sprijinul dumneavoastră. V-aș ruga să-mi permiteți ca, de aici, din hol, să supraveghez ușa apartamentului vecin. Este o problemă importantă. Vă mai rugăm ca dumneavoastră și soția să păstrați o discreție totală.

— Cred că trebuie să vorbesc și cu...

— Vă rog...

Avocatul se întoarse mult mai repede decît se aștepta Avrămuț, semn că femeia auzise despre ce este vorba.

— Nu avem nimic împotrivă, atîta vreme cît nu apar alte complicații...

— Vă rog să nu vă faceți griji. Și noi...

— Înțeleg... înțeleg. Eu mă retrag, am de lucru... Desigur, puteți fuma, nu ne deranjează, deși eu nu fumez... Oana ! strigă avocatul...

Eugen se uita, cînd și cînd, prin vizor. Holul pustiu era acum cuprins în semiîntuneric.

— V-am adus o cafea..., spuse zîmbind soția avocatului. Și o țigară bună, mai adăugă, așezînd lîngă ceșcuță un pachet de Pall Mall...

— Vă mulțumesc, țigări am...

— Să nu mă refuzați.

Femeia ieși, nu înainte de a aprinde o lampă.

Eugen gustă cafeaua. Era mult prea fierbinte, așa că mai aștepta. Ca să mai treacă timpul, își aprinse una dintre țigările oferite. Fumul tare, ușor parfumat, îi făcu plăcere. Așteptarea însă îl obosea tot mai mult. Din cauza încordării, i se năzărea că aude pași. Se apropia însera-

rea. Soarele se ascunsese după blocul vecin și umbra învăluise imobilul în care se afla apartamentul avocatului. Întunericul din hol deveni și mai profund.

— Am bănuit de mult că vecina o s-o sfîrșească rău, spuse tînăra.

— De ce ?

— Prea veneau mulți la ea. Unii oameni cu stare, cu prestanță... Dar prea mulți. Și unde sînt mulți...

— Nu-i întotdeauna un criteriu.

— Mai doriți o cafea ?

— N-aș vrea să abuzez. Vă mulțumesc !

— Dimpotrivă, mă bucură că vă pot fi în vreun fel de ajutor... Mai ales că mă plictisesc îngrozitor.

— De ce nu vă găsiți o îndeletnicire ?

— Am vrut să fac avocatură și am aterizat aici. Soțul n-a mai fost de acord, după căsătorie, să-i devin asociat, deși și eu am terminat Facultatea de drept.

— Nici n-ar fi nimerit. Încercați la o întreprindere. Lăsați ușa deschisă ? întrebă el mirat.

— Da. Între cinci și șapte soțul meu primește clienții. Dacă vă deranjează, o închid.

— Ar fi mai bine...

Avrămuț se temea ca prezența lui să nu fie observată.

— Dumneavoastră i-ați văzut pe vizitatorii vecinei ? întrebă Avrămuț, pe un ton glumeț.

— Pe cei „constanți", da...

— Dacă apare vreunul, vă rog să mă anunțați imediat. Sînt vizavi...

— Adică ?...

— Exact, doamnă. Codul de procedură penală al R.P.R., art. 100, aliniatele 2 și 5 stipulează fiecărui cetățean obligația...

— Vă anunț. N-aveți nici o grijă. Mă plîngeam că mă plictisesc, și iată-mă și ajutor de detectiv !

Avrămuț duse degetul la buze, și îi zîmbi tinerei, în timp ce ieșea din hol. Aici dădu cu ochii de Moraru, care tocmai urca scara însoțit de procurorul Stancu, pe care și Eugen îl cunoștea, de un lucrător de la serviciul criminalistic și de doi vecini. Se salutară în tăcere. În timp ce urcau, procurorul le explica martorilor care le erau îndatoririle...

Ușa a fost deschisă, folosindu-se chiar cheile locatarei. În casă era o zăpușeală neobișnuită.

— Toată după-amiaza bate soarele pe partea asta, ținu să explice un vecin, cînd deschise fereastra.

Criminalistul îl opri. Le ceru tuturor să nu atingă nici un obiect pînă nu relevă eventualele urme papilare sau de orice altă natură.

Avrămuț privea cu atenție modul în care se desfășurau cercetările. Era convins că nu vor reuși să găsească mare lucru. Pe el îl interesau, îndeosebi, scrisorile cu desenul care stîrnise atîta panică la restaurant. Zadarnic au fost căutate peste tot. Era foarte înciudat. Reținuse din raportul întocmit de locotenentul Oancea că astfel de scrisori veneau cam cîte două pe săptămînă și uite că, în casă, nu era nici una.

Se așeză obosit pe scaun. „Of, ce bine ar fi fost dacă Oancea își vedea de treabă..." Apoi reluă cercetarea cu și mai mare îndîrjire, spre adînca părere de rău a vecinilor care îndeplineau rolul de martori și care așteptau nerăbdători.

— Aș vrea să vorbesc cu domnul Avrămuț... spuse tînăra femeie pe care Eugen era cît pe ce să n-o recunoască. Era soția avocatului, dar de astă dată îmbrăcată sobru, într-o rochie cu o croială simplă și pieptănată altfel, fără urme de extravaganță. Plăcut surprins, Eugen zîmbi fără să vrea. Porni în întîmpinarea ei.

— A... începu destul de discret tînăra, dar Eugen o luă ușor de braț și o conduse către ieșirea din apartament.

— Acum vă ascult, îi spuse ofițerul imediat ce ieșiră în holul scării.

— Unul dintre cei care... și arătă spre ușa ce dădea în apartamentul ei, mișcînd ușor din cap.

— Unde-i ?

— În biroul soțului meu... Trebuie să iasă imediat...

Minutele treceau și Avrămuț o privi întrebător pe tînără. Fără să mai zăbovească, aceasta trecu în sufragerie și reveni imediat, pe altă ușă. Din expresia feței ei, puțin speriată, se putea înțelege totul...

— Cum se spune, încercă să glumească Avrămuț, a fugit puiul cu ața...

— Îmi pare nespus de rău...

— N-aveți nici o vină... Spuneți-mi cît timp a trecut de la intrarea în birou și pînă în momentul cînd m-ați anunțat ?

— Două sau trei minute. Doar am apucat să răspund unei prietene la telefon, după care am venit să vă spun...

— Rochia v-ați schimbat-o mai demult ?

— Să fiu sinceră, cam tot atunci.

— Sper că nu pentru mine...

— Cine știe, poate că da..., îi răspunse tînăra roșind vizibil.

— Acum tot nu mai putem face nimic. Reamintiți-vă cît mai multe elemente despre individ pînă cînd termin ce am de făcut dincolo, după care vom merge la Securitate să punem la punct, împreună, un portret robot... Ce ziceți ?

— Știu eu dacă am să mă descurc ?

— Doar vorbesc cu o absolventă a Facultății de drept. Cred că v-a plăcut criminalistica, mai ales că despre profesor știu că-i un zbir...

— Şi dumneavoastră... ?
— Nu. Eu, Literele...
— Atunci... ?
— Pasiunea şi, poate, şi un pic de hazard..., adăugă Eugen.

Acţiunea de cercetare a apartamentului continua. Erau ciocăniţi pereţii, duşumelele, se căuta în spatele tablourilor, în sertare, în fiecare colţişor unde ar fi putut exista vreo ascunzătoare. Nimic, nicăieri. Într-unul din buzunarele unei haine de blană a fost găsită o bucată de hîrtie pe care erau însemnate cifrele 1021935. Eugen introduse hîrtia într-unul din plicurile pregătite în acest scop, semnară pe plic atît el, cît şi cei doi martori, puseră data şi sigilară.

— Să mergem..., spuse în cele din urmă.

— Tovarăşe căpitan, nu vă scapă nimic ! spuse pe un ton oarecum ironic procurorul.

— Se poate să fi exagerat, dar unele lucruri ne scapă la prima căutare. Bunăoară, acest bilet nu l-am găsit la început...

— Şi credeţi că rezolvaţi ceva cu el ?

— E prematur să discutăm. Nu se ştie la ce-o să ne folosească.

În timp ce coborau scările, unul dintre locatari întrebă de ce nu participase la percheziţie şi proprietara.

— E la spital, în stare de comă... Sper că înţelegeţi ! ? interveni Avrămuţ, înainte ca procurorul să poată spune ceva.

Coborîră, dar Eugen se întoarse. Urcă scările în fugă şi sună scurt la uşa avocatului.

— Sper să nu dureze prea mult, replică uşor îngrijorat soţul, la solicitarea ofiţerului.

— Dacă nu aveți nimic împotrivă, vă rog să o însoțiți. Poate ne dați o mînă de ajutor...

— Nu pot. A sosit un client important... Am toată încrederea în dumneavoastră.

— Vă așteaptă tovarășul colonel ! îi spuse subofițerul de la poartă lui Avrămuț, privind întrebător spre femeie.

— Mulțumesc ! Tovarășa merge cu mine...

O conduse în birou la el, după care se prezentă la colonel, informîndu-și superiorul asupra stadiului cercetărilor. Acesta îl întrebă dacă nu era cazul să ia și alte măsuri disciplinare împotriva locotenentului Oancea. Avrămuț nu răspunse imediat. După un timp de gîndire, raportă că cea mai aspră pedeapsă pentru tînărul bine intenționat, dar insuficient de stăpînit ar fi aceea de a-l angrena în rezolvarea situațiilor pe care el le crease. Colonelul fu de acord.

— Ți-l dau pe garanție... Ai grijă să faci din el un lucrător de securitate serios și nu un detectiv particular plin de fumuri...

— Vă rog să mă scuzați...

— Nu-i nevoie... Am luat în serios problema discutată... Am să-mi reiau munca... Mi se pare fascinant. Mai ales acum, cînd știu că am niște lucruri concrete de făcut...

— Imediat. Ne-a sosit identikit-ul... spuse văzîndu-l pe Oancea intrînd cu aparatul. Tînărul ofițer îl așează pe masă fără să rostească o vorbă, îl branșă la priză și așteptă ordine. Era vizibil marcat și, pentru o clipă, Avrămuț se gîndi chiar să-l mai înveselească.

— Ia loc și treci la butoane ! îi spuse, folosind tonul obișnuit.

Oancea aducea pe ecran forma dorită. Încet-încet, figura începu să prindă contur. La un moment dat, simți că femeia dădea semne de oboseală. Aprinse lumina. Îl rugă pe Oancea să aducă de la bufet trei cafele... După o scurtă pauză, reluară lucrul. Privind figura de pe ecranul aparatului, tînăra aduse două mici corectări, alese forma bărbiei și mai adăugă imaginii o pereche de ochelari.

— Acesta este ! spuse ea, satisfăcută...

— Aveți un deosebit simț al observației, o complimentă Eugen și se grăbi să o conducă pînă la ieșire.

Între timp, Oancea realiză cîteva fotografii ale imaginii de pe ecranul aparatului. „Oare unde se ascunde omul ăsta ?" se întrebă Avrămuț, mirîndu-se că figura îi părea totuși cunoscută. Se străduia să stabilească dacă, într-adevăr, îl văzuse undeva sau era o simplă impresie.

Se așeză la birou și citi cu atenție descrierea făcută de femeie. Toate corespundeau. „Păr blond, ușor ondulat, spicat la tîmple și ceafă, ochi verzi, sfredelitori, tenul cianotic, denotînd o sănătate cam șubrezită." Femeia mai observase că brațele erau prea lungi pentru statura sa și că le mișca foarte puțin atunci cînd mergea. În plus, avea un tic : înălța puțin umărul drept, la interval de cîteva secunde.

„Chestia cu ticul este poate teatru, gîndi Avrămuț. Oricum, însă, toate celelalte trebuie luate în seamă".

— Tovarășe căpitan, am adus fotocopiile...

— Prinde una pe peretele din fața mea... Chipul l-am mai văzut undeva, dar nu pot să-mi amintesc deocamdată, unde..., îi spuse lui Oancea, în timp ce își trecea mîna peste frunte, într-un gest ce parcă voia să alunge oboseala pricinuită mai ales de canicula bucureșteană.

— Mergem ? întrebă Oancea timid.

— Nu, du-te tu şi adu ceva de mîncare... Trebuie să analizăm mai atent lucrurile. Şi ţine minte o chestiune : acum urma este caldă, aşa că... să n-o scăpăm.

— Am înţeles !

Oancea plecă fără să mai spună o vorbă şi Avrămuţ, *după ce îşi scoase şi cravata, cu gîndul să se mai răcorească,* se apucă iarăşi de citit.

Dosarul cuprindea raportul de investigaţie al lui Oancea, pe care îl ştia. Voia să-l vadă şi pe cel întocmit de căpitanul Moraru. Acesta fusese la restaurant, imediat după ce colonelul aprobase să se treacă la acţiune, dar nu reuşise să dea de Lucreţia Tase. La întrebarea lui, responsabilul dăduse o explicaţie cusută cu aţă albă. Lucrătorii miliţiei economice stabiliseră la rîndul lor că responsabilul introdusese în restaurant mai multe lăzi cu băuturi fără forme legale. De asemenea, la bucătărie s-au descoperit alimente ce urmau să fie vîndute, ca şi băuturile, în beneficiul personalului. Informat asupra lor, Moraru şi-a întărit convingerea că responsabilul, care se fîstîcise la întrebările lui, avea şi alte fapte necurate pe conştiinţă. Prins cu mîţa-n sac, individul a fost reţinut pentru cercetări. „Am să stau şi eu de vorbă cu el", îşi propuse Avrămuţ, apoi continuă lectura.

Moraru reţinuse un element deosebit, pe care nu-l putuse exploata, însă, din lipsă de timp. Una din femeile de la bucătărie o surprinsese pe Lucreţia în timp ce discuta la telefon ; afirma că expresia feţei arăta limpede că e admonestată. După convorbire n-a mai ieşit în restaurant să servească, şi-a dezbrăcat în grabă uniforma, a lăsat bonierul la bar şi a plecat. Bucătăreasa o întrebase unde se duce, dar ea nu i-a răspuns. Dealtfel, din acel moment nimeni nu o mai văzuse.

Moraru mai reţinuse din declaraţia femeii că, plecînd, Lucreţia verificase dacă avea bani în poşetă. Era poşeta ei

obișnuită cu care venea la serviciu, și martora mai amintea că văzuse cîteva hîrtii de o sută de lei în mîna chelneriței.

Nici percheziția efectuată cu destulă discreție în vestiarul și magaziile restaurantului nu dăduse la iveală materiale compromițătoare. Cei de la miliție, în afara mărfurilor introduse ilegal, mai descoperiseră cîteva borderouri care evidențiau clar o delapidare.

„În ce bară am dat cu puștiul ăsta !... A avut în mînă o cheie și el a aruncat-o", își zise Avrămuț supărat...

— Am venit ! și locotenentul puse pe birou pachetele ce miroseau apetisant.

— Ai grijă și de niște cafele, că după aceea trebuie să ne apucăm serios de treabă...

— Gata, acum la lucru ! zise Avrămuț după ce terminară cu gustarea și puse ceașca pe pervazul ferestrei. Apoi scoase din fișet o cutie mare de carton pe care scria : „F. 1941—1950", o desfăcu și luă din ea mai multe zeci de fișe. Îi dădu un teanc locotenentului, iar pe celelalte și le opri. Oancea le luă, se așeză la birou, după care începu să compare fotografiile de pe ele cu cea de pe identikit.

— Te rog să ții seama de toate elementele : modificări ale fizionomiei determinate de vîrstă, condiții de fotografiere... Să nu te grăbești ! Ia-le la rînd, cu răbdare !

Oancea înclină din cap, semn că înțelesese. Nu deslușì în tonul căpitanului nici un reproș, nici o aluzie la greșeala săvîrșită.

Așa se scurseră mai bine de două ore, timp în care fiecare se aplecă atent asupra fotografiilor de transfugi. Treaba mergea destul de greu.

— Asta e ! exclamă, la un moment dat, Oancea, foarte bucuros.

Căpitanul luă fotografia, se mai uită o dată și încă o dată, cînd la imaginea din fotografie, cînd la portretul-robot.

— Și totuși, nu-i ăsta !

— Nu se poate ! izbucni, nestăpînit, cum îi era felul, Oancea.

— Ba se poate... Uite aici... Și Avrămuț îi explică cu răbdare ce anume scăpase din vedere. Fotografia fusese făcută cu mulți ani în urmă, în 1937, și punea în evidență, distinct, două întrînduri frontale, care puteau fi, acum, o chelie destul de vizibilă. Or, în descrierea soției avocatului se vorbea despre un bărbat cu păr bogat, tuns scurt, iar pe linia frunții nu se semnalau caracteristicile amintite.

— Da, aveți dreptate, m-am cam grăbit... se scuză locotenentul.

— Vezi, nu te mai grăbi ! O identificare greșită și începem să alergăm după potcoave de cai morți...

Lucrară din nou, în tăcere, fiecare dintre ei zăbovind mai mult sau mai puțin asupra cîte unui portret. Din cînd în cînd, Avrămuț se uita la Oancea, a cărui hotărîre îi plăcea. Către dimineață abia izbutiseră să trieze cam jumătate din teancurile de fotografii.

— Tovarășe căpitan, începu Oancea, unde credeți că ar fi putut să se ascundă Lucreția ?

— Cine știe ? ! Mă gîndesc dacă dispariția ei nu e în legătură cu ceea ce facem noi acum... Apropo, am tot zis că te întreb, dar am uitat : ce ai avut în vedere atunci cînd ai desenat inimioarele — una cu săgeata spre dreapta și alta spre stînga ?

— Mai nimic. De fapt, totul a plecat de la poștaș : atunci cînd îmi vorbea despre inimioare, a trasat cu degetul arătător conturul unei inimi. Parcă o vedea în fața ochilor. Mi-am dat seama că el, deși nu urmărise „amănuntul", văzuse desenul cu anumite diferențe.

— De ce n-ai raportat asta ?

— Nu mi s-a părut semnificativ.

— Ei, nu-i chiar așa ! Te rog să ții minte că orice lucru are însemnătatea lui, chiar dacă, la un moment dat, noi nu reușim să-i desprindem adevăratele dimensiuni...

Se apucară din nou de treabă și, după alte cîteva ore bune de trudă, fiecare reținuse cîte patru fotografii. În fiecare din ele, asemănările erau destul de vizibile, dar existau și diferențe.

— De ajuns pentru astăzi ! Mergi acasă, odihnește-te nițeluș și la șapte jumătate să fii aici ! îl zori Eugen, pregătindu-se și el de plecare...

Cînd reveni la birou, Oancea află cu surprindere că șeful său era de mai bine de o oră la comandantul regiunii de securitate. Discutau rezultatul cercetărilor întreprinse de Moraru pentru descoperirea Lucreției Tase. Acesta alergase toată noaptea pentru a căuta un șofer de taximetru care transportase o femeie blondă din zona Universității. Pînă la urmă a dat de un bătrînel care avusese o astfel de clientă, dar n-o luase din zona Universității, ci din Piața Amzei. Din spusele taximetristului reieșea că femeia era stăpînită de teamă, de parcă s-ar fi aflat într-un mare pericol. Chiar o întrebase dacă i s-a întîmplat ceva grav, dar femeia n-a dat un răspuns clar. La Gara de Nord i-a dat 100 de lei și a coborît fără să mai aștepte restul. S-a îndreptat alergînd spre holul caselor de bilete de clasa întîi. Revenind cu o altă cursă la gară, șoferul a zărit-o din nou la intrare, parcă așteptînd pe cineva. *Solicitat să facă o altă cursă a pierdut-o* din vedere.

Moraru continuase investigația, dar nimeni din personalul gării nu-și amintea s-o fi văzut.

— Moraru a fost, zise colonelul după ce închise telefonul. N-a fost semnalată nici în autogări. De cînd a fost văzută la gară nu se mai știe nimic de ea, parcă a intrat în pămînt.

— E dureros și trist, îl completă Avrămuț, privind gînditor la notițele pe care le avea în față.

— Nu mi-ai spus ce intenționezi de aici înainte.

— Tovarășe colonel, mă gîndesc să urmărim două piste. Una ar fi să completăm datele referitoare la Lucrația : să vedem cine este, de unde vine, care-i sînt relațiile etc. Investigații complete. Cea de-a doua — să ne ocupăm în continuare de Iosif...

— Bine ! Dar nu uita un lucru : indivizii au „farurile aprinse cu faza mare". Sînt alertați și va fi greu să vă apropiați de ei... Dar, apropo, Oancea ce mai face ?

— Îl voi folosi în continuare, la alte sarcini, evident. Pentru ei este „marcat"...

— N-ar fi mai bine să-l mutăm ?

— Deocamdată cred că nu. Vă rog să-l lăsați la noi. Are stofă, dar trebuie strunit.

— Care-i situația cu „vizitatorul" de la avocat ?

— Ar trebui să mai văd, să mai cercetez. Cum am rezultatul, vi-l prezint.

— La Iosif v-ați gîndit ?

— Desigur, dar nu-i avem fotografia.

— Ia măsuri să ne-o trimită cei de la Constanța.

— Am cerut. Din păcate n-au nici ei.

— Bine. Aștept noutăți...

După ce ieși din biroul colonelului, Avrămuț trecu pe la ofițerul de serviciu să ia cheile de la mașină. Com-

pletă formularul și se grăbi să coboare. Aici îl aștepta Oancea.

— Pînă mă întorc, rezolvă problema asta — și îi întinse o coală de hîrtie pe care era o cerere adresată miliției pentru ca Lucreția Tase să fie dată în urmărire pe țară.

Avrămuț sună scurt la ușa avocatului și așteptă. După vreo cîteva clipe, auzi zgomotul unor pași ușori.

— A, imediat ! răsună glasul soției acestuia.

Deschise și-l întîmpină zîmbind.

— Vă rog să mă iertați că n-am dat telefon... începu să se scuze Avrămuț.

Tînăra îl pofti în casă și-l rugă să ia loc, după care se scuză și dispăru cîteva clipe. Curînd reveni cu două cești cu cafea.

— Soțul meu este la tribunal, are procese astăzi, așa că...

— Nu-i nici o problemă... Vă rog să priviți aceste fotografii și să-mi spuneți dacă recunoașteți cumva pe vizitatorul nostru...

Femeia le privi atent, pe rînd, trăgînd gînditoare din țigară, de parcă uitase de existența ofițerului. O dată și încă o dată. Apoi, stinse în scrumieră țigara fumată doar pe jumătate.

— L-ați recunoscut ? întrebă nerăbdător Eugen.

— Nu-i nici unul dintre cei din fotografii. Întrucîtva seamănă cu acesta..., și îi arătă poza asupra căreia se oprise și Oancea.

— Dar...

— Știu la ce vă referiți. Vizitatorul soțului meu și pe care eu l-am văzut de cîteva ori intrînd și la vecina de apartament seamănă foarte mult cu acesta, deși aici este mult mai tînăr.

— Adică acum e un bărbat în plină maturitate.

— Exact !

— Asemănarea de care vorbeaţi dumneavoastră, tovarăşă...

— Spuneţi-mi Oana.

— N-aş vrea să vă pun într-o situaţie care să dea naştere la cine ştie ce interpretări...

— Fiţi fără grijă ! Îmi respect soţul şi nu se ridică nici o problemă de interpretare. Sînteţi un om simpatic şi atît. Şi mai este ceva : nu v-aţi uitat la mine cu privirea aceea care te dezbracă pur şi simplu. Iertaţi-mi indiscreţia : sînteţi logodit de purtaţi verigheta pe mîna dreaptă ?

— Nu, am fost căsătorit... Am fost căsătorit cîteva clipe doar... Este o poveste tristă, pe care nu vreau să mi-o mai reamintesc.

— Vă cer scuze ! Mai bine zis, îţi cer scuze, Eugen.

— Nu-i nevoie, Oana.

— Aş vrea să ştii că sînt o femeie destul de curioasă, care nu trece nepăsătoare peste nimic în viaţă. Soţul meu mă tachinează deseori că, după ce ieşim în oraş sau mergem undeva, îi vorbesc de oameni şi lucruri pe care el, deşi a fost alături de mine, nu le-a observat.

— Spune-mi, Oana, soţul tău ţi-a spus ceva referitor la vizita acelui cetăţean ?

— Nu ! Mi-a spus doar că l-a întrebat dacă îl poate asista într-un proces de divorţ. Bineînţeles că Nelu i-a răspuns că e o chestiune simplă, doar asta-i profesia lui. A mulţumit şi a lăsat vorbă că va reveni.

— Nu te-ai putut cumva înşela ?

— Nu, mai ales că se dovedea foarte interesat să audă ce se întîmpla dincolo de uşa vecinei...

— Ah, dacă ne anunţai mai repede, alta ar fi fost situaţia... Oricum, mulţumiri pentru ajutor... Avrămuţ se ridică şi se îndreptă spre uşă. Dacă apar lucruri noi, te rog să mă suni la numărul acesta. Puse pe masă o bucată de hîrtie pe care scrisese numărul de telefon de la birou.

— Aşa am să fac...

Avrămuţ căută să pună într-o relaţie logică cele aflate. Trebuia căutată, aşadar, o altă pistă. Nu era, deci, concluzionă el, vorba de un transfug, ci de o rudă a acestuia. Odată ajuns la sediul Securităţii, trecu să vadă documentul cu privire la bărbatul a cărui poză o prinsese acum în perete alături de portretul identikit. Era vorba despre un anume Andrei Panţuru, născut în comuna Măceşeşti, judeţul Teleorman, care fugise din ţară încă din 1937, pentru a se sustrage unei pedepse cu închisoarea. Sentinţa fusese pronunţată pentru delapidarea sumei de 100 000 lei din fondurile unei societăţi pe acţiuni, al cărei casier era. O ştersese clandestin în Germania. Reapăruse, pentru vreo cîteva luni, în perioada septembrie 1940 — ianuarie 1941, după care părăsise iarăşi ţara, de data aceasta în camioanele germane. Se ştia despre el că urmase un curs de spionaj în Germania şi, chiar din perioada cînd revenise, fusese semnalat de organele Siguranţei că se ocupă cu culegerea unor date şi informaţii cu caracter secret. De atunci, nu mai scosese capul. Era cunoscut în cercurile emigraţiei ca un duşman al noilor realităţi româneşti.

„Nu este exclus ca, prin interpuşi sau chiar direct, să-şi fi atras rudele la colaborare... De acum forţele trebuie concentrate şi în direcţia identificării celui care-l vizitase pe avocat. Şi aşa aveam destule pe cap. N-am terminat

bine cu Iosif şi am pierdut-o pe Lucreţia Tase" îşi făcu socoteala Avrămuţ.

În timp ce se gîndea la toate acestea, luă o coală de hîrtie şi desenă, în mijlocul ei, un cerc în care scrise cu roşu : şef reţea. De aici, duse o rază spre partea dreaptă şi desenă un al doilea cerc, mai mic, în care plasă numele *Lucreţia Tase*, apoi o alta, cu un cerc în care scrise *ruda lui Panţuru*. Cercul următor purta numele *Iosif*. De la Iosif duse o linie albastră la capătul căreia scrise *Constanţa*. Cu un creion albastru notă în lungul secvenţei care unea cercul Iosif cu Lucreţia, „scrisoare cifrată — mijloc de legătură", iar în lungul liniei de legătură a Lucreţiei. cu şeful, puse un semn de întrebare şi scrise „telefon". Acelaşi cuvînt îl notă, apoi, şi de la şeful de reţea la ruda lui Panţuru.

— Lipseşte ceva în toată afacerea asta ! N-ai impresia ? îl întrebă Moraru, care privise tot timpul peste umărul lui Avrămuţ.

— Lipsesc mai multe. Pînă acum n-am dat decît de un fir tare prăpădit. Tu te referi la ceva anume ?

— La cineva, mai exact. La cei care adună informaţii. Aştia notaţi de tine nu par să aibă un potenţial deosebit.

— Poate că ai dreptate !

— Sînt mai degrabă curieri sau, poate, chiar simple unelte de legătură, deşi povestea asta cu scrisoarea, dacă te gîndeşti mai bine, este puţin „pe dos".

— Trebuie să revăd schema. Cred că între şef şi ei mai există un interpus, poate singurul care-l cunoaşte pe „boss". Altfel nu se explică de ce a durat atît de mult alertarea. Mă refer la timpul scurs de cînd Lucreţia a recepţionat mesajul şi pînă la dispariţia ei din restaurant.

— Eugene, parcă le citeşti de undeva...

— Lasă că şi tu... Uite, nu mai departe decît acum, m-ai ajutat să-mi clarific ideile.

— Şeful ne aşteaptă după-amiază cu planul de lucru detaliat.

— Perfect, hai să-i dăm drumu...

Moraru plecase la Timişoara. Datele de stare civilă ale dispărutei precizau că se născuse într-o comună bănăţeană şi colonelul hotărîse ca unul dintre cei trei să se ducă neîntîrziat şi să vadă ce lucruri s-ar putea descoperi acolo. Avrămuţ îi simţea lipsa. Se obişnuise cu modul de a munci al lui Moraru, îi admira inteligenţa şi intuiţia, deşi era cam zgomotos. Îi aştepta nerăbdător întoarcerea şi din alt motiv : pentru el, Timişoara însemna şi o eventuală legătură cu cazul pe care îl avea în lucru şi pe care îl amînase, oarecum. Voia să se convingă dacă nu pot fi făcute anumite legături între cele două cazuri, anumite cuplări de situaţii. În plus, avea de rezolvat multe alte treburi, la fel de importante şi dificile. Cu toate strădaniile, nu reuşise încă să dea de urma lui Aurel Iosif. Nu avea nici cel mai mic indiciu cu privire la locul unde s-ar fi putut ascunde. Singura legătură posibilă fusese Lucreţia Tase, care acum dispăruse şi ea. Colonelul îşi cam pierduse răbdarea. De aceea antrenase şi alţi lucrători de securitate la soluţionarea unor probleme adiacente. Avrămuţ urma să identifice legăturile Lucreţiei. Treabă complicată, deoarece într-un restaurant se perindă lume multă, iar schimbul de mesaje

se poate realiza foarte ușor, pe neobservate. Din investigații se reținuse doar că. în mod frecvent, în raionul în care servea Lucreția apărea un bărbat între două vîrste, cu un început de chelie. De la dispariția chelneriței, prezența lui n-a mai fost semnalată.

Concluzia se impunea de la sine și Avrămuț a dedus că Lucreția putea fi o legătură între cei care strîngeau informațiile și cel care le prelua. Dar ipoteza trebuia demonstrată cu fapte, iar „veriga" odată pierdută, dispărea și posibilitatea de a-i descoperi pe ceilalți.

Să fi existat vreo legătură între scrisorile sosite pe adresa Lucreției și vizitele individului din restaurant ? Întrebare cu caracter retoric, ca atîtea altele pe care Avrămuț și le punea încercînd să mai risipească din pîcla misterului. Atenția ofițerului era concentrată și asupra notiței găsite în buzunarul Lucreției. Numărul 1021935, deși nu-i spunea mare lucru, putea totuși să însemne foarte multe. Așeză cifrele în diverse combinații și, pînă la urmă se hotărî pentru formula 1.02.19.35, ceea ce putea arăta data de întîi februarie, ora șapte și jumătate seara.

„Ce se putea întîmpla la această dată și, mai ales, unde ?" se tot întreba Avrămuț. Și încercă să caute răspunsurile fără grabă, analizînd toate posibilitățile. Consultă lista programelor unor posturi de radio din Occident, dar nu se înregistrase nici un mesaj cifrat. Ipoteza cădea fără drept de apel. Analiză apoi lista spectacolelor din ziua de întîi februarie, dar, spre regretul său, nici de aici nu rezultă ceva deosebit : toate teatrele ridicaseră cortina la aceeași oră. Apoi, făcu rost de un mers al trenurilor din sezonul trecut. Din el extrase pe o listă toate plecările din Capitală care corespundeau orei din bilet, iar pe alta, sosirile, inclusiv cele care prezentau o diferență de cîteva minute în plus sau în minus. Dintre acestea una

singură se potrivea cu cifrele din notițe. Era vorba de ora sosirii acceleratului de Mangalia.

— Și ce-i cu asta ? îl întrebă colonelul, dornic mai mult să-l stîrnească.

— Mare lucru nu-i, dar vreau să vedem dacă nu cumva a sosit în ziua precedentă, sau poate chiar în aceeași zi caicul de care spuneați... Atunci...

— Da, atunci... și sper că nu mai aștepți să te îndemn să pleci la mare...

Caicul era una dintre ambarcațiunile foarte puțin importante. căruia nimeni nu-i acorda vreo atenție, în afara organelor vamale și grănicerești, obligate, conform legii, să verifice vasul la venire și la plecare. Avrămuț se prezentă la șeful punctului de control grăniceresc din port. Rămase surprins cînd auzi că e așteptat, întrucît colonelul avusese grijă să-i anunțe sosirea.

Studie cu atenție numele vaselor intrate în rada portului în luna ianuarie și controlate de organul de grăniceri, fiind atent la pavilionul sub care navigau. În primele douăzeci de zile ale lunii nu acostase nici un vas turcesc, iar în ultimele zece sosiseră trei. Chiar în data de 31 ianuarie, dimineața, acostase caicul „Daphne". De emoție Eugen se ridică de la birou și-și aprinse o țigară.

— Doriți ceva ? îl întrebă maiorul de grăniceri.

— Nu, pur și simplu simt nevoia să mă mișc... răspunse căpitanul și, după cîteva clipe, se întoarse la locul său.

Citi din nou. Erau scrise negru pe alb data și ora acostării, precum și faptul că la controlul efectuat nu s-a găsit nimic deosebit. „Nu-i de mirare ; poți să scotocești vasul cu un batalion de marinari și destule ascunzători tot vor rămîne nedescoperite", gîndi Avrămuț.

Simţea că dăduse de o urmă, că era improbabil ca din aceste ..coincidenţe" să nu apară ceva care să prezinte interes pentru el. Simpla prezenţă a vasului nu spunea mare lucru, chiar dacă ancorase în ziua de 31 ianuarie şi cifrele interpretate de el sugerau data zilei următoare. Evident, trebuia să mai caute, să descopere şi alte „coincidenţe" posibile, ca să ajungă la nişte concluzii ferme.

Se apucă iarăşi liniştit de lucru. Reciti notarea şi calculă, nu fără uşoară surprindere, că nava ridicase ancora după nouă zile. „Oare nu este cam mare intervalul de timp, ţinînd seama de capacitatea modestă a navei ?", se întrebă Avrămuţ, şi îşi propuse să clarifice şi acest lucru. Consultă, apoi, registrele pe ultimii doi ani. „Daphne" venea cu destulă regularitate în portul Constanţa. Intervalul de timp varia între două luni şi jumătate şi trei luni şi, de fiecare dată, stătea în radă între şapte şi zece zile. O singură dată, caicul ridicase ancora a treia zi de la sosire. Adusese lămîi şi încărcase produse textile.

„După toate probabilităţile, caicul ar putea sosi chiar în această perioadă", îşi zise, şi mai verifică o dată dacă nu cumva se înşela. Din februarie „Daphne" nu mai apăruse la Constanţa. „Să fi poposit în celelalte porturi de pe Dunăre ?" Se hotărî să cerceteze şi acest lucru.

După ce termină, se îndreptă spre clădirea Securităţii. Ofiţerul cu care trebuia să ia legătura era plecat, aşa că, bucurîndu-se de răgaz, se apucă să-şi pună ordine în gînduri, să vadă dacă nu cumva lăsase „pete albe" în problemele pe care le avea de rezolvat. Ceru permisiunea pentru o convorbire telefonică urgentă cu Bucureştii. Primi legătura destul de repede şi raportă şefului său posibilitatea prezenţei caicului şi în alte porturi de pe Dunăre.

— Bine, se face... La Sulina te-ai gîndit ?

— Da. I-am şi rugat pe tovarăşii de aici să mă ajute...

— Perfect ! Grăbeşte-te, însă ! Grăbeşte-te ! Am impresia că dă laptele în foc, încheie cu o glumă colonelul.

Avrămuţ ştia, însă, că, dincolo de tonul hazliu, şeful său era îngrijorat de mersul lucrurilor, iar el îi împărtăşea această nelinişte. Dacă nu se acţiona cu rapiditate, *spionii puteau şterge orice urme.*

— Mă aşteptaţi de mult ? îl abordă maiorul Bîrsan, intrînd în birou şi strîngîndu-i mîna cu putere. Era un bărbat înalt, mai înalt decît Avrămuţ, bine legat, cu aer sportiv.

— Nu prea... zise Eugen.

— Ce anume te interesează ?

— Mai multe ; de aceea zic să o luăm încet.

— S-auzim !

— Prima problemă : ce anume v-a stîrnit bănuiala că la birtul fratelui lui Aurel Iosif ar duce firele unei reţele de spionaj ?

— Asta n-am spus-o noi ! Văd că voi, cei din Capitală, aţi şi ajuns la anumite concluzii. Ne-am pus doar problema. Firesc, nu ? Nu-i lăsi pe spioni să facă ce vor ! Bănuiala ne-a stîrnit-o faptul că skipper-ul acelui caic, de cum pune piciorul pe pămîntul românesc, face o tură pe acolo.

— Şi asta poate duce la o asemenea concluzie ?

— Evident că nu, dar sînt lucruri care stîrnesc suspiciuni. De fiecare dată birtaşul îl primeşte într-o cameră separată. Nu zăboveşte prea mult, apoi marinarul o ia din loc, cutreierînd şi alte cîrciumi.

— Interesant ! Probabil că şi înainte de plecare, ultimul drum îl face tot la crîşmă.

— Exact !

— Cînd aţi aflat asta ?

— E drept, cam tîrzior... Unul dintre docherii noştri, un tovarăş mai în vîrstă, îl ştie bine pe acest „căpitan de

bărcuță", cum e poreclit proprietarul caicului. El a sesizat acest lucru și ni l-a adus la cunoștință, din păcate foarte tîrziu, exact după ultima cursă.

— Deci, de atunci, n-a mai apărut !

— Nu. Dar îl așteptăm. Știm că se află în drum spre noi. „Dobrogea" l-a lăsat în urmă de vreo două zile. Curînd, va apare. Vom afla imediat ce pătrunde în apele noastre teritoriale.

— Iată o veste care mă bucură...

— Și pe mine. Se pare că sesizarea noastră a stîrnit interesul...

— Numai că era bine dacă ne trimiteați și o fotografie a individului, fie ea și mai veche, un portret-robot chiar, ceva care să ne ajute la identificare.

— Dacă aveam, vă trimiteam, dar, poate nu mă credeți, nici noi n-am găsit nimic. Îți dai seamă că pe responsabilul restaurantului nu-l puteam ruga să ne pună la dispoziție vreuna..., iar adresa am aflat-o printr-o întîmplare. Unul dintre cei ce frecventează localul în mod obișnuit a plecat la București și omul nostru l-a rugat să-i ducă un mic pachet la un frate de-al său.

— Există în realitate acest Aurel Iosif ?

— Cel puțin „în acte" apare. Dar în oraș nu există nici o persoană cu numele ăsta.

— N-apare nici printre transfugi ?

— Nu. Ne-am gîndit și noi la acest aspect...

— Interesant ! Și ce s-a întîmplat cu pachetul ?

— Aici e aici. Omul l-a dus așa cum a fost rugat, numai că la adresa indicată a găsit doar o femeie. El îl cunoștea pe Iosif de mic și ar fi vrut să-l vadă. Răspunsul pe care l-a primit a fost evaziv. La întoarcere, l-a luat pe birtaș la zor că de ce l-a trimis la dracu cu cărți și l-a între-

bat ce face frate-său în București... Cum eram pe față, am aflat și noi...

— Nu credeți că individul ar putea fi ascuns undeva ?

— Tot ce-i posibil ! Dar unde ?

— S-o fi ascuns, ca orice infractor urmărit, iar ca să nu i se dea de urmă, *a rupt legătura cu familia.*

— Să verificăm. Nu-i rea ideea !

— Aș vrea să mai clarificăm niște lucruri. Bunăoară, cu vasul acela...

Avrămuț mai află lucruri interesante de la maiorul Bîrsan. În ciuda aparenței modeste, „Daphne" avea un motor foarte bun, aproape nou, dispunea de un aparat de radio bine pus la punct, iar povestea cu zilele necesare încărcării și descărcării era determinată de buna dispoziție a căpitanului. Deseori, pentru întîrzieri nejustificate, plătea amenzi destul de pipărate. Afară de căpitan, el fiind și proprietarul vasului, mai erau îmbarcați pe navă trei mateloți și o femeie, bucătăreasa, lucru cam straniu pentru un vas navigînd sub pavilion turcesc. Femeia părea să fie grecoaică. De fiecare dată cînd vasul acosta, ea bătea piețele orașului, mai ales după aprovizionări în vederea noului voiaj.

Avrămuț ascultase atent și, nu o dată, revenise cu întrebări suplimentare. Bîrsan îi explica pe îndelete totul, deși nu era răbdător și-l agasa minuția căpitanului.

— Ai lucrat la anchete ? îl chestiona el.

— Nu. Dar îmi place să evit orice întrebări ulterioare. De ce să nu caut explicații la toate problemele de la început ?

— Unu la zero ! anunță pe un ton glumeț maiorul.

— N-ar fi bine să vedem dacă nu cumva „Daphne" a ancorat și pe la Sulina... ?

— Doi la zero... Apoi, frăţioare, dacă ai să continui în ritmul ăsta, precis o să retrogradez în „B". Hai să verificăm !

Au lăsat pe seama ofiţerului de serviciu să ia legătura cu tovarăşii de la Tulcea. Pînă seara urmau să aibă răspunsul.

— Am o propunere : Ce-ar fi să mergem să vedem şi noi birtul ?

— Nu-i rea propunerea...

— De regulă pregătesc o ciorbă de burtă şi o tuslama foarte bune, pe deasupra se serveşte toată ziua.

Soarele strălucea de-ţi lua ochii, iar marea arăta ca o oglindă albastră. Plaja era plină de lume. De sus, de pe faleză, Avrămuţ se bucură la gîndul că se poate lăsa îmbrăţişat de briza ce adia dinspre larg. Nu prea departe de ţărm, două vapoare sub pavilion grecesc aşteptau să intre în radă.

Trecură cu acelaşi pas grăbit pe lîngă biserica elenă prin a cărei uşă se puteau vedea sfeşnicele cu lumînări arzînde. Cotiră, apoi, pe strada Mircea cel Bătrîn şi, după ce tăiară în diagonală piaţa Ovidiu, îşi continuară drumul pe lîngă marea geamie. La capătul străzii era birtul.

— Nu prea poţi să-i reproşezi unui marinar că se opreşte aici... Abia iese din port şi hop ! cîrciuma..., zise Eugen. Ce-ar fi, continuă el, să o luăm pe străduţa din spatele catedralei ortodoxe, să mai facem un mic ocol şi să venim, chipurile, dinspre port ?

— E mult mai bine ! Vulpoiul ăsta are nasul fin ! fu de acord şi Bîrsan, aşa că-şi continuară drumul.

În local erau ocupate mai mult de jumătate din mese şi cei mai mulţi sorbeau preocupaţi din ciorba aburindă. Abia acum îşi dădură seama ofiţerii că şi lor le era foame.

Se așezară la o masă, de unde puteau cuprinde cu privirea toată sala.

— Ce doresc domnii ? întrebă o tînără cu un halat nu prea curat pentru zîmbetul pe care-l afișa pe buzele vopsite violent.

— *Două mici, ca la mama, și burtica...*, *îi răspunse* șoptit Bîrsan, apăsînd, în același timp, brațul lui Eugen, care dăduse să răspundă el la întrebarea fetei.

Tînăra se făcu nevăzută. Aproape imediat, în pragul ușii ce ducea spre bucătărie apăru silueta unui bărbat împlinit la trup, într-un maiou ud de transpirație.

— A verificat comanda..., îi spuse Bîrsan. „Două mici, ca la mama" înseamnă două sute de țuică adusă de birtaș de undeva anume, pe care o vinde numai la cunoscuți.

— Păi nu...

— Nu, pentru că lucrul acesta este, dacă vrei, o anume parolă. Adică oameni de încredere... Uite că ne verifică iar...

Femeia aduse o farfurie pe care erau două cinzeci de sticlă groasă în care se vedea un lichid incolor. Le puse pe masă și rămase în așteptare. Bîrsan luă una, o mirosi și o puse la loc.

— Dacă mata crezi că asta beam eu la mama acasă, te înșeli ! Ia-le și spune-i jupînului să trimită ce trebuie...

Femeia le puse din nou pe farfurie și plecă. Reveni după scurt timp. De data asta, cu alte două țoiuri de cîte o sută de mililitri fiecare.

— Șefu' vă roagă să-l scuzați...

— Nu-i nimic ! Vezi și cu burtica, să fie dreasă cu smîntînă și bătută cu oușor.

Avrămuț ridică și el țoiul, mirosi țuica așa cum făcuse și Bîrsan și gustă. Băutura avea gust de fruct și de sîmbure.

— Bine coaptă ! spuse zîmbind.

— Te pricepi, văd... Ia și din ăștia ! și începură să ronțăie din castraveciorii murați, tăiați în lung și în felii subțiri, peste care era presărat piper.

Peste cîteva minute apărură și ciorbele. Le aduse chiar „șefu'". Își pusese o bluză albă și, în vreme ce așeza blidele pe masă, îi privea cercetător pe sub sprîncene.

— Poftă bună ! le ură, deși expresia feței nu era prea amabilă. Parcă v-am mai văzut pe aici...

— Pe mine, da, începu Bîrsan, dar pe vărul meu, pe care vreau să-l fac marinar, nu cred. E prima oară la Constanța...

— Sper să vă placă bucatele noastre, zise ceva mai relaxat de data aceasta „șefu'".

Mîncară cu poftă, iar Avrămuț simți cum îl trec nădușelile după țuica aceea bună și rece.

— Asta-i crîșma, marinare !... glumi Bîrsan.

— Și camera separată ?

— Intri pe ușa aceea și treci printr-un hol, în stînga. Alături este toaleta... Ajungem noi și acolo.

Plătiră și plecară. Coborîră pe faleza din fața Cazinoului îndreptîndu-se agale spre statuia lui Eminescu. Se opriră pe o bancă, discutînd. Cînd la ora trei sirena portului își făcu auzit glasul, o luară spre docuri.

— Nu cred să avem vreo veste de la caicul tău... E bine că verificăm și la Sulina, dar cred că tot aici va trage.

— Decît să greșim, mai bine să luăm măsuri în plus. Pentru asta n-o să ne bată nimeni.

— Asta așa-i ! Hai să-ți arăt orașul, pînă una alta... Se pare că s-au adunat niște ochi să ne privească... și îi făcu un semn discret, arătînd peste umărul stîng.

Sus, pe buza malului înalt, un tinerel stătea rezemat de balustrada grilajului, privind, cînd și cînd, către ei. Urcară scările în zig-zag ale părculețului din fața Cazi-

noului și se îndreptară alene pe strada ce ducea spre centrul orașului. Tînărul îi urma de la distanță, făcînd eforturi să pară cît mai puțin interesat de persoana lor.

— Ce facem ? întrebă Avrămuț nerăbdător.

— Nimic, lasă-l în pace... Cîștigă și omu' o pîine. De *ce să-i facem greutăți ? Îl ducem* cît îl ducem și apoi îl „pierdem". Îl cunosc, este un neisprăvit de bișnițar, un individ nelipsit al localului ăsta. Precis a fost pus să ne urmărească.

În apropierea fostei gări o cotiră spre stînga și ieșiră în Bulevardul Republicii. Intrară în blocul de lîngă restaurantul „Modern". Se opriră cîteva minute în hol și priviră prin ferestrele ușii de fier forjat. Tînărul se postase prin apropiere.

— Ce zici ? îl întrebă Bîrsan.

— Nimic. Știu ce urmează... Pe unde ieșim ?

— Pe moment, nu ieșim. Am un prieten aici, mergem la el și „stăm la spectacol"... Haida !

Urcară pînă la etajul întîi. Sunară la unul din apartamente. Le deschise un bărbat al cărui ten arăta că abia venise de undeva unde soarele ardea cu putere. Cei doi se îmbrățișară apoi gazda îi obligă să ia loc în fotolii. Fără o vorbă, Avrămuț se ridică și privi pe fereastră, avînd grijă să nu miște perdeaua. Tînărul era tot acolo. Pe rînd, fără ca amfitrionul să-și dea seama de adevăratul scop al vizitei, cei doi îl supravegheară pe urmăritor. Cînd individul plecă, își luară rămas bun și ei. Rolurile se inversară. De data aceasta cei doi ofițeri îl luară în primire. Individul rătăci prin oraș cîtva timp, nedîndu-și seama că acum el era cel urmărit și, în cele din urmă se îndreptă spre șoseaua ce duce spre Mangalia. Dispăru într-o curte mare, plină de pomi și iarbă, în fundul căreia se zărea o căsuță micuță, „sufocată" de construcțiile din jur.

— Aici probabil locuieşte birtaşul, zise Avrămuţ.

— Nu. Aici stă tînăra care ne-a servit. Neisprăvitul ăsta trăieşte cu ea. O roade de bani.

— S-ar putea să fie şi ea implicată, deşi nu-mi vine a crede.

— Cred că Iosif se foloseşte de ea fără să aibă habar în ce a băgat-o... Cu ocazia cercetărilor, i s-a făcut o percheziţie domiciliară, dar nu s-a găsit nimic. Mi-am pus atunci problema unei ascunzători şi nu ştiu de ce îmi vine să cred că asta-i. De-acum e-al nostru ! E de ajuns să ai un fir, şi începi să deşiri...

Într-un tîrziu, ajunseră la birou. Cum îi văzu, ofiţerul de serviciu le comunică că „Daphne" nu ancorase niciodată la Sulina. Cel puţin acum aveau confirmarea că punctul unde se realiza schimbul de informaţii era Constanţa.

Urcară în biroul lui Bîrsan. Avrămuţ deschise larg fereastra prin care pătrunse o adiere de vînt.

— Ce cald mai e pe la voi !...

— Ce părere ai dacă mergem pe la „căsuţă" ?... Nu este exclus ca de acum să ocolească birtul...

— Asta o să şi facem... Să luăm cu noi un aparat de fotografiat şi un binoclu. O să avem nevoie.

Îşi luară deci cu ei nu numai binoclul şi aparatul de fotografiat, ci şi cele trebuitoare pentru un „sejur" mai îndelungat. După vreo două ceasuri erau instalaţi în casa de vizavi, locuită de un muncitor de la şantierul naval, care, cunoscîndu-l pe maiorul Bîrsan şi aflînd despre ce era vorba, le-o puse la dispoziţie. Familia îi era plecată în vacanţă, undeva pe lîngă Buzău.

Cel puţin două zile — pînă la sosirea probabilă a vasului — aveau să stea acolo. Nădăjduiau că veghea nu le va fi zadarnică. Vegheau cu rîndul. Orele treceau greu. Aşteptarea, de cele mai multe ori, este insuportabilă.

Către ora șase apăru tînăra și Eugen o recunoscu imediat. La puțin timp după aceea plecă cel ce-i urmărise în oraș, dar reveni în scurtă vreme. Fusese numai după cumpărături. Odată cu înserarea, casa îți sporea senzația de izolare și părăsire. Numai un bec anemic arunca o lumină palidă deasupra ușii de la intrare.

Liniștea străzii era tulburată tot mai rar. Aproape de miezul nopții, Bîrsan căzu toropit. Avrămuț îi propuse să se culce, urmînd să vegheze el. Maiorul protestă, dar, în cele din urmă, se întinse pe canapea și începu să sforăie. Cînd și cînd, Eugen se folosea de binoclu. Era un aparat de marină cu obiective speciale, cu care se putea distinge bine în întuneric. Cercetă pe rînd strada, curtea vecină și poarta. Efortul de a scormoni în desimea nopții începu după un timp să-l obosească. Gustă din termosul cu cafea și din nou se concentră asupra obiectivului. Deodată, i se păru că vede o umbră. În primul moment crezu că este victima unei iluzii, dar constată că în curtea alăturată intrase, într-adevăr, un bărbat. După rapiditatea mișcărilor, părea să fie destul de tînăr. Îl scuală pe Bîrsan.

— Ce-i ? ! se ridică acesta de pe canapea.

— A venit cineva.... în curtea vecină...

— Cînd ?

— Abia a intrat. Ce facem ?

— Deocamdată, nimic. Așteptăm să iasă...

În noaptea aceea, lungă și obositoare, nu mai ieși nimeni din locuința slab luminată.

— Precis nu ți s-a părut, căpitane ? întrebă Bîrsan.

Eugen nu răspunse și continuă să supravegheze atent strada. Luă ceașca de cafea fierbinte pe care i-o adusese maiorul și o țincă în căușul palmelor. Căldura lichidului îi pătrunse adînc în fibrele trupului.

— Lasă-mă pe mine și bea-ți cafeaua în liniște...

— Uite ! îi arătă Eugen maiorului.

Pe poartă tocmai ieşea concubina lui Iosif, însoţită de un bărbat între două vîrste. Cu mişcări rapide, surprinzător de rapide pentru talia lui cam mătăhăloasă, Bîrsan declanşă aparatul de fotografiat cu raze infraroşii pe care îl avea la îndemînă.

„De unde îl cunosc eu pe individul ăsta ?... Precis i-am văzut figura !" îşi spuse Avrămuţ cînd zări faţa celui ce dădea colţul străzii. Primul impuls fu să-i urmărească pe cei doi, dar Bîrsan îl opri.

— Îl regăsim la bodega portului.

— Şi dacă... ?

— Hai s-o luăm logic. Individul este curier. Precis a adus ceva şi va pleca tot cu ceva... Nu trebuie să-l speriem.

Avrămuţ, după o scurtă ezitare, se declară de acord cu raţionamentul lui Bîrsan. Era obosit. Simţea şi el nevoia să se odihnească după o noapte albă. Maiorul îi ghici starea şi îi ceru să se culce. În cele din urmă, Avrămuţ căzu într-un somn greu, fără vise.

Bîrsan îl înveli cu un cearşaf şi plecă încuind uşa pe dinafară. Cheia o băgă, apoi, pe sub uşă. Afară soarele matinal strălucea dinspre mare, curat, auriu, prelungind siluetele caselor, ale oamenilor, care mergeau grăbiţi spre treburile lor. Maiorul se pierdu printre trecători.

Coborînd spre port, Bîrsan îşi dădu seama că se lăsase prea mult condus de inspiraţie. Nu avea nici un plan, nu ştia de unde anume să înceapă. Era prea devreme să intre în bodegă. Apărînd cu noaptea-n cap, îl putea alerta pe birtaş. Dar nici nu putea să renunţe la intenţia de a afla mişcările pe care neapărat le iscase sosirea curierului. Numai că situaţia se prezenta cu totul altfel. În afara obiş-

nuitelor aprovizionări zilnice cu gheață, carne, legume și pîine, nimic altceva nu „mișca".

Nici mai tîrziu, cînd Bîrsan intră să mănînce o ciorbă de burtă, nu reuși să descopere mare lucru. Reținu doar că de data asta responsabilul își servea clienții.

— Necazuri ? îl întrebă acesta, privind cercetător la ochii încercănați și barba țepoasă, neagră, care năpădise obrazul lui Bîrsan.

— O rudă bolnavă... Toată noaptea am umblat cu ea pe la spital..., spuse oftînd ofițerul, și se uită spre fereastră.

— Trec ele, murmură responsabilul, și în vocea lui maiorul simți o ușurare. Apoi, cînd reveni cu farfuria, parcă pentru a-și justifica prezența în local, mai adăugă : fata are zi liberă și trebuie s-o înlocuiesc... E destul de greu, că avem vînzare mare aici...

Apoi se îndepărtă.

„Ce zi liberă, că doar am văzut-o cu ochii mei plecînd", comenta în sinea sa Bîrsan. Apoi, își făcu socoteala că cel venit noaptea la locuința tinerei putea fi un iubit al acesteia, de care nu trebuie să știe Iosif. Iar ei începuseră deja să vadă în acesta un spion. „Cei doi ar fi pe undeva, prin apropiere, poate pe plajă... Toată mișcarea nu are decît scopul să-i ofere un alibi curierului... Asta e !" și era aproape să se scoale de la masă și să plece. Se stăpîni, însă, termină de mîncat și ieși cu degajare.

Avrămuț se trezise între timp. Dormise doar vreo trei ore, dar se simțea înviorat. Se bărbierise și, cînd Bîrsan ciocăni în ușă, el își sorbea cafeaua.

— Haide, mergem la plajă, repede ! îl zori maiorul nerăbdător.

Avrămuț încercă să-i spună că are alte gînduri, dar Bîrsan nu-i dădu răgaz. În stradă, maiorul începu să-i

explice ce anume îl determinase să ia hotărîrea. Apoi îi relată că „Daphne“ urma să ancoreze chiar în după-amiaza aceea. Îi mai aduse la cunoştinţă ordinul colonelului de a da un telefon la Bucureşti.

— Nu sînt de acord să-i căutăm pe plajă... Chiar dacă-i găsim, nu rezolvăm mare lucru. Cheia întregii afaceri este tot la restaurant, iar ea va fi adusă de către marinar... Şi nu în seara asta !

Bîrsan se opri şi îl fulgeră cu privirea pe căpitan :

— Omule, ai un talent de a spulbera entuziasmul...

— Entuziasmul facil... Mai bine să mergem şi să analizăm pe îndelete ce avem de făcut atunci cînd vasul va fi în radă... Cred că-i mai important.

— Cîţi ani ai, omule ?

— Mulţi, puţini, nu contează ! Mai importantă mi se pare acum soluţionarea cazului.

Şi maiorul încuviinţă, înciudat totuşi că se supunea atît de uşor colegului său.

„Daphne“ se legăna uşor, strunită de parîmele care o legau de dana metalică de pe chei. Era cufundată în întuneric şi, dacă n-ar fi avut aprinse cele două lumini la pupa şi provă, ai fi putut crede că nu se afla nimeni la bord. Şi cheiul părea pustiu. Numai un observator atent ar fi descoperit luminiţa unei pipe, aprinzîndu-se, cînd şi cînd, undeva lîngă tambuchi. Acolo stătea căpitanul caicului, răsturnat într-un şezlong, fumînd tutunul său preferat, tocat în fîşii mari, fiert în miere şi mirodenii. Aroma lui neobişnuită îi reamintea de zilele de început ale lui ca marinar, cînd, tînăr fiind, mai credea în farmecul mării şi visa la adînca dragoste, imaginîndu-şi că fiecare nou voiaj îi va aduce o nouă iubire, la fel ca în cele o mie şi

una de nopți. Timpurile trecuseră și, odată cu ele, speranțele de a întîlni dragostea și bogăția. Fiindcă, pentru el, iubirea nu putea fi adevărată decît atunci cînd era bine „garnisită" cu bănișori. Numai că nu avusese parte de prea mulți. Doar atît cît să-și ducă viața de azi pe mîine. Dar, așa cum mirosul bucatelor nu te satură, ci numai îți stîrnește pofta, în goana lui după mai mult, Sadim trebuise să accepte, în disperare de cauză, să facă anumite servicii. Înțelesese imediat despre ce anume „servicii" era vorba și inima îi cam tremurase. Văzînd teancul de lire ce i se fluturase sub nas, primise oferta, așa cum se întîmplase și în alte rînduri.

Era al optulea voiaj pe care îl făcea și se și obișnuise cu misiunea. Pe lîngă bani, mai avusese un motiv de mulțumire. Omul cu care luase legătura la Istanbul îi plătise cheltuielile de achiziționare și montare a unui motor nou, cu care putea dezvolta o viteză sporită, încît caicul părea mai degrabă o șalupă rapidă. Concomitent, primise și o stație de emisie-recepție, pe care n-o folosea decît pentru a-și rezolva problemele de acostare. La toate acestea se gîndea acum, fumînd în liniște și bucurîndu-se de seara caldă, de adierea umedă a brizei. Asculta cu încîntare muzica ce plutea dinspre grădina Cazinoului. Își propusese ca, după ce va termina cu formalitățile vamale, să se ducă să vadă programul de la barul de noapte. Clipele acestea de așteptare i se păreau lungi, dar n-avea motive de grabă. Nu era în firea lui să se lase furat de frămîntări inutile. Simți, deodată, că vasul se clătină ușor, ca atunci cînd cineva călca pe schelele ce-l legau de chei. Se ridică repede din șezlong, deși bănuia cine ar putea fi. Într-adevăr, bucătăreasa venise din oraș și se îndrepta spre locul unde știa că-i place căpitanului să se odihnească.

— Ei ? întrebă acesta cu voce joasă.

— Nimic deosebit..., spuse ea, și se rezemă de brațul șezlongului.

Trăise mulți ani cu bărbatul acesta, pe care-l iubise din tot sufletul, deși mama și tatăl ei o disprețuiau pentru că se încurcase cu un păgîn. Pentru ea, însă, faptul că omul pe care-l iubea era mahomedan și nu ortodox nu avea nici o importanță. Important era că atunci cînd îl vedea îi clocotea sîngele în vine. Și asta era mai presus de orice. Cu timpul, pasiunea se mai domolise, și, cu toate că turcul o schimbase, nu o dată, cu altele, ea îi rămăsese credincioasă, acceptînd să muncească ca bucătăreasă pe vasul lui, numai pentru a-i fi în preajmă. N-ar fi putut trăi fără bărbatul cu răsuflarea atît de aprinsă, a cărui piele mirosea a sare. Nădăjduia ca atunci cînd va renunța la coaja aceasta de nucă, să se stabilească în vreo mahala a Fanarului, unde să deschidă o dugheană și să aibă cîțiva copii, de a căror creștere să se ocupe toată ziua. Speranța aceasta i-o hrănise din plin și Sadim, pe care anii și greutățile îl mai potoliseră. Nu pricepea ce afaceri erau astea în care o vîrîse și pe ea. Bănuia că ar fi vorba de contrabandă, ocupație tot atît de veche ca și marinăria. Ratîndu-și toate planurile unei vieți liniștite, acum se gîndea doar cum să agonisească ceva din fiecare drum, în vederea unei bătrîneți mai puțin agitate.

— Bine, atunci ia tașca aceea și du-o în oraș... Vezi să nu te înșele omul...

Îi spusese toate acestea în grecește, și ei îi făcu plăcere, ca de fiecare dată cînd bărbatul era atent cu ea.

Femeia luă tașca, care semăna foarte bine cu o geantă de damă ceva mai mare, în care se aflau cîteva obiecte ce se găsesc în mod obișnuit asupra unei femei, și trecu pe schelă în pas ușor, după care ieși din port, zîmbind complice omului de la poartă. Portarul o cunoștea destul de bine pe grecoaica asta care mai păstra ceva foc în priviri

și se obișnuise cu necontenitul ei du-te-vino, așa că nu-i acorda prea multă atenție. Chiar se gîndea că femeia pleca în oraș să toace banii dați de căpitan.

De cum ieși pe poartă, bucătăreasa o luă pe scări în sus, trecu pe lîngă Farul genovez și se pierdu pe străduțele ce duceau spre Piața Mangalici. Acolo o aștepta tînăra ospătăriță, care purta în mînă un mic geamantan ponosit. Fără multe vorbe, luă tașca grecoaicei și o vîrî în geamantanul unde se aflau, în neorînduială, mai multe obiecte de îmbrăcăminte. Apoi ospătărița o luă pe un drum ocolit, către gară. Privea cînd și cînd în urmă, deși la numai cîțiva pași în spatele ei se afla concubinul, individul care-i urmărise pe cei doi ofițeri cu o seară mai înainte. El se făcea că nu o cunoaște pe fetișcană. Pe trotuarul celălalt, în același ritm cu ei, aparent dezinteresat de ce se petrece pe stradă, pășea vizitatorul nocturn. Ținea mîna dreaptă în buzunarul pantalonilor.

— Cred că este înarmat, șopti Avrămuț maiorului, privind scena.

— Al dracului de bine lucrat !... Și-au luat toate măsurile, iar la o adică, chiar dacă ar fi reținuți acum, firele s-ar opri la cîrciumă. Ai avut dreptate, ce mai ! Cum de ți-a venit ideea ? !

— M-am gîndit doar la cel ce s-ar putea afla în spatele acestei urzeli. Apoi, din puțina experiență pe care o am, îi cunosc modul de acțiune, felul de a gîndi, toate devenite de-a dreptul obișnuințe pe vremea cînd era comisar. Individului îi plac lucrurile complicate. Am impresia că-i satisfac gustul de aventură, deși, se pare că e inteligent și cu picioarele pe pămînt.

— Aplicăm varianta B, ce zici ?

— Cred că e cea mai bună...

Tînăra cu geamantanul intră în holul gării și se opri la biroul de bagaje de mînă. Verifică, încă o dată, în văzul

tuturor, dacă încuietorile sînt în regulă, o depuse și luă recipisa. Cei doi priveau, unul din hol iar celălalt prin geamul ușii, manevra. Apoi plecară împreună cu femeia.

Numai cînd se convinseră că s-au îndepărtat destul și că nu mai au gînduri de întoarcere, Avrămuț și Bîrsan merseră la șeful de stație. Îi explicară scopul vizitei, îi arătară mandatul eliberat de organul de procuratură, pe care ceferistul îi citi cu atenție. Le ceru legitimațiile și dădu să pună mîna pe telefon.

— Cu cine vreți să vorbiți ?

— Vreau să...

— Tovarășe Stoican, vă rog să țineți seama că este o chestiune absolut confidențială și urgentă. Nu trebuie să mai discutați cu nimeni.

— Da, dar vedeți, este vorba de un drept al...

— Atunci cînd dreptul pe care legea noastră îl oferă fiecăruia este folosit împotriva țării, lucrurile capătă alte nuanțe... Aici, în acest mandat scrie totul.

— Bine. Dumneavoastră știți mai bine ce trebuie făcut...

Încuietorile geamantanului erau speciale. Abia reușiră să le desfacă, după multe încercări. Bîrsan a fost cel care le-a dat de capăt, și cînd a văzut opritorul sărind nu i-a venit să creadă. Au luat geanta pe care o adusese grecoaica și au pus pe o masă fiecare obiect : un portțigaret, o brichetă, două borcănele cu pomadă, un portmoneu, un baton de ciocolată, un creion pentru ochi, un ruj de buze și un flacon de parfum cu corp metalic. În afara etichetelor care le dezvăluiau proveniența străină, nimic altceva nu lăsa să se întrevadă că ar fi vorba despre materiale de spionaj.

— Dacă nu găsim nimic, nu știu pe unde o să scoatem cămașa..., zise cu năduf Bîrsan, uitîndu-se la ceas. Perspectiva unei alte nopți albe nu-i surîdea deloc.

— Mai bine să dăm de ascunzătoare, altfel dracu' ne-a luat ! Celălalt competitor, timpul, ne lasă în urmă.

Deşi iniţial îşi împărţiseră sarcinile, fiecare luînd un număr egal de obiecte, ulterior, îşi schimbară tactica, studiind obiectele împreună. Bîrsan aduse dintr-un birou alăturat o lampă puternică. Cercetară mai întîi rujul de buze. Măsurară cu atenţie capacul metalic, apoi corpul suportului şi în cele din urmă rujul propriu-zis. Bîrsan îl străpunse cu o sîrmă fină, urmînd un traseu longitudinal. Nimic ! Îl aranjară la loc şi ştersră cu grijă părţile metalice, pentru a nu rămîne amprente.

Trecură la flaconul de parfum. Corpul recipientului fusese confecţionat dintr-un metal subţire, la fel ca şi suportul rujului, iar capacul desfăcut arăta că posesoarea l-a folosit în mod curent. Avrămuţ îl agită puţin şi ascultă atent.

— Eu ştiam că parfumul se miroase, nu se ascultă..., glumi Bîrsan.

Eugen zîmbi. Luă sîrmuliţa cu care maiorul străpunsese rujul şi o introduse în „sticla" de apă de colonie. Măsură pînă unde ajunsese şi apoi compară lungimea, aşezînd-o pe exteriorul recipientului. Diferenţa era mult prea mică pentru a presupune existenţa unui fund dublu. O agită din nou şi ascultă şi mai atent. Apoi deşertă lichidul într-un pahar. Abia dacă erau cîţiva centimetri cubi.

— Iată ceva interesant ! zise Avrămuţ.

— Ce ? Faptul că, negăsind nimic, ai să-i schimbi parfumul, punîndu-i unul bărbătesc, să moară spionii de oftică ? !

— Nu. Deşi mi-ar surîde o idee ca asta. Vine ea şi vremea aia, cred, foarte curînd...

Bîrsan luă recipientul în mînă, îl privi atent, sub fasciculul de lumină al lămpii ; se ajută şi de lupă.

— Uite, aici e îmbinarea ! Eu o desfac, iar tu vezi de celelalte...

Înainte însă ca Bîrsan să desfacă capacul, Eugen găsi o altă ascunzătoare. Era în batonul de ciocolată. Fiecare cub din cele douăsprezece ale batonului gros de aproape un centimetru și jumătate avea în interior ceva care nu lăsa să pătrundă nici măcar un ac fin.

— Ce facem cu astea ? arătă Eugen spre ciocolată.

— Pe dracu'. Ca și cu ăsta... și arătă spre recipientul de parfum.

Avrămuț îl luă, se uită la el, apoi îl puse deoparte. Bîrsan sări imediat în sus, nemaiputînd de bucurie. Îi arătă lui Avrămuț, cu un gest larg, cum se desfăcea recipientul. Ținînd de partea filetată pe care se înșuruba capacul și învîrtind în sens invers, fundul recipientului se desprindea ușor, lăsînd să se vadă o ascunzătoare perfectă, în care nu pătrundea lichidul. Din acel compartiment, Bîrsan scoase douăzeci și patru de microfilme. Avrămuț amuți pur și simplu de emoție.

— Îmi permiteți să vă felicit, tovarășe căpitan ! nu se lăsă nici de data aceasta Bîrsan, folosind același ton glumeț.

— Mai la urmă cu delicatesurile ! Mai la urmă ! Ce facem cu ciocolata ?

— O mîncăm și gata !

— Ce bine-ar fi dacă... am o idee...

Bîrsan se plesni cu palma peste frunte cînd auzi ce avea de gînd. Fără să mai stea pe gînduri, formă un număr de telefon și vorbi mai întîi cu ofițerul de serviciu, apoi cu un coleg și, în cele din urmă, îl anunță pe Eugen că cererea îi va fi satisfăcută. Nu mult după aceea, un subofițer aduse un cîntar. Avrămuț puse imediat pe taler batonul de ciocolată. În ciuda dimensiunilor obișnuite, avea peste patru sute de grame.

— Au ascuns ceva cocoşei în bucata asta de ciocolată. Aşa că dacă te încumeţi să o mănînci, îţi trebuie dinţi, nu glumă...

— O să ne convingem imediat, replică Eugen.

Cei doi ofiţeri luară pachetul cu ciocolată şi plecară în grabă. Unul dintre colegii lui Bîrsan îi aştepta la spital. Urcară în tăcere pe scara pustie la acea oră pînă la cabinetul de radiologie. Un medic, pe faţa căruia se putea citi cu uşurinţă că abia fusese trezit din somn, le deschise. Avrămuţ se prezentă şi îi atrase atenţia că e vorba de o problemă ultrasecretă.

— Sînt medic şi ştiu ce înseamnă un secret.

Radiologul aşeză batonul de ciocolată pe masa orizontală a aparatului şi, după ce îşi puse şorţul de protecţie din cauciuc, îi dădu drumul. Se auziră două declicuri.

— Doriţi să le vedeţi acum ?

— Desigur ! răspunse nerăbdător Bîrsan.

Medicul atîrnă batonul legat cu două aţe de planşa aparatului şi apropie ecranul, astfel că pe geamul mat se puteau distinge cu uşurinţă douăsprezece cercuri, perfect rotunde.

— Cred că ai dreptate, frăţioare, şopti Eugen... Dar să vedem ce ne arată clişeul din profil...

— Imediat..., răspunse medicul care şi trecu în camera de developare, de unde apăru cu cele două filme de pe care apa încă şiroia. Le agăţă de tocul ferestrei şi îşi aprinse o ţigară.

— Sper că nu v-aţi supărat că v-am deranjat în mijlocul nopţii, ţinu să-şi ceară scuze Avrămuţ.

— Deloc. Este şi acesta, în felul lui, un caz de urgenţă, şi îmi dau seama că trebuie rezolvat.

Revenind începură să analizeze imaginile de pe filmele fixate în epidiascop. Nu încăpea nici o îndoială că erau monede de aur, cu care rezidentul căruia îi erau destinate

trebuia să-şi plătească agentura. Erau vreo zece „cocoşei", cantitate suficientă pentru o lună, adică pînă la următoarea sosire a vasului turcesc.

Cercetară, apoi, celelalte obiecte. În cele două borcănaşe cu pomadă descoperiră alte microfilme. „Probabil sînt comunicări de ultimă oră, care trebuiau asigurate în mod special", gîndi Avrămuţ, şi le puse alături de celelalte, pentru a fi fotografiate. Nu mai găsiră nimic. Dar Bîrsan căpătase gustul scormonitului. Începu să desfacă şi căptuşeala genţii. Ingenios aşezate, găsi între pielea şi mătasea căptuşelii, peste douăzeci de mii de lei, în bancnote de o sută.

— Permiteţi să vă felicit, tovarăşe maior ! nu uită să i-o întoarcă Avrămuţ, pe acelaşi ton cu care o făcuse şi Bîrsan.

— Să nu exagerăm, tinere, să nu exagerăm, îl temperă acesta.

Fotocopiară microfilmele, întocmiră actele procedurale necesare, aşezară totul la loc, asigurîndu-se că nu rămăsese nici o urmă care să trădeze „incursiunea" lor în interiorul genţii, şi duseră valiza la locul ei.

Soarele abia răsărise şi stăruia acea atmosferă de linişte adîncă, de cumpănă, în care o parte a firii se trezeşte la viaţă şi o alta se întoarce la odihnă, acea clipă în care toate se împacă şi în care şi copiii au viscle ca de miere. Eugen şi Bîrsan gustau din plin momentul acestei noi izbînzi, după atîtea ore de trudă. Voiau să se recreeze un pic, aşa că o luară către plajă. Marea căpătase reflexe roşietice, iar nisipul strălucea auriu, incredibil de auriu şi, dintr-o dată, Avrămuţ simţi nevoia să se zbenguie, să alerge, să respire din plin aerul uşor iodat.

— Am impresia că te-a vrăjit marea..., îi spuse gînditor maiorul. N-o înţeleg decît oamenii cu suflet adînc şi necuprins, ca şi ea...

— Poate. Oricum, simţeam nevoia unei asemenea priveliști după o noapte plină de emoţii.

— Şi crezi că ziua va fi lipsită de acest farmec ? Uite, acum se ridică soarele şi, odată cu el, apar şi umbrele...

— Mai ai nițeluș şi ai să te apuci de poezii... Ţi-ai făcut o idee asupra modului în care vor evolua lucrurile ?

— Desigur ! Mă tot frămînt cum să „interceptăm" mesajele aduse de individul care va lua valiza...

— M-am gîndit şi eu la asta. Pe recipisele care se fixează, de regulă pe obiectele lăsate la biroul de bagaje de mînă este trecută şi data. Nu ? Ei, noi trebuie să verificăm care sînt geamantanele sau celelalte colete depuse cu o zi înainte. Eu am şi calculat : individul a apărut la puţin timp de la sosirea ultimului accelerat de Capitală...

— Păi, frăţioare, ce mai aşteptăm ?

— Nu cred că-i bine. Acum e prea multă lume acolo, aşa că trebuie să ţinem seama şi de eventualii ochi nedoriţi. Oricum, vasul va pleca mult mai tîrziu, aşa că avem destulă vreme. Nu ?

— Atunci, să încercăm să descifrăm grupuşoarele de cifre cu care ne-a „dotat" turcul...

N-avură timp de aşa ceva. Scăpaseră din vedere că cel venit de la Bucureşti o putea şterge oricînd cu materialele aduse de echipajul caicului. Aşa că Avrămuţ se pregăti de plecare spre Bucureşti. Îşi luase un post de observare în apropierea biroului de bagaje de mînă şi se înarmă cu răbdare. Căldura îl moleşise. Din cauza oboselii simţea o greaţă puternică. Băuse deja două fiole de cofeină în speranţa că va alunga somnul ce-i lipea pleoapele, dar efectul era slab. Mesteca, din cînd în cînd, cîte o bucată de ciocolată.

Cînd îl văzu pe bărbatul despre care nu își amintea unde anume îi mai zărise figura luînd geamantanul, răsuflă ușurat. Îl lăsă să intre în restaurantul gării, găsi o masă nu departe de el și, după ce acesta termină de mîncat, tot discret, îl urmă pînă la urcarea în tren.

Călătoria fusese pentru Avrămuț un adevărat calvar. Noroc că Bîrsan avusese grijă să-i dea cîteva lămîi și mai multe bucăți de zahăr, că altfel nu ar fi suportat căldura moleșitoare. Spre seară, odată cu kilometrii înghițiți de locomotivă și care-l apropiau tot mai mult de Capitală, zăpușeala parcă mai slăbise.

„Ce-o să facă cu geamantanul ?" se tot întreba Eugen, frămîntat de îndoială și dornic să nu scape firul pe care abia îl prinsese. Îl rugase pe Bîrsan să telefoneze la București și să-i anunțe sosirea, dar se gîndea și la modul de acțiune pentru situația în care ar fi fost singur. Nu avu însă vreme de prea multe reflecții. Peroanele gării se vedeau deja, iar curierul se pregătea să coboare. Dintr-o dată individul întoarse capul către el și, pe loc, Eugen avu revelația : „Este desigur vărul transfugului pe care mi l-a descris soția avocatului. Uite cum se leagă lucrurile !" Pe chipul individului nu se putea citi nimic deosebit. Își păstra mina plictisită de om dornic să scape de înghesuială și de mirosul acela insuportabil de transpirație.

„Precis va depune valiza la biroul de bagaje", își continuă Avrămuț monologul interior. Descoperise modul de transmitere a informațiilor. „Ce mă fac dacă nu-mi vine nimeni în ajutor ? Cum mă descurc de unul singur ?" Se liniști abia cînd îl zări pe Moraru.

Primul care puse piciorul pe peron fu omul cu geamantanul. Eugen se străduia să nu-l scape din ochi. Moraru îl zărise pe Avrămuț, dar nu arăta că l-ar fi recunoscut. Îi urmări doar direcția privirii.

Omul cu geamantanul își continuă drumul zorit. Depăși biroul de informații și ieși în holul caselor de bilete de clasa întîi.

„Dacă l-am pierdut ?“ se îngrijoră Eugen, și își alese un loc de unde putea supraveghea atît intrarea dinspre Palatul C.F.R., cît și peronul care ducea spre casele de bilete de la clasa a doua...

După aproape jumătate de oră, Eugen dădu semne de nerăbdare. „Să telefonez, poate Moraru a comunicat ceva...“ se gîndi, dar asta ar fi însemnat să părăsească postul de observație. „Să mai aștept ? Am să stau aici. Nu se poate să nu apară...“ Și cînd îl văzu pe individ intrînd pe ușa mare de fier forjat, aproape că-și pierdu respirația de emoție. Acesta „șterse“ cu privirea persoanele și, fără să se grăbească, se îndreptă spre biroul de bagaje. Avrămuț trecu pe lîngă el exact în momentul în care funcționarul lega numărul de ordine înscris pe recipisă. „1003. O să le joc la Loto. Poate îmi aduc noroc“, își zise și-l văzu pe Moraru care venea încet de undeva, din spate și, cînd trecu pe lîngă el, îi șopti scurt : „Telefonează colonelului !“ și-și continuă drumul spre stația de troleibuz.

Eugen ieși din gară, se opri la telefoanele de sub colonade și formă numărul...

— Cum a fost concediul ? glumi, în stilul său obișnuit, colonelul.

— Vreme frumoasă, mare liniștită. A venit o mulțime de turiști și ne-am întors cu barca plină de pește, îi răspunse pe același ton glumeț, privindu-i pe cei ce-și așteptau rîndul la telefon.

— L-a depus ?

— Desigur. Dar abia pe data de 10 va veni să-l ia... Da, pe 10, repetă la întrebarea colonelului. Am înțeles, așa am să procedez ! mai spuse și atîrnă receptorul.

Colonelul înțelesese și-i ceruse să rămînă pe loc pînă ce va veni cel căruia îi era destinat coletul. Urma să-l ajute locotenentul Oancea și, bineînțeles, Moraru, îndată ce se întorcea din urmărirea individului.

Așteptarea este, de regulă, foarte grea, chiar și atunci cînd cunoști momentul în care urmează să aibă loc întîlnirea dorită. În cazul lui Eugen se adăuga și oboseala acumulată în orele de încordare petrecute de la Constanța la București. Ofițerul se bucură nespus cînd îl recunoscu, prin mulțimea de oameni care împînzeau peronul, pe Oancea. După predarea postului de observație își permise un răgaz pentru o mică gustare și o cafea la restaurantul gării. Rămase, însă, surprins cînd, la numai cîteva minute după ce se așezase la masă, apăru lîngă el Moraru.

— Tu la distracție, la mare, și eu la mama dracului pe coclauri, după potcoave de cai morți !

Deși părea supărat, Moraru nu-și putea ascunde bucuria revederii.

— Distracție cum am avut-o eu n-o doresc nimănui... Noroc de cafelele astea, altfel cad din picioare... Dar tu ce-ai reușit ?

— Am aflat destule și cred că se îngroașe gluma. Rău de tot ! Nici nu știu pe unde o să scoatem cămașa... Cît despre „amicul" tău, a pus recipisa într-un plic și a aruncat-o într-o cutie de scrisori.

— A poștei ?

— Nu, omule ! A intrat într-un bloc de pe aleea Fulgerului și acolo a „lansat-o". Îți dai seama că n-am reușit

să stabilesc în care anume. Dar dăm noi de capăt ! Şefu' mi-a ordonat să nu plecăm de aici pînă nu aflăm ce şi cum.

— Mai bine-zis „cine".

— Zi-i cum vrei. Am început să ne reprofilăm, ne ocupăm de subtilităţi lingvistice...

— *Ai stabilit unde s-a „retras" omul tău ?*

— Nu. M-am temut să nu intre la bănuieli şi atunci l-am părăsit. O să dăm noi de el la momentul potrivit, fii fără grijă.

Avrămuţ nu primi prea bucuros veştile. Oricum, erau pe o pistă bună şi lucrurile aveau să se lămurească. Cel puţin aşa spera. Dar, pînă atunci, avea să mai curgă apă pe Dîmboviţa.

Orele se tîrau lent, de parcă acele ceasornicului ar fi fost lipite de cadran. Odată cu noaptea, gara devenea tot mai pustie. Se anima la venirea sau la plecarea vreunui tren, dar pentru scurtă vreme.

Geamantanul era la locul lui şi nimeni nu părea să se intereseze de el.

Se făcuse dimineaţă. Chiar înainte ca ceasul să arate ora 5, gara începu să se anime. Trenurile soseau şi plecau la intervale din ce în ce mai scurte, iar traficul pe peron se apropia de punctul maxim.

— Să fim cu ochii în patru, zise Moraru, trecîndu-şi palma peste obrajii aspriţi de firele bărbii.

Avrămuţ nu-i răspunse. Făcu numai un semn discret, arătîndu-i un bărbat între două vîrste, care trecuse grăbit spre unul din peroane. Se întoarse însă, schimbînd ritmul de mers, oprindu-se la un moment dat, brusc. Tertipuri obişnuite pentru un agent care a trecut printr-o şcoală de instruire. „Fentele" erau menite să-l demaşte pe cel care l-ar fi urmărit, iar Eugen şi Moraru sesizară îndată scopul manevrei executată cu mult profesionalism.

„Deci pe mătăluță te-am așteptat noi toată noaptea !" își zise în sine Moraru, în timp ce îi urmărea cu atenție mișcările dibace și precaute.

— Să fim pe față ; omul ne poate lăsa mască... Ai grijă, Eugen ! Eu am fugit să-l aștept la adresa unde m-a lăsat curierul.

— Tare mi-e teamă că n-o să se ducă acolo.

— De data aceasta te contrazic. Crezi că dacă l-am lăsat pe cel de ieri să-și ia valea, o să repet figura și azi ? Nu degeaba am stat să văd cine intră și iese din imobil. Ei, află că l-am zărit și pe maestrul nostru...

— Vasile, mă uimești !

— Ți se pare ție, mai spuse Moraru și plecă fără să mai aștepte replica.

Colonelul ascultă cu atenție raportul lui Avrămuț. Conform obiceiului, nota cîte ceva pe o coală de hîrtie. Dacă cineva ar fi încercat să privească cuvintele înșirate unul sub altul, ar fi fost tentat să creadă că n-au nici o legătură cu problema în discuție. Concluzia ar fi fost falsă. Era, de fapt, vorba de numeroase întrebări pe care șeful Securității și le punea în legătură cu soluționarea cazului. Prima dintre acestea era „de cînd ?" iar celelalte sunau cam tot așa și se refereau la elemente rămase încă neelucidate. În fond, abia se închegase acțiunea, iar colonelul nu voia să se piardă nici un moment operativ.

Înclină din cap în semn că este de acord cu cele raportate de căpitan, apoi își îndreptă privirea spre Moraru. Ofițerul se ridică, dar colonelul îi făcu semn să ia loc.

Moraru răsfoi, timp de două-trei clipe, caietul pe care îl ținuse pînă atunci închis, își drese glasul, apoi, fără să-și dea seama, scoase o țigară din pachet, dar imediat încercă

să o pună la loc. Observînd gestul, colonelul le permise să fumeze și comandă cafele. Dar Moraru nu-și mai aprinse țigara.

Fără să facă vreo referire la greutățile întîmpinate, relată două elemente pe care le descoperise. Lucreția Tase, *născută în comuna Gearmata, la 21 martie 1926*, era cel de-al optulea copil al unei familii modeste. La 16 ani, mama sa, rămasă văduvă, o dăduse să slugărească la unul dintre oamenii bogați ai Timișoarei. Fata era frumoasă, chiar ispititoare. Își slujise cu credință stăpînul a cărui ibovnică devenise pînă la arestarea acestuia pentru activitate potrivnică regimului lui Antonescu și datorită legăturilor sale cu comuniștii. Apoi încercase să scape de stăpîn, mai ales că șoferul acestuia voise s-o ia în căsătorie.

Moraru se opri. În încăpere intrase un subofițer cu ibricul de cafea și o tavă cu patru cești. Le așeză, stîngaci, pe masă, uitîndu-se întrebător spre colonel dacă să toarne sau nu, iar la semnul acestuia, ieși grăbit din încăpere. Moraru reluă șirul relatării, în timp ce Avrămuț umplea ceștile.

Planul Lucreției nu se realizase și din cauza arestării stăpînului. Ulterior a fost și ea anchetată sub acuzația de a fi avut legături cu comuniștii. „Tratamentul" la care a fost supusă n-a dus la nici un rezultat, femeia fiind absolut străină de preocupările stăpînului. În cele din urmă, a fost pusă în libertate. S-a întors acasă, la Gearmata, unde a stat vreo doi ani, după care a plecat spre Capitală. Cu ajutorul fostului stăpîn s-a angajat ca ospătăriță la un restaurant. După dispariție, nu i s-a mai dat de urmă. Exista doar mărturia unui consătean care ar fi văzut-o prin Arad.

— Singura legătură cu femeia se pare că o are fostul ei stăpîn, încheie Moraru.

— Și cine-i acest „fost" ?

— Tovarășul Pavel Darian.

— Cine ? ! făcu nedumerit colonelul.

— Ați auzit bine. Pavel Darian !

— Spune-mi, te rog, este una și aceeași persoană cu directorul general din... Ilegalistul ?

— Exact !

— Fii serios, flăcău ! Îți dai seama ce lucruri grave afirmi ? Să n-o mai spui în altă parte ! Și nu cumva să încerce vreunul dintre voi să-l întrebe ceva fără știrea mea, că...

— Dar cred că este necesar să discutăm cu el, nu se lăsă Moraru.

— Deocamdată n-am nevoie de lecții. Am să hotărăsc singur, la momentul oportun. Clar ?

— Am înțeles !...

Ședința se apropia de sfîrșit în această atmosferă de tensiune. Avrămuț abia aștepta să plece acasă. Nu se gîndea decît la un duș fierbinte și la un somn bun. Îi era imposibil să se concentreze și, cu toate că ascultase foarte atent cele spuse de Moraru, nu reușise să facă o legătură logică cu ceea ce știa deja, nu realiza posibilele planuri secundare, care să-i permită să întrevadă următoarea „mutare". Aveau în mînă destule atuuri pentru a încheia acțiunea de lichidare a grupului de spioni. Mai întîi însă trebuia identificat fiecare dintre cei ce compuneau cercul.

Eugen abia de mai putea ține ochii deschiși.

Colonelul observă și-l întrebă dacă nu se simte în apele lui. Avrămuț răspunse simplu că nu dormise în ultimele patru zile decît șase ore, și acelea „în rate".

— Atunci ai tot dreptul să fii obosit, glumi colonelul. Știi că un băiat deștept doarme în două ore cît un prost într-o noapte întreagă... Gata, suspendăm ședința și ne întîlnim mîine, la opt, aici.

— Tovarăşe colonel, Constanţa n-a mai comunicat nimic ? întrebă Avrămuţ înainte de a ieşi pe uşă.

— Pînă acum, nu ! Apropo, mai aveam să-ţi spun ceva. Fratele lui Filip, Aurel, cel pe care-l căutam, se află în închisoare de şase luni pentru speculă cu obiecte de contrabandă. Ipoteza s-a dovedit justă... Dar despre asta o să discutăm mîine, mai pe larg.

După ce au pus la punct fiecare detaliu, Avrămuţ şi Moraru au trecut la acţiune. Timp de aproape două săptămîni au alergat în stînga şi-n dreapta, încercînd să descurce ghemul. Primul lucru de care s-au ocupat a fost decodificarea documentelor microfilmate. Atît a celor transmise de centrală prin marinarul turc, cît şi a celor interceptate de Bîrsan, care izbutise să găsească valiza şi să descopere ascunzătorile, fotocopiind toate materialele transmise de grupul de spioni.

Dacă ar fi fost după Bîrsan, nu s-ar mai fi pus nimic la loc. Se apreciase însă în mod corect că procedîndu-se astfel ar fi alertat grupul de spioni, lucru deosebit de grav. În fond, nu fusese identificată decît o legătură şi, chiar dacă se opera arestarea celor implicaţi, nu exista nici o garanţie că s-ar fi dat şi de urma celorlalţi ; s-a hotărît ca, de data aceasta, materialul să plece aşa cum fusese lăsat de spioni, urmînd ca, pe viitor, datele să fie triate, iar la centrală să ajungă numai acele informaţii care nu prezentau mare importanţă.

Avrămuţ îşi punea mari speranţe în studierea acestor materiale. Agenţii puteau fi dibuiţi şi din analiza informaţiilor. Numai că decodificarea cifrului punea încă destule probleme, iar încercările lor şi ale colegilor eşuaseră. Colonelul îi presa, nerăbdător şi el să ştie ce anume doreau cei de dincolo de graniţă să cunoască prin intermediul agen-

ților. În febra acestor căutări, Eugen se gîndi dacă nu cumva microfilmele găsite în borcănașele cu pomadă constituie cheia de descifrare a materialelor găsite în sticla cu apă de colonie. Se sculă cu noaptea-n cap. La ora șase era deja în birou. Microfilmele erau așezate într-un plic separat. Avusese grijă, atunci cînd le scoase din ascunzătoarea lor, să le fotocopieze în ordinea în care fuseseră puse de cei de afară. Intuise că trebuia să fie o regulă. Începu să-l studieze cu atenție pe primul. El conținea doar trei șiruri de cifre. În fiecare șir erau cîte patru grupe. Copiè primele șaisprezece cifre fără să mai țină seama de pauzele dintre șiruri, apoi trase o linie. Deasupra lor scrise literele alfabetului. Procedă la fel și cu următoarele cifre. După ce termină literele, adăugă semnele de punctuație. Sub primul rînd de șaisprezece litere scrise cifrele din rîndul al treilea, la fel, fără pauze, iar sub următoarele, pe cele din rîndul al patrulea. Fiecărei litere din alfabet îi corespundea, acum, o cifră. Nu era însă suficient.

Transcrise, din nou, cifrele în aceeași ordine, lăsînd pe primele de pe rînd libere, astfel încît litera era indicată de un grup de două cifre. Avea, astfel, o bază de decriptare, dar cînd încercă să descifreze textul, îi fu cu neputință. Privea înciudat notările făcute, cînd în birou intră Moraru.

— Dacă am încerca și altfel ?...

— Desfășoară-te, flăcău, ești invitatul meu...

Moraru luă microfilmele, copie primele rînduri de la fiecare șir, iar în continuarea lor pe cele din al treilea rînd. Apoi, sub ele transcrise cifrele din rîndul doi și patru. Deasupra, cu majuscule, scrise literele alfabetului și semnele de punctuație. Eugen îl urmărea cu atenție și îi corecta ordinea semnelor de punctuație.

Din nou aveau o bază de decriptare. Rămînea să se convingă dacă era sau nu cea bună.

— Stai, nu te grăbi, Vasile ! îl domoli Avrămuț pe colegul său. Să retranscriem cifrele în ordinea în care le-ai așezat tu pe cele din cheie...

— Ai dreptate..., și luă doar primele două rînduri dintr-un microfilm.

Căutară primul grup de două cifre și acesta corespundea literei „U". Avrămuț o scrise și simți cum îl cuprind fiorii. Se stăpîni și împreună îl citiră pe al doilea, pronunțînd cu voce tare numărul 65.

— Litera „E", maestre ! rosti vesel Avrămuț.

— Fac pariu că următoarea este „R", spuse, ușor emfatic, Moraru, scriind mare și apăsat pe hîrtia albă. Presupunerea sa se adeveri.

Terminînd primul rînd, la al doilea treburile se încurcară din nou. Și-au dat seama imediat că trebuia folosit cel de-al doilea microfilm, numai că, de data aceasta, baza de decriptare a fost obținută după metoda folosită de Avrămuț prima dată. După o jumătate de oră textul era descifrat și cînd Eugen începu să-l dactilografieze, sună telefonul.

— Ne cheamă șefu'..., spuse Moraru după ce ascultă cîteva clipe la aparat.

Mai zăboviră însă cîteva minute pînă terminară de copiat la mașină textul, apoi se grăbiră să ajungă la cabinetul colonelului.

— Vă trebuie invitații speciale ? îi luă la zor acesta de cum îi văzu intrînd.

— Voiam să vă raportăm o veste îmbucurătoare, de aceea am întîrziat.

— Ascult !

— Am decodificat textul !

— Cam tîrziu, dar, oricum, e bine. Bravo !... Tocmai voiam să vă întreb dacă nu este cumva cazul să cerem sprijinul din altă parte...

— Deocamdată, nu. Cred însă că pentru descifrarea mesajelor transmise de spioni va fi nevoie... Aici, centrala a folosit o nouă cheie, care, bănuiesc, este folosită și pentru ultimele comunicări făcute spionilor. Sper că nu trag o concluzie pripită, dar am impresia că spionii își iau măsuri suplimentare de protecție.

— S-ar putea. Să citesc și eu mesajul și apoi discutăm.

Ofițerii se așezară. Colonelul începu lectura căutînd să pătrundă sensul fiecărui cuvînt. Centrala de spionaj cerea rețelei să obțină date cu privire la noile instalații de foraj aflate în producție la Uzina „1 Mai" din Ploiești. Erau, de asemenea, cereri privitoare la dispunerea și tăria unor unități ale armatei, noile obiective economice ce se construiau în diferite zone ale țării.

— Ce concluzii tragi, Avrămuț ? întrebă colonelul.

Mai întîi, că rețeaua are acces la anumite secrete, din moment ce li se stabilesc sarcini care presupun un bun potențial informativ. În al doilea rînd, rezultă că și pînă acum le-au fost furnizate astfel de date, ceea ce pentru noi reprezintă un motiv de îngrijorare și de repros că nu i-am dibuit mai din timp.

— Dumneata, Moraru ?

— Tovarășe colonel, cred că ne putem aștepta și la surprize. Nu cumva au și un alt canal de legătură, prin care se pot trafica nu numai materiale, ci scoate și oameni ? Și, ca să-l completez pe colegul meu, sînt de părere că după ce vom reuși să ne interpunem între ei și centru, să „curățăm" atent informațiile cărora le dăm cale liberă.

Atunci eu nu mai am prea multe de adăugat. Avrămuț, am totuși o întrebare. Ai interpretat bine, după cum am văzut din desfășurarea ulterioară a lucrurilor, notița găsită la Lucreția Tase. Mă întreb, însă, dacă schimbarea informațiilor se făcea așa cum ați descoperit voi, ce rost mai aveau scrisorile ?

— Cred că a fost un accident, pentru că, în mod obișnuit, comunicarea se făcea prin acel mijloc, notița, ca și situația pe care am rezolvat-o noi fiind canalele de rezervă. Am făcut o expertiză grafologică. Scrisul este al Lucreției și cred că acea comunicare i s-a făcut la telefon... Altfel nu se explică, mai ales că ștampila poștei pe scrisori era din Constanța.

— De acord, dar ce amestec ar avea, în toată povestea, fratele lui Filip, Aurel Iosif ?

— Un anumit rol a avut și el, cred. Altfel nu se explică sesizarea făcută de cei de-acolo.

— Tu n-ai discutat și acest aspect cu tovarășii ?

— Parțial numai...

— Și n-ai putut să-ți faci o idee...

— Nu...

— Atunci, să-ți dau o veste. Deși informația n-a fost verificată, se pare că acest Iosif a fost șoferul lui Darian.

— Înseamnă că au început să se strîngă multe în jurul personajului despre care...

— Fii atent și nu mă obliga să revin la o chestiune asupra căreia credeam că am încheiat orice discuție. Respectivul este membru al partidului din ilegalitate, a îndeplinit o seamă de însărcinări și funcții și, în ciuda anumitor umbre din viața lui, i s-a acordat încredere. Nu intră în atribuțiile noastre să-l verificăm.

— Am înțeles ! Și dacă faptele, datele, informațiile duc spre el sau, mă rog, în jurul lui, noi ce facem ?

— Să știi, căpitane, că mie nu mi-e teamă la gîndul că, mergînd atît de departe, mi-aș putea pierde scaunul... Despre cu totul altceva este vorba : de apărarea unor principii de muncă. E clar ?

— Am înțeles !

Descoperindu-l pe cel ce luase geamantanul de la biroul de bagaje de mînă, lucrătorii de securitate găsiseră, de fapt, nucleul. Mai trebuiau scoşi la iveală şi „electronii", cei care aduceau informaţii, precum şi cei care le strîngeau şi le predau rezidentului. Acesta, aşa cum au stabilit Avrămuţ şi Morarú, era coproprietar al florăriei „Zambila", o dugheană din placaj, ridicată undeva, nu departe de cimitirul Belu. Autorizaţia de funcţionare era eliberată pe numele partenerului de afaceri care, de regulă, stătea mai tot timpul la vînzare, în vreme ce Tiberiu Arsenescu, cum îl chema pe titular, se ocupa cu... probleme de aprovizionare. De persoana acestuia se ocupau Moraru şi Oancea. Primul îi studia legăturile iar cel de-al doilea, trecutul.

Patronul florăriei nu avea cazier, nu fusese judecat sau condamnat, iar problema unei substituiri cădea de la început. Arsenescu era ceea ce se cheamă o persoană fără pete. „Atunci cum de a ajuns spion ?" se tot întreba Avrămuţ.

Oancea descifrase o seamă de elemente ale biografiei individului, dar anumite perioade de timp nu erau evidenţiate nicăieri. Astfel, un hiatus exista între decembrie 1945 şi martie 1947. Şi ulterior sesizase o „absenţă", dar mult mai scurtă. Toate trebuiau clarificate cu foarte multă atenţie, mai ales că Tiberiu dovedea un ascuţit simţ al pericolului. Umbla îmbrăcat modest şi ducea o viaţă de lup solitar. Ori de cîte ori avea prilejul, depăna o poveste despre o dragoste neîmplinită. Pe stradă se supraveghea atent dacă nu cumva este urmărit. Întotdeauna se suia ultimul în tramvai sau în autobuz. Deseori, cobora în ultima clipă, ca şi cînd şi-ar fi adus aminte de ceva. În realitate, se verifica, pentru că dacă cineva era pe urmele sale, ar fi coborît concomitent. Oancea fusese cît pe ce să se lase păcălit de o astfel de manevră, dar Avrămuţ îl reţinuse la timp să nu

cadă în plasa spionului. În zilele în care își contacta agentura, măsurile sale erau și mai drastice. Pleca la întîlniri cu aproape două ore mai devreme. Se învîrtea prin locurile cele mai aglomerate, intra și ieșea din magazine, schimba de cîteva ori mijloacele de transport în comun.

Cu toate că îl aveau permanent în atenție, supraveghindu-l riguros, lucrătorii de securitate nu reușiră timp îndelungat să dea de urma nici unui alt agent în afara curierului. Ținîndu-i trena prin oraș și aiurea, au neglijat însă să-l observe în incinta florăriei, la tejghea.

— Abia acum îmi dau seama că...

— Vezi, Avrămuț, cînd nu iei în calcul totul..., îl dojeni colonelul.

— Dă-mi, Doamne, mintea românului cea de pe urmă... Am analizat lucrurile la suprafață, asta-i... Aproape că-mi vine să-mi dau palme.

La florăria „Zambila" veneau să cumpere flori mai ales bătrînii care mergeau la mormintele celor trecuți în rîndul drepților. Uneori apăreau însă și alți clienți. Pentru Eugen esențială era însă frecvența vizitelor celor care călcau pragul florăriei. Mai ales atunci cînd la tejghea se afla Arsenescu. Despre celălalt partener de afaceri se stabilise cu certitudine că n-are nici un amestec în culegerea de informații. În cîteva rînduri se plînsese unor cunoscuți că, dacă n-ar fi trecut printr-o mare criză de bani, n-ar fi acceptat nici în ruptul capului să intre sub tutela lui Arsenescu, om pe care nu-l interesează bunul mers al vînzărilor.

Primul care părea să fie altceva decît un simplu cumpărător de flori era un bărbat între două vîrste, August Enăchescu, cum s-a stabilit ulterior că se numește, contabil la o asociație de locatari. Aparent om fără impor-

tanță, tocmai datorită faptului că nu putea intra în posesia unor date cu caracter secret. El venea în fiecare joi după-amiaza, aștepta pînă nu mai era nimeni în dugheană, cumpăra un buchețel de flori, apoi pleca spre cimitir. După ce intra pe aleea principală, se îndrepta spre locul unde erau îngropați scriitorii. Așeza buchețelul pe mormîntul lui Eminescu, zăbovea cîteva clipe și părăsea cimitirul.

— Ce semnificație să aibă acest lucru ? întrebă colonelul, atunci cînd Oancea raportă situația.

— Deocamdată nu-mi pot da seama.

— Dar n-ai observat dacă nu cumva Enăchescu i-a dat vreun material lui Arsenescu ?

— Nu...

— Nu trebuie să excludem nici o anumită predispoziție a omului pentru poezie, interveni mai mult în glumă Avrămuț...

— M-am gîndit și eu la anumite semnificații, reluă Oancea. Am căutat să văd dacă nu cumva florile reprezintă un anume cifru pentru un alt vizitator.

— Și ?

— Nimic. Un imens nimic, pe care l-am întors pe toate fețele. Incredibil, dar — așa cum am aflat — contabilul nostru este realmente îndrăgostit de poezie. Vizita lui la „Zambila" o probează.

— Avrămuț, tu ce poți să-mi spui ?

— Problema de care m-am ocupat eu, începu Eugen după ce își drese vocea, este sursa de informații a acestuia. Culege informații prin intermediul ginerelui său, care lucrează într-un sector de sinteză al unui minister. Concomitent, exploatează „în orb" locatarii din blocul în care locuiește. Am stabilit multe lucruri deosebit de interesante. A reușit să-și creeze numeroase relații, mai bine zis să cîștige încrederea unor naivi, care cum aud ceva nou în

domeniul lor de activitate vin să-i povestească. Nefericita asta de pălăvrăgeală, aparent nevinovată, dar, în fond, cu consecinţe dintre cele mai grave.

— Să-mi laşi raportul să-l mai citesc o dată. Pînă acum însă nici unul dintre voi n-a suflat o vorbuliţă despre modul de realizare a schimbului de informaţii şi de felul cum sînt plătiţi agenţii, izbucni colonelul.

— Tovarăşe colonel, reluă Avrămuţ, pe un ton oarecum nemulţumit, noi am abordat tema aceasta pentru că nu avem încă elemente sigure. Anumite date există, totuşi...

— Să le aud !

— Schimbul se realizează la „Zambila". Agentul întinde banii, în care se află mesajul şi în schimb primeşte un buchet, în care sînt ascunse instrucţiuni şi bani. Pentru mesaje mai lungi nu este exclus să fi fost folosit un ziar împăturit, cu care agentul intră şi pe care îl „uită" atunci cînd ia buchetul.

— Şi ziceai că nu ai elemente...

— Trebuie să le mai verificăm, de aceea...

Acum ocupaţi-vă şi de ceilalţi. În cel mai scurt timp să stabilim dimensiunile „afacerii"...

Studierea clienţilor „Zambilei" a dus la descoperirea altor trei agenţi. Dintre aceştia, unul singur prezenta mai mare importanţă. Lucra la un serviciu de copiere heliografică al unui institut de cercetări. Prin natura muncii, avea posibilitatea să intre în posesia datelor referitoare la activitatea mai multor sectoare din domeniul chimiei. Asta explica, întrucîtva, faptul că unele descoperiri şi cercetări din ţară erau cunoscute străinătăţii şi brevetate acolo, înainte de a fi omologate în România.

Ceilalţi doi erau obişnuiţii unor restaurante din apropierea unor unităţi militare. Îşi procurau date ascultînd

discuțiile ostașilor aflați în învoire, ale unor ofițeri și subofițeri care zăboveau mai mult la „una mică". Uneori, cei doi, la ordinul rezidentului, plecau și prin alte localități, cu aceleași scopuri.

Se ridica, totuși, un mare semn de întrebare, referitor la cercetările centralei de a furniza informații cu privire la industria petrolieră românească. Or, nici unul dintre cei patru agenți nu avea posibilitatea să intre în posesia unor astfel de date. Pe bună dreptate, cei trei ofițeri căutau răspunsul la modul cum se va realiza acest obiectiv. Nu cumva rezidentul va încerca să recruteze noi „antene" ? Se părea însă că dimpotrivă, acesta nu părea grăbit să execute ordinul centralei. De ce oare ?

Întrebarea putea să aibă mai multe răspunsuri. Mai întîi, fie că rezidentul avea certitudinea că va furniza informațiile cerute cu ajutorul unei surse foarte bine plasate, fie că intenționa să inventeze informații credibile, pentru a-și liniști, pe moment, stăpînii pînă la soluționarea situației. Ambele fuseseră luate în calcul, dar nu se confirmă nici una.

În cele din urmă propuseră arestarea celor implicați în afacerea de spionaj. Colonelul părea nemulțumit de soluția cam simplistă și riscantă. Ghicindu-i gîndurile, Eugen se apucă să-și reverifice lucrarea, înainte ca șeful să-l recheme. Cînd secretara îl anunță că este așteptat, avea deja în mapă un plan diferit.

Aproape instantaneu, fără să-și dezlipească ochii de pe filele dosarului ce-i fusese înmînat, șeful Securității scoase din buzunar pachetul de țigări, îi întinse și lui Avrămuț, dar, cufundat în lectură, întîrzie să-și aprindă țigara.

— Acum e altceva, așa da, mormăi satisfăcut colonelul și se uită zîmbind spre ofițerul care stătea încă în picioare. Eugen scăpără chibritul și colonelul trase adînc fumul în piept. Tu nu o aprinzi ? întrebă curios.

— Am fumat-o cît ați citit dumneavoastră.

— Se pare că de data asta s-au schimbat, întrucîtva, lucrurile...

— Știți, totul este legat de timp...

— O singură corectură am la plan, Avrămuț. Arestarea să aibă loc la al doilea schimb de mesaje, deci în iarnă. Pînă atunci, avem vreme să ne lămurim asupra tuturor problemelor...

Numaĭ că planul a fost corectat pe parcurs. Căci au început să apară surprize. Cîteva zile mai tîrziu, curierul a plecat spre Constanța cu un geamantan în care erau ascunse informațiile codificate. A coborît în gară și l-a depus la biroul bagajelor de mînă, după care a pornit agale prin oraș. După ce a peregrinat cîteva ceasuri, s-a îndreptat spre casa concubinei lui Iosif.

Avrămuț și maiorul Bîrsan au trecut la „inventarierea" noutăților pe care spionii voiau să le transmită peste granță. A fost un adevărat șoc cînd au descifrat microfilmele aflate în ascunzători. Date și cifre absolute privind capacitatea industriei petroliere românești, posibilitățile de prelucrare, contractele încheiate, perspectivele deschiderii de noi piețe, volumul vînzărilor externe. Ofițerilor nu le venea să-și creadă ochilor. Erau tentați chiar să-l considere pe rezident un mare farsor, ce ticluiește date cu aparență de autenticitate.

— Ce-ai rămas așa pe gînduri, căpitane ? îl zgîndări Bîrsan.

— Trebuie să plec urgent la București. Vezi, fă-mi rost de un bilet la „Expresul albastru", dacă tot m-ai întrebat. În al doilea rînd, ai grijă de caic. Să-i vină rîndul la dană, la descărcat, cît mai tîrziu... Am nevoie de timp. Așa că ține-l cît mai mult în larg.

— Și dacă turcul intră la bănuieli ?

— Poate să intre și... la apă. Ceea ce spun ăștia aici nu poate trece dincolo.

— E clar, dar te rog întoarce-te repede ! Se termină sezonul și n-ai făcut și tu o zi de plajă... glumi maiorul.

Cînd lucrezi în domeniul informațiilor și mai ales cînd îți cunoști meseria, capeți un anume simț al pericolului. Or, Avrămuț intuise, dincolo de valoarea deosebită a datelor, și pericolul deosebit ce rezulta din însuși faptul că nu reușiseră să descopere sursa informațiilor. Ea exista și „florarul" o contactase fără ca ei să prindă de veste.

„Și ce sigur eram de mine !" își spuse cu reproș amar căpitanul. Ținea geanta pe genunchi și abia aștepta să ajungă la București. Vorbise cu șeful Securității la telefon și îi explicase motivul reîntoarcerii. „O să fiu aici, te aștept !" îi răspunsese colonelul. De cum intră la el în birou, îi făcu semn să se așeze.

— Te ascult.

Avrămuț nu spuse nimic. Scoase doar din geantă un plic, îl desfăcu și așeză hîrtiile pe mapa de lucru a colonelului.

Acesta își potrivi ochelarii și începu să citească. Se repetă povestea cu țigara. Avrămuț își urmărea atent șeful în timp ce acesta parcurgea șirurile dactilografiate pe care le citise și el de atîtea ori, încît era gata să le reproducă din memorie dacă i s-ar fi cerut.

Cînd termină, colonelul ridică privirea încruntată spre Eugen. Tremurul ușor al mîinii trăda nervozitatea stăpînită. Nu voia să cadă pradă primului impuls. Fumă în tăcere, pînă ce abia mai putu ține țigara între degete. După ce strivi chiștocul în scrumieră, rămase mai departe gînditor.

— Am muncit prost, flăcău ! E mult mai al dracului decît am crezut noi acest „negustor de flori"...

— Nu știu de ce și eu am fost tentat să-l consider un diletant, dar constat că este un profesionist de înaltă clasă.

— Vechea poveste, greșeală în care am mai căzut și în alte rînduri... Acum nu avem altceva de făcut decît să terminăm cu lamentările și să ne punem pe muncă. Ce intenții ai ?

— Mai întîi, în cîteva ceasuri pregătesc un text cu care să înlocuiesc pe cel furnizat de rețeaua de spionaj, apoi să microfilmez totul... Înainte de a pleca spre Constanța, aș vrea să verific autenticitatea tuturor acestor informații.

— De verificare mă voi ocupa eu, nu pentru că tu nu ești în măsură, dar timpul nu-ți ajunge. Apoi, trebuie să raportez și conducerii despre acest caz. Ne vedem aici peste trei ore...

A doua zi dimineața Avrămuț era instalat în acceleratul de Constanța, cu aceeași geantă lîngă el. Privea absent la peisajul ce se derula în lumina plină a zilei de vară și se tot întreba cum de se realizase contactul cu „sursa" atît de valoroasă pentru „florar". Pusese la punct variante nu numai pentru a controla informațiile privitoare la industria petrolieră, ci și pentru celelalte materiale, astfel încît periculozitatea datelor furnizate să fie diminuată la maximum și, în același timp, să „semene" cu cele transmise pînă atunci, pentru a nu-i alerta pe destinatari.

Era obosit. Simțea cum i se închid ochii, însă nu voia să cadă pradă somnului. Căldura din tren îi producea din nou o senzație insuportabilă de greață. Cafeaua oferită de băiatul de la vagonul-restaurant, ce umbla cu tava prin compartimente, i se păru o binefacere.

Bîrsan îl aștepta în gară, dar abia în mașină își strînseră mîinile.

— Ţi-a spus cineva că eşti „Căpitanul Val-Vîrtej" ?
— Afară de tine, nimeni.
— Nemaipomenit ! Azi aici, mîine-n Focşani ! Nu cumva te califici pentru meseria de comis-voiajor ?
— Hai, lasă-te de prostii. Care-i motivul grabei ? îl întrerupse Avrămuţ.
— După-amiază, caicul intră în port. Trebuie să aşezăm totul la loc şi să fim pe recepţie pentru „preluarea" noutăţilor. Asta-i totul. În rest, nimic deosebit...

Ceea ce a urmat nu le-a pus probleme de nerezolvat. Eugen era bucuros de modul în care reuşise să realizeze cercetarea materialelor aduse de căpitanul de caic. Procedura fusese aceeaşi, dar, cu tot succesul, Avrămuţ era preocupat. Nu-i putea destăinui maiorului motivul îngrijorării sale. Era o regulă de muncă pe care nu o putea încălca, oricît de apropiat îi era Bîrsan. De aceea, încercă să-şi ascundă sentimentele care-l stăpîneau şi se strădui să-i răspundă pe acelaşi ton vesel. Numai că, imediat ce-şi ocupă locul în acceleratul ce-l readucea în Capitală, în care călătorea şi curierul ce purta geamantanul cu materialele de spionaj, gîndurile îl năpădiră din nou.

„Oare unde am greşit ? Să fi prins de veste «floraru»» ? se tot întreba Eugen. Toate la timpul lor", îşi mai zise, în timp ce se uita la cetăţeanul cu geamantanul, care sforăia fără grijă pe bancheta din faţă. „Dacă ar bănui ceva, n-ar dormi atît de liniştit, mai ales că este obişnuit cu rigorile muncii secrete...", gîndi Avrămuţ. „Poate că n-am scormonit unde trebuia", îşi continuă el monologul.

Se scurseseră aproape două luni de la aceste întîmplări şi *toamna lungă, aurie, zăbovea încă pe plaiurile româneşti.* Informaţiile cu privire la industria petrolieră erau adevărate, se confirmaseră. Fiecare cifră corespundea

întrutotul. Erau date secrete, care nu făceau obiectul publicității. Toate la un loc oferoau o imagine cuprinzătoare a potențialului într-un domeniu de mare importanță pentru economia națională. Importanța lor nu era numai pur economică, ci avea și un pronunțat caracter politic.

Existența unui element trădător era confirmată și de materialele sosite cu unul din ultimele transporturi. Între altele, centrala îi transmitea felicitări lui Crișan. Evident, numele conspirativ al celui care furnizase informațiile interceptate și „curățate" de către lucrătorii de securitate. Dar persoana ca atare nu era identificată.

Se părea că rezidentul „mirosise" ceva. Numai așa se explica faptul că vizitele celor patru din rețea încetară brusc. Se dăduse semnalul de alarmă și toți intraseră în umbră. Pentru evitarea surprizelor, s-a hotărît să se folosească o altă modalitate. Cum acesta stătea mai mult la tejghea, spre mirarea partenerului său care avea acum mai mult timp liber la dispoziție, s-a hotărît arestarea în florărie. În baraca despărțită de o perdea în două compartimente se afla, deci, rezidentul. Avrămuț intră, salută scurt, apoi puse ambele mîini pe tejghea și aplecîndu-se spre omul care-l privea curios, îi zise :

— Jocul s-a terminat, domnule rezident ! În numele legii, ești arestat !

„Florarul" scrută rapid împrejurimile atît cît putu cuprinde prin vitrina destul de îngustă, apoi zîmbi, ca să cîștige timp :

— Domnule, mata trebuie să mergi la..., și făcu doi pași spre perdeaua care despărțea dugheana. În spate avea o ușă ce dădea spre cimitir. Dacă ar fi apucat să sară zidul, ar fi reușit poate să se facă nevăzut. Se gîndise de multe ori la o asemenea eventualitate în caz de pericol, dar privirile acestui bărbat tînăr, care exprimau atîta hotărîre, păreau să-i paralizeze voința.

— Nu te-aș sfătui să încerci — i-o luă înainte Avrămuț. S-ar putea să întîlnești o ploaie de gloanțe... și scoase rapid pistolul.

În acel moment, ușa din spate sări în lături. Moraru o izbise cu atîta forță încît o scoase din balamale.

— Ridică mîinile, năpîrcă ! izbucni acesta.

Spionul fu obligat să se rezeme, cu palmele desfăcute, de peretele barăcii și să îndepărteze picioarele. Dacă ar fi ridicat mîinile, ar fi căzut. Avrămuț și Moraru îl percheziționară cu atenție. Spionul nu avea arma asupra lui. După ce îi puseră cătușele, se îndreptară cu el spre mașină. Moraru împreună cu un subofițer îl escortară pe arestat la sediul Securității.

Avrămuț și Oancea începură percheziția barăcii. Li se păruse o treabă simplă, pentru că nu-și puteau închipui că un profesionist în ale spionajului, cum se dovedise a fi rezidentul, putea săvîrși greșeala de a ține acolo materiale compromițătoare.

Oancea aduse, între timp, și doi martori. Diferite porțiuni ale barăcii și anumite obiecte fură fotografiate. Spre deosebire de Avrămuț, el era foarte entuziasmat. Așteptau nerăbdători să vină celălalt proprietar, care se cam lăsa așteptat. În sfîrșit, omul fu adus de un subofițer de miliție. Era speriat. Nu înțelegea prezența atîtor oameni în baraca sa. I se explică despre ce anume era vorba.

— Nu cunosc nici o ascunzătoare ! Pe cuvînt de onoare !

S-a reluat percheziția barăcii, căci ofițerii de securitate și-au dat seama că existau nenumărate posibilități pentru amenajarea unei ascunzători. Baraca era construită rudimentar. Între pereții de placaj fusese introdusă vată de sticlă. În decursul vremii, mai suferise și unele reparații, iar dușumeaua era și ea déstul de peticită. Cei doi ofițeri

cercetau atent fiecare porțiune, folosind sondele. Ciocăneau pretutindeni, căutau să se convingă că tăbliile de placaj erau intacte. Uneori, se foloseau de lupă.

— Am găsit ! exclamă locotenentul, desfăcînd un gen de trapă în dușumea, după ce dăduse tejgheaua grea la o parte.

Dar, spre deziluzia lui Oancea, acolo erau ascunse numai cîteva pachete de bani. Altceva nimic. Fotografiară totul și consemnară faptul în procesul verbal.

Înainte însă de a pleca, Eugen se mai uită o dată pe fundul ascunzătorii. Observă ușoare zgîrieturi, datorate probabil manevrării. Încercă să ridice placa de lemn din partea de jos, dar nu reuși. Parcă era prinsă în cuie. Bătu în ea. Lovitura ușoară dezvălui un gol. Avrămuț potrivi vîrful ascuțit al unei sonde metalice și agăță placa. Trase, făcînd-o să culiseze și ea alunecă destul de ușor. Dedesubt se afla un adevărat depozit în miniatură pentru materiale de spionaj. Le scoaseră pe rînd, le inventariară și le introduseră în pungi de hîrtie groasă, pe care apoi le sigilară. Afară se lăsase deja întunericul. Oancea și partenerul de afaceri al spionului arestat urcară în mașină pe ușa din spate.

— Cu mine ce aveți de gînd ? întrebă acesta speriat.

— Dacă sînteți nevinovat, nu aveți de ce vă teme, îi răspunse calm Avrămuț. Eugen abandonase convingerea că n-ar putea afla nimic de la fostul partener de afaceri al „florarului", care își petrecea timpul mai mult jucînd cărți și tocînd astfel o bună parte din sumele cîștigate.

Anchetarea celor patru spioni se desfășura concomitent. Vinovăția lor era evidentă. Acum, toți își regretau faptele. Făcînd declarații complete urmăreau să cîștige bunăvoința anchetatorilor. Alta era, însă, reacția rezidentu-

lui. Nega totul cu încăpățînare, respingea acuzația de spionaj. Dar lucrurile erau abia la început. Din experiență ca și din relatările celor mai în vîrstă, Avrămuț știa că adeseori spionii refuză să facă declarații la începutul anchetei. Abia după ce „turul de onoare" este făcut, cei mai mulți dintre ei spun tot ce știu. Rezidentul însă era un tip înrăit. Or, la un asemenea individ fanatizat de dorința răzbunării, argumentele logice nu găseau ecou.

Rezidentul ca rezidentul, dar problema capitală rămînea pînă la urmă identificarea lui Crișan. În comunicarea făcută de centru i se transmiteau acestuia felicitări pentru activitatea desfășurată, comunicîndu-i-se totodată că se depusese în contul lui o anume sumă de bani.

— Acest Crișan este o „rara avis", Avrămuț. Omul are cont la o bancă, îți dai seama ce spune lucrul acesta ?

— Că lucrează de mult și probabil este foarte bine plasat. De fapt noi am prins numai potîrnichile, nu și cocoșul.

— Așa e ! Vezi, nici unul dintre cei patru nu are un asemenea cont. Erau plătiți ca zilierii pentru fiecare informație.

— Problema este cum să dibuim căpetenia.

— Cred că ne-am cam grăbit mizînd doar pe mărturisirile rezidentului. Acum am tăiat orice fire dintre grup și trădător.

— Cu alte cuvinte, am pierdut cursa. Am marcat în propria poartă, cum se spune în fotbal.

— Uite ce-i, căpitane, hai să lăsăm comparațiile..., replică nervos colonelul, ieșind apoi precipitat din birou. Eugen îl urmă în tăcere.

Presupunerile lui Avrămuț se adeveriră. Rezidentul tăcea cu încăpățînare, refuzînd să facă vreo destăinuire în ceea ce privește ierarhia rețelei implantate în țară. Mai vorbărețul s-a dovedit doar atunci cînd a fost întrebat despre trecutul său. Fiu al unor oameni avuți, urmase cîțiva ani la Politehnică, fără să o termine. Nu îmbrățișase ideile legionare, dar nici prea departe de ele nu fusese. Ulterior se hotărîse să fugă din țară și reușise să se îmbarce pe un vapor sub pavilion grecesc, la Constanța. Plătise aproape o mie de dolari, sustrași din economiile secrete ale familiei. Ieșit de la Istanbul a fost cules de oficina organizată de Comitetul român de rezistență, în care erau adunați o seamă de transfugi. A urmat un curs de instruire, apoi Ilarion Arica, care conducea biroul de informații al așa-zisului comitet, l-a trimis cu misiune în România.

La vremea respectivă nu i se cunoșteau prea bine antecedentele. A reușit destul de repede să-și înălbească situația personală și să se apuce de treabă. Își recrutase colaboratorii dintre cunoscuți. Numai pe florar îl șantajase. După ce îi luase o sumă mare de bani la cărți, îl obligase să-i cedeze o parte din florărie, pentru a-și crea o acope-

rire a activității de spion. Și așa, „întreprinderea" începuse să funcționeze.

Fusese, cum era și firesc, întrebat și de soarta Lucreției Tase. Aceeași atitudine. Negase cu încăpățînare că ar fi cunoscut-o. După dispariția femeii, curierul fusese recunoscut de soția avocatului ca fiind persoana care venise la biroul soțului ei, în ziua dispariției Lucreției. După confruntarea cu martora, acesta relatase cum o luase pe femeie cu un taxi și o dusese la rezident acasă. De atunci nu mai știa ce se întîmplase cu ea. Bănuia însă că rezidentul, dîndu-și seama de pericol, o „expediase" undeva. Nu întrebase, tocmai pentru că spionul reușise să bage teama în agenții săi. „Cazul Lucreția", li se spusese, este închis pentru totdeauna...

După încheierea anchetei, spionii fură deferiți justiției.

Lucrătorii de securitate bănuiau însă că se va încerca refacerea rețelei. Cel care ar fi putut pune din nou în scenă o astfel de mișcare ar fi fost Ilarion Anca. Tocmai de aceea, după ce a primit aprobările de rigoare, Avrămuț a restudiat dosarul Anca, aflat în fosta arhivă a Siguranței, încercînd să descopere tot mai multe din metodele acestuia și, îndeosebi, felul în care își recruta și dirija agenții. Cunoștea cîteva procedee din felul în care fusese organizată munca „Rețelei florarului". În acest caz, totul se desfășurase în condițiile în care Anca conducea de la distanță și nu ca atunci cînd era aici și cînd putea dirija totul, de aproape, sub directa sa supraveghere. Cît privește sistemele de legătură dintre rezident și agenți, i se păreau tipice pentru Ilarion.

Apropieri forțate pot fi făcute mai ales atunci cînd cauți similitudini, iar odată realitatea refăcută, „turnată" în tiparul dorit, concluziile pot fi deseori eronate. Eugen era conștient de acest pericol. De aceea, s-a hotărît să dea

de urma cîtorva dintre colaboratorii din anii de început ai lui Ilarion Anca. Treaba nu era tocmai ușoară. A găsit cu destulă greutate cîțiva dintre ofițerii din aparatul vechii Siguranțe. Dar, în afara cîtorva amănunte puțin relevante pentru ceea ce-l interesa, n-a reușit să afle nimic. Afară de faptul că Ilarion Anca purtase după el un agent la care ținea foarte mult și care se numea Zvecu. Unii dintre foștii lui colegi își aminteau că erau prieteni de familie. Nevasta agentului o vizita des pe doamna Anca.

„Să dau de Zvecu ! Dar unde ?“ își frămînta mintea Eugen. La evidența populației cu numele de Alexandru Zvecu figura un copil de 14 ani. Lărgi aria investigațiilor, consultînd de astă dată dosarele celor care solicitaseră schimbarea numelui. Norocul nu-i surîse nici de data asta. De la un unchi al lui Zvecu a aflat însă că se stabilise, după ieșirea din penitenciar, undeva, lîngă București. În timpul detenției soția divorțase de el. Altceva n-a mai aflat, pentru că nu mai dăduse de mult prin comuna natală.

A luat la rînd satele din jurul Bucureștiului. Știa că Zvecu ieșise din penitenciar în 1954. Deci, dacă se recăsătorise, acest lucru nu putuse avea loc decît după această dată. Trecuseră, însă, mai bine de trei ani de atunci, așa că a fost nevoit să răscolească prin arhivele de stare civilă. Descoperi într-un tîrziu că Zvecu se căsătorise cu văduva unui fost polițist, cîndva coleg cu el, care avea o casă și ceva pămînt în comuna Purani. Adoptase, la căsătorie, numele soției, și acum trăia din ceea ce cultiva în grădină. Devenise un fel de precupeț care se pricepea să scoată bani din te miri ce, așa cum altădată izbutea să smulgă mărturisiri de la cei anchetați.

Cum a dat de urmele fostului polițist, Eugen a intrat la bănuieli. Nume schimbat, viață aparent liniștită, fără probleme, frecvente legături cu orașul. Toate acestea

iscară în el dubii cu privire la existența senină și neîntinată. Ilarion Anca avea, desigur, mare încredere în loialitatea fostului subordonat, iar Zvecu ar fi sărit și în foc pentru el.

La cîte nu se gîndește un ofițer de contraspionaj în astfel de împrejurări !...

— Căpitane, cred că am fi fost mai cîștigați dacă ideile și îndoielile de azi s-ar fi născut mai devreme. Oricum, înainte de a realiza contactul cu Zvecu, verifică-i bine activitatea... Ai grijă cu Oancea...

— A greșit o dată, n-o să mai repete.

Avrămuț nu-și pierduse încrederea în tînărul ofițer, dar a avut grijă să fie mai aproape de el. Era sezonul aprovizionărilor de toamnă și Zvecu venea mereu cu marfa la piață. Prefera Oborul. Înainte de a se lumina de ziuă își făcea apariția cu o rablă de Ford, model 1933, la care scosese pernele din spate pentru a încărca mai multe produse. Își aranja taraba și zăbovea pînă către seară.

— Păcat că nu-s însurat, tovarășe căpitan, că mi-aș fi aranjat și eu cămara, zise Oancea, care mai prinsese ceva curaj.

Avrămuț nu-i răspunse. Se mulțumi să surîdă.

Zile de-a rîndul nu se produse nimic neobișnuit. Avrămuț era chiar pe punctul de a propune trecerea la faza a doua a investigațiilor cînd, într-o dimineață, în mașina hodorogită, alături de Zvecu apăru o femeie. Era Lucreția Tase. Cel puțin așa i se părea lui Eugen. Zvecu trăsese mașina la locul obișnuit, plăti unui cetățean, nelipsit din piață, să-i ajute să care lăzile cu legume la tarabă, timp în care femeia încercă să dispară, îndreptîndu-se repede spre stația de tramvai. Avrămuț îi intuì imediat intențiile. Înainte de a pleca în urmărirea ei, îi ordonă lui Oancea să telefoneze la birou și să ceară o mașină care să-l aștepte pe Splai, lîngă Institutul de medicină legală. Între timp,

tramvaiul oprise în stație. Apucă să se suie pe scara vagonului de clasa a doua, chiar în clipa în care se închidea ușa.

Era nerăbdător să o zărească pe Lucreția care se afla în vagonul de clasa întîi. În înghesuială era, însă, imposibil. La prima stație coborî și schimbă vagonul. Lucreția se afla undeva, spre mijloc. Cu baticul înnodat sub bărbie și pardesiul cam decolorat, se pierdea în mulțimea de femei care, în acea dimineață de toamnă, puțin mai rece decît precedentele, mergeau la muncă.

Cu o stație înainte de Piața Unirii, înaintă către ușa din față, pregătindu-se să coboare. Avrămuț o urmă.

Era limpede că femeia se îndrepta către blocul unde-și avea locuința, acum sigilată.

Eugen pătrunse, la rîndu-i în holul blocului și ascultă atent. Nu se auzea nici cel mai mic zgomot. După cîteva clipe percepu zgomotul specific al cheii învîrtite în broască „A intrat. Oare este înțelept să apar și eu ? Dacă face un act necugetat ?" gîndi ofițerul, neștiind pentru o clipă cum e mai bine să procedeze. Se hotărî să acționeze cu rapiditate. Urcă în fugă scările și sună scurt la ușa avocatului. Îi deschise soția acestuia, îmbrăcată pentru oraș.

— Sper să nu vă reținem mult...

— Tocmai plecam la serviciu...

Eugen îi explică în două cuvinte situația. Tînăra femeie acceptă să-l ajute. Traversă holul spre ușa apartamentului Lucreției și apăsă butonul soneriei. De trei ori scurt și de două ori lung, așa cum știa că procedau anumiți vizitatori. Se auziră pași iar peste lentila vizorului trecu o umbră.

— Ce doriți ? întrebă femeia prin ușa pe care o întredeschise.

— Vă caută cineva.

Lucreția deschise ușa mai larg, scoase capul și cum dădu cu ochii de ofițer, simți că i se înmoaie picioarele.

— Mai bine să intrăm, luă inițiativa Avrămuț, trecînd pragul și invitînd-o pe soția avocatului în calitate de martor.

— Dar n-am făcut nimic ! Ce aveți cu mine ?

— Împotriva dumneavoastră a fost emis un mandat de arestare. Pînă acum v-ați sustras răspunderii penale, ați fost judecată și condamnată în lipsă. Pe deasupra, ați mai săvîrșit și o altă infracțiune, rupînd sigiliul de la ușa locuinței. În interesul dumneavoastră, vă întreb, care este scopul acestei întoarceri ?

— Să-mi iau cîteva lucruri, spuse ea cu glasul sugrumat, arătînd spre cele două geamantane în care erau îngrămădite obiecte vestimentare.

Numai pentru atît ?

— Vă asigur ! Puteți controla !

— Toate la vremea lor ! Pregătiți-vă să mă urmați. Lucreția închise geamantanele, pregătindu-se de plecare. Pe fața prelungă, care păstra urmele unor frămîntări adînci, i se prelingeau lacrimi.

Soția avocatului se apropie de ea, punîndu-i liniștitor mîna pe umăr, într-un gest de compasiune și omenească înțelegere. Ieșiră din apartament și încuiară ușa.

Eugen întocmi actele procedurale și apoi o conduse pe soția avocatului pînă la ieșire.

— Am să vă mai caut ! spuse ea la plecare.

Căpitanul se prezentă apoi la șeful unității. Între timp Oancea telefonase că Zvecu se pregătea de plecare. Lucru neobișnuit pentru el, care nu părăsea taraba pînă ce nu vindea toată marfa. Acum își strîngea coșurile aproape pline, ducîndu-le în automobilul hîrbuit.

Deși ar fi vrut să participe la anchetarea Lucreției Tase, Avrămuț se grăbi spre Obor. Din mașină îl zări pe Oancea care îi arăta Fordul lui Zvecu dispărînd după colțul străzii.

Şoferul înţelese imediat, încetini atît cît să se poată urca şi locotenentul şi demară în trombă. Cauciucurile scrîşniră aspru pe piatra lustruită.

— Simt şi eu că sînt şofer la Securitate ! exclamă satisfăcut omul de la volan...

— Vezi să nu-l scapi ! Lipeşte-te de el, îl zori căpitanul.

— Îl opresc ? întrebă după un timp, fără să întoarcă faţa spre Avrămuţ.

— După ce trecem de bariera oraşului.

— Lăsaţi pe mine !

După lacul Colentina, şoferul apăsă progresiv pe acceleraţie şi, curînd, depăşiră Ford-ul lui Zvecu. Eugen îi zări figura crispată.

— Pare speriat. De ce oare ?

— Tovarăşe căpitan, imediat îl vom sperla şi mai tare. Vă rog să vă ţineţi bine...

Automobilul zbura acum cu peste o sută de kilometri la oră. Din viteză şoferul opri brusc, cuplă marşarierul, întoarse din două mişcări, manevrînd cu spatele, apoi demară la fel de neaşteptat. Maşina se zmucea înainte ca un berbec. Aprinse farurile în faza mare şi continuă să meargă cu viteză pe partea stîngă a şoselei, îndreptîndu-se ca un bolid spre Fordul ce se apropia. Eugen intui teama celui de la volan şi faptul că voia să încerce o manevră de ocolire, apoi auzi scrîşnetul frînelor. Şoferul opri aproape de bara Fordului, iar cei doi ofiţeri săriră lîngă portiera hîrbului.

— Eşti nebun ? urlă Zvecu.

— Fără invective, domnule Zvecu ! Deocamdată te reţinem. Mandatul de arestare este pe drum.

Zvecu urcă în „GAZ" alături de Avrămuț. Se tot ștergea cu batista pe față, încercînd să pună stavilă șiroaielor de transpirație.

— Unde mă duceți ?

— Dacă ai fi fost toată viața zarzavagiu, aș mai înțelege rostul întrebării ! Dar mata ai o experiență bogată în domeniu... Chiar nu-ți mai amintești ? ! Unde-ți duceai victimele, care nici acum, după atîția ani, n-au uitat loviturile dumitale ?

Zvecu înghiți în sec. Își roti ochii mari, bulbucați, ca un animal închis în cușcă. Mîinile îi tremurau vizibil.

Moraru revenise chiar în dimineața aceea. Fusese rechemat de urgență din concediu. Mormăise ceva îmbufnat că i se încurcaseră planurile. Dar apoi se liniști la gîndul că apucase cîteva zile de mare, pe cînd ceilalți suportaseră cu stoicism zăpușeala din Capitală. De cum intră în biroul colonelului, fu informat de șeful Securității că trebuia să preia anchetarea Lucreției Tase.

— Vă rog să-mi acordați un răgaz, să mă pregătesc...

— Ce răgaz să-ți mai dau ? După cîte îmi amintesc, ai făcut toate investigațiile legate de persoana ei. Îți acord numai un ceas, pînă îți pui la punct planul de ascultare.

Moraru rosti un apăsat „am înțeles !" și în scurtă vreme trecu la anchetarea arestatei.

La vreo două ceasuri după ce Moraru consemna primele răspunsuri, Avrămuț dialoga cu Zvecu. Acestuia îi trecuse primul șoc, mai ales cînd văzu că audierea avea loc fără mijloacele de convingere pe care el le folosise cu atîta zel : vîna de bou, biciușca, nuiaua de alun, cătușele și cîte alte instrumente de tortură. Acum rolurile se schimbaseră. I se părea straniu că nu e „tratat" cu brutalitatea de care el știe

use să uziteze și să abuzeze odinioară. Și cu toate că nu văzuse instrumentele înfricoșătoare, se temea. Căci în ciuda ferocității de care dăduse dovadă, în adîncul ființei sale era un fricos.

— Domnule Zvecu, conform Codului de procedură penală, trebuie să-ți aduc la cunoștință că ești învinuit de spionaj. În baza articolului 174, aliniatul 2 din Codul penal, pedeapsa poate fi de 25 de ani muncă silnică. Ce ai de declarat ?

Zvecu se ridică de pe scaun și încremeni într-o poziție stranie. Ochii holbați, gura întredeschisă într-un rictus care lăsa să i se vadă două șiruri de dinți îngălbeniți, fața împietrită exprimau stupoare.

— Cred că-i o confuzie, domnule anchetator !... Cred că... și se prăbuși pe scaun, lipsit de vlagă, fără să mai poată articula un cuvînt. Trupul său mare, mătăhălos părea de gelatină.

— Te avertizez că singura dumitale șansă, dealtfel ultima, este sinceritatea. Altfel...

— Dar eu n-am făcut spionaj ! Am alte belele ! Știu că am fost un păcătos la viața mea, am bătut și chinuit oameni nevinovați, dar pentru asta am plătit. Spionaj n-am făcut !

— Să o luăm cu încetul. De cînd o cunoști pe Lucreția Tase ?

— Nu știu despre cine vorbiți...

— Domnule Zvecu, dacă dumneata vrei să ne jucăm de-a șoarecele și pisica... Nu prea am vreme pentru „subtilități" de acest gen. Este ultimul avertisment pe care ți-l dau. Am fost destul de explicit ?

Zvecu dădu din cap în semn că înțelesese despre ce anume era vorba și ceru hîrtie și creion... Avrămuț îi citise în luminile ochilor că apelul său fusese înțeles. Îi lăsă pachetul de țigări și chibritele la îndemînă, și-l chemă pe

locotenentul Oancea să-l înlocuiască. El plecă să percheziţioneze la domiciliul inculpatului. Strădanie zadarnică, căci nu descoperi elementele care-l interesau.

Se reîntoarse în camera de anchetă şi începu să citească declaraţia lui Zvecu. Acesta susţinea că o primise pe Lucreţia Tase la el, deoarece venise cu o recomandare din partea lui Ilarion Anca. Cînd fostul comisar o ştersese din ţară, îi poruncise că, oricine va veni cu vreo cerere din partea lui, să-i îndeplinească rugămintea. Femeia stătuse un timp ascunsă, iar el înţelesese că era ceva necurat la mijloc. Se hotărîse să scape de ea atunci cînd nevastă-sa îi găsise pe amîndoi iubindu-se în şură. Nu putea scăpa de gura muierii. „Să dispari de aici cu căţeaua dracului" îi spusese plină de mînie nevastă-sa, şi o luase la tîrg „să se ducă unde-o vedea cu ochii".

— Ai promis că vei fi sincer. Aici ai minţit ! îl fulgeră Avrămuţ, oprindu-se din citit.

— Aşa e... stabilisem cu ea să-i găsesc o gazdă. Începuse să-mi fie dragă.

— Din piaţă de ce ai plecat aşa de grăbit ?

— Cînd mi-am dat seama că întîrzie prea mult, mi-am zis că s-a întîmplat ceva, şi m-am grăbit s-o iau din loc. Prea tîrziu, însă.

Avrămuţ începu să citească mai departe cele relatate de Zvecu cu scrisul mare, apăsat, al unei mîini nedeprinse cu stiloul. Cînd termină, i se adresă din nou :

— Ai uitat ceva, domnule Zvecu !

— Vă rog să mă credeţi că...

— Lasă rugăminţile ! Despre altceva este vorba. Nu ai declarat nimic cu privire la celelate servicii pe care i le-ai făcut fostului dumitale şef, Ilarion Anca.

Discuţia pe tema asta a durat foarte mult. Avrămuţ voia să se convingă că Zvecu nu reprezenta o verigă din cercul spionilor conduşi de florar. La altceva nu se gîndea, pentru

că Zvecu era lipsit de inteligența și șiretenia necesare unui agent. Se părea că Ilarion nu-l angrenase în activități de spionaj în mod intenționat. Nu numai pentru că-i cunoștea limitele, ci și fiindcă Zvecu știa anumite lucruri care puteau duce la descoperirea lui Pavel Darian. Fostul comisar era mult prea șiret și mult prea realist ca să nu-și dea seama că odată încăput pe mîna unui anchetator destoinic, Zvecu putea ciripi tot ceea ce știa. Dar iată că intervenise neprevăzutul.

Uluiala lui Zvecu continua. Nu primise de la nimeni nici o palmă, nu fusese înjurat de toate neamurile așa cum obișnuiau ei să facă în timpul anchetei. Începuse chiar să dorească să spună mai multe, pentru a-și satisface „partenerul de discuție". Așa că, își scormoni memoria și aduse pe tapet fel de fel de întîmplări, cu atît mai credibile, cu cît la foarte multe dintre acestea participase și ei. Dar și Avrămuț știa să întrebe.

Trecuse de miezul nopții cînd Eugen socoti că, pentru ziua respectivă, era de ajuns. Ceru să i se aducă mîncare și cele necesare pentru noapte arestatului și, după ce se convinse că toate erau în ordine, se îndreptă spre casă. Aerul pătrunzător al toamnei reci îi făcea bine. Merse agale, ca să-și limpezească gîndurile, privind stelele strălucitoare ale nopții. Simțea nevoia să alerge, să se descarce, dorința firească a omului obligat să petreacă prea multe ore în birou.

Dormi un somn greu, fără vise. Și dacă n-ar fi sunat insistent telefonul, poate că ar fi întîrziat la birou. Era Moraru care îl ruga să-i aducă ceva de mîncare. Fusese de serviciu și-i era foame. Eugen, însă somnoros, mormăi ceva și se pregăti de plecare.

Reluă anchetarea lui Zvecu după ce timp de vreo două ore revăzu materialele din ajun. Se conturau foarte clar anumite lucruri privitoare la modul de acțiune al fostului comisar, dar nu erau suficiente. Dealtfel, Zvecu știa destul. El îi cunoștea pe mulți dintre informatorii lui Ilarion ca și metodele folosite de acesta cu ei. Confruntă cele declarate de arestat cu datele existente și se convinse de sinceritatea fostului agent. Simțea însă că nu scosese totul. Insistă.

— ...Cîndva, pe vremea cînd eram încă la Timișoara, am participat la o situație neobișnuită, aș zice, pentru don' comisar Ilarion...

În ciuda faptului că trecuseră atîția ani, că realitățile se schimbaseră structural, Zvecu nu se putea elibera de slugărnicia specifică fostului polițist și tot timpul pronunța „don' comisar Ilarion".

— Despre ce este vorba ?

— Știți, într-o după-amiază, era parcă toamnă, nu mai țin bine minte anul, domnu' comisar a venit cu mașina dînsului la poliție, aducînd un tînăr pe care-l reținuse. Nu prea se ocupa el de lucruri din astea. Arestările, reținerile le făceau subinspectorii sau noi, cei mai mici. Așa că m-am mirat cînd a apărut cu tînărul acela, mai ales că mă chemase să fiu prezent la camera de anchetă. Cum a venit, l-am băgat în focuri. D-alea mari. Da' cu ăsta n-o fost nevoie, fiindcă nici n-am apucat să-l încălzesc cît de cît, că a și ciripit tot... Zicea că e comunist, sau așa ceva. L-am dus la birou la don' comisar și am plecat. Eu, însă, pot să jur că nu era comunist, fiindcă ăia erau altfel de oameni, tari, cu greu smulgeam și un geamăt de la ei, darmite o mărturie.

— Și ce s-a întîmplat mai departe cu arestatul ?

— Nu mai știu. Pe la poliție n-a mai apărut, și cred că a devenit „limba" lu' don' comisar.

— Un fel de informator, vrei să spui ?

— Cam așa ceva... Don' comisar era mare meșter la treburi d-astea. Numai ce venea la poliție, și parcă le scotea din mînecă. Informații exacte, la fix, că mureau toți de necaz pentru asta.

— *L-ai recunoscut pe cel în cauză ?*

— Nu. Nu-l știam... da'...

— Ei, ce te-ai oprit ?

— Mie mi s-a părut că era una și aceeași persoană cu cel pe care l-am avut în arest la București...

— Adică ?

— Vedeți, după ce don' comisar a fost mutat la Siguranța generală, la Timișoara a fost arestat un bogătaș, mare mahăr, Pavel Darian, despre care inițial s-a crezut că e doar un simpatizant ca apoi să se adeverească că era un comunist vechi. Don' comisar a aranjat și l-a luat din pușcărie, parcă de la Tîrgu-Jiu, și l-a adus la arestul Siguranței. Pentru ancheta..., da' numai anchetă nu s-a făcut cu omu'... Trăia ca un pașă. Masă bună de la restaurant, pat cu saltea, radio, cărți. Chiar și băuturică avea. Ne dădea și nouă cîte un pahar... De trei ori pe săptămînă îl ducea și-l aducea don'comisar cu mașina dînsului... Lucru mare, că i-am și zis că, dacă ăsta-i comunist, mă fac și io numai să trăiesc cum trăia el.

— Și cum zici că îl chema pe arestat ?

— Parcă mi-e și teamă să spun. Don' comisar mi-a zis că aș putea să-mi pierd capul dacă povestesc la cineva. Da' uite că dumneavoastră vă zisei, de, mă luă gura pe dinainte.

— Numele ?

— Pavel Darian...

— Și ești sigur că era una și aceeași persoană ?

— Foarte sigur, nu. Da' cînd m-a văzut, mi-am dat seama că mă știe... Nimeni nu mă uita pe vremuri... Nici

eu nu-i uitam. Da' pe el nu-mi aminteam să-l fi atins... Şi, totuşi, l-am atins.

— Cînd ?

— Frontul se apropiase mult de graniţele ţării şi, într-o zi, don' comisar mi-a dat ordin să-l scot de la celula aceea care arăta ca o cameră de hotel. Aşa am şi făcut. Apoi mi-a zis să-l „pisez" pe arestat. N-am aşteptat îndemnuri. Nu ştiu cît a zăcut pentru că în noaptea aceea a fost transferat la Jilava...

— L-ai recunoaşte ?

— Dintr-o mie !

Avrămuţ stătea în faţa hîrtiei şi privea rîndurile dactilografiate aproape fără să le vadă. Verificase cele declarate de Zvecu şi unele probleme se confirmau. Într-adevăr, exista în arhiva specială, la dosarul fostului deţinut comunist Pavel Darian, o hîrtie prin care se aproba transferarea lui pentru cercetări la arestul Siguranţei generale. Faptul în sine nu spunea, însă, mare lucru. Trebuiau văzute şi celelalte. Despre regimul preferenţial aplicat aceluiaşi deţinut mai auzise şi de la alţi foşti gardieni, dar nimeni nu era în măsură să depună mărturie, pentru că niciodată nu trecuseră pragul rezervei arestatului. Acces acolo avea numai Anca. La fel se confirma şi starea în care fusese adus la Jilava. Zdrobit, asemănător cu cei care refuzau să facă destăinuiri poliţiei. Mulţi se şi miraseră cum de mai trăia.

„Dacă mă duc cu astfel de probleme la tovarăşul colonel, mă dă pe uşă afară", gîndi Avrămuţ. Cum să demonstrezi, pe baza îndoielnică a unor speculaţii, fie ele şi ingenioase, că cineva vînduse poliţiei secretele partidului ? „Şi ce rezolvi cu asta ?" auzea parcă întrebarea colonelului. Pentru că, într-adevăr, pentru cazul concret ce-l avea în

lucru, situația nu ar fi însemnat o rezolvare. Chiar dacă extindea proverbul „O dată trădător, mereu trădător", tot nu ar fi însemnat mare lucru punînd, doar prin simple afirmații, fără probe concrete, în sarcina lui Pavel Darian acuzația de informator al uneia din oficinele de spionaj capitaliste.

Drumul se înfunda și, de unde păruse a fi o șosea asfaltată ce ducea către Adevăr, nu rămăsese decît o potecă năpădită de buruieni. Poate se lăsa furat de prima impresie, poate exagera dar nu voia să părăsească pista. Îi ieșiseră în cale prea multe elemente care duceau spre Pavel Darian ca să nu le mai ia în seamă.

Nici anchetarea Lucreției Tase nu adusese mai multă lumină în elucidarea cazului. Femeia confirma că îndeplinise rolul de „căsuță poștală", neștiind însă de la început în ce joc e atrasă. Cînd și-a dat seama a fost prea tîrziu. Aurel Iosif, care îi era amant, o silise cu amenințări și bătaie. Refuza însă să confirme orice legătură cu fostul ei stăpîn, Pavel Darian. Declarase doar că ajunsese la Zvecu în urma indicației florarului. Faptul era confirmat de fostul rezident, dar, în ciuda acestui lucru, Avrămuț simțea că ceva nu este în ordine. Se contrazisese pe această temă și cu Moraru.

— Dar bine, omule, nu vezi că nu ai dreptate ? îl luase la zor Vasile. „Rețeaua florarului" lucra pentru Ilarior Anca. Zvecu fusese mîna lui dreaptă, nu-i firesc ?

— Vasile, nu la asta mă refer, ci la recrutarea Lucreției. Gîndește-te și tu : din șase indivizi arestați pentru spionaj, doi au fost cîndva în preajma lui Darian. Oare nu este el furnizorul datelor acelea de mare importanță ?

— Este un punct de vedere. Dar dacă l-am vedea noi pe nenișorul ăsta...

— Tocmai asta-i, n-ai cum să-l vezi, pentru că omul este bine așezat și cred că și-a luat măsurile de rigoare... Altundeva trebuie să căutăm...

Lucrînd la dosarele Lucreției Tase și Zvecu, Eugen își aduse aminte că în dimineața cînd o reținuse pe Lucreția, soția avocatului intenționase să-i destăinuiască ceva, dar nu mai avusese cînd. O caută fără întîrziere.

Oana Crusteanu își reluase munca la Arbitrajul de Stat. Femeia de acum arăta altfel. Parcă mai frumoasă și Avrămuț nu putu să nu remarce noua strălucire din priviri, voioiciunea ce alungase vechea apatie remarcată de el atunci cînd o cunoscuse. Zîmbi, la amintirea acelui gînd.

— Am impresia că te amuză..., spuse puțin dezorientată Oana.

— Deloc. Mă gîndeam cît de schimbată ești. Și mă bucur...

— Și eu... Dar în ce problemă ai nevoie de mine?

— În cea pe care ultima dată n-ai mai apucat să mi-o spui. Părea importantă.

— Cît de importantă e, rămîne să apreciezi... Tatăl meu, Vasile Turianu, a fost subinspector în cadrul Siguranței. Din cîte am înțeles eu, se ocupa cu probleme de spionaj...

— Poate de contraspionaj, de vreme ce lucra la Siguranță...

— Atît cît mă pricep, cred că despre asta este vorba. Oricum, era un om serios și pot să-ți spun, nu fiindcă mi-a fost tată, ci ținînd seama de calitățile lui, că merita o soartă mai bună. Dar fără avere, fără relații, fără să facă politică, nu a putut răzbi... Sigur, nu asta vreau să-ți povestesc, ci altceva. Imediat după război, cînd în țară au venit membrii Comisiei aliate de armistițiu, el era prins pînă peste cap cu treburile. Se ocupa de unul care se îndeletnicea cu spionajul. Nici nu știu cum să zic, fiindcă

tatăl meu nu prea povestea acasă din cele ce făcea el în mod obișnuit la birou, dar atunci boala lui de plămîni se accentuase. Era tare necăjit, ne zbăteam în nevoi, iar eu încercam să-i mai alin din dureri. Îmi era tare milă de el, mai ales că îmi dădeam seama că este un neînțeles. Și la serviciu, și acasă. Mama era rea de gură și neiertătoare...

Oana se opri cîteva clipe, impresionată de aducerile aminte. Își aprinse o țigară și, după ce trase cîteva fumuri, continuă.

— Într-o seară, cînd a venit dărîmat de oboseală, mi-a vorbit de un caz, mustrîndu-se într-un fel că se omoară să stabilească niște adevăruri cînd alții sînt total pasivi. După aceea s-a îmbolnăvit și mai rău și a murit, ducînd poate cu el în mormînt secretul. Mie apucase să-mi spună doar că era vorba de cineva mare, din rîndul comuniștilor, care se întîlnea cu un presupus spion. Pe atunci, nu prea eram dornică să aflu și să rețin asemenea lucruri, așa că mai mult m-am făcut că-l ascult... Abia cînd am văzut că spionajul nu-i numai un subiect de film sau de roman, mi-am amintit de povestea tatii și m-am hotărît să ți-o relatez.

— Cînd a murit tatăl tău ?

— De mult. În mai 1946, iar mama la cîteva luni... Eu, fiind cea mai mare, a trebuit să mă îngrijesc de ceilalți frați. M-am căsătorit și abia după aceea am putut urma facultatea...

— Îți mulțumesc ! Nu știu cît de importante sînt cele ce mi le-ai spus, dar este bine că ai făcut-o... Dacă știam mai devreme poate că...

— Nu știi cum se pune problema cu rudele ? Pentru unii contează ce-a fost mama și tata, nu ce ești și ce poți tu, ce gîndești și ce simți. Or, și așa am îndurat destule. Să mai fi amintit cuiva că tata a fost subinspector la Siguranța statului... Pentru mulți Siguranța era sino-

nim cu reprimarea comuniștilor. Pune-te și tu în locul meu...

— Te înțeleg...

O conduse pînă la ieșirea din clădire și își lua rămas bun, simțind o undă de simpatie pentru ființa ce încetase să mai fie o păpușă atrăgătoare.

Reîntors în birou, reflectă la cele spuse de Oana. În ce măsură îl privea ? Exista o posibilă legătură cu cazul său ? Și dacă da, unde să caute probe ? În cele din urmă se hotărî să ceară aprobarea pentru intrarea în arhivă.

— Ce-i, căpitane ? apăru colonelul în pragul ușii.

Avrămuț îi raportă foarte concis. Colonelul îl ascultă fără să spună nimic. Apoi înclină din cap în semn de aprobare. Parcă avusese de gînd să spună ceva.

Ordonați ? întrebă Eugen, mai mult ghicind intenția de a vorbi a colonelului.

— Sper că nu-ți vei pierde vremea cu lucruri care nu au importanță operativă... Rapid. îți acord numai o zi...

„Nu se dezminte șeful ăsta al nostru", gîndi Avrămuț. „Numai de-aș găsi dosarele."

Ziua care i-o acordase colonelul se dovedi suficientă pentru a găsi dosarul dorit. Căutase într-adevăr cam mult, deoarece evidența nu se ținea pe lucrători, ci pe cazuri rezolvate. Or, Eugen nu avea decît numele celui care lucrase la caz, fostul subinspector Vasile Turianu. Trebuiră desfăcute sute și sute de coperți. În cele din urmă îl găsi.

Colile dosarului erau îngălbenite de vreme. În fișa care evidența dacă fusese sau nu consultat de cineva, nu era înscris nici un nume. O situație cu totul anormală față de o informație de o asemenea valoare care zăcuse în hîrtii fără să fie pusă în lucru ani în șir. Cercetă sigiliul. Cei de la fosta Siguranță a Statului obișnuiau să-și asigure dosarele, folosind ceară roșie. Sigiliul era intact, în ciuda

cîtorva „aşchii" care săriseră, probabil, datorită manipulărilor mai mult sau mai puţin atente. Controlă apoi paginile. Nu lipsea nici una. Semnă de primirea lui şi plecă spre birou.

— Care-i situaţia ? întrebă colonelul deschizînd uşa, consecvent obiceiului său de a-şi vedea oamenii şi în propriile birouri nu numai atunci cînd îi chema la el.

— Acum două minute am venit...

— Uită-te peste el şi vezi dacă prezintă interes. În raport de această situaţie o să hotărăsc... mai spuse şi închise uşa. Avrămuţ se aşeză şi începu să citească. Scrisul mare, ordonat, cu înfloriturile specifice ortografiei celor ce urmaseră cu mulţi ani înainte şcoala, se înşiruia sub antetul colii oficiale. Între primele file era un raport prin care subinspectorul Turianu arăta faptele în baza cărora propunea urmărirea informativă a căpitanului Walter Huant, din misiunea militară americană. Raportul era un exemplu de conciziune şi precizie. Ofiţerul simţi o undă de simpatie pentru omul care îşi făcuse atît de conştiincios datoria, într-o vreme în care alţii căutau să se căpătuiască, să pună cît mai mult deoparte.

Din cele ce semnala Turianu oricine îşi putea da seama că americanul nu se ocupa decît de recrutarea de agenţi, că nu avea alt scop decît crearea unei agenturi în România. Eugen era indignat de rezoluţiile puse pe toate aceste materiale de o imensă valoare. Ele vădeau lipsa de interes a celui ce coordona pe atunci compartimentul de contraspionaj, superiorul lui Turianu.

Ar fi vrut să zăbovească mai mult asupra conţinutului întregului dosar, dar trebuia să se grăbească. Trecu repede peste pagini, oprindu-se numai asupra rîndurilor subliniate. Aproape la sfîrşitul dosarului găsi consemnat numele lui Pavel Darian. Se opri, îşi aprinse o ţigară şi căută să-şi liniştească bătăile inimii. I se părea că este victima unei

obsesii, că cineva scrisese înadins numele ca să-l tulbure şi să-l deruteze.

Luă hîrtiile sub braţ, încuie uşa şi plecă de urgenţă spre biroul şefului.

— Tovarăşe colonel, dosarul este de cea mai mare importanţă şi prezintă interes operativ imediat. Vă rog să-mi acordaţi timp să-l studiez.

— Prea mult nu am nici eu, aşa că de unde să-ţi dau şi ţie ? Pînă mîine dimineaţă, nimic mai mult. După aia avem de discutat nişte noutăţi care... Dar lasă,... pe mîine.

Avrămuţ plecă grăbit să studieze dosarul.

— Te aşteptam ! îl întîmpină Moraru, de cum intră pe uşă.

— Repede, că n-am timp ! replică tăios Avrămuţ.

Moment de încordare iscat de neaşteptata asprime a tonului.

— Uite ce-i, Eugen, voiam să ţi-o spus mai de mult, dar... ai căpătat un „lustru" de şef care nu te prinde. Îţi nedreptăţeşti colaboratorii cu fumurile astea. Nu-s singurul păţit. Pe Oancea îl ocoleşti...

— Nu exagerezi ?

— Din punctul meu de vedere, nu. Haide să-ţi dau un exemplu. Ai intervenit la tovarăşul colonel ca să nu fie pedepsit Oancea. Ţi-am apreciat gestul foarte mult, dar am observat că-l ocoleşti, nu-i mai dai sarcini... Omul e frămîntat, şi-a pierdut curajul.

— Ştiu ce vrei să-mi spui...

— Lasă-mă să ţi-o zic eu. Oare tu nu ai chiar nici o parte de vină ? Nu era în primul rînd obligaţia ta să-l instruieşti ca să n-o ia razna ? L-ai trimis să facă o investigaţie fără să ţii seama că nu are decît cîteva luni de activitate...

— Asta o ştiu...

— Dar nu asta vreau. Aş dori să simt că mi-ai dat dreptate. Uite, de cum m-ai văzut, mi-ai şi spus : „Repede, că n-am timp !“ parcă, vezi doamne, eu venisem să-ţi mănînc timpul...

— Dar asta-i realitatea, n-am timp ! Înţelege-mă şi tu. Am termen pînă dimineaţă să rezolv o situaţie, şi nici dacă fac noapte albă tot nu reuşesc...

— Nu te contrazic, dar preferam să mi-o spui altfel, ca în anii trecuţi, cînd parcă ştiai să vorbeşti mai frumos cu un prieten. Ce, n-aveai loc pentru un cuvînt bun ? În ce mă priveşte nu e nevoie să umbli cu mănuşi, ci să păstrezi aceeaşi calitate a raporturilor colegiale. Să ştii că drumul pe care mergi duce spre îngîmfare şi greşeli. Asta-i !

Avrămuţ nu răspunse. Era vizibil marcat de cele auzite. Nu era nici supărat, nici surprins de vorbele cam aspre ale colegului şi prietenului său. Sentimentul acesta i se putea citi foarte bine aproape în întreaga atitudine, în stinghereala ce-l făcea să-şi frămînte uşor degetele.

Vasile scoase pachetul de ţigări şi îl întinse către Avrămuţ. Eugen luă o ţigară şi începu să o frămînte între degete cu un aer absent.

— Vasile, cam rece duşul, dar o să ţin seama, n-am să uit...

— Că uiţi sau nu, n-are importanţă. Pentru mine trebuie să rămîi acelaşi. Acum să-ţi spun de ce am venit. Ştii că atunci cînd i-am spus Lucreţiei Tase că a fost antrenată într-o afacere de spionaj şi că a fost condamnată la închisoare, nu ne-a luat în serios. Cînd s-a convins de adevăr, a schimbat niţeluş foaia, devenind mai „interesată“. Am aici anumite aspecte care, cred, te-ar interesa... Privitor la Darian al tău...

— Vrei să-mi dai o mînă de ajutor ?

— Cu plăcere. Ce trebuie să fac ?

— Sintetizează totul, vezi ce se poate exploata, ce poate fi adunat, pus în relație, și discutăm mîine. Acum pur și simplu nu-mi văd capul.

— Bine ! Pe mîine ! De la mine o să ai totul gata.

— Parcă și tu ai devenit ceva mai „cooperativ", spuse zîmbind Avrămuț.

— Prietenul la nevoie se cunoaște... iar eu îți sînt și îți rămîn același statornic prieten...

A doua zi, dis-de-dimineață, colonelul îl luă din scurt.

— Înainte de orice, să lămurim o problemă : cum a fost posibil să se afle dincolo de pereții sediului nostru că avem bănuieli referitoare la tovarășul Darian ?

Avrămuț făcu ochii mari. Colonelul continuă :

— Ieri seară am fost întrebat cu aprobarea cui am întreprins investigații privind un tovarăș cu stagiu în partid din ilegalitate. Ai făcut dumneata așa ceva ?

— Nici vorbă ! Fără aprobarea dumneavoastră nu mi-aș fi permis.

— A întreprins ceva Moraru ?

— Nu cred. Singurul lucru apropiat de caz și de persoană este o sinteză a declarațiilor Lucreției Tase privitoare la fostul ei stăpîn.

— Nu, nu cred să fie vorba de asta... Oancea ?

— Nici atît. Pentru locotenent dușul acela a fost destul. N-ar mai îndrăzni să facă cercetări pe cont propriu... Altundeva trebuie să fie răspunsul... Mi-aș permite să emit o ipoteză. Investigațiile noastre la Timișoara ar fi putut să-l alertez, să-l facă să ajungă la anumite concluzii. Altfel nu-mi explic...

— Uite ce-i, căpitane. Eu munca conspirativă am învățat-o încă din vremea ilegalității. De atunci eram conștient de faptul că în rîndurile noastre se strecuraseră și

cîteva cozi de topor, ticăloşi care au ajutat Siguranţa în acţiunile anticomuniste. Partidul i-a căutat mereu şi îi mai caută încă. Poate unii au scăpat, au trecut prin sita verificărilor şi s-au cocoţat cine ştie unde... Şi cu Darian lucrurile s-ar putea să stea la fel... Atîta vreme însă cît nu avem o însărcinare specială...

— Logic, regulamentar, vă înţeleg. Numai că, în ceea ce priveşte conştiinţa mea, cugetul meu, nu sînt mulţumit. Un trădător a rămas nedescoperit, nepedepsit. „Reţeaua Florarului" a fost lichidată, dar nu în întregime. Vinovatul cel mare a scăpat...

— Asta nu-i o dovadă că-i Darian !

— Dar faptul că atacă el constituie un simptom. S-a alarmat şi cum cea mai bună apărare este atacul, a preluat iniţiativa.

— Noi vom proceda normal, ne vom face datoria de comunişti şi de lucrători de securitate....

— Am înţeles !

— Bine. Uite, dumitale îţi încredinţez sarcina să grupezi documentele pe care le-ai strîns. Le fotocopiezi, îmi aduci un set iar originalele le depui într-un plic sigilat la secretariat. Numai cu aprobarea mea se ridică de acolo...

— Am înţeles ! spuse din nou căpitanul. Dar mai departe... ?

— Haida, de ! Doar nu sînt aici de ieri, de azi... În fond, noi avem datoria să prindem spioni şi trădători. Nu aducem nici un prejudiciu dacă vom căuta unde trebuie iar piesele probante, evidenţa faptelor vor zădărnici manevrele preventive, încercările de inducere în eroare sau forţa relaţiilor. M-ai înţeles ?

— Foarte exact !

— Atunci, pune-te pe treabă !

Avrămuț pricepuse foarte bine ce anume voia să spună colonelul. Dar dacă pentru moment nu putea da curs unor acțiuni directe, trebuia să caute, totuși, „conexiunile". Numai că era deosebit de greu. Una este să pleci de la o persoană certă și să-i cauți legăturile, și alta este să găsești conexiuni fără să ai un fir călăuzitor, fără să te poți ajuta de anumite lucruri știute. În situația creată, Avrămuț nu avea altă cale decît una șerpuită, îndreptată spre trecut. Un raționament logic, nu prea departe de adevăr, stătea, așadar, la baza hotărîrii sale. Dacă Ilarion Anca acționa împotriva comuniștilor în Timișoara, în acei ani grei ai pîrjolului, iar Darian îi fusese informator atunci... Mai mult ca sigur că nu sînt străini nici de uciderea bătrînului feroviar.

Aprobarea pentru continuarea cercetărilor în acest caz o avea. De aceea, cînd raportă colonelului hotărîrea sa, acesta nu făcu nici o obiecție. Plecă neîntîrziat la Timișoara pe noua pistă sau, mai corect spus, pe vechile urme.

Descoperirea unei crime după trecerea atîtor ani este o treabă atît de dificilă, încît, nu o dată, specialiștii în probleme judiciare apreciază că fiecare an înseamnă

amplificarea greutăților. Avrămuț nu ignorase acest fapt consultîndu-i pe unii dintre cei mai renumiți criminaliști. Uciderea bătrînului comunist era un act cu profunde implicații politice, dar, în același timp reprezenta o crimă cu toate elementele sale constitutive.

— Tinere, îi spuse unul dintre criminaliști, nu cu mulți ani mai în vîrstă ca Avrămuț, în 98% din cazuri criminalul trebuie căutat în mediul victimei. Numai că în problema care te interesează, noțiunea de „mediu" trebuie extinsă. Acesta este singurul sfat pe care pot să ți-l dau.

Eugen mulțumi atît pentru sfat, cît și pentru însemnările oferite de maior, privitoare la unele cazuri mai deosebite, rezolvate de-a lungul anilor. Nu se rezumase doar să le citească. Zăbovise cu grijă asupra unor pagini, analizase notițele, încercase să rețină unele dintre raționamente, revăzuse schemele în baza cărora se desfășuraseră anchetele și, în cele din urmă, reluă studiul dosarului „Feroviarul". Ofițerul de poliție judiciară care anchetase crima fusese vădit neinteresat în stabilirea adevărului. Cercetările fuseseră de o superficialitate stranie. Actele procedurale întocmite în primele ore, ca și în ziua ce a urmat, contrastau evident cu cele care au condus la concluzia : „răfuială între comuniști, fără importanță din punct de vedere legal". Notația respectivă avea și alte sensuri, dar Avrămuț nu insistă, dorind să-și poată păstra nealterată obiectivitatea. „Oare nu este implicat cineva care avea legături de un anumit fel cu poliția ? Și cine le avusese în modul cel mai subtil ?" se întreba el.

Ținînd seama de sfatul criminalistului de a lărgi noțiunea de mediu, își făcu socoteala că trebuie să pornească pe alte piste decît cei care lucraseră pînă atunci în caz. Se hotărî să înceapă din „interior", renunțînd la

ideea că feroviarul fusese ucis de vreun legionar exaltat sau de un poliţist. Prima vizită, după ce coborî în oraşul de pe malurile Begăi, o făcu la familia victimei. Soţia răposatului, bătrînă şi neputincioasă, îşi trăia ultimii ani, luminaţi de bucuria ce i-o aduceau nepoţii, copiii singurei fiice. Avrămuţ nu voia să readucă tristeţea în inima femeii prin evocarea unor momente tragice şi dureroase. O căută pe fiica feroviarului. Aceasta îl scrută cu oarecare curiozitate, dar şi cu neîncredere.

— Nu e prea tîrziu ca să mai puteţi afla adevărul ?

— Pentru adevăr nu e niciodată prea tîrziu.

— În cazul tatălui meu a trecut prea multă vreme ca să mai scoateţi ceva la lumină ; au mai încercat şi alţii...

— Ştiu. Am cunoştinţă de aceste încercări. Vă rog să...

— Fiţi fără grijă, am să vă dau tot concursul. Am suferit destul prin moartea tatii şi aş fi nespus de împăcată ca vinovatul să-şi primească pedeapsa. Aşa că nu mai e nevoie să mă lămuriţi.

Avrămuţ mulţumi şi, conform planului, se duse la depou, pentru a sta de vorbă cu fostul foşchist al bătrînului Cîrjaliu. Tînărul de atunci era acum inginer, şef de secţie la revizia de locomotive. În hală mirosea a fier şi a cărbuni şi Avrămuţ îşi aminti de vremea cînd pentru el mireasma aceea făcea parte din viaţa obişnuită ; se uită cu o anume curiozitate la mecanicii care umblau în pîntecele locomotivelor ce păreau nişte monştri negri, încremeniţi.

— Pe cine căutaţi ? îl întrebă unul dintre muncitori.

— Tovarăşul inginer Tulpan este pe-aici ?

— La locomotiva aceea. Vedeţi, în tunelul de reparaţii..., şi îi arătă cu mîna spre capătul halei.

Se îndreptă într-acolo. Îl recunoscu nu după haine, ci după cum îl urmăreau cei cărora le vorbea.

— Cu mine aveți treabă, întrebă inginerul în cele din urmă, observîndu-l pe ofițer.

— Da.

— În ce problemă ?

— „Cazul Cîrjaliu".

— Tovarășe dragă, sînteți cel de-al treilea care vrea să discute cu mine această problemă. Am mai fost chemat de două ori, o dată la Securitate, iar altă dată la regionala de partid. Unii chiar au presupus că am intenția să acopăr pe criminal. Nici nu știu ce să mai cred...

— Cunosc toate astea. Nu am venit să le repet. Aș dori să vă reamintiți cîte ceva din viața bătrînului, lucruri care ne-ar putea pune pe un drum bun. Vă informez că am citit declarațiile dumneavoastră anterioare...

— Mă rog, spuse încă neîncrezător inginerul.

Se îndreptă spre ghereta de la capătul halei, care ținea loc de birou. Intrară. Era o încăpere improvizată din bare de vinclu, în care fuseseră așezate bucăți de sticlă mată, cu armătură. Se așezară pe scaunele pe care lucea praful de metal.

— Iată despre ce anume este vorba. Cei care au anchetat pînă acum, au pornit de la premisa, poate corectă, că asasinul lui Cîrjaliu ar fi fost un dușman din exteriorul organizației de partid — un polițist, un agent sau un legionar. Dar mai poate fi și o altă ipoteză, pe care mi-a sugerat-o ceva din cele ce ați declarat chiar dumneavoastră, anume că în ziua aceea v-a trimis la diversele legături pentru a le indica să „treacă în umbră". Era aceasta o măsură neobișnuită ?

— Pe vremea aceea îmi făceam ucenicia. Și la propriu și la figurat. La propriu, eram fochist, iar la figurat, abia mă pregăteam să devin mebru al organizației de tineret. Și știți doar cît de grea este o ucenicie, cît de

dificil reuşeşti să deprinzi nişte lucruri care altora le par atît de simple, atît de la îndemînă. Totuşi, dacă mă gîndesc bine, era ceva deosebit atunci. Am rămas surprins...

Se opri cîteva momente, auzindu-se strigat de cineva din secţie. Ieşi din gheretă, îl ascultă pe muncitorul care-l chemase, apoi plecă împreună cu el spre tunelul de lucru de unde venise. Rămase acolo cîteva minute bune.

— Ceva probleme ? întrebă Avrămuţ cînd se reîntoarse.

— La noi, ca peste tot, munca ridică probleme... Dar să continuăm... Spuneam că am rămas surprins să-l văd cît de schimbat era. De nerecunoscut aproape. Ursuz, tăcut. Parcă pornit împotriva unui duşman nevăzut. Aproape că nu mai auzea, atît era de supărat. La început, am crezut că i s-a întîmplat ceva acasă... Apoi, m-a trimis să duc mesajele. Vă mai spun ceva, ce abia acum mi-am amintit : l-am zărit chiar în urma mea, parcă dorea să vadă unde merg. Îmi puneam problema dacă nu-şi pierduse cumva încrederea...

— Poate voia numai să vă protejeze, sau să se convingă că nu-i altcineva care vă adulmecă urmele...

— Cred că mai curînd asta era. La întoarcere chiar mi-a zis : „Vai de noi dacă nu descoperim cozile de topor"...

Inginerul s-a oprit din nou. A scos o ţigară din pachetul ce-l ţinea în buzunarul de sus al halatului, a aprins-o şi a fumat în tăcere cîteva clipe, vizibil tulburat de aducerile aminte. Avrămuţ tăcea şi el, neştiind ce să zică. Emoţia bărbatului din faţa sa îi impunea respect. După cîteva minute, dregîndu-şi glasul parcă pentru a alunga un acces de tuse, Tulpan stinse ţigara şi reluă :

— Pentru mine, acest om a fost mai mult decît un tată. M-a ajutat în cele mai grele momente ale vieţii. M-a învăţat că trebuie să am un ţel şi mi l-a arătat.

— Spuneaţi de cozile de topor...

— Da. Mi-a vorbit pe ocolite, numai în şarade. Oricum, reflectînd asupra cuvintelor, am înţeles că mîhnirea lui se datora unor lucruri petrecute chiar în interiorul organizaţiei de partid... Nu mi-a spus concret despre ce era vorba.

— Spuneaţi că v-a relatat, totuşi, ceva...

— Da, dar nu direct. Mi-a vorbit despre spiritul muncitoresc, despre faptul că un comunist trebuie să fie curat ca lacrima, că nu trebuie să se amestece cu cei care îi pot fi duşmani, că nu are voie să facă rabat la normele de partid, că nu îi este permisă nici o şovăială atunci cînd este vorba de interesele generale... Atunci am crezut că sînt doar sfaturi destinate unuia ce se pregătea să devină membru de partid, dar astăzi cred că ele aveau o semnificaţie mai adîncă..

— Tot ce se poate. Nu aveţi idee, tovarăşe inginer, dacă îşi făcea însemnări, sau unde îşi ţinea documentele, pentru că nici pînă în ziua de azi nu s-a găsit nimic de la el, nici măcar documentele organizaţiei ?

— Şi despre treaba aceasta am mai fost întrebat. Cred că avea însemnări, dar probabil le ascundea în locuri tăinuite, aproape imposibil de descoperit. Era de o rigoare nemaiîntîlnită ; ştia că orice fisură putea să ducă la căderea unor tovarăşi, cu consecinţe dezastruoase pentru întreaga organizaţie. Mi-a pomenit odată despre nişte însemnări, dar nu mi-a destăinuit unde anume îşi ţinea documentele de partid. Oricum, erau bine ascunse, pentru că, după moartea sa, au fost făcute cercetări amănunţite atît aici, la dulapul de la vestiar, la domiciliul său, cît şi la rude şi la prietenii mai apropiaţi.

— Cum aţi aflat de asta ? întrebă oarecum mirat Avrămuţ ; din materialele aflate în arhiva poliţiei nu reieşea că s-ar fi făcut cercetări de acest fel.

— Poliția știa că bătrînul Cîrjaliu este comunist; tovarășii lui se temeau că agenții vor folosi prilejul morții ceferistului pentru a nimici organizația. S-au luat măsuri în consecință, iar prin intermediul unui fost polițist, care era membru de partid, s-a aflat și rezultatul căutărilor... Documentele n-au fost găsite. Altceva nu mai știu. V-aș fi recunoscător dacă ați face lumină în cazul ăsta, dacă l-ați descoperi pe asasin. Mă simt oarecum vinovat. În seara aceea ar fi trebuit să stau cu el, dar mă grăbeam, aveam întîlnire cu viitorea soție. Ieșea din schimbul doi și stabilisem să o aștept... Știți doar cum erau vremurile... Nu puteam să o las singură...

— Vă mulțumesc foarte mult, mi-ați fost de mare ajutor.

Inginerul îl conduse pînă la ieșirea din depou. Își strînseră mîna cu putere, ca bărbații care se înțeleg din priviri. Cuvintele ar fi fost de prisos. Avrămuț se îndreptă spre sediul regionalei de securitate, dar în drum se abătu pe la fata lui Cîrjaliu. O rugă să-și întrerupă lucrul pentru cîteva minute.

— Sînt convins că nu vă pun o întrebare neașteptată, dar mă simt dator să v-o adresez : N-aveți idee unde...

— ...ținea tata ascunse documentele ? Nu ! Am mai fost întrebată de cîteva ori. I-am și rugat pe unii să caute ei. Ori n-au reușit să dea de urma ascunzătorii, ori nu a existat așa ceva în casa noastră, nu știu. V-am spus că nu cred că o să...

— ... reușesc să descopăr asasinul. Vă urmez exemplul. Am o rugăminte : încercați să vă reamintiți cîteva dintre „obișnuințele" tatălui dumneavoastră. Pentru mine ar fi foarte interesant.

— Nu știu la ce vă referiți.

— La gesturile care îl deosebesc pe un om de altul, la anumite tabieturi, la momentele și locurile în care

voia și căuta să rămînă singur. Nu se poate să nu fi observat deprinderi sau aparente ciudățenii care ne-ar putea oferi o imagine mai exactă a personalității lui. O ascunzătoare a documentelor organizației al cărei secretar era există pe undeva, fără îndoială, pentru că tatăl dumneavoastră, atunci cînd și-a stabilit un loc unde să le ascundă, a avut în vedere tocmai ca el să nu poată fi descoperit la o percheziție a Siguranței. Știți doar ce consecințe ar fi avut pentru membrii de partid, pentru el, pentru dumneavoastră chiar, o astfel de situație... Or, el, așa cum îl pot aprecia din ceea ce știu, era un om foarte prevăzător.

— Nu vreți să încercați să căutați dumneavoastră ?

— Rezultatul ar fi același. Cei care au fost înaintea mea nu erau niște nepricepuți. Lor, ca și mie, le-a lipsit tocmai elementul particular, ieșit din comun, caracteristic.

— Perfect, tovarășe căpitan. Am să mai stau de vorbă și cu mama. Deși este foarte bătrînă... Am să vă anunț.

— Mai rămîn în Timișoara cîteva zile. Apoi mă întorc la București, unde mă puteți suna la telefonul acesta... și notă numărul pe o hîrtie, pe care o înmînă tinerei femei.

— Să vă spun sincer, după prima și chiar a doua căutare mai aveam ceva speranță că asasinul va fi descoperit. Nu dintr-o dorință de răzbunare, ci pur și simplu pentru că voiam să se facă lumină, să-l știu pe cel ce i-a curmat viața într-un mod atît de mîrșav. Am văzut trupul tatii în dimineața aceea, cînd l-am adus acasă răpus de gloanțe, continuă tînăra. Nu prea mă pricep, dar asasinul trăsese de foarte aproape, pentru că în locul pe unde ieșise glonțul era o gaură adîncă și mare. Ce oroare ! Cîtă cruzime !

Avrămuț o asculta compătimitor și cu un adînc respect pentru durerea fiicei mecanicului. Își luă rămas bun și

plecă mai departe, dornic să continue ceea ce începuse. Îi reveni în memorie, printr-o asociație stranie, mărturisirea lui Zvecu privitoare la asociația secretă din Timișoara. Mărturisirea putea fi pusă în legătură cu materialele dosarului aflat în arhivă. „Vezi, mă, — își amintea Zvecu că spunea fostul său șef — dacă intrai și tu în asociație acum poate aveai casă, avere și o fabricuță. Erai prieten cu Darian, cu Niseanu, și cu alții, nu un amărît de polițai înarmat cu vînă de bou..."

Avrămuț se întrebă dacă nu cumva, extinzînd cercetările pe această linie, ar putea descoperi ceva revelator în trecutul lui Darian. Acum, însă, nu putea răspunde la întrebare. Nu putea călca ordinul șefului său. Se mărgini deci să aprofundeze piesele existente la dosar. Fiind organizații cu largi pătrunderi, unde regulile conspirativității erau păstrate cu multă stricteță, fără vreo excepție, societățile și asociațiile de acest gen permiteau și folosirea lor în alte scopuri, cum ar fi cel al culegerii și transmiterii de informații. Nu lucrase pînă atunci într-un astfel de caz, dar precedente existau și nu voia să scape ocazia.

Studiul cuprins în dosar fusese întocmit de un fost ofițer al Siguranței. Eugen îi intui încă din primele file profesionalismul, competența cu care omul pătrunsese dincolo de anumite aspecte de fațadă. Se observa nu numai obișnuința de a face deducții, dar și grija de a stabili adevărul. „Precis a lucrat în contraspionaj", se gîndea căpitanul.

Paginile scrise la mașină, cu „italic 32", cuprindeau, în fiecare frază, informații complet analizate. Deși nu fuseseră confirmate prin investigații realizate pe alte linii, ofițerul trăsese concluzia că șeful asociației secrete din oraș fusese baronul Niseanu, iar din asociație mai făcea parte, printre alții, și Pavel Darian !

Cum putea un om să adere, concomitent, la principiile comuniste şi la ţelurile oculte ale unei societăţi secrete era o enigmă greu de elucidat.

Continuă să studieze dosarul şi nu mică îi fu mirarea cînd află că, după aprecierea celui ce-l întocmise, Darian reuşise să ocupe un rang superior. Pe marginea colii de hîrtie era făcută o adnotare cu cerneală violetă : „Să se stabilească sursa !" Avrămuţ se întreba în ce măsură va reuşi să afle dacă faptele sesizate corespundeau adevărului sau nu. Oricum, îşi notă în carnet : „Rang foarte mare în societatea secretă", şi adăugă un mare semn de întrebare.

În timp ce-şi nota toate astea, se gîndea dacă să-l informeze pe şeful său cu privire la cele aflate. „Te-am trimis pentru una şi tu vii cu alta !" parcă îi şi auzea dojana, mai ales că în cazul lui Cîrjaliu, cu toate ipotezele formulate, lucrurile rămăseseră în acelaşi stadiu.

Înainte de a termina de citit materialele, ofiţerul de serviciu îl anunţă că era căutat de Bucureşti.

— Avrămuţ, auzi în receptor vocea colonelului, care-i stadiul lucrării ?

— Tovarăşe colonel, mare lucru n-am făcut...

— Adică ?

— Nimic pe nicăieri. Toate cum le ştiţi.

— Bine, vino acasă, dar cît mai repede ! Am să propun clasarea dosarului, deşi o să luăm o papară de o să ne meargă fulgii.

— Pe merit...

— Pe merit, pe nemerit, pregăteşte-te să o încasezi ! Asta-i ! Mîine să fii aici !

Necăjit, Eugen continuă studierea dosarului pînă la terminarea programului. După acea, îl predă la arhivă. „Oricum, am mai găsit ceva... Dar povestea asta cu feroviarul îmi stă pur şi simplu pe cap..." I se părea că adevă-

rul se afla pe undeva printre rînduri, ca un text scris cu cerneală simpatică. Şi el nu reuşea să găsească reactivul care să-l facă lizibil. Îi lipseau anumite date, nu izbutea să dea tocmai de mobilul crimei. Şi, negăsind mobilul, făptuitorul era foarte greu de aflat.

De cum îl văzu, colonelul îl şi luă la zor. Îl apostrofă cu o ploaie de cuvinte grele, rostite apăsat şi sec, lucru ce nu-i era în fire.

— S-a apreciat că dumneata ai încălcat nişte principii de muncă.

— Ce principii am încălcat ?

— Ai început să desfăşori anchete pe cont propriu. Aşa ceva nu este permis nimănui...

— Iar povestea cu detectivul particular... Dumneavoastră ştiţi la fel de bine ca mine că nu-i adevărat.

— Uite ce-i căpitane, sîntem militari şi trebuie să ne supunem ordinelor. Pentru tine, cazul Darian nu există. Închis ! Definitiv !

La discuţie participa şi locţiitorul secretarului organizaţiei de partid, maiorul Uşurelu, om posac, bănuitor, care-l privea pe ofiţer cu un aer distant. Era, în ciuda aspectului său modest, ros de ambiţii, de dorinţa de a parveni. Individul simţise că e momentul să exploateze, în folosul său, situaţia şi acum se pregătea să atace. Lucrase vreo cîţiva ani ca anchetator, apoi fusese mutat la serviciul de cadre. Noua funcţie îi permitea să se afle mult mai des în preajma şefilor, „să le ia pulsul", cum obişnuia el să spună, agăţîndu-se de fiecare ocazie care-i permitea ascensiunea. Totul începuse să-i meargă ca pe roate. Izbutise să fie ales şi în biroul organizaţiei de partid. Secretarul organizaţiei, un om cu mare generozi-

tate sufletească, educat la şcoala aspră a luptei ilegale, era în acest timp bolnav, iar el îi ţinea locul. Acum era momentul să-i arate şefului cît de exigent şi bine orientat este. Cînd în birou se aşternu liniştea, preluă iniţiativa.

— Tovarăşe căpitan Avrămuţ — dacă îmi permiteţi, se adresă colonelului schimbînd tonalitatea vocii — am impresia că v-aţi îndepărtat de linia politică justă.

— Nu cred, tovarăşe maior Uşurelu ! ripostă Eugen. Nu vă pripiţi în aprecieri !

— Menţin ce v-am spus ! V-aţi îndepărtat de linia politică justă şi, indiferent de măsurile pe care le va lua conducerea împotriva dumitale, noi vom analiza cazul în adunarea generală de partid. Nu este permis nimănui să pună la îndoială hotărîrile organelor superioare.

— Care hotărîri ? După cîte ştiu niciodată nu m-am împotrivit hotărîrilor partidului. Pentru mine, ca dealtfel pentru orice lucrător de securitate, misiunea principală este de a face imposibile acţiunile care...

— Tovarăşe căpitan, lasă lozincile... Ştim şi noi bine ce şi cum, se oţărî, parcă şi mai aprins Uşurelu.

Continuă tirada începută cu atîta fervoare, încît Avrămuţ rămase uluit. Nu-i punea la îndoială sinceritatea convingerilor, nu-i amenda în vreun fel peroraţia, dar încrîncenarea aceea rece, tăioasă, modul în care îi răstălmăcea poziţia, îi paralizau puterea de a replica, de a se dezvinovăţi. Era stupefiat şi de poziţia colonelului, care asista pasiv la această scenă de-a dreptul penibilă. Îl durea că nu punea punct şuvoiului de cuvinte calomniatoare.

— Am impresia — continuau să cadă cuvintele grele ca nişte lespezi de piatră — că va trebui să verificăm foarte atent poziţia dumitale ideologică. N-ar fi exclus să te fi împărtăşit la izvorul duşmanilor care...

— Tovarăşe maior, am impresia că dumneavoastră aţi prins gustul pledoariilor pe bază de prezumţii şi insinuări.

— Tovarăşe colonel, se ridică de la birou, roşu de furie Uşurelu, cred că despre poziţia acestui tovarăş — şi-l arătă cu degetul pe Avrămuţ cu un gest dispreţuitor — trebuie informat de urgenţă biroul organizaţiei de partid... Vă rog să-mi aprobaţi să întreprind cele necesare...

Colonelul înclină din cap, iar Uşurelu ieşi pe uşă fără să mai privească spre Avrămuţ.

— Tovarăşe colonel, ce se întîmplă ? Eu nu mai înţeleg nimic !

— Nici eu nu ştiu ce să cred, flăcău ! Uite aici ! şi-i întinse o hîrtie pe care erau dactilografiate cîteva rînduri.

„Tovarăşe comandant, subsemnatul Pavel Darian, membru de partid cu stagiu din ilegalitate, domiciliat în str. Orzari nr. 15, vă aduc la cunoştinţă următoarele : în ultima vreme, din motive care îmi sînt complet necunoscute, sînt ţinta unor şicanări din partea unui ofiţer din subordinea dumneavoastră. Întrucît situaţia este intolerabilă, iar acţiunile întreprinse împotriva mea au un caracter răuvoitor, ostil, vă rog să luaţi măsuri în consecinţă. Vă informez, totodată, că am adresat o plîngere, în aceeaşi problemă, şi organului de partid al Capitalei. Cu stimă...“.

Urmau semnătura şi data. Avrămuţ citi o dată şi încă o dată textul, apoi aşeză coala pe birou şi-l privi pe colonel.

— Mi-ai încălcat ordinul, Avrămuţ ? întrebă pe un ton potolit colonelul. Glasul acela calm şi sigur care înşela, anunţînd întotdeauna furtuna, era foarte rar la el, dar îl cunoşteau toţi.

— Nu !

— Atunci cum îți explici apariția acestei reclamații ? Cea de la Comitetul de partid al Capitalei este un adevărat roman. Am și citit-o...

— Nu știu. S-ar putea să fie o simplă mișcare de apărare.

— Ai impresia că tovarășii de la partid o să fie mulțumiți cu această argumentare ?

— Dar există dosarul care...

— Materialele de acolo pot fi interpretate ca o încercare de denigrare a unui om cinstit...

— Dar...

— Nici un dar, tovarășe căpitan ! Aștept un raport scris de la dumneata referitor la toată această poveste. Îți atrag atenția că lucrurile sînt foarte grave !

— Atunci nu-mi rămîne decît să depun legitimația și pistolul.

— Are dreptate Ușurelu cînd zice că ești insolent. Nu ți-am cerut așa ceva...

— Vă raportez că mai mult ca sigur, asta urmează.

— S-ar putea... Vezi, cîntărește-ți bine poziția !

Ședința organizației de partid fusese furtunoasă. Ușurelu întocmise un referat „bine împănat", cum susținea el, în care faptele erau înlocuite cu aprecieri generale, moralizatoare, iar acuzațiile erau strecurate cu abilitate avocățească. După frazele care evocau cîteva din meritele lui Avrămuț, abundau lipsurile, ca, în final, să se facă propunerea de a fi exclus din rîndul membrilor de partid.

Vocea referentului răsuna estompat în sala plină, iar pe chipurile oamenilor se putea citi de la uimire și stupoare pînă la dezamăgire și indiferență. Înainte de a i se da cuvîntul lui Avrămuț, s-a propus să i se adreseze între-

bări de către participanţi. Nimeni, însă, n-a avut curiozitatea să afle mai mult decît se spusese în material. Avrămuţ îşi prezentase poziţia concis : el respingea acuzaţia, iar faptul acesta l-a speculat cu abilitate Uşurelu, care l-a întrerupt în cîteva rînduri, repetînd una dintre lozincile preferate ale acelor ani : „Chiar dacă numai cinci la sută din critică este adevăr, tot trebuie să ţi-o însuşeşti !" Sloganul în sine a avut mare importanţă pentru desfăşurarea ulterioară a adunării, pentru că atenţia vorbitorilor a fost canalizată tocmai asupra acestui aspect, apreciind poziţia căpitanului nu prin prisma faptelor reale, ci a respingerii învinuirilor ce i se aduceau.

Primul care a avut curajul să meargă împotriva curentului a fost Moraru. L-a descris pe colegul său în lumina adevărului şi a respins cu hotărîre propunerea de excludere. Mulţi i s-au alăturat, în cele din urmă, făcînd contra propunerea ca totul să se rezume doar la discutarea în adunare. Uşurelu s-a simţit dator să intervină, să „lărgească" gama de acuzaţii, să se arate şi mai intransigent, făcîndu-le reproşuri celorlalţi că nu cunosc gravitatea faptelor, consecinţele acestora asupra întregii munci a organelor de securitate, care fuseseră puse într-o lumină defavorabilă în faţa organelor superioare.

Se crease o situaţie destul de penibilă.

Colonelul interveni încercînd să liniştească lucrurile.

— Ai făcut sau nu investigaţii fără aprobarea conducerii ? Te avertizez că ai obligaţia statutară şi morală, de a răspunde cu sinceritate !

O tăcere profundă se aşternu. Toate privirile erau aţintite asupra lui Avrămuţ. Acesta se ridică fără grabă, îşi aranjă ţinuta şi începu să vorbească cu glas egal, stăpînit :

— N-am întreprins nimic, n-am acţionat fără aprobare, n-am dorit să „mă acopăr de glorie", cum spunea

cineva aici, trecînd peste capul șefilor sau ignorînd principiile de muncă.

— Dați-mi voie să nu-l cred, interveni iar Ușurelu. În dosarul său există consemnată o anumită întîmplare mai veche. Aflat în concediu, tovarășul Avrămuț a trecut la desfășurarea unei acțiuni care era să-l coste viața*. Deci, antecedente există...

Remarca fu primită cu murmure. I se ceru din nou să relateze întîmplările din primul an al încadrării sale în securitate și Avrămuț își reafirmă cu demnitate crezul : un ofițer de securitate aflat în concediu sau în timpul liber, indiferent de împrejurare, trebuie să intervină la nevoie. Așa făcuse și atunci, demult, cînd, într-adevăr, viața îi fusese în pericol, așa înțelegea să acționeze și acum.

— Dar investigații sau alte cercetări fără aprobările de rigoare n-am întreprins. Acesta este adevărul. Îl afirm cu toată răspunderea.

Ușurelu reușise, însă, să învenineze atmosfera, să semene neîncredere și suspiciune față de căpitan. Cu multă abilitate speculă o serie de aspecte periferice, scăderi omenești și întîmplătoare adunate din spusele unora și altora, făcu apelul patetic la vigilență și combativitate, astfel că în cele din urmă propunerea de excludere din partid fu votată.

* Vezi *Cazul Spada*, Ed. Eminescu, 1977.

Avrămuț își potrivi pentru ultima oară cravata. Chipul puțin tras și mai ales dungile ușor albăstrii de sub ochi trădau frămîntarea ce-l stăpînea de o bună bucată de vreme. Se simțea un paria, un izolat și avea impresia că toți îl ocoleau. Singurul care se purta cu el ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic era Moraru. Dar o gripă puternică îl țintuise la pat aproape o lună de zile, așa că Eugen rămăsese singur. Propriu-zis această izolare începuse chiar de a doua zi după adunarea de partid. Nu mai era antrenat la rezolvarea sarcinilor majore. I se încredințau doar probleme care nu prezentau interes operativ. Faptul în sine îl făcuse să se considere inutil. Se prezentase la colonel, unde fusese primit politicos, dar rece.

— Îmi pare rău, căpitane, dar nu-ți pot aproba concediul, atîta vreme cît nu este încă lămurită situația. Ai iritat peste măsură unele persoane. Nici nu știu ce să-ți spun, mai ales că pînă acum te-am apreciat foarte mult.

— Se pare că nu-i de ajuns, tovarășe colonel. Suport și mai greu totul știindu-mă nevinovat.

— Am credința că adevărul va ieși, în cele din urmă, la iveală.

Plecase mai mîhnit decît venise. Nu-l judeca prea aspru pe şeful său. Colonelul avusese permanent o atitudine rezervată. Niciodată nu acuzase. Pusese în discuţie cîte o problemă aşteptînd şi opinia celorlalţi.

În ciuda tuturor acestor vicisitudini care pot toci, pot altera caracterele, Eugen rămăsese acelaşi om devotat, ferm, neclintit. Tot ceea ce făcuse izvorîse din dorinţa sinceră de a-şi servi patria, partidul. Nu era o lozincă, un anume reflex format în şedinţele la care participase, ci însăşi osatura pe care se ridica întregul eşafodaj al personalităţii sale destul de complexe. Îşi dădea seama şi de limitele proprii. Se entuziasma în faţa unei idei, era gata să jertfească totul pentru un gînd, dar, în acelaşi timp, se dovedea încăpăţînat în relaţiile cu unii oameni. De aceea stîrnea, pe lîngă prietenii sincere, adînci animozităţi cum de fapt se întîmplase şi în cazul lui Uşurelu. Avea puterea însă să-şi recunoască greşelile şi să se corecteze cînd era cazul, dar cînd era convins că dreptatea e de partea lui, refuza, din principiu, orice compromis. N-avea de ce să-şi plece spinarea, nu accepta să se ploconească, cu riscul de a-şi rata cariera, viitorul.

La toate acestea se gîndea, pregătindu-se să plece spre Comitetul municipal de partid. Urma să fie analizată hotărîrea organizaţiei de partid cu privire la excludere. Era decis să înfrunte furtuna cu aceeaşi demnitate ca şi pînă acum, dar nutrea speranţa că pînă la urmă i se va face dreptate, că va fi ascultat cu mai multă atenţie decît o făcuseră colegii săi.

Cînd să iasă din casă, sună telefonul.

— Avrămuţ ! auzi o voce guturală în receptor.

— Da.

— Sper că ai înţeles ce ai de făcut de aici înainte ; altfel te distrug..., rosti vocea necunoscută.

Eugen nu apucă să dea replica, fiindcă legătura se întrerupse. Înciudat, ieşi şi încuie uşa. Era primul telefon de acest gen pe care îl primea, dar nu-i acordă prea multă importanţă. Nu dorea să se gîndească de la cine ar fi putut fi. Ştia din proprie experienţă că succesul altora îi supără pe unii oameni mai mult decît insuccesul propriu, iar necazul altora îi bucură ca o mare realizare personală.

Coborî pe Splai, coti pe lîngă Arhivele Statului şi intră în clădirea fostei primării, unde se afla şi sediul Comitetului municipal de partid. Portarul îl întîmpină cu nelipsitul „La cine doriţi să mergeţi ?". Fără o vorbă, Eugen îi arătă chemarea şi urcă la etajul doi, la colegiul de partid. Secretara îl rugă să ia loc, pe un scaun stingher, undeva, lîngă uşă, şi să mai aştepte.

Nu după multă vreme, în pragul uşii apărură doi bărbaţi, dintre care unul cu păr cărunt. Acesta din urmă îşi conduse oaspetele şi, cînd reintră în anticameră, se opri în faţa lui Avrămuţ.

— Mata ai treabă cu mine ?

— Sînt căpitanul Avrămuţ, m-am prezentat la ordinele dumneavoastră ! spuse dintr-o răsuflare Eugen, luînd o poziţie ceva mai rigidă decît obişnuia în astfel de ocazii.

— Poftim ! îl invită scurt bătrînul în cabinet. Eugen îi făcu loc să treacă, apoi trase uşa după el.

— Deci, dumneata eşti omul-problemă exclus din partid ! Trebuie să-ţi mărturisesc că figura dumitale nu se prea „include" în portretul ce se desprinde din lectura materialului. Dar s-ar putea să mă înşel. Vechii japonezi apreciau mai mult decît orice frumuseţea chipului. Aveau chiar şi o zicală... dar nu pentru asta te-am chemat aici...

— Fiindcă tot aţi adus vorba de zicală, avea şi marele Licurg una...

— De ce te-ai oprit ?

— Nedreptățile, cît timp nu sînt încă judecate, rămîn la cei care le-au săvîrșit ; însă, după judecată, ele rămîn la cei care nu le pedepsesc potrivit cu dreptatea...

— Da... da, interesant... Așadar ai fost exclus de adunarea generală. Am luat cunoștință de faptele consemnate în dosarul dumitale. Vreau, totuși, să-ți cunosc opinia, să-mi povestești cu de-amănuntul totul, cu atît mai mult cu cît cel de pe urma căruia ai ajuns în situația asta a fost în închisoare cu mine.

— Tovarășe președinte, pe mine nu m-a interesat și nu mă interesează un om anume, ci o situație din care pot fi trase concluzii privitoare la apărarea securității statului.

Și pentru prima dată după atîtea zile de frămîntări și presimțiri sumbre, Eugen se lăsă furat de entuziasmul său specific, străduindu-se, totuși, să prezinte cît mai fidel situația.

Bătrînul îl asculta cu vădit interes, notîndu-și, cînd și cînd, în carnetul pe care îl ținea deschis pe birou.

— Interesant ! N-aș avea temei să contest spusele dumitale, dar, vezi, faptele se răsfrîng asupra unui om cu vechi state de serviciu în partid, în anii ilegalității.

— Vedeți, aici este neînțelegerea. Eu n-am formulat nici un fel de acuzații la adresa tovarășului Darian. Totul a apărut din cercetările întreprinse pentru clarificarea activității grupului de spioni despre care v-am vorbit...

— Direct, nu. Dar faptele, așa cum îți spuneam, se răsfrîng asupra lui. Dar asta vom mai vedea... Rămîne să reanalizăm excluderea dumitale... Te vei prezenta mîine la ședința colegiului de partid și vom vedea ce se va hotărî...

În ședința de colegiu, hotărîrea de excludere a fost infirmată. Ușurelu s-a simțit direct lezat. A amenințat chiar că va face o informare la Comitetul Central al

partidului, dar președintele colegiului l-a pus la punct fără menajamente.

— Tovarășe colonel, vă rog să-mi aprobați plecarea în concediu, se adresă Eugen șefului direcției, odată revenit la unitate.

— De acord, dar numai pentru două săptămîni. Pleci undeva ?

— La un prieten, la Brașov.

— Dacă ar fi să iau de bun ce mi-a spus Ușurelu, ar însemna să nu-ți dau drumu', adăugă zîmbind, colonelul.

— Fiindcă ați adus vorba, n-am înțeles nici acum de ce v-ați pierdut încrederea.

— Cred că te pripești. Situația este mai complicată. Darian s-a plîns peste tot, iar spusele tale aveau și părți vulnerabile, goluri, neacoperirea necesară. Ulterior, m-am convins că n-ai inițiat nici un fel de acțiuni de care să nu fi știut. Am verificat după adunare. Dar atunci îmi lipsea certitudinea.

— Mai este ceva. Un lucru mărunt căruia, necăjit cum eram, nu i-am acordat inițial prea multă importanță. Am primit două telefoane de la un necunoscut, care m-a amenințat că, dacă nu-mi văd de treabă, o pățesc.

— Cînd asta ?

— Primul telefon, chiar în ziua în care am fost chemat la colegiu, iar cel de-al doilea, ieri.

— Bine. Fă-mi un raport.

Avrămuț n-a apucat decît șase zile de concediu căci, rechemat de urgență s-a întors val-vîrtej în Capitală.

— Bine-ai venit, omule ! Nici gînd să dai un telefon... îl luă la rost colonelul de cum se prezentă.

— Abia am plecat doar...

— Uite ce este : chestiunea cu Darian a ajuns mai sus și ordinul este clar. Dar mai bine citește singur rezoluția asta și vezi cine semnează...

După ce citi, Eugen întrebă :

— Ce trebuie să fac ?

— Să lucrezi ca orice ofițer de securitate. Cu o precizare, însă : nu pornești de la Darian, ci ajungi la el, dacă așa conduc faptele. Totul, însă, bazat pe probe indubitabile, care să reziste în fața oricărei instanțe. M-ai înțeles ? Apoi ia seama că individul este în alertă, așa că vezi cum procedezi.

Chiar a doua zi, Avrămuț se prezentă cu un plan de acțiune. Colonelul îl studie cu atenție, făcu unele adnotări pe marginea fiecăreia dintre măsurile propuse și, în cele din urmă, îl aprobă. Acum problema numărul unu era să descopere ițele care-l legau de oficina de spionaj din străinătate, să depisteze canalele prin care-i parveneau instrucțiunile. E drept, o astfel de activitate este un fel de a căuta un ac într-un car cu fîn, dar și pe acesta îl poți găsi dacă folosești un magnet destul de puternic. „Dar care e magnetul ?" se tot întreba Eugen.

Cel mai indicat lucru în astfel de situații este acela de a te situa „în pielea personajului". Și personajul era destul de important pentru ca oficina de spionaj să-i camufleze cît mai abil urmele, încît să nu-i pericliteze poziția grație căreia intra în posesia unor date secrete.

Darian făcea dese călătorii în străinătate, mai ales atunci cînd se iveau nevoi deosebite, care țineau de intensificarea schimburilor comerciale internaționale ale României. „Deci calea aceasta ar putea avea o oarecare importanță", conchise căpitanul „Mesajele le-ar putea preda și în țară", își mai făcu el socoteala. „Dar cui și, mai ales, care ar fi metodele folosite la întîlniri ?" Se străduí să

descopere care putea fi cea mai bună **modalitate** de legătură cu centrala. Orice ofiţer de securitate ştie că problema este dintre cele mai dificile, deoarece metodele folosite sînt foarte diferite. Sigur că odată acest element rezolvat nu însemna că erau soluţionate lucrurile, rămînînd încă multe alte probleme de dus la bun sfîrşit. „Aşadar, domnul Darian este o rara avis", îşi zise Eugen.

Prima variantă la care se gîndise era „comunicarea unidirecţională". În planul pe care îl pusese la punct, colonelul o subliniase cu două linii, fără să mai adauge ceva, lucru care acorda ipotezei o însemnătate specială. Şi căpitanul se conformă, acţionînd în consecinţă.

Îşi procură un aparat de radio destul de sensibil şi un magnetofon, pe care începu să înregistreze emisiunea „Special English". Cînd aceasta lua sfîrşit, reasculta fiecare frază, fiecare ştire transmisă, fiecare melodie, căutînd sensuri, încercînd să stabilească relaţii, să descopere înţelesuri.

Se apropia miezul nopţii cînd aprecie că scosese din text tot ce se putea scoate. Puse creionul jos, stinse lampa şi deschise larg fereastra. Trase adînc aer în piept, relaxîndu-se, ca după un efort prelungit. Pe bolta întunecată strălucea viu puzderia de stele şi Avrămuţ se străduí să le recunoască. Nu reuşi să localizeze decît una singură : pe Sirius. Renunţă, pregătindu-se de culcare. Somnul nu-i fu prea liniştit. Dimineaţa se mai eliberă cît de cît de povara neliniştilor, dar întrebările care îl chinuiseră aproape toată noaptea, reveniră la fel de aprinse.

— Ai vreun rezultat ? îl întrebă colonelul nerăbdător să afle care era situaţia.

— Nimic deosebit, tovarăşe colonel.

— Dar ce, flăcău, ai ascultat o emisiune, și gata ? N-ar fi bine să extindem și la alte posturi de radio analiza emisiunilor ?

— N-ar fi rău.

— Mă gîndesc ca, pe moment, Moraru să răspundă de un post, iar Oancea de altul. Dacă este cazul, vom lărgi cercul.

— Începem chiar de astăzi.

— La ce posturi de radio te-ai mai gîndit ?

— La cele care pot fi la fel de implicate într-o astfel de activitate... Le știți doar...

— Rezultatele primelor analize le vom discuta peste o săptămînă. La nevoie, vii direct la mine.

După numai o săptămînă, Avrămuț, Moraru, Oancea erau deja familiarizați cu modul de transmitere a posturilor vizate, cu specificul, cu structura emisiunilor, cu vocile crainicilor, astfel încît orice element deosebit ar fi apărut putea fi ușor sesizat. Existau și numeroase astfel de elemente. Dar din studiul lor atent nu reieșea nici o comunicare destinată unui agent.

Colonelul ascultă concluziile celor trei ofițeri. Era oarecum, nemulțumit că pista pe care porniseră se vădea lipsită de finalitate. Totuși, nu se grăbi cu măsurile.

— Vă mai aprob încă două săptămîni, spuse el în încheiere.

— Tovarășe colonel, vă rog să-mi permiteți să raportez...

— Poftim...

— Eu am studiat atent acest mijloc de comunicare folosit de organizațiile de spionaj, și în special de americani, mai ales după cel de-al doilea război mondial. Se pare că ei au împrumutat din experiența englezilor și francezilor, care, după cîte știți, și-au îndrumat rețelele foarte bine în spatele liniilor germane. Vă mai amintiți,

probabil, de rețeaua lichidată acum cîțiva ani. În mod obișnuit, li se anunța venirea curierului, transmițîndu-se succesiv, în cinci emisiuni, o melodie de succes. Numai că, de fiecare dată, ordinea strofelor era alta. După locul strofei se stabilea data venirii. În ultima emisie era indicată ora. În final, data se preciza prin inversarea unui singur vers.

— Ți-a apărut și de data asta așa ceva ?

— Mă gîndesc că nu vor mai folosi aceeași metodă și că, altundeva trebuie să căutăm.

— Și unde ești de părere că trebuie să fim atenți ?

— Poate că vor folosi știrile sau lecțiile de engleză. Așa socotesc eu...

— Bine. Situația mai discutați-o între voi și vedeți în ce măsură prezintă interes. E bine să vă mai gîndiți și la alte variante.

În perioada următoare, ascultarea a continuat cu aceeași intensitate, de această dată concentîndu-se asupra emisiunilor de știri și a lecțiilor de limbi străine. Cele două săptămîni trecuseră, însă Avrămuț reușise să-l convingă pe colonel să nu întrerupă această activitate. Nu se lăsase condus de intuiție, nu se legăna în iluzii. Simțea că nu se putea ca aici să nu fie ceva și de aceea persevera cu îndărătnicia omului hotărît să nu se dea bătut pînă nu scormonea totul, la amănunt. Reasculta emisiunile pe zile, analiza conținutul rubricilor, încerca să deslușească vreo anume „potriveală".

Ordonat cum obișnuia să lucreze, Avrămuț își întocmise tot genul de fișe, pe care le așezase în ordine diferită, astfel ca noutățile apărute să poată fi comparate rapid cu cele ce erau deja cunoscute. Între timp, se ocupa și de clarificarea situației foștilor membri ai asociației secrete „Potirul", căutînd să afle dacă reluaseră contactele cu

străinătatea. Nu putea porni decît de la lucruri cunoscute. De aceea, multe ore şi le petrecea răsfoind dosare vechi, identificînd membri ai organizaţiei, străduindu-se să le stabilească situaţia prezentă. Furat de căutările pe această linie, slăbise interesul pentru analiza emisiunilor.

— Ceva nou, căpitane ? îl chestionă colonelul nerăbdător.

— Deocamdată tot nu..., răspunse, oarecum nesigur, Avrămuţ.

— Am impresia că v-aţi cam plictisit...

Eugen se mustră în sinea lui pentru că se pusese singur într-o asemena situaţie. Luă fişele întocmite şi, după ce ascultă ultimele înregistrări, sesiză că în patru dintre lecţiile de limba engleză se repeta o propoziţie care suna astfel : „Vino în septembrie, iubito !" „Şi ce-i cu asta ?" se întreba el, ştiind că făcuse lucrurile doar pe jumătate. În continuare, încercă să desluşească atît din structura textului, cît şi din celelalte elemente ale emisiunii, anumite elemente revelatoare.

Emisiunea în cadrul căreia se transmisese prima dată textul era din data de 22 septembrie şi Avrămuţ calculă foarte exact şi ora : 19,45. Lecţia avusese loc la mijlocul transmisiei. Pe data de 24 septembrie, lecţia fusese plasată chiar la începutul emisiei, iar propoziţia pronunţată în cadrul unei scrisori pe care trebuiau să o traducă cei ce „învăţau" limba engleză cu ajutorul postului de radio respectiv. Ora era, de data aceasta, 19,05. În cea de-a treia emisie, fraza fusese rostită la sfîrşitul lecţiei care, dealtfel, încheia transmisia, la ora 20,00. Ultima dată, transmisia ocupase acelaşi loc ca şi prima dată. Interesant era că, din ţesătura textului nu-ţi puteai da seama atît de uşor că o propoziţie se repetă, şi Avrămuţ se gîndi dacă nu

cumva agentul căruia i se adresează astfel de mesaje imprimă textele şi, apoi, le audiază. Oricît de multe parole ar avea... „Poate greşesc, dar parcă sînt versuri luate dintr-o poezie...", îşi zise Avrămuţ. Cît priveşte cifrele, ele puteau purta un mesaj, dar, fără bază de decriptare, era imposibil de descifrat. În nici un caz nu mai era vorba de metoda folosită în cazul celor ce acţionau prin „Reţeaua florarului". Nu mai pierdu vremea încercînd să dea de un fir posibil, pentru că bănuia că altele erau locurile unde trebuia să caute.

Dactilografie totul cu grijă, împreună cu concluziile la care ajunsese şi măsurile pe care le socotea necesare. A doua zi dimineaţă, se prezentă la şeful Securităţii. După ce citi cu atenţie totul, acesta rosti îndemnul mult aşteptat :

— La acţiune, şi cît mai repede ! Mă ţii la curent cu tot !

Eugen se îndreptă spre strada Pitar Moş, la Facultatea de limbă engleză. Voia să stea de vorbă cu şeful catedrei de literatură engleză. Intră în amfiteatrul unde acesta îşi ţinea cursul şi ascultă o bună parte din prelegerea despre „poezia lacurilor" în literatura romantică engleză. Îl impresionară plăcut nu numai exactitatea datelor prezentate, dar mai ales lungile citate din poezii, rostite fără ajutorul vreunei notiţe, ca şi tălmăcirea lor în limba română, realizată de unul dintre cei mai renumiţi poeţi români.

„Dacă e vorba de vreun vers dintr-o poezie, omul acesta îl cunoaşte", gîndi Avrămuţ la al său „Vino în septembrie, iubito !" şi se lăsă legănat de armonia poemelor ce se rostogoleau parcă pe pantele domoale şi înverzite

ale Highland-ului. Soneria anunță terminarea orei și Eugen se grăbi să-l ajungă din urmă pe profesor.

Trebui, însă, să-l aștepte să se desprindă din grupul de studenți care-l însoțiseră pînă la intrarea în cancelarie și abia cînd rămase numai cu el se prezentă, relatîndu-i scopul vizitei.

— „Vino în septembrie, iubito!"... repetă gînditor bărbatul ai cărui ochi vii căutau acum parcă într-o carte numai de el văzută. Îmi amintesc versul, dar pe moment nu vă pot spune unde anume l-am întîlnit. Am o memorie bună, dar, uneori, îmi joacă feste. Întrebarea dumneavoastră vine și după o prelegere în care am rămas „blocat", ca să zic așa, pe un anume gen de poezie... Dați-mi un răgaz... Aveți un telefon unde să vă sun ?

— Desigur.

Eugen notă numărul pe o bucată de hîrtie.

— Îmi aduc eu aminte...

— Tovarășe profesor, problema rămîne între noi, vă rog foarte mult.

— Tovarășe căpitan, vă rog să aveți toată încrederea.

— Vă mai rog ceva. Aș avea nevoie și de volumul în care a apărut, precum și de traducerile în românește.

— ...Desigur. Am să vi le pun la dispoziție, fie din biblioteca mea, fie din cea a facultății.

Avrămuț mulțumi și, după ce își luă rămas bun, reveni la sediu la fel de grăbit precum plecase. De cum îl văzu, Moraru îl anunță.

— Acum un minut a sunat profesorul Noreanu. Spunea că a găsit răspunsul la întrebarea ta. Dacă vrei, poți să-l suni la numărul acesta...

După ce stabiliră telefonic o nouă întîlnire la facultate, Eugen se mustră. „Era mai bine dacă așteptam." Porni grăbit spre Pitar Moș, fără să ia în seamă ziua frumoasă de toamnă, caldă și liniștită ca o femeie coaptă.

Ajunse într-o jumătate de oră, dar profesorul fusese chemat la rectorat. Găsi, însă, la catedră un plic, în care era o scrisoare de scuze, precum și răspunsul. „Versul este din poemul «Iubire singuratică» al unui poet minor. Cărțile vi le pune la îndemînă asistenta Roșca, pe care am rugat-o să vă ajute. Încă o dată, scuze", după care urma semnătura.

Asistenta Felicia Roșca îl rugă să aștepte. Ieși și reapăru după vreo jumătate de oră cu un teanc de cărți.

— Lipsește doar un volum de traduceri. Dacă vă trebuie, am să vi-l aduc de-acasă... Cel de la bibliotecă s-a pierdut...

După ce citi atent poezia, atît în limba engleză cît și în traducerea românească, Eugen își făcu următorul raționament : prima cifră a orei indica pagina, ce-a de-a doua, rîndul, iar ultimele, cîte un cuvînt din fiecare rînd. Încercă fără succes să descifreze mesajul. Era pe cale să se dea bătut. Își mai aruncă o dată ochii pe text și abia atunci observă că poemul avea douăsprezece strofe. Refăcu situația, luînd de bază prima cifră ca fiind indicația în care strofă trebuie căutat cuvîntul. Folosi textul englezesc. Nimic.

— Fir-ar să fie de treabă !... exclamă înciudat.

Moraru ridică ochii, surprins.

— Care-i necazul, Eugene ?

— Spune și tu dacă..., și-i explică greutățile cu care se lupta.

— Încearcă și pe textul românesc.

— Bine, s-o fac și pe asta, spuse cam fără chef Eugen.

— Ei ? întrebă Moraru cînd, după un timp, îl văzu punînd creionul jos.

— Deocamdată, *mai nimic*. Dar să mai văd. *Oricum*, mi-ai dat o idee. Mai există o traducere în versiunea lui

Pillat. Să încerc și pe..., dar nu mai continuă. Aproape imediat mesajul deveni inteligibil. „Menestrelul cîntă în parcul de la statuie."

Avrămuț își aprinse o țigară. Care parc, care statuie ? ! Caută așa ceva în București, și mai ales, cînd ? Întrebările îi zburau în cap ca un roi de albine amețite de lumina primăverii, incapabile să-și găsească stupul. Era ceva, oricum. Înainte de a merge să raporteze rezultatul, se hotărî să încerce un răspuns și la această nouă enigmă.

„Al naibii de bine lucrează indivizii ăștia !" își zise, exprimîndu-și admirația pentru modul în care se făcea transmisia mesajelor.

După ce revăzu exactitatea codificării, Eugen scoase din fișet o hartă a Capitalei și începu să coloreze parcurile din zona centrală cu o culoare mov, cele din zona imediat apropiată cu galben, iar pe cele de la marginea orașului cu roșu. Cu un punct albastru identifică locul unde se afla locuința lui Pavel Darian.

Își dădu seama că lărgise foarte mult aria căutărilor și încercui cu o linie neagră numai parcurile care aveau statui. Rămăseseră vreo șase și toate se găseau în apropiere...

„Oare nu greșesc ? Dacă parcul de la statuie înseamnă, totuși, altceva ?" Obosit cum era, nu izbutea să găsească nici un alt răspuns. Strînse totul și plecă acasă.

— Interesant, flăcău ! Interesant ! Dar n-ar fi mai bine să vezi dacă nu cumva este o supracodificare ? interveni a doua zi colonelul. Dacă tot au pornit să codifice pe poezii, ia vezi, nu există nici o poezie cu parc și statuie ? Și mergi pe aceiași termeni pe care i-ai stabilit inițial.

— Este o idee..., conveni bucuros căpitanul.

Ideea se dovedi inspirată. Folosind aceeași tehnică, Eugen reuși, după alte și alte ore de muncă, să pună la punct următorul text : „Mesagerul sosește vineri la orele serii, la cabană".

Din beznă adîncă, în... ceață. Și ea tot opacă. La orizont o slabă geană de lumină, o zare estompată. Și mai departe ?

Tiberiu Caraţali ducea o viaţă modestă. Dintre vechile proprietăţi îi mai rămăsese o garsonieră dublă, într-unul din blocurile centrale ale Capitalei. În locuinţă îngrămădise fel de fel de boarfe, un adevărat bazar, lucruri ce-i aminteau de vremuri apuse. Multe erau amintiri scumpe şi n-ar fi renunţat la ele.

Fire practică, se adaptase repede noilor condiţii, închizîndu-se într-o tăcere proteguitoare. Evita vechile contacte, aşteptînd marea şansă. Iar aceasta însemna un paşaport pentru Occident, care să-l ducă departe de realităţile ce îl speriau. Pentru că, în ciuda aerului său senin, a nelipsitului zîmbet, a „plăcerii" cu care mîngîia căpşoarele copiilor celor care ocupau camerele fostei sale proprietăţi, nutrea o neîmpăcată ură, dublată de o teamă nesfîrşită că situaţia se putea agrava. Cu vremea, văzînd că se poate strecura printre oameni ca un anonim, se mai liniştise. Ba, fostul judecător la Curtea de casaţie se gîndea chiar cum să iasă din nou la lumină. Întrebarea îi suscitase imaginaţia, îl chinuise, dar nu reuşi să găsească un răspuns suficient de convingător, o cale de acoperire.

Salvarea îi venise tocmai de-acolo de unde se aștepta cel mai puțin. Într-una din zile, un bărbat între două vîrste sună la ușa locuinței sale.

— Astrul își revarsă lumina asupra dumitale ! îi spuse, în loc de bună-ziua, vizitatorul.

Caraţali crezu că este victima unei farse. Deși bărbatul părea mult mai trecut decît el, îl socotea agent al autorităților, venit să-i scormonească trecutul.

— Domnule, nu știu ce vorbești, poate ar fi...

— N-are rost să negi. Asociația secretă te știe, i-o tăie scurt, șuierînd cuvintele, vizitatorul.

Fostul judecător se dădu la o parte și făcu loc bărbatului să intre. Închise ușa și apoi îl invită să ia loc.

— Nu vă cunosc...

— Nici nu-i nevoie ! Ai uitat preceptele noastre ? Nu pune întrebări ! Povestește-mi cum ai dus-o în anii din urmă.

Tiberiu Caraţali se supuse fără cîrtire. Era ceva în privirea interlocutorului său care impunea respect. Începu deci să relateze evenimente nu prea deosebite de cele ale multor altora. Și totuși, ceva îl detașa de ei. Nu se lăsase implicat în tribulații politice și nu luase parte la acțiuni potrivnice noilor rînduieli din țară. Nu se numărase printre marii bogătași sau potentați ai finanțelor. Caraţali nu împlinise încă patruzeci și cinci de ani, bucurîndu-se de o sănătate de fier. Toate acestea îl recomandau pentru ceea ce îi hărăzise Darian. Căci el și nimeni altul era vizitatorul.

Vizita aceasta era mai mult o tentativă de tatonare, de studiere a individului. Darian știa că un fost membru al societății secrete cunoaște ce însemnătate are păstrarea secretelor și supunerea necondiționată la ordinele primite din partea rangurilor superioare. Voia să-i reamintească și aceste lucruri atunci cînd își făcuse intrarea atît de teatrală. Dar, oricum, „spectacolul" avea importanța lui, iar

Darian îi înțelesese rolul și voia să-l exploateze cu abilitate. Și reușise.

— Nu vă pot oferi decît un surogat, spuse, ca o scuză, Caraţali, atunci cînd termină relatarea.

— Este bun... pentru inimă. Oricum, îl puteți înnobila cu licoarea aceasta, îi răspunse Darian, și îi înmînă o sticlă de coniac „Henessy".

Caraţali o luă, privind-o neîncrezător. O răsuci pe toate părțile și întrebă cam șovăitor :

— Este... autentic ?

— Gustați !

— Pentru mine ? !

— Desigur ! Și nu va fi ultima atenție... Aveți aici cîteva mii de lei pentru cheltuieli curente. Numai să le faceți cu foarte multă cumpătare, pentru a nu atrage atenția...

Băură surogatul pregătit de Caraţali, ciocniră cîte un pahar de coniac, lăsînd căldura alcoolului să le încălzească sîngele și se despărțiră în termeni buni.

— Dar eu nici nu știu cu cine am stat de vorbă ? ! spuse, înainte de a închide ușa, Tiberiu.

— Nici nu trebuie ! Pentru dumneata, ca și pentru ceilalți ai noștri, eu rămîn doar rangul superior. Iar preceptele le vom respecta... Este clar ?

— Fără îndoială !

— Am să iau eu legătura, din nou, cu dumneata. Pînă atunci nu faci nimic, nu vorbești cu nimeni, nu mă cauți.

— Cunoaștere și supunere ! răspunse în jargonul asociației Caraţali, simțind cum emoția îl copleșește.

După vizita aceea a mai urmat o alta și odată cu aceste vizite viața lui Caraţali s-a schimbat din temelii. Primul lucru pe care l-a făcut, cum i-a indicat Darian dealtfel, a fost să ceară schimbarea numelui. După vreo

două luni a primit aprobarea. Îndată s-a prezentat la miliție pentru un nou buletin. Își justificase cererea, așa cum îl învățase rangul superior, în dorința de a rupe cu trecutul, devenind un „om al zilelor noi". Astfel Tiberiu Caraţali deveni Tiberiu Constantinescu. Cu aceasta, primul punct din indicațiile date a fost realizat. După aceea, într-o dimineață, îmbrăcat modest, s-a prezentat la poarta unei întreprinderi solicitînd să fie angajat. A reușit și de data asta. Mai întîi a fost folosit la cărat șpanul, la măturat prin hală, ca orice ucenic. Era supus, harnic, amabil, dornic de muncă. Datorită acestui fapt, și-a cîștigat destul de repede simpatia tuturor. Cu timpul a învățat meseria de strungar și, după șase luni, era în posesia certificatului de calificare. I s-a încredințat un strung și a început să lucreze ca oricare dintre bărbații aceia care păşeau pe poarta deasupra căreia se afla o lozincă mare, pe care scria „Prin muncă, spre socialism !". Nu se deosebea de ei, nu se mai simțea stingher, ca în primele zile. Chiar legase cîteva prietenii și noua viață, cu neprevăzutul ei, îi schimbase cît de cît optica. Trecutul i se părea pierdut undeva în ceață, ca un vis de care nu-ți mai amintești decît arareori, și de care, poate, chiar vrei să uiți.

Exista, însă, ceva care-l ținea foarte tare ancorat în acel trecut : Darian. În prima zi de marți a fiecărei luni, găsea sub ușă plicul cu mai multe bancnote de o sută de lei. Banii aceia îi reaminteau de cine anume depindea și, mai ales cui îi datora noua sa identitate. Tiberiu încerca chiar un sentiment de mulțumire atunci cînd, de sub cuțitul strungului său ieșeau piese din ce în ce mai complicate, apreciate de ceilalți muncitori, care se bucurau sincer de reușitele noului lor tovarăș de muncă. Și Tiberiu cîștigase simpatia colectivului în care se integrase, iar pentru succesele în activitate fusese ridicat într-o categorie superioară de remunerare.

Trecuseră aproape doi ani de cînd muncea ca strungar, cînd, într-o seară, la ușa garsonierei sale sună iar Darian. Rămase oarecum surprins. Îl primi și, odată cu acesta, în încăpere năvăli trecutul pe care îl credea uitat, lăsat undeva în urmă. Se învățase să trăiască simplu, în ciuda banilor ce-i avea acum la dispoziție.

— Gata, s-a terminat cu aventura muncitorească, domnule Tiberiu ! spuse Darian zîmbind și puse o sticlă, din același coniac fin, pe măsuța din mijlocul camerei.

— Adică ?

— Săptămîna viitoare depui acest dosar, pe care îl copiezi mai întîi cu mîna dumitale, la redacția ziarului *Actualitatea*. Bineînțeles, nu înainte de a legaliza copiile după actele cerute. Te prezinți la concurs... Sînt sigur că ai să reușești. Acolo totul este aranjat. Secretarul de redacție știe ce are de făcut, îmi este obligat pînă peste urechi. Aici ai textele reportajelor pe care trebuie să le înveți pe dinafară și ai să le așterni pe hîrtie, la concurs... După ce vei fi încadrat, vom mai sta de vorbă...

— Dar eu nu intenționez să devin ziarist !

— Nici nu vei deveni... Aici ai să stai pînă deprinzi secretele noii munci. Străduiește-te așa cum ai făcut-o și în fabrică ! Învață ! Uite, ai aici cursuri de jurnalistică. Învață ! Mergi la bibliotecă și studiază colecțiile de ziare, ca să știi cum va trebui să scrii. Clar ?

— Fără îndoială !

După plecarea lui Darian, Tiberiu se așternu pe muncă. Începu să citească dosarul pe coperta căruia era scris numele său. Datele biografiei erau frumos machiate, adevărul ascuns cu abilitate, trecutul recondiționat. În schimb, perioada ultimilor doi ani fusese evidențiată cu pregnanță, la fel și aprecierile și evidențierile obținute în întrecerea socialistă. Multe alte „dovezi" de acest fel erau așezate la loc de frunte...

Tiberiu Constantinescu a lucrat în redacția ziarului *Actualitatea* un an și jumătate. Mînuia condeiul cu destulă ușurință, fără să fie un gazetar de talent. Darian avusese grijă să „pună mîna" pe cîteva subiecte „grase", care îl făcuseră pe Tiberiu foarte cunoscut. Atacase, astfel, cazul unor misiți de locuințe, determinînd luarea de măsuri penale împotriva lor, clătinase apoi, destul de serios, poziția unor responsabili de restaurante. Mulți îi luaseră chiar frica. Ulterior, la indicația lui Darian, depusese o cerere la serviciul de cadre al Radiodifuziunii Române, pentru a fi angajat ca reporter, solicitînd transferul de la *Actualitatea*. Își începu ucenicia, mai întîi cu probleme sătești, continuă cu actualitatea internă, ca, în cele din urmă, să treacă la redacția pentru emisiuni externe.

— Domnul meu, aici trebuia să ajungi ! îi spuse plin de mîndrie, Darian, privindu-l cu atenție, așa cum un mare maestru își admiră opera.

— Nu înțeleg...

— Nici nu este nevoie. Toată străduința ta aici trebuia să te aducă. Ai o origine socială acceptabilă, mai ales după ce proprietatea tatălui tău a fost destul de bine ajustată în scripte. Ai fost muncitor, sindicalist, jurnalist cunoscut, iar acum nu trebuie decît să te pui pe treabă...

— Adică ? !

— În comentariile tale despre situația politică internațională, vei transmite, codificat, cîte un mesaj.

— Dar asta înseamnă spionaj...

— Nu. Înseamnă supunere...

— Și dacă refuz ?

— Nu te-aș sfătui ! Am aici — și îi întinse un plic din care Tiberiu scoase cu mîinile tremurînde cîteva fotografii — probe zdrobitoare, care te pot pune în conflict cu Securitatea. Uită-te peste ele și vezi ce ai de făcut...

— Dar sînt contrafăcute ! Eu n-am fost niciodată legionar.

— Ce contează ? N-ai cum să probezi. Şi pînă se stabileşte adevărul, am eu grijă să dispari. Alege ! Ai uitat ce păţesc cei care nu se supun ordinelor ? nu-şi putu stăpîni un zîmbet ironic Darian, omul care pînă atunci fusese amabilitatea întruchipată.

Slab de înger, şovăielnic, Tiberiu Constantinescu cedă presiunii. Aşa că, în comentariul său despre evoluţia luptei anticolonialiste, strecură şi prima frază convenţională, dictată de Darian. Aştepta cu teamă ca, în secunda următoare, să fie arestat. Dar nu s-a întîmplat nimic. Totul fusese bine ticluit, cuvintele alese potrivindu-se de minune în contextul comentariului. Mesajul avea menirea să anunţe centrul că informaţii de primă urgenţă trebuiau luate prin intermediul curierului.

Ţinîndu-se seama de importanţa agentului „Star", cum era cunoscut Darian în cartoteca serviciului de spionaj care-l recrutase, nu s-a recurs la mijloacele obişnuite. Nu fusese dotat cu staţie de radio. De asemenea, nu i se ceruse să realizeze contacte cu alţi agenţi. Rareori fuseseră exploatate posibilităţile acestuia de a ieşi peste graniţă. Era prea riscant şi el trebuia păstrat, apărat chiar, pentru că asigura accesul la informaţii de mare valoare. Sistemul de legătură era următorul : cînd centrul primea mesajul prin intermediul postului de radio, era trimis un curier diplomatic care colecta informaţiile de la un om de legătură al lui Darian. Datele erau introduse imediat în valiza diplomatică. Momentul periculos era doar acela al întîlnirii curierului diplomatic cu omul de legătură, cînd se realiza schimbul de materiale. Dar şi din partea asta se luaseră măsuri de precauţie : locurile de întîlnire se schimbau des, erau alese în funcţie de existenţa mai multor

ieşiri, în apropierea locului cu pricina aştepta întotdeauna o maşină cu motorul pornit.

Totul funcţiona, aşadar, ireproşabil. Totuşi, pe Darian îl mai încerca o anumită teamă, mai ales după ce fusese descoperit şi arestat „Florarul". Era convins că acesta nu-l va trăda, dacă nu de altceva măcar de teamă. Ştia că, în caz contrar, ar fi fost lichidat şi prefera ca prin tăcere să-şi păzească pielea. Oricum, trebuia să mai treacă printr-un proces şi mai avea o şansă, pe cînd cei din „Comitetul naţional de rezistenţă" ucideau rapid, nemilos.

Teama lui Darian deveni mai aprinsă, mai neliniştitoare atunci cînd aflase de la nişte cunoştinţe din Timişoara că tînărul ofiţer de securitate Eugen Avrămuţ se interesa tot mai insistent de activitatea lui de acolo. Se hotărî să acţioneze înainte de a fi prea tîrziu. Pusese lucrurile la punct, sau aşa i se părea lui. Oricum, nimeni nu-l mai deranjase în ultima vreme şi, tocmai de aceea, îşi propusese să lanseze mesajul pentru venirea curierului. Tiberiu executase întocmai dispoziţiile. Răspunsul îl găsi pregătit. Microfilmele erau bine „împachetate". Mai ceruse rolfilme, un aparat de fotografiat miniaturizat şi bani. Avea mare nevoie de bani, pentru că voia să-şi lărgească „întreprinderea". Îşi propusese să recruteze şi pe cineva din Securitate, pentru a se pune şi mai bine la adăpost. Nu trebuia să se mai repete o istorie neplăcută ca aceea cu căpitanul acela încăpăţînat şi insistent.

Darian intuise corect tenacitatea căpitanului.

Aflînd că între organizaţia secretă şi Darian ar fi o legătură, Eugen se strădui să verifice dacă la mijloc nu este vorba şi de spionaj. Eugen pricepuse pe dată cît de periculoasă poate fi activitatea desfăşurată de un asemenea element pentru siguranţa statului, mai ales că el deţinea un post unde se concentrau numeroase şi importante se-

crete. Evident că pătrunderea în intimitatea asociației secrete era la fel de complicată ca și descifrarea activității unei oficine de spionaj, pentru că multe dintre regulile uneia îi sînt specifice și celeilalte. Eugen era conștient că nu-i va fi ușor. Obstacolele pe care trebuia să le treacă îi cereau nu numai eforturi ci și răgaz.

Reușise să identifice, în timp, cîțiva membri ai asociației. Discuțiile pe care le purtase cu ei îl edificaseră asupra unora dintre probleme, dar nu aflase ceea ce îl interesa în mod deosebit. Un fost membru al acestei organizații oculte îl informă despre treptele ierarhice, despre felul în care se realizau legăturile, parolele de recunoaștere etc. Îi mai spuse că avea cunoștință despre reluarea activității fostei lor organizații prin apariția unui nou conducător, cu numeroase contacte cu străinătatea.

— Oare nu v-ați înșelat ?

— Nu domnule, nu m-am înșelat ! Eu am fost inițiat în tainele acestei asociații oculte, pentru că ajunsesem un cunoscut avocat în probleme de drept civil, dar, în ciuda succesului de odinioară, am rămas fără avere... E drept că, pe cît cîștigam de ușor, tot așa și pierdeam, mai ales la cursele de cai. Așa că... Mulți însă, îndeosebi dintre cei plecați, au ceva aur ascuns aici, sau depus dincolo, pentru că nici unul n-a fost un sărăntoc...

— Și cum de v-ați hotărît să-mi dezvăluiți toate astea ?

— V-am spus de la început că sînt de meserie avocat. Dreptul este o știință socială și eu nu puteam să nu studiez elementele noii orînduiri. Mi-am dat seama că, în structura ei, asociațiile sau societățile secrete nu-și află locul. Și nici nu și-l vor afla vreodată. Ce sens ar avea atunci să rămîn credincios unei structuri anacronice ?

Pentru Avrămuț discuția cu avocatul fusese foarte instructivă. Dar ceea ce îl interesa cel mai mult erau even-

tuale legături cu activitatea de spionaj. Cum nu putea să rezolve singur toate problemele, îi ceru șefului Securității ajutorul. Și, astfel, Moraru și Oancea primiră spre rezolvare cîte o problemă din noianul celor ce trebuiau soluționate.

Avrămuț închise ușor ușa mare din lemn masiv. Se opri o clipă și clipi repede, orbit de lumina intensificată de albul zăpezii. Mai bine de șase ore, cît zăbovise în arhiva Tribunalului Capitalei, ninsese abundent. Fulgii mari acoperiseră pămîntul, crengile dezgolite ale copacilor, casele, trotuarele, totul, într-o mantie strălucitoare. Fermecat de tabloul de afară, Eugen nu observă că, pe scări, în fața lui, se oprise o tînără care-l privea zîmbind.

— Bună ziua, Eugen ! Nu știam că te ocupi și cu probleme de justiție..., rosti ea, și pe chipu-i se citea bucuria revederii...

— Pur și simplu mă bucuram de această primă zăpadă. Dar tu cu ce treburi pe aici ?

— Întrebarea am pus-o eu, mai întîi... Am venit pentru că mîine am proces...

— De, avocatul are, n-are înfățișare...

— Nu, nu ca avocat. Sînt parte în acest proces. Soțul meu, mai bine-zis fostul meu soț, a introdus divorț.

— Îmi pare rău !

— Nu-i nevoie să mă compătimești. Între timp s-au schimbat atîtea... N-am mai vrut să joc rolul de „păpușă ocrotită" și mi-am găsit un drum al meu. Greu, ușor, dar mi l-am găsit. Mă simt om întreg.

— Nu știu ce să spun. Dacă tu crezi că e bine așa... e dreptul tău să hotărăști...

— Nici nu trebuie să spui...

— Tot nu înțeleg, de ce ai divorțat ?

— El nu era de acord cu noua mea situaţie, de femeie independentă. Apoi, a mai intervenit o practicantă, o tînără absolventă a Facultăţii de drept... N-am nici dorinţa şi nici motivele să lupt pentru apărarea unui mariaj naufragiat...

— Oare numai atît să fie ?

— Nu-i de ajuns ? Nu, nu-i vorba de nici un bărbat. Credeam că măcar tu gîndeşti altfel...

— N-am avut intenţia să insinuez. Oricum, mă bucur că te-am văzut...

În strălucirea ochilor lui Eugen şi ai Oanei, pe chipurile lor tinere, uşor îmbujorate de geruiala zilei, se citea bucuria revederii. Îşi strînseră mîinile înainte de a se despărţi şi, în ciuda dorinţei de a mai rămîne împreună, îşi văzu fiecare de drumul său.

Dar imaginea Oanei îl urmărea tot timpul pe Avrămuţ. După două săptămîni, avînd o clipă de răgaz, o căută la telefon. Se întîlniră chiar în seara aceea.

— Mi se pare că visez. Să fiu cu tine !

Îşi lipi obrazul de al lui şi Avrămuţ simţi răceala unei lacrimi.

— Plîngi ?

— Nici nu ştii ce fericită sînt ! Nu m-am putut stăpîni !

Avrămuţ nu-i răspunse. O cuprinse de umeri şi ea se strînse la pieptul lui. Nu era nevoie de cuvinte. Privirile lor vorbeau mult prea convingător şi tot ce ar fi rostit era inutil. Simţea fiecare ce e în sufletul celuilalt : o chemare irepresibilă, într-o nesfîrşită îmbrăţişare a vieţii.

Se grăbiră spre sala Teatrului de Comedie, unde aveau bilete. Abia reuşiră să-şi ocupe locurile, că gongul vesti începerea spectacolului. Avrămuţ simţi mîna Oanei strecurîndu-i-se sub braţ.

— Sînt atît de fericită ! îi şopti ea.

Trăiră cu intensitate fiecare clipă, bucurîndu-se că sînt împreună, fără să se gîndească la cei din jur. Nu aveau de unde să ştie că în sală se afla şi Darian. În prima pauză, acesta încercase să se convingă că cel pe care-l zărise era ofiţerul de securitate de care se temea atît de mult. Abia trimisese ultimul set de informaţii. Primise în schimb materialele cerute, banii, ca şi un alt instrumentar de care avea nevoie pentru a-şi îmbunătăţi activitatea de transmitere a „recoltelor". Recunoscîndu-l pe tînăr, îşi pierdu pentru o clipă cumpătul. Zărise şi femeia din dreapta lui şi abia atunci se mai linişti. Îi studie cu atenţie, dar discret, şi se convinse că prezenţa lor la teatru nu avea nici o legătură cu el.

În următoarea pauză îşi continuă observarea. Văzîndu-i cît sînt de veseli şi fericiţi, un sentiment de invidie i se cuibări în suflet. Gîndul îi zbură la vremurile de demult, cînd el era punctul de atracţie al saloanelor, cînd se putea afişa cu cele mai frumoase femei, rîvnit, invidiat, dar mai ales iubit de Edith. Din bărbatul de atunci nu rămăsese decît o umbră. Ochii îi deveniseră apoşi. Clipea des şi un tic nervos îi zbătea pleoapa dreaptă ca aripa unei păsări rănite. Urmarea lungilor ani de teamă, de ură şi nelinişte. Nu-l încerca regretul pentru victimele trădării sale, pentru uciderea feroviarului sau pentru nenumăratele valori vîndute ori furate din ţară şi puse la adăpost pentru mai tîrziu. În ultima vreme se gîndea tot mai mult că era timpul să plece să-şi valorifice conturile secrete din Elveţia, dar cu fiecare ieşire peste hotare amîna. De fapt, dacă ar fi fost numai după el, poate ar fi făcut-o, dar cei din centrala de spionaj se dovediseră neîndurători. „Nu este încă momentul !" i se spusese de fiecare dată şi, dincolo de fraza rece, dură, Darian deducea ce-ar fi însemnat nesocotirea ordinului. Nu i se spuse niciodată prea explicit care i-ar fi

fost soarta, dar el era convins că n-ar fi ajuns să cheltuiască vreun ban din sumele strînse. Cariera i s-ar fi încheiat, ca a atîtor alţi incomozi — un cadavru într-o sală de disecţii. Aşa că rămase pe loc, dar raportase celor de peste hotare pericolul prin care trecea odată cu descoperirea reţelei „Florarului". Între timp, serviciul de spionaj al Comitetului naţional de rezistenţă fusese desfiinţat, iar cadrele lui de bază, preluate de agenţie.

Darian primise asigurări că se vor studia alte mijloace de transmitere a informaţiilor, care să-l ţină cît mai mult la adăpost de pericol. Dorinţa lui era însă să se retragă o dată şi să poată gusta nestingherit din deliciile lumii vestice. Avea destui bani. Singurul lucru ce-l împiedica era aprobarea de a ieşi din joc, de a redeveni un om obişnuit, străin de maşinaţiunile serviciilor secrete, eliberîndu-se de toate, şi mai ales de frica ce îi bîntuia viaţa. Se hrănea cu ideea că va veni şi acel moment atît de mult rîvnit. Privindu-i pe cei doi, dorinţa de a fi cît mai departe de toţi devenea tot mai stăruitoare. Ea era amestecată cu o senzaţie de frică, pe care i-o amplifica vederea ofiţerului. Dar Darian nu era omul care să se lase stăpînit prea mult timp de angoase. Pentru a preveni o nenorocire care i s-ar fi putut întîmpla, era hotărît să acţioneze cu îndrăzneală. Încă nu ştia cum, nu îi erau prea clare modalităţile, dar decizia era luată. „O s-o iau înaintea acestui mucos !" îşi zicea cu nestăpînit orgoliu.

Îşi propusese să afle unde merg cei doi după terminarea spectacolului. Îi urmări discret pînă ce îi văzu dispărînd pe uşa blocului unde locuia Oana. Avrămuţ, deşi absorbit de tînăra ce mergea strîns lipită de el, observase o umbră care prea „lipită" de ei, dar nu o luă în seamă. De această greşeală avea să-şi dea seama mult mai tîrziu. În seara aceea însă răspunsese doar chemării inimii. Tinereţea îşi cerea drepturile.

Deşi nu se mutase definitiv la Oana, aproape tot timpul liber, atît cît avea, îl petrecea la ea sau cu ea. Amîndoi nu-şi doreau altceva decît să fie împreună. Cînd şi cînd poposeau şi acasă la el, în micuţa-i garsonieră. Într-una din seri, cînd afară viscolea puternic iar Oana îl aştepta să se întoarcă de la serviciu, sună telefonul. Răspunse, crezînd că-i Eugen.

— Dacă ţii la ofiţeraşul tău, sfătuieşte-l să se astîmpere ! Este un ultim avertisment ! Ai grijă ! şi bărbatul cu voce groasă, hîrîită, închise, lăsînd-o înmărmurită.

Iniţial avusese impresia că ameninţarea venea din partea fostului ei soţ, aşa că nu-i destăinui nimic lui Avrămuţ, hotărîtă însă ca la nevoie să-şi apere dragostea şi omul iubit...

În presupusa zi a întîlnirii dintre curier şi agent fuseseră mobilizaţi şi alţi ofiţeri de securitate, care au luat sub supraveghere cîte un posibil loc de întîlnire. Dar nicăieri nu apăruse nimic. Descoperirea parolei nu soluţionase totul. Lipseau încă destule elemente. În ziua respectivă, Darian nu părăsi locuinţa, nici nu primi vreun vizitator. Nici în zilele următoare n-a făcut ceva deosebit. O răceală îl imobilizase la pat.

— Ei, ce zici de asta, căpitane ? îl chestionă, vădit nemulţumit, colonelul.

— Înfruntăm un individ de talie...

— Sau umblăm după cai verzi pe pereţi.

— Am crezut, la început, că avem în mînă o carte mare. Nu era, însă, decît o...

— Lasă pokerul, flăcău ! Am impresia, mai curînd, că am pierdut o partidă. Vezi să n-o pierdem şi pe următoarea. Ce ai de gînd în continuare ?

Avrămuț expuse concis planul și, mai ales, ultimele rezultate ale investigației.

— Fii mai explicit !

— M-am întrebat cum anume pot intra în legătură, fără să provoace bănuieli, și mi-am zis că poate folosesc emisiunile...

— Adică transmit mesaje pe postul nostru ?

— N-ar fi exclus, cu toate că... E o posibilitate. Să n-o eliminăm din calcul.

— Ai grijă să nu răscolești toată instituția.

— Ne-am oprit doar asupra unora dintre angajați. Am întocmit o listă...

Trecuseră aproape două săptămîni de la această discuție, cînd Eugen solicită din nou să fie primit la șeful Securității. De data aceasta raportul insista asupra lui Tiberiu Constantinescu. Erau cuprinse în raport amănunte, elemente mai mult sau mai puțin importante, dar relevante, texte ale emisiunilor pregătite și transmise.

— Cred că vom intra în posesia unor date deosebit de importante dacă vom analiza îndeaproape activitatea acestui Constantinescu, fost Caraţali, fost judecător, cel mai tînăr judecător la Curtea de Casație.

— Sînt de acord.

Dezvăluirea aspectelor ascunse din viața lui Caraţali nu era, însă, obiectivul urmărit. Lucrurile căpătau alte valențe doar atunci cînd erau puse în relație cu Darian.

Caraţali intra cam o dată pe săptămînă într-un debit de la intersecția Căii Victoriei cu strada 13 Decembrie. Debitul, o încăpere mică, strivită între două magazine de prim-rang, era în gestiunea unui bătrînel simpatic. Aici se găseau și pietre de brichetă, iar pe sub mînă se putea cumpăra și cîte un pachet de țigări americane. Caraţali

era un fumător „de ocazie", iar debitul îi era cam peste mînă, fiind în afara itinerarului său obișnuit. Așa că vizita în acest debit nu se prea justifica. Iar prezența lui era întotdeauna precedată de cea a lui Darian. Nici unul nu zăbovea mai mult de două-trei minute. Cînd ieșeau, și unul și celălalt țineau ostentativ, în mînă, pachetul cu țigări cumpărat. Voiau cu tot dinadinsul să demonstreze unui eventual urmăritor că nu aveau nimic de ascuns. Numai că Avrămuț, dacă a fost și el tentat să creadă acest lucru și să ia totul drept coincidență, s-a convins ulterior că acolo se realiza schimbul de mesaje. A urmărit, în același timp, cu atenție, conținutul comentariilor lui Carațali și a sesizat existența frazelor cu valoare de mesaj, fără să le poată însă descifra.

— Crezi că-i posibil să mai apară vreun curier ? îl întrebă colonelul, după ce Avrămuț expuse situația.

— Chiar dacă apare, cu asta n-am descoperit tot lanțul. Avem doar cîteva verigi care se leagă între ele.

— Cine-i acest debitant ?

— Tot un fost membru al asociației secrete. Sub paravanul legal al comerțului cu țigări omul învîrte multe afaceri. Personal, cred că este folosit ca intermediar.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Debitantul se numește Horațiu Bălăceanu și este un fost mare angrosist de coloniale. A început-o ca băiat de prăvălie și a terminat ca furnizor al „Curții regale", denumire ce se putea citi pe cărțile sale de vizită. Se pare că a fost membru marcant al asociației secrete din Capitală și că pe această filieră a reușit să scoată ilegal din țară o cantitate mare de bijuterii, unele chiar cu valoare istorică. Avea, imediat după război, un engolpion care ar fi aparținut Brîncovenilor, precum și mai multe pînze semnate de pictori celebri, de care nu se mai știe nimic. Cred că un singur lucru îi lipsește acum.

— Care ?

— Paşaportul. Ca s-o întindă peste graniţă. Este, zic eu, şi recompensa pe care o aşteaptă.

— Şi contrabanda ?

— N-am stabilit încă. Am impresia că grupul de traficanţi are şi alte preocupări, fără prea mare interes pentru noi.

— Să încercăm să recapitulăm, flăcău ! Deci, debitantul are rol de „căsuţă poştală". Spionul depune mesajul, Caraţali îl ridică, transmite, iar centrul anunţă cînd va veni curierul să ridice informaţiile. Cred că la fel gîndeşti şi tu, nu ?

— Exact !

— Numai vezi că raţionamentul are un viciu, aş putea spune, fundamental. Cel puţin pînă aici. Unde şi, mai ales, cum are loc schimbul de informaţii ?

— Cred că procedeul este acelaşi. Spionul „lasă" undeva rezultatul activităţii sale trădătoare, de unde este preluat de un intermediar. Acesta se întîlneşte cu emisarul centrului de spionaj.

— Pare logic.

— Lucrurile se confirmă şi în practică. La data cînd noi eram alertaţi de posibila sosire a unui curier, spionul nici nu s-a mişcat din casă. Deci, transferul a avut loc înainte şi nicidecum în ziua preluării de către curier.

— Înţeleg ce vrei să zici. Ar fi vremea să se aprobe măsuri directe faţă de acest Darian. Dar îţi dai seama că pînă acum n-avem nici o probă concludentă împotriva lui?

— Este adevărat, dar vedeţi cîte elemente noi s-au strîns, deşi noi, dacă-mi daţi voie, am mers, oarecum, pe lîngă brazdă.

— Ştii cine trebuie să ne dea aprobare pentru acest lucru, nu ?

— In ce mă priveşte, ştiu cine o va obţine. Partidul nu absolvă de răspundere nici o persoană, indiferent care ar fi ea, atunci cînd este vorba de trădarea intereselor ţării, de acţiuni împotriva independenţei şi suveranităţii patriei...

— Revenind la problema curierului, cine crezi că ar putea fi „veriga" ce ne lipseşte şi fără de care lanţul nu este complet ?

— Mă puneţi la încercare ? Sînt convins că şi dumneavoastră îl bănuiţi...

De cînd îl văzuse la teatru pe Avrămuţ, Darian îşi pierduse liniştea. Nopţile îi erau tot mai des bîntuite de vechiul coşmar şi rareori dormea cîteva ceasuri liniştite. Mereu îl urmărea chipul lui Cîrjaliu, aşa cum îl zărise pentru o fracţiune de secundă atunci cînd slobozise lovitura mortală. Deşi consuma nenumărate barbiturice şi-şi înnecа amarul în alcool, situaţia nu se ameliora, ci, dimpotrivă. Forţa aceea interioară care-l ridicase pe culmile succesului, care îi ajutase să treacă peste încercări de tot felul — fiindcă un om normal de mult şi-ar fi pierdut minţile — începea să-l părăsească. Dar nici timpul, nici oamenii nu-i împuţinaseră pofta de bani, nu-i tociseră ambiţia.

Căpitanul cel tînăr, cu ochii lui pătrunzători, îl făcuse să simtă un gol imens în sufiet, la fel ca în ziua în care s-a prăbuşit sub pumnii uriaşi ai lui Zvecu. În spatele acelui gol se iţea, parcă, tigva lui Cîrjaliu, hîdă, înfricoşătoare, anunţîndu-i un sfîrşit pe care nu-l voia, pe care îl spera departe, mult prea departe pentru el.

„Şi dacă... ?", dar nu îndrăznea să dea glas întrebării. Se zbătea ca un animal rănit, se foia prin casa mare, tristă,

care-i părea tot mai rece, ca o celulă. Chiar se vedea în zeghea vărgată de puşcăriaş. Întrebarea, în ciuda dorinţei sale de a o ocoli, îi revenea tot mai des în minte, îndeosebi după ce îl zărise pe Eugen trecînd pe fosta stradă Regală, nu departe de debitul de tutun.

Cînd oamenii se gîndesc intens unul la celălalt, mai ales atunci cînd sînt dotaţi cu o inteligenţă ce depăşeşte media, chiar dacă nu şi-au vorbit niciodată, chiar dacă nu se cunosc personal, ajung, cu timpul, să-şi ghicească gîndurile, intenţiile. Nu este o afirmaţie nefondată, o pură speculaţie. Există o explicaţie ştiinţifică în acest sens şi anume că emanaţiile de biocurenţi — elementele bioelectrice ale mecanismului gîndirii —, atunci cînd au aceeaşi lungime de undă, sînt recepţionabile de la om la om, fără a mai fi necesar învelişul cuvintelor. Lucrul acesta i se întîmplase şi lui Darian, poate şi determinat de teama ce-l rodea permanent. Acum era sigur că prezenţa ofiţerului în acea parte a oraşului nu avea un caracter întîmplător şi se hotărî să acţioneze dur, fără să mai aştepte, fără să mai lase loc neprevăzutului sau iniţiativei ofiţerului, la fel ca atunci cînd se decisese să-i facă de petrecanie bătrînului Cîrjaliu. Era neclintit în hotărîrea sa. Într-un fel, regreta că nu se gîndise mai demult la o asemenea rezolvare.

Zilele ce au urmat au fost consumate cu definitivarea planului de acţiune, astfel ca totul să se desfăşoare „ceasornic" iar făptaşul să nu poată fi descoperit. „Dar dacă am să dau greş ?" se întreba cu teamă. La un moment dat, fusese gata să renunţe, pentru că nu putea lua în calcul şi neprevăzutul, dar se decise pentru „o carte bine jucată", cum îşi zicea sigur pe el, mulţumit că va pune capăt acestei situaţii care-l sufoca.

Hotărîrea îi aduse în cele din urmă liniştea. Îşi recăpătase chiar ceva din vigoare. În acelaşi timp, îşi vedea

mai departe de treburi, mergea la muncă, lucra cu febrilitate, atent, îndeplinindu-şi sarcinile de serviciu, astfel încît să nu lase loc nici unei bănuieli...

Se făcuse aproape miezul nopţii, cînd Oana auzi cheia răsucindu-se în broască. Nu mai aşteptă şi ieşi în hol. Îl ajută pe Eugen să se dezbrace de palton, apoi i se cuibări la piept, uşor înfrigurată, pentru că hainele păstrau încă ceva din gerul de afară. Se duse imediat la bucătărie să-i pregătească o gustare.

— Fă un duş fierbinte şi vino să mănînci, îi spuse în grabă, dispărînd pe uşa bucătăriei.

Eugen o privi zîmbind, apoi intră în baie. Biciuit de şuvoiul fierbinte al duşului, simţea cum îşi regăseşte forţele, cum se eliberează de încordarea adunată peste zi. O linişte ciudată îi inunda sufletul, aşa cum nu i se mai întîmplase de multă vreme.

— Aş vrea să-ţi mărturisesc..., să-ţi spun... începu el cînd se aşezară la masă.

— Nu acum. Mănîncă şi vedem noi.

— Nu, ia loc aici, lîngă mine, şi ascultă-mă... Cred că este timpul să ne căsătorim.

— Ştii bine, dragule, că-mi place nespus să fiu cu tine, în preajma ta, să trăiesc în apropierea ta. Nu mă interesează peticul de hîrtie... Ar fi bine să ne mai gîndim, să te mai gîndeşti...

— De ce? întrebă surprins Avrămuţ.

— Poate că ţi-aş deveni o povară, iar eu nu vreau decît să-ţi aduc bucurie, fericire şi tot ceea ce o femeie poate dărui bărbatului drag. Înţelegi?

— Şi ce legătură are asta cu povara?

— Uiţi că tatăl meu a fost în Siguranţă? Se vor găsi destui care să spună că este un păcat capital şi tu ai să

suporți consecințele. Iar eu nu vreau asta în ruptul capului.

— Dar eu...

— Știu că mă iubești. O simt, o înțeleg, chiar dacă nu mi-ai spune nimic, dar nu pot să... Vreau să te păstrez, să te am lîngă mine. Dragostea noastră este minunată, dar în clipa în care alții vor încerca să o măsoare cu altă măsură decît a sufletelor noastre, totul va apare trucat, mînjit, lipsit de consistența pe care i-o conferă sentimentele adevărate.

— Adică vrei să spui că...

— Nu. Îți spun numai ce-ar gîndi alții. Bunăoară, unii ar zice despre mine că vreau să-mi „îmbunătățesc" dosarul. Pentru că nu ți-am povestit. A rămas vacant postul de șef al oficiului juridic. Am fost propusă pentru el, dar n-am avut succes. Mi-au amintit că tatăl meu a fost în Siguranță. Și, pe deasupra, situația mea de femeie divorțată nu permitea numirea într-un atare post. Dacă la mine s-a pus astfel problema, cum va fi la tine acolo unde lucrurile sînt mult mai stricte ? !

— Bine, dar dacă mă iubești, trebuie să procedezi așa cum îți spune inima. Și ăsta e lucrul cel mai important.

— Vorba coanii Zoițica : „Te iubesc, dar scapă-mă !"

Amîndoi rîseră înveseliți. Avrămuț o cuprinse de mijloc, o ridică spre el și, dintr-o dată, toate barierele încetară să mai existe. Viscolul zgîlția obloanele de lemn ale ferestrelor, iar noaptea, dominată de învolburarea zăpezii, se prelingea în flori de cristal pe geamuri.

Dragostea îi făcuse pe amîndoi să simtă cu mai multă putere frumusețea și măreția naturii dezlănțuite. Oana îl sărută ușor pe obraz, îmbujorată, senină. Ca de fiecare dată adormi aproape imediat. Eugen își potrivi brațul pe lîngă ea cu grijă, să nu o trezească, și îi ascultă răsu-

flarea plină, liniştită, de copil. Zîmbi gîndindu-se la înverşunarea cu care ea amîna căsătoria lor şi ca oricărui îndrăgostit o undă de nelinişte îi înfioră sufletul. Îi simţi braţele calde, moi, încolăcindu-i gîtul şi o clipă crezu că se trezise. Dar ea respira adînc, calm, şi zîmbi din nou, dîndu-şi seama cît de lipsite de sens îi erau îndoielile.

Îşi da perfect de bine seama cît de mult însemna această femeie în viaţa lui de om însingurat, absorbit de problemele muncii sale. Dorinţa nemărturisită a lui Eugen de a avea un cămin în care să-şi crească copiii izbucnise de undeva, din străfunduri, mai aprinsă, mai chinuitoare ca oricînd. Pentru că ea era legată de fapte dureroase, care nu se puteau şterge din amintirea lui. Îi atinse uşor obrazul într-un gest de tandreţe şi Oana se trezi. Se lipi şi mai strîns de el, îl sărută şi răsuflarea ei caldă îl învălui.

— De ce nu dormi ?

— Mă gîndeam la noi, la viitor...

— Singură, eu — pentru că nu vreau să vorbesc decît pentru mine — n-am fost nimic. Cu tine sînt totul şi nu vreau să te pierd... Să-ţi intre asta bine în cap, omule drag... Şi acum dormi...

Avrămuţ pricepu dintr-o dată că femeia aceasta, al cărui trup fierbinte îl umplea de fiori, este o parte din viaţa lui, că o iubeşte aşa cum nu credea să mai iubească pe cineva vreodată, că ar fi în stare să facă orice pentru a o apăra. Cu acest gînd adormi, păstrînd pe chip un zîmbet fericit.

Darian îşi pregătea minuţios planul, preocupat mai ales de elementele care-i puteau asigura securitatea şi un alibi solid. Nu-şi făcea iluzii că va rămîne pînă la urmă nedescoperit, că avea şanse de scăpare. „Să renunţ oare ?“ se

întreba indecis, dar, totodată, simţind cum creşte în el dorinţa de a-l distruge pe tînăr. „Am să cer şi sfatul centralei.“ Şi, în primul raport, descrise pe larg totul, fără să ascundă ceva, fără să se aştepte că cei de dincolo o să-l felicite pentru că servise concomitent trei filiere. Deliberat nu însoţise mesajul de nici o informaţie, deşi superiorii săi îi ceruseră răspuns la numeroase întrebări. Tocmai lipsa acestora îi va pune pe jar pe cei ce obţinuseră datele furnizate de el, prin actul de trădare. Numai că Darian nu numea trădare ceea ce făcea el, ci „munca mea plină de riscuri şi pericole“.

Colonelul Walter Huant îşi păstrase ţinuta tinerească, în ciuda firelor albe care-i spicau părul încă destul de bogat. Ţinea mult la înfăţişarea sa şi dorea să şi-o menţină. În fiecare dimineaţă dedica o oră exerciţiilor la aparatele de gimnastică, urmate de o alergare prin parcul vilei şi o repriză de înot. Se scula, de regulă, foarte devreme. Iar rezultatul era vizibil. Deseori, întrebat ce vîrstă are, mulţi se arătau surprinşi aflînd că trecuse de patruzeci şi cinci de ani. El zîmbea mulţumit şi debita una dintre frazele sale favorite : „Un ofiţer din serviciul secret n-are voie să-şi dezvăluie nici măcar vîrsta“.

În dimineaţa ce a urmat primirii mesajului, Huant a renunţat la repriza de exerciţii. S-a sculat chiar mai devreme decît de obicei şi a plecat zorit spre „Companie“. Aşa numeau, în mod obişnuit, ofiţerii din centrala de spionaj instituţia lor. Gradatul de serviciu la prima intrare i-a deschis poarta şi a salutat cu un aer plictisit. Se întreba şi el ce anume se întîmplase de aproape toţi cei din serviciul condus de colonelul Teodoff, cum era cunoscut Huant, veniseră astăzi atît de devreme.

Huant conduse cu agilitate mașina printre boschetele ce mărgineau aleea de beton și parcă în locul lui preferat. Întrerupse contactul și ieși din mașină, îndreptîndu-se spre clădirea masivă din față. La intrare fu întîmpinat de un bărbat în uniformă. După ce îi verifică atent legitimația, acesta apăsă unul din butoanele de pe pupitrul de la care se ridicase și ușa mare de cristal alunecă fără zgomot.

Ultimul mesaj al agentului „Star" pusese pe jar întregul „Birou de studii sud-est europene", cum era denumit serviciul în cadrul căruia Huant conducea linia de spionaj din România. Deși, în mod normal, numai el, decriptorul, și șeful biroului ar fi trebuit să cunoască conținutul mesajului, vestea se răspîndise. Nimeni nu vorbea despre acest lucru în mod oficial, dar pe la colțuri se comenta faptul că unul dintre agenții cei mai buni din România oferise informații și altora. Nu se știa precis cui, dar se bănuia. Pe Huant îl frămînta nu atît faptul că Darian furnizase informații și celor din Comitetul național de rezistență sau că avea legături strînse cu o anume asociație ocultă, ci pericolul potențial de a fi descoperit tocmai ca urmare a colaborării cu aceste filiere. Era și subiectul dezbaterii ce avea să se desfășoare în dimineața aceea sub conducerea unuia dintre directorii în subordinea căruia era biroul respectiv. Trebuiau revăzute cu atenție toate aspectele și găsit răspunsul la cererea agentului.

Huant se așeză și-și aprinse o țigară. Îi plăceau țigările tari, făcute din tutun blond, preparat special, și trase cu plăcere fumul aspru în piept. Prima țigară a zilei era un tabiet. Numai după ce o termină se aplecă deasupra hîrtiilor pe care le scoase din casa de fier. Prevăzută cu trei rînduri de încuietori și cu mijloace secrete de siguranță, această casă ascundea și un aparat de fotografiat ce se declanșa automat, în situația că cineva străin ar fi încer-

cat să o deschidă fără să acționeze mecanismul de blocare. Sorbi cafeaua și începu să studieze materialele, reformulînd, cînd și cînd, cîte o frază în care erau cuprinse noile măsuri. Nu se făcuse încă nouă cînd termină. Chemă dactilografa și îi dădu dosarul pentru ca totul să fie rebătut. O privi din nou pe tînăra cam urîțică, dar îmbrăcată cu gust, rochia punîndu-i în evidență silueta înaltă, coapsele bine proporționate și sînii opulenți. Își făcea socoteala că n-ar strica să-i dedice un weekend, dar amînă proiectul, gîndindu-se la nevastă-sa.

Femeia simțise scînteia de interes din ochii colonelului și de aceea lungea cît mai mult întrevederea.

— Ai venit de mult, Walter ? întrebă ea direct, fără să se alinte, știind că șefului nu-i plăceau maimuțărelile.

— Foarte devreme, Pam, foarte devreme... Te rog să te grăbești, mai adaugă el, în ciuda faptului că ar fi vrut să o aibă mai mult timp în preajmă. Îi zîmbi și colonelul abia acum sesiză că femeia îl tutuise. Niciodată nu se simțiseră atît de apropiați ca în dimineața aceea. Pamela observă și nu lăsă să-i scape prilejul. Ocoli biroul, se apropie de bărbatul care se ridicase în picioare, lăsă dosarul pe colțul mesei, îi încolăci gîtul cu brațele și, săltîndu-se pe vîrfuri, îl sărută apăsat, lung. Mirosul de apă de colonie, discret, bărbătesc, amestecat cu cel de cafea și tutun tare o ameți. Palmele mari, ce alunecau de-a lungul trupului, pe mijloc, apoi pe coapse și din nou spre umeri, o făcură să-și piardă răsuflarea.

— Oh, Walter ! murmură ea, privindu-l în ochi.

Huant rămase în aceeași poziție în care îl surprinsese sărutul pătimaș al Pamelei și după ce ea ieși. Era încîntat, fără să știe de ce. În fond, fusese de nenumărate ori ținta multora dintre prietenele soției sale, care, nu o dată, îi făcuseră avansuri. Dar în dimineața aceasta sărutul

Pamelei, în ochii căreia citise mereu o anume chemare, avu un farmec deosebit, de natură să-l dispună, să-i dea forţe proaspete şi mai ales încredere în sine. Îşi aprinse o nouă ţigară pe care o fumă pînă la capăt, ca niciodată.

După vreo jumătate de oră femeia reveni, puse hîrtiile pe birou, se apropie de Walter şi îl sărută din nou, la fel de pătimaş, iar el îi răspunse cu aceeaşi înflăcărare.

— Îţi mulţumesc, Pam ! rosti abia auzit Walter cînd se despărţiră, plecînd foarte sigur pe el spre sala de consiliu.

Mica întîmplare din dimineaţa aceea avu o importanţă deosebită pentru Huant. Siguranţa, încrederea pe care i le dăduse îmbrăţişarea Pamelei aveau să se traducă în iniţierea unor măsuri radicale, care să-l readucă pe Darian pe linia de plutire.

Şedinţa începu imediat ce în încăpere intră Frank Caldwell, un bărbat ceva mai tînăr decît Huant, dar care îşi datora postul zelului dovedit în campania prezidenţială. Caldwell se aşeză foarte sigur de el în fotoliul din capătul mesei lungi. Era singurul element ce diferenţia postul pe care-l ocupa, post rîvnit, în secret, de Huant, care se considera cel mai îndreptăţit să-l ocupe.

— Să vă auzim propunerile, domnule colonel, se adresă Caldwell lui Walter.

Acesta deschise dosarul şi prezentă, pe scurt, toate elementele afacerii „Star", cuprinse în hîrtiile pe care le avea în faţă. Făcea ceea ce în limbajul instituţiei se chema un *briefing* *, astfel încît accentul să cadă pe analizarea fiecăreia dintre măsurile propuse. De fapt, cu acest capitol îşi încheie expunerea.

— Dacă îmi permiteţi — începu unul dintre şefii de divizii, duşman declarat al lui Walter —, aş vrea să se

* Rezumat (l. engleză).

revină asupra răspunderilor pe care le are biroul nostru în îndrumarea și controlul agentului din România.

— Aveți cuvîntul, îi spuse cu un aer absent Frank lui Walter.

Deși intervenția urmărea să-l pună într-o poziție inferioară, Huant nu-și pierdu cumpătul. Reluă aspectele, fără să încerce să minimalizeze ceva, dar deplasă ușor accentul spre măsurile ce avea să le întreprindă.

— Adică dumneavoastră intenționați să dați curs sugestiei agentului de a-l lichida pe ofițerul de securitate român ? rezumă Frank, de parcă nici n-ar fi auzit propunerea făcut mai înainte.

— Da. Însă nu cu mijloacele și nu în formula propusă de el.

— Dar de cînd permitem noi agenților să ne sugereze ce avem de făcut ?

— Întrebarea dumneavoastră nu ține seama de niște realități. România e o țară în care agenții sînt foarte rari. Comparațiile pot duce la false concluzii.

Huant făcea o discretă aluzie la funcția precedentă a lui Frank Caldwell, de secretar al unei ambasade prin emisfera sudică.

— Adică ? întrebă foarte înțepat Caldwell.

Remarca fusese pe placul celorlalți participanți, care nu-l simpatizau.

— Adică agentul „Star", în ciuda tuturor obiecțiilor, este un agent de valoare, cu un potențial informativ excelent, cu o poziție consolidată, de neînlocuit, care trebuie apărat și răsplătit. Nu uitați că funcția ce o deține în România îi permite să aibă acces la informații de primă mînă. Ce altceva ați dori ? Să-l abandonăm în aceste momente grele pentru el ? Vă dați seama ce efect ar avea asupra întregii noastre rețele ? Ne-am pierde creditul. În fond, este bine să ne punem și în situația celor expuși, care se

confruntă direct cu adversarul și care oricînd pot înfunda pușcăria. Asta în cel mai fericit caz.

— Da, este un punct de vedere, domnule colonel. Poate că e bine să le ascultăm și pe celelalte.

Cherry Stuart, descendentul unor scoțieni, un ins pistruiat și cu părul roșcat din care pricină fusese cît pe ce să fie respins la recrutatea în O.S.S., își drese glasul și interveni cu voce mică.

— Care este situația celorlalți membri ai rețelei noastre din România ?

— Nu asta discutăm noi acum, replică înțepat Huant. Rostind fraza își trecu palma peste față și adulmecă parfumul Pamelei, pe care pielea palmelor îl mai păstra încă. „Curios, ce mult m-a răscolit femeia asta !" își zise.

— Cu tot respectul ce vi-l port, ca un fost coleg și veteran al O.S.S.-ului, îmi permiteți să vă reținatenția asupra faptului că acest lucru are o importanță foarte mare. În fond, putem să sacrificăm un agent, chiar foarte valoros, dacă prin acest act întărim pozițiile noastre, asigurînd acoperirea celorlalți. Totul este să cîștigăm ceva...

— Da, numai că dumneavoastră uitați că noi nu avem alt agent mai de valoare în România.

— Înseamnă că potențialul nostru de acțiune s-ar reduce prin dispariția lui „Star" ?

— Fără îndoială ! răspunse aproape fără să cugete. Huant. Hotărît lucru, nu se putea concentra. Gîndul îi stătea mai mult la Pamela.

— Înseamnă deci, dacă greșesc vă rog să mă corectați, zîmbi subțire Stuart, că situația rețelei din România nu este prea strălucită, de vreme ce căderea unui singur agent ne-ar pune într-o situație critică ! Oare nu a fost neglijată această problemă din cauza succeselor obținute de „Star" ?

Pentru Huant, care abia acum realiza capcana în care căzuse, vorbele colegului său, pe care nu-l prea agrea, avură forţa unui şoc. Trebuia să iasă din această încleştare cît mai neşifonat cu putinţă. Reacţionă brusc, fără să lase nici cea mai mică speranţă celor care îl şi vedeau pus „la dispoziţie".

— Pe lîngă măsura de la punctul unu, urmează să mai prevedem acţiuni de control şi de îmbunătăţire a reţelei. Mă voi ocupa personal de acest lucru.

Toţi cei care se aflau în jurul mesei aveau funcţii importante, plătite gras. Aveau proprietăţi, ţineau case luxoase şi duceau o viaţă plină de huzur, la care nu erau dispuşi nici în ruptul capului să renunţe. Walter Huant se dovedea curajos şi temerar. Acel „am să mă ocup personal" însemna plecarea în România, pătrunderea pe teritoriul inamic cu întreg cortegiul de riscuri de care se teme orice spion. Dintr-o dată, ochii tuturor se întoarseră spre el, fiecare apreciindu-i curajul şi hotărîrea. Stuart chiar încerca un sentiment de vinovăţie. Nu acest dezndămînt îl dorise el şi, ca să scape de privirile jenante ale colegilor săi, părea absorbit de aprinderea pipei, din care începuse să scoată norişori albăstrui.

— Are cineva vreo obiecţie la propunerea făcută de domnul colonel ? interveni el, sesizînd din zbor mişcarea subdirectorului centralei de spionaj, bucuros că putea prezenta totul ca pe o victorie personală, rod al spiritului său drastic şi al priceperii în dirijarea atît de experimentaţilor săi subordonaţi. Era convins că directorul oficinei nu avea timpul necesar să asculte banda pe care se afla imprimată discuţia lor. Toţi ştiau că orice discuţie se înregistra şi de aceea aveau grijă să folosească un limbaj elevat, politicos.

Îşi exprimară acordul, dornici să încheie neplăcutul incident ce le tulbura liniştea. Nu se puteau obişnui cu

gîndul că unul dintre egalii lor trebuie să plece ca „simplu ofiţer operativ" dincolo de „cortina de fier". Trecură la celelalte puncte aflate pe ordinea de zi a şedinţei, fiecare încercînd o senzaţie de uşurare. Singur Huant, cel ale cărui priviri erau ocolite de toţi, se gîndea cum şi mai ales unde să se întîlnească, chiar şi numai pentru cîteva ore, cu Pamela, devenind dintr-o dată nepăsător la eventualele comentarii pe marginea noii sale aventuri.

Drumul de la decizie la execuţie este, adeseori, greu şi îndelungat. Huant cunoştea foarte bine lucrul acesta, tot aşa cum ştia că succesul pe care sconta cu prilejul turneului iniţiat de el se putea dobîndi numai printr-o temeinică organizare. Era mult prea conştient de pericolul la care se expunea şi îşi luase misiunea în serios. Cea mai mare parte din timp o consuma la birou, poate şi din plăcerea de a fi împreună cu Pamela. Deşi nimeni nu discuta în vreun fel de legătura lui extraconjugală, ea era destul de cunoscută. Conducerea secţiei speciale luase deja unele măsuri pentru a stabili dacă nu cumva tînăra era agenta vreunui serviciu de spionaj advers. Multora li se părea inexplicabilă aventura, dar cei care ştiau prin ce trece un om care se pregăteşte să plece pe un teritoriu minat, o priveau cu mai multă îngăduinţă.

Huant avea, însă, de soluţionat două probleme esenţiale ; prima era legată de lichidarea ofiţerului care lucra în acest caz. Era, dealtfel, şi cea mai urgentă problemă, pentru că de ea depindeau multe. Prin aceasta el voia, pe de o parte, să dea un fel de avertisment celor din centrală care îşi băgau prea mult nasul în treburile lui, iar pe de altă parte să-şi asigure „colaboratorii" din Europa că pot conta pe sprijinul lui în orice situaţie. Era un act fără pre-

cedent, totuşi, pentru că centrala, care fusese amestecată în destule asasinate politice sau de altă natură în diferite ţări, nu iniţiase încă imixtiuni în statele socialiste. Pentru punerea în aplicare a planurilor sale, Huant a constituit trei grupuri de lucru. Unul din ele avea sarcina să găsească ceea ce în limbaj profesional se cheamă „the mecanic", adică ucigaşul. Aveau informaţii detaliate despre asasini de profesie, de cele mai diferite naţionalităţi, dar Huant căuta unul cu totul deosebit. Să arate ca un lord, să aibă manierele unui diplomat, să fie tot atît de eficace ca un mafiot şi să posede curajul unui corsar. Aşa îl descrisese celor cărora le încredinţase sarcina de a-l găsi.

Celui de-al doilea grup, format din cîţiva ofiţeri aflaţi tot în subordinea sa, îi reveni misiunea de a alege modalităţile de îndeplinire a misiunii, de a studia detaliile şi a stabili variantele posibile. În acest sens, li se puseseră la dispoziţie toate informaţiile furnizate de „Star" şi care se refereau la Avrămuţ. Era vorba de tot ceea ce putuse afla Darian, atît prin observaţii şi investigaţii directe, cît şi prin interpuşii săi.

Grupul al treilea de lucru, cum îl denumise Huant, avea menirea să studieze problemele privind conspirativitatea acţiunii, influenţa acestei măsuri asupra reţelei de spioni. Nu se omisese nici posibilitatea de a se exploata propagandistic lichidarea ofiţerului de securitate.

Huant se întîlnea cu şefii celor trei grupuri în fiecare zi. Era la curent cu fiecare nouă informaţie, cu fiecare concluzie la care se ajunsese. În acelaşi timp îşi presa subordonaţii să încheie lucrările mai repede decît se stabilise iniţial. Îi zorea cu aceeaşi îndîrjire pe care o folosise şi pe vremea cînd era ofiţer de punte pe dragorul *"White flower"*, unde strunea ca nimeni altul matrozii. Acţiunea îl absorbise, se simţea captat, implicat în ceva real, ştiindu-se invidiat de colegii săi.

Hermann Bross, deşi nu era cel mai bun profesionist al crimei, fusese, totuşi, preferat altora. Acţiunile la care luase parte îl recomandau cu prioritate, deoarece ştia foarte bine limba română, iar în varianta de acţiune la care se opriseră, acest lucru era un element important, de care trebuia să se ţină seama. Mai fuseseră puse la punct şi alte ipoteze, dar toate implicau folosirea unor canale şi acoperiri diplomatice ce ar fi dus, în cazul descoperirii, la izbucnirea unor conflicte în măsură să tensioneze relaţiile dintre ţările în cauză. Specialiştii de la forurile mai înalte care fuseseră consultaţi în acest sens ţinuseră să atragă atenţia, în mod foarte serios, asupra acestui lucru. Atunci se hotărîse folosirea lui Hermann Bross. Existau destule argumente în favoarea acestei soluţii. Bross fusese ofiţer de informaţii al serviciului de spionaj nazist care acţionase în România, în special în perioada pregătitoare ocupării ei de armata germană. Era, deci, familiarizat cu multe dintre elementele luptei secrete. Deşi nu deţinuse o funcţie prea mare în aparatul nazist, fusese urmărit în vederea judecării. Reuşise să se ascundă în Statele Unite sub un nume fals. Era urmărit pentru fapte săvîrşite în ultima parte a războiului, cînd acţionase în Italia. Aici intrase în legături cu o reţea a Mafiei napolitane şi se îndeletnicise cu specula de obiecte de artă provenite din contrabandă. Vechile contacte i-au folosit în timpul exilului său în America. Cei din Napoli l-au recomandat uneia dintre „familiile" stabilite la New York, unde, la început, a făcut parte din garda personală a şefului, numit în mod obişnuit *„Capo"*. Apoi, cînd i s-a ivit ocazia, a trecut la lucruri mai bine plătite şi mai aproape de chemarea sufletului său ; a devenit un *„lichidatore"*, adică cel care ducea la îndeplinire condamnările la moarte. Hermann pregătea cu minuţiozitate asasinatele. Înainte de acţiune, studia cu atenţie victima, obiceiurile, locurile pe care le

frecventa, viciile, căuta punctele cele mai favorabile punerii în aplicare a planului ucigaș. Abia după aceea trecea la alegerea mijloacelor, niciodată aceleași, avînd grijă ca totul să pară urmarea unui accident, a unei confuzii etc.

Lucrul acesta îi permisese să se sustragă arestării și, în același timp, să-și creeze o faimă în rîndul mafioților. Își asigurase astfel un trai îmbelșugat și singura grijă care îi mai tulbura uneori nopțile era că într-o zi va fi descoperit de F.B.I. și azvîrlit în închisoare. Știa că avuseseră loc cercetări cu privire la persoana sa, dar, datorită intervenției șefului mafiot, totul se aplanase, iar dosarul cu datele lui personale fusese „uitat" undeva, într-un fișet. Tăcerea poliției costase scump, dar un astfel de cadru trebuia apărat, mai ales că se anunțau vremuri tulburi pentru grupurile lor, răfuielile dintre „familiile" mafioților luînd forme tot mai sîngeroase.

Dar Hermann Bross avea și destule cusururi : o anume încetineală, un fel de moliciune în mișcări, datorată, poate, și lipsei lui de cumpătare, lăcomiei cu care bea și mînca. Apoi, se mai adăuga și vîrsta, pentru că trecuse de mult de cea de-a doua tinerețe. Evaluatorii de la centrul de spionaj cîntăriseră însă totul cu destulă atenție.

Colonelul Huant citise cu atenție dosarele celor trei candidați la misiunea de lichidare și se hotărî pentru Bross. Ceilalți doi erau un costarican și un fost membru al trupelor de comando, care, după război, își continuaseră „meseria". A doua zi, trimise după Hermann Bross și, în același timp, ceru din arhiva SS-ului, capturată de trupele generalului Patton, dosarul personal al celui ce-și luase numele de Henry Brown.

Bross apăsă brusc frîna, făcînd cauciucurile să scîrțîie ascuțit pe asfaltul lucios, și răsuci volanul ceva cam pri-

pit. Autovehiculul puternic se supuse şi descrise un viraj strîns, părăsind strada 42. Apoi acceleră pînă la maximum, privind în oglinda retrovizoare. Răsuflă uşurat cînd cele două lumini orbitoare dispărură. De-acum era sigur că nu mai avea pe nimeni pe urmele sale. Totuşi, sentimentul de neliniştе nu-l părăsise. Verifică pistolul aflat în tocul de sub braţ, deschise torpedoul şi pipăi cele două grenade defensive. În buzunarul de la spate simţea plăselele grele ale cuţitului cu lamă zburătoare. Nu-i lipsea nimic şi totuşi se simţea expus, ca un om cu mîinile goale. Cu toate trucurile folosite, nu reuşise să scape de urmăritorii din spate decît după aproape două ore, ceea ce-l extenuase.

„Ai cam îmbătrînit, Hermann, ai cam îmbătrînit", gîndi el, bucuros totuşi că reuşise să se descurce.

Parcă maşina în apropierea locuinţei aparent modeste unde trăia, nu departe de golful Hudson, străbătu aleea cu pietriş, mărginită de un gard viu, şi deschise cu iuţeală uşa, dornic să-şi toarne un pahar de whisky. Avea gîtul uscat şi o slăbiciune stranie i se lăsase în picioare. Intră în încăpere. Sentimentul de neliniştе puse stăpînire pe el şi mai acut. Întinse mîna spre întrerupător ca să aprindă lumina, dar îşi simţi braţul prins într-o încleştare puternică. Acţionă involuntar şi se răsuci pentru a îndepărta ţeava pistolului ce-i apăsa coastele. „Sînt doi, deci" şi imediat se încinse o luptă dîrză în întunericul de nepătruns.

Hermann se lăsă fulgerător jos, evitînd să fie din nou apucat, şi lovi cu putere, ţîşnind cu capul spre locul unde era cel care-l prinsese de mînă. Un icnet scurt, însoţit de zgomot de mobile răsturnate, îi anunţă scoaterea din luptă a unui agresor. O durere ascuţită îi săgetă creştetul, dar apucă, totuşi, să se întoarcă şi să lovească scurt, cu muchia palmei, deşi ar fi vrut să scoată pistolul. Se prăbuşi moale pe covor şi rămase nemişcat. Cel care îl lovise păşi

peste el, aprinse lumina și se aplecă să vadă dacă mai răsuflă. Hermann atît așteptă. Îl apucă „în cravată", proptindu-i talpa stîngă în pîntece, după care îl trase scurt către el, împingînd, în același timp, cu piciorul și ditamai namila zbură prin aer, ca și cînd ar fi fost catapultată. Hermann se răsuci, se ridică și dădu să scoată pistolul.

— Gata, Hermann Bross, *show*-ul s-a terminat ! îl privi sarcastic un al treilea, care-l țintuia cu pistolul și care pînă atunci asistase impasibil la încăierare.

Neamțul se ridică greoi, îndărătnic. Se supuse ordinului celui care părea foarte hotărît să apese pe trăgaci, se lăsă percheziționat și încătușat. Fu scos afară, însoțit de cei doi pe care-i răzbise în luptă, tot întrebîndu-se cine puteau fi acești indivizi care-i știau adevăratul nume. Pricepu pe dată că nu avea de a face cu mafioți, ci cu polițiști adevărați, poate nu dintre cei mai buni, de vreme ce reușise cu atîta ușurință să-i pună la podea, dar, oricum, polițiști. Compania lor nu-i surîdea și încerca să ghicească unde îl duceau. Dar geamurile mașinii se opuneau, distorsionînd imaginile. Nici cînd coborî nu pricepu mare lucru. Apucă să zărească doar o scară de marmură cu cîteva trepte și o ușă înaltă de sticlă, lîngă care era postat un alt polițist. Atît și nimic mai mult. „M-a luat dracu'", se gîndi abătut Hermann urmîndu-l supus pe cel dinaintea sa. Fu introdus într-o încăpere subterană, și se așeză pe scaunul indicat. Rămase singur și cum știa că acesta nu era decît un truc de care făcuse și el uz de atîtea ori, stătu liniștit, fără ca măcar să se miște. Cineva de dincolo de oglinda din perete, prin care putea privi ca printr-un simplu geam colorat, îl supraveghea atent, iar Hermann știa acest fapt.

— Domnule Bross, începu Huant după ce intră în încăpere, cariera dumitale de *mafiozo* a încetat...

— Nu pot să adaug nimic, spuse pierit Hermann, privind dosarul de pe vremea cînd era ofiţer SS. Recunoscuse imediat vulturul ce ţinea în ghiare ghirlanda de laur cu zvastica în mijloc şi pe care era scris numele său, în caractere runice.

— Deci, recunoşti că...

— Ce dracu' aş mai putea face ? Asta este ! Parcă am altă posibilitate ?

— Ar mai fi una...

— Vă rog să nu rîdeţi de mine...

— Nici vorbă ! Ce părere ai dacă, în schimbul eliberării şi legalizării rămînerii în ţară, ţi se dă o misiune de mare importanţă ?

— Fără îndoială că accept !

— Nu te grăbi ! Gîndeşte-te bine... Din momentul în care ai luat cunoştinţă, dacă acţionezi altfel sau te răzgîndeşti, eşti un cadavru.

— Ca în vremurile bune, de altădată...

— Poate... Ai la dispoziţie două zile. Cugetă bine...

Hermann a fost transferat imediat la o bază de instrucţie a serviciului de spionaj. De cum a ajuns acolo, a şi fost luat în primire. După un program minuţios, s-a trecut la pregătirea misiunii. Dar multe materiale solicitate de Bross lipseau, aşa că a trebuit mai întîi să fie culese prin reţeaua de spionaj. Şi, după vreo cîteva săptămîni, fotografii ale lui Avrămuţ şi ale Oanei, ale locuinţelor acestora, ale străzilor pe care cei doi îndrăgostiţi treceau în mod obişnuit şi încă multe date despre ei erau în posesia oficinei de spionaj. Datele fuseseră completate cu cele cuprinse în rapoartele lui Darian.

Bross lucra foarte intens. Se îngrijea nu numai de pregătirea de ansamblu a misiunii, ci şi de îmbunătăţirea

condiției sale fizice. Petrecea destule ore în sala de gimnastică lucrînd la aparate, făcea alergări prin pădurea ce înconjura baza și, mai ales, trageri în poligonul ultramodern. Încerca tot felul de pistoale, și pînă la urmă s-a oprit asupra unui „Berreta". A cerut armurierilor ca arma să fie prevăzută cu un dispozitiv silențios. Ulterior a executat zeci și zeci de trageri, devenind tot mai stăpîn pe armă. Trăgea în ținte diferite și din numeroase poziții.

Nu scăpase din vedere nici folosirea pumnalului. Alesese, după îndelungi căutări, unul de proveniență turcească, aflat în dotarea trupelor de desant ale armatei. Pumnalul avea o lamă destul de lungă și subțire, executată dintr-un oțel special, care putea străpuge o scîndură cu ușurință și fără un efort prea mare. Ore în șir lovea manechine, din aceleași stranii poziții din care executa tragerile, poziții în care și-l imagina pe adversar. Metodic, Bross nu voia să neglijeze nimic, ca să nu dea adversarului vreo șansă.

Antrenamentele îi erau urmărite cu multă discreție de către adjunctul colonelului Huant. Toți păreau mulțumiți. În ce-l privea pe Bross, nu-și mai încăpea în piele. Deși pierduse serios în greutate, devenise mai viguros. Exercițiile repetate își arătau astfel efectul. Moralul îl avea ridicat, nu numai datorită promisiunilor, ci mai ales extrasului de cont pe care îl primise de la banca unde deja se depuseseră pe numele său 15 000 de dolari. La întoarcerea din misiune suma urma să fie dublată, iar asta însemna un capital substanțial, cu care s-ar fi putut lansa în comerțul cu flori — afacere care reprezenta o dorință secretă. Abia după ce-și va deschide un magazin bine amplasat, avea de gînd să-și aducă soția și fiica, pe care le părăsise atunci cînd fugise din Germania. Gîndul acesta îi încălzea inima și-i dădea putere să îndure rigoarea antrenamentelor.

Programul de pregătire cuprindea numeroase elemente. Zilnic, cîte 3—4 ore, în laboratorul fonic exersa limba română cu un profesor. Încerca să „șteargă" orice urmă de accent străin, să redeprindă graiul pe care odată îl știuse atît de bine. Asculta, așa cum i se indicase, benzi pe care erau imprimate emisiunile posturilor de radio românești, citea ziarele de la titlu pînă la manșetă. I se dăduseră chiar și romanele de actualitate apărute. Scopul acestei activități era și de a-l familiariza cît mai mult cu realitățile vieții din România.

În ce privește intrarea și ieșirea din țară, se preconizau căi clandestine, renunțîndu-se la ideea inițială de a se folosi canalul diplomatic.

Colonelul Huant închise mulțumit dosarul destul de voluminos pe care îl parcursese pînă la ultima filă. Se întinse și își masă ceafa ca să-și alunge oboseala. Se gîndi să mai ceară o cafea, dar renunță. Era timpul să plece acasă. Totuși, nu se hotăra ; nu se putea despărți de ceea ce i se părea superlativul organizării și planificării în materie de spionaj.

„Am să le văd eu atunci mutrele ălora", își zise foarte sigur de el, și se uită la ceasul electronic din perete, nerăbdător să primească vești de la Bross. Numai că primele date, după cele mai optimiste calcule, puteau să apară abia după vreo treizeci de ore. Era un răgaz suficient să se odihnească. Așa că se hotărî să plece. Încuie dosarul în casa de fier, a cărei ușă se ascundea după un panou de lemn de tei, încastrat perfect între celelalte. Asupra ei se putea acționa numai apăsînd un buton mascat sub tăblia biroului. Examină foarte atent încăperea înainte de a ieși, apoi trecu grăbit pe culoarul pustiu. Răspunse plictisit la salutul polițistului și demară în trombă.

În acest timp, Bross se apropia de sfîrșitul primei etape a călătoriei sale. Avionul în care se găsea ca singur pasager ateriză pe un aeroport militar, nu departe de Salonic, unde exista o bază militară americană. Coborî pe scara pliantă, ținută de un sergent, și se urcă în jeep-ul în care se mai aflau doi civili, fără să spună un cuvînt. Își asigură valijoara nu prea arătoasă, pe care o ținuse tot timpul, chiar și în avion, foarte aproape de el. Se simțea stingher în hainele în care era îmbrăcat, dar nu avea de ales. Totul provenea din România, iar actele, chitanțele, recipisele și celelalte hîrtii din buzunare urmau să-i permită să treacă drept un cetățean de rînd al acestei țări.

Se alesese o variantă mai puțin bătătoare la ochi, față de parașutarea propusă de unul dintre colaboratorii lui Huant. Trebuia să utilizeze un canal de trecere clandestină, folosit de contrabandiști, canal dintr-o țară vecină, nedescoperit încă, după informațiile serviciului de spionaj american. Fuseseră contactați deja în acest scop doi foști contrabandiști.

Imediat ce autovehiculul care-i purta pe cei trei dispăru în negura nopții, ofițerul care-l însoțise pe Bross se îndreptă spre punctul de comandă al aeroportului, de unde trimise o telegramă cifrată, în care raporta despre îndeplinirea misiunii. Era primul mesaj pe care îl primea Huant. Al doilea fu recepționat atunci cînd Bross traversase deja Dunărea. Sub forma unei banale ilustrate, cu un text convențional, el abilita și efectuarea plății către contrabandiști.

Huant era sigur de autenticitatea mesajului, fiindcă numai Bross știa ce anume și mai ales cui trebuia să scrie, precum și ce imagine să aibă ilustrata.

„Pînă aici, totul este bine", își zise Huant bucuros, grăbindu-se să-și prezinte superiorilor raportul.

După discuția cu Oana, Avrămuț se hotărî definitiv să se însoare cu ea și raportă acest lucru șefilor. După cîteva zile fu chemat de maiorul Ușurelu.

— După cum bănuiam, era imposibil să nu ne mai întîlnim, tovarășe căpitan, spuse zîmbind, imediat ce Avrămuț intră în biroul său.

— Cel puțin o facem destul de rar. Altfel ar fi plicticos, poate prea plicticos pentru amîndoi, îi răspunse, pe același ton, Eugen.

— Neschimbat, neschimbat, observ, deși...

— Cel mai bine ar fi dacă mi-ați spune pentru ce anume m-ați chemat...

— Bine... Uite ce-i... tovarășe...

Fiecare om are un *timp mare* în viața lui. Un timp ce poate dura de la o clipă pînă la ani întregi, cînd îi reușesc toate, cînd își pune în evidență talentele, cînd personalitatea sa se manifestă în toată plenitudinea, iar sufletul se rotunjește ca soarele abia născut din adîncuri. Fără să vrea, omul rămîne cu amintirea aceasta și apoi mereu va vorbi de el ca de o perioadă de aur. La unii, acest timp se plasează în copilărie, iar mulți dintre aceștia vor rămîne toată viața niște copii nematurizați, la alții, odată cu prima dragoste, și ei vor vorbi întotdeuna despre unicatul iubirii lor, iar la o altă categorie vine odată cu împlinirea profesională. Unii din aceștia rămîn cantonați în mentalitatea acestei profesii, dincolo de care nu văd nimic. Și Ușurelu avusese un astfel de timp. El se consumase în munca de cadre. Înconjurat de dosare, bucuros să completeze rubricile formularelor, să citească autobiografii, să întocmească referate, se simțea in elementul său. Doar nu oricine putea să lucreze în sectorul „suflete", cum se exprima el. Ceea ce se dovedea pernicios la acest om nu era supradimensionarea propriilor calități, ci, mai ales, diminuarea calităților celorlalți. Avea impresia că numai

el se străduia pentru revoluția socialistă, în timp ce ceilalți erau îndoielnici. Ambiția nemăsurată de ascensiune completa fizionomia acestui ins ciudat. Deseori, mai în glumă, mai în serios amenința pe cîte unul : „Vezi că-ți bag un cui în dosar de rămîne așa căscat pentru totdeauna..." De regulă își însoțea spusele, ținînd palmele deschise ca un cioc de rață care vrea să apuce o rîmă...

La toate acestea se gîndea Avrămuț în vreme ce-l asculta pe Ușurelu povestindu-i cum a procedat el cînd s-a însurat, cum a căutat și a cercetat pînă s-a convins că fata cu care voia să se căsătorească era fruntașă, că fotografia ei era afișată la panoul evidențiaților în producție, că face parte din echipa de dansuri a întreprinderii și dovedește combativitate în ședințe.

— Mă înțelegi, tovarășe căpitan ? spuse el în cele din urmă, foarte satisfăcut de tirada atît de convingător formulată.

— Am înțeles. Ați omis, însă, ceva.

— Ce anume ? întrebă surprins Ușurelu.

— N-ați pomenit nimic despre dragoste. Ce anume v-a determinat să vă căsătoriți ? Fotografia de la panoul fruntașilor ? nu se mai putu stăpîni Avrămuț.

— Cum îți permiți ? Eu am vrut să-ți arăt cum trebuie să procedezi pentru a te...

— ...Adică drept cine mă luați ?! Un adolescent căruia i s-au aprins călcîiele ?! Credeți că nu știu cu cine vreau să mă căsătoresc ?! Aflați că știu foarte bine...

— Ba nu.

— Tovarășe Ușurelu, refuz să mai discutăm pe această temă. Dumneavoastră procedați cum credeți de cuviință, cum vă obligă conștiința, iar eu voi face la fel !

— Dacă îmi calci sfatul, te dau afară.

— Ascultă, tovule — rosti Avrămuț alb de furie, —, nu m-ai făcut dumneata ofițer și n-o să-mi iei dumneata galoanele...

— Mai stăm noi de vorbă...

— Să nu mă amenințați ! și Avrămuț se ridică brusc de pe scaun, ca și cînd ar fi intenționat să-l lovească, dar se stăpîni și ieși pe ușă.

Primul impuls fusese să raporteze incidentul colonelului, dar gîndul că ar putea fi considerat asemeni unui școlar răzgîiat, care la primul conflict cu profesorul se duce să se plîngă tatălui în loc să dovedească tărie de caracter, îl făcu să renunțe. Își văzu de treburi mai departe, ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat. Înțelegea abia acum spusele Oanei și trebui să recunoască în sinea lui că avusese dreptate.

Se cufundă în muncă dornic să uite de oboseală. Acasă, Oana îl învăluia cu dragostea ei ocrotitoare, caldă, fără să întrebe vreodată ceva, bucuroasă că e în preajma lui. „Ieșită în lume", cum spusese Oana despre căsătorie, dragostea lor rămăsese la fel de frumoasă, la fel de puternică, la fel de curată. Curînd, amîndoi aveau să-și dea seama și mai mult de acest adevăr.

Bross se apropie precaut de ușa blocului. Se opri la doi pași, părînd că vrea să-și aprindă o țigară și se uită cu atenție în jur. Nu era nimeni pe stradă, în ciuda orei nu prea tîrzii. Intră și urcă ușor treptele pînă la etajul doi. Făcuse în prealabil o recunoaștere amănunțită a locului.

Înainte de a ajunge pe palier, se opri. Ascultă mai întîi cu atenție și porni din nou. După ce urcă și ultima treaptă, acționă butonul de iluminare a scării. Becul, cam prăfuit, arunca o lumină galbenă, obosită. Se îndreptă

spre ușa garsonierei și apăsă butonul soneriei prelung, așa cum face de obicei cineva foarte grăbit.

— Cine-i ? auzi vocea femeii de dincolo de ușă.

— Aveți o telegramă..., răspunse și ascultă încordat să audă cheia răsucindu-se în broască.

Ușa se deschise și în prag apăru Oana.

— De la cine ? se miră aceasta.

— Trebuie să semnați aici... și cu o mișcare rapidă Bross o împinse și intră cu dînsa în casă, închise apoi ușa, fără să o slăbească o clipă din strînsoarea în care o ținea. Oana încercă să se elibereze, dar bărbatul, cu o mișcare de expert, o lovi scurt, făcînd-o să-și piardă cunoștința...

Cînd Oana își reveni, era imobilizată, cu brațele strînse în legătura unei frînghii de mătase, despre care tatăl ei îi spusese că era suspantă de parașută, adusă de el acasă, în timpul războiului. Picioarele erau, de asemenea fixate de fotoliul în care stătea. În gură avea un căluș.

— Dacă nu faci ce-ți ordon, te ucid ! îi spuse bărbatul pronunțînd rar cuvintele.

Privindu-l, femeia își dădu seama că ar fi făcut-o fără urmă de regret. Teama i se strecură în suflet, rece, înnebunitoare.

— Sper că nu vrei să mori, ești tînără și după cum văd ai și cu ce să aprinzi poftele unui bărbat, adăugă Bross hlizindu-se mulțumit de el, în timp ce termina de înfulecat felia de tort de pe masă.

„Și cu care o pregătisem pentru Eugen...", gîndi Oana.

Bross termină de mîncat și gustă dintr-un pahar de coniac aflat și el la îndemînă, cu dezinvoltura omului sigur de el.

— Ai o singură șansă, frumoaso !

Scoase din tocul de sub braț pistolul, așeză surdina la țeavă, verifică încărcătorul și îndreptă arma către Oana.

Ţinti şi începu să apese încet pe trăgaci. Oana îl urmărea cu ochii măriţi de groază şi cînd auzi declicul metalic al cocoşului, crezu că-i venise sfîrşitul. Dar lovitura nu porni şi Bross începu să rîdă gros, uşor hîrîit, ca lătratul unui cîine. Se apleca înainte zguduit de cascadele de rîs şi Oana simţi mirosul de coniac ce-l răspîndea odată cu răsuflarea.

„Nebunul ăsta s-a îmbătat !... Oare cum să-l anunţ pe Eugen" ? Încerca să se elibereze cumva de teama ce-i creştea în adîncul fiinţei.

— Am să-ţi scot căluşul, dar dacă ţipi sau încerci să faci ceva, uite..., şi arătă spre pistolul pe care îl armă după ce introdusese un cartuş pe ţeavă. Ai înţeles ?

Oana nu schiţă nici un gest. Bross bău şi ultimul strop de coniac, după care se duse în bucătărie şi îşi mai turnă.

— Acum îţi desfac căluşul, îmi spui ce număr de telefon are drăguţul tău şi îl formez eu. Tu îl chemi aici... atît. Am de discutat ceva cu dînsul. Ai înţeles ?

Oana nu schiţă nici de data aceasta vreun gest. Ura şi dispreţul întipărite pe chip îl determinară pe Bross să o lovească cu dosul palmei o dată şi încă o dată... Un firicel de sînge i se prelinse din colţul gurii, iar lacrimi mari, de obidă, îi inundară obrajii.

Întărîtat de rezistenţa femeii şi de aburii alcoolului, Bross spori intensitatea loviturilor, astfel că ea îşi pierdu iarăşi cunoştinţa. Se opri şi o stropi cu apă. După ce Oana îşi reveni, o întrebă din nou dacă era de acord să telefoneze. Femeia refuză. Îndîrjit, spionul reluă supliciul. Sleită de puteri, dornică să se termine odată totul, incapabilă să mai gîndească, în cele din urmă acceptă.

Spionul îi scoase căluşul apoi formă numărul pe care i-l spuse femeia şi îi aşeză receptorul astfel încît să poată vorbi dar, în acelaşi timp, să audă şi el ceea ce spunea cel de la capătul firului.

— Vă rog, cu domnul Avrămuț, spuse ea cînd i se răspunse.

Bross era gata să întrerupă legătura dacă ar fi sesizat ceva suspect.

— Domnul Avrămuț ? întrebă ea cînd auzi vocea lui Eugen.

— Da, Oana !

— Te rog să vii acasă, repede !

— Dar sînt ocupat, te rog să...

— Te aștept, vino ! insistă ea îmboldită de Bross...

— S-a întîmplat ceva ? Ce-i cu tine ?

— Nu-i nimic... Dar trebuie să vii, înțelege, trebuie ! mai adăugă tînăra după o scurtă pauză, căreia încercă să-i confere o anumită semnificație.

— Bine, am să văd ce pot să fac...

Avrămuț rămase descumpănit. Se întîmpla ceva cu Oana de vreme ce îi cerea, ca niciodată, să vină urgent acasă, așa fără vreo explicație. Niciodată, de cînd erau împreună, nu-și exprimase în vreun fel nemulțumirea cînd întîrzia la serviciu, nu-l sîcîise, ci de fiecare dată îl așteptase cu răbdare, oricît de tîrziu s-ar fi întors. Încercase chiar să o determine să nu-l mai aștepte cu masa pînă în crucea nopții. Ca să nu-l supere, Oana, cînd îl auzea că vine, stingea lumina și se prefăcea că doarme. Iar acum...

„Ce să se fi întîmplat ?“ se întreba el. Se încăpățîna să se concentreze asupra datelor pe care el și Moraru reușiseră să le adune, dar gîndul nu-i mai stătea la lucru. Sesizaseră o întrerupere a „traficului“ între Darian și centrală și faptul îi alarma. Era un indiciu. Acum revedeau totul, încercînd să descopere care era cauza. Mai mult, foștii membri ai asociației nu mai călcau prin debitul de pe fosta stradă Regală. În ce-l privea pe Darian, nici măcar pe stradă nu mai trecuse. Ceva se schimbase și

acest fapt le punea răbdarea la încercare. La toate acestea se mai adăuga acum telefonul...

— Ce ai, Eugen ? întrebă Moraru, observînd frămîntarea colegului său.

— Asta-i, că nu știu ! Mi-a telefonat Oana să mă duc urgent acasă.

— De vreme ce...

— Lasă sfaturile ! Știi că trebuie să mergem la șef cu concluziile și uite că n-am reușit să punem nici două idei cap la cap.

— Asta cam așa e. Dacă nu te duci, cel puțin telefonează-i Oanei și lămurește-te.

— Ai dreptate, și Avrămuț formă numărul.

Dar telefonul suna ocupat. Încercă încă o dată, dar în zadar. După mai bine de o jumătate de oră nu mai putu răbda și se hotărî să plece. Ceru permisiunea și se îndreptă grăbit spre garsoniera sa. În apropiere rări pașii. Rememoră discuția încercînd să întrevadă un sens ascuns, un mesaj pe care Oana i-l transmitea. Niciodată ea nu folosise expresia „domnul Avrămuț". „Să fi fost cineva lîngă ea ? Dar cine, de nu a putut să spună motivele acelei insistente chemări ?"

Ar fi trebuit să se întoarcă să-și ia pistolul, dar nu-l mai lăsa inima să întîrzie. Apoi, cum ar fi putut să justifice revenirea la sediu ? I se părea, totuși, o prostie să nu ia în seamă avertismentul Oanei.

Ajunse în dreptul blocului, dar nu intră în holul de la intrarea principală. Știa că mai exista o scară de serviciu spre care dădea o ușă nefolosită din garsonieră, ușă mascată de un dulap. Dădu ocol blocului și o luă pe scara de serviciu. Urcă încet, pentru că nici o lumină nu ardea. Se străduí să nu facă zgomot. Se opri în dreptul ușii. Pipăi ușor tăblia și fu fericit să constate că era făcută dintr-un

placaj foarte subțire. Scoase briceagul pe care îl purta permanent asupra sa, în ciuda ironiilor unor colegi, desfăcu lama, o fixă, ca să nu se plieze atunci cînd va întîmpina rezistența lemnului și începu să desfacă tăblia din cadru. Mergea destul de greu. De dincolo de ușă nu răzbătea nici un zgomot și chiar începuse să se întrebe dacă nu cumva proceda ca un pușlan înfierbîntat de prea desele lecturi cu spioni, cînd recepționă o discuție.

— E bun coniacul ăsta, al vostru... auzi vocea groasă, hîrîită a unui bărbat, și apoi ușa de la bucătărie trîntindu-se.

Avrămuț își simți inima bătînd să-i spargă pieptul.

Nu reușise prea mare lucru cu tăblia și se întrebă dacă nu era mai bine să se întoarcă și să ceară ajutorul colegilor. Renunță. Acum înțelegea ciudățenia apelului Oanei, sensul chemării și, totodată, mesajul voalat. Cineva străin se folosea de iubita lui pentru a se răfui cu el. Gîndi că dacă ar fi pătruns cu forța sau dacă ar fi apărut însoțit, viața femeii iubite ar fi fost în pericol.

„Cel puțin știu la ce să mă aștept." Reuși să facă o mică deschizătură în tăblia ușii și să o lărgească. Broboane mari de sudoare i se adunaseră pe frunte și acum se prelingeau în dîre fierbinți, oprindu-i-se în sprîncenele groase, ca apoi să-și continue drumul de-a lungul obrajilor. Nu avea timp să le șteargă. Se grăbea să termine înainte ca bărbatul a cărui voce o auzise să se reîntoarcă în bucătărie.

În sfîrșit, reuși să desfacă o latură. Nu era însă de ajuns și abia dacă putea strecura vîrfurile degetelor. Nici vorbă să ajungă la cheia pe care o știa în broască. Așa că se apucă să taie latura orizontală, încet, cu grijă. Din cînd în cînd se oprea și asculta. Se auzeau doar pași apăsați, nervoși. De data aceasta reuși să desprindă mai repede tăblia. O împinse ușor și privi. În holișor era întuneric și asta îl avantaja. Își strecură brațul, atinse mînerul ivărului,

apoi pipăi atent să dea de cheie, dar nu era la locul ei. Înjură înciudat în gînd şi pe moment fu tentat să rupă bucata de placaj. Era însă mult prea periculos. Zgomotul l-ar fi alertat pe individ. Se apucă de tăiat, ceva mai grăbit, probabil şi sub impulsul gîndului că Oana deja avea nevoie de ajutor. Desprinse mult mai repede cea de-a treia latură, iar la a patra treaba merse la fel de uşor.

„Dacă mai vine ăla după coniac ?" îl fulgeră un gînd şi simţi un fior rece trecîndu-i prin corp. Continuă şi mai grăbit. Din fericire pentru el, Bross luase sticla de coniac din frigider. După o atît de îndelungată abstinenţă, după antrenamentele istovitoare şi dieta impusă de instructori, băutura i se părea o adevărată mană cerească. Sorbea cu lăcomie, deşi ştia că cei de-acolo n-ar fi fost de acord. Simţea totuşi nevoia unui „întăritor", pentru că, oricît ar fi fost de sigur că toate decurseseră conform planului, să acţionezi de unul singur, pe teritoriul unui stat străin, pentru a realiza o misiune de lichidare a unui ofiţer de contraspionaj prezenta un risc uriaş.

Numai că Bross depăşise măsura şi degustase cam prea mult. Nu se îmbătase, dar simţea o anume moliciune în braţe, în picioare. Ochii îi deveniseră cam tulburi. Chiar începuse să se uite altfel la femeia legată. Ce-ar fi să se distreze un pic cu ea ? Alungă, însă gîndul, zicîndu-şi că era timp şi pentru asta, altă dată, în alte condiţii. Ochii îi reveneau, însă, fără să vrea, la coapsele prelungi care luceau în despicătura capotului. O dorinţă de mascul înfierbîntat, de om obişnuit să nu-şi refuze nimic îi lovea tîmplele ritmic, sîcîitor, abrutizant.

Între timp, Avrămuţ reuşise să desfacă complet tăblia. Se strecură în holişor, îşi descheie haina, apoi se apropie tiptil de uşă. Îşi lipi urechea şi ascultă. Omul din cameră păşea ceva mai rar şi după călcătură părea să fie foarte voinic. Eugen nu se îndoia de asta. Începu să apese

ușor, foarte ușor pe clanță, mai ales atunci cînd pașii celui ce se plimba se auzeau mai înăbușit. Se opri, dîndu-și seama că bărbatul se așezase. Cunoscînd topografia camerei, își făcu socoteala că nu putea să stea decît pe pat sau în fotoliu. „Sau poate pe taburetul de lîngă ușa din holul de la intrare". Fusese tentat să nu-l ia în calcul, dar zgomotul pașilor care se îndepărtaseră spre acel punct îl făcuse să bănuie că tocmai pe taburet se așezase.

„Ăsta pe mine mă așteaptă, deci...", își zise trăgînd ușor de ușă. Un milimetru, apoi încă unul, pînă zări fotoliul în care era legată Oana. Înțelese care era situația și se pregătea să o deschidă mai mult, cînd bărbatul își reluă mișcarea prin cameră.

— Văd că amărîtul ăla de ofițeraș al tău nu mai vine. Puțin îi pasă de soarta ta...

Eugen regreta că nu avusese inspirația să se înarmeze măcar cu un obiect din bucătărie. Cînd îi zări silueta în despicătura ușii, o deschise brusc, după care îi sări în spate, apucîndu-l strîns cu brațul drept peste gît și apăsînd cu genunchiul în șale. Bross nu se așteptase să fie atacat din interior și strînsoarea ofițerului îl făcu să-și piardă răsuflarea. Dar numai pentru cîteva clipe. Se antrenase temeinic și știa cum să scape dintr-un asemenea clenci. Se aplecă exact în sensul în care trăgea Eugen, apăsîndu-l la rîndul său cu toată greutatea corpului, apoi, cînd simți că acesta începea să-și piardă echilibrul, se răsuci brusc în aer, astfel că, atunci cînd atinseră pămîntul, situația se inversă.

Avrămuț rămase surprins de viteza cu care sorții se schimbaseră și înțelese că adversarul său era un luptător de calibru. Cu un singur lucru îl putea depăși : rezistența. Altfel, forța loviturilor, ca și viteza cu care adversarul execută mișcările de judo îl puneau în inferioritate. Nu se lăsă prins, se înșurubă destul de greu, dar se răsuci

spre podea și, în mișcare, îl antrenă și pe Bross, pe care îl aruncă spre pat, împingîndu-l cu talpa piciorului. Înainte ca Eugen să poată reveni într-o poziție de atac, Bross apucă pistolul pe care îl avea în tocul de sub braț.

Riposta veni fulgerător. Cu o lovitură de picior ofițerul îi zbură arma din mînă ; aceasta alunecă pînă la picioarele Oanei, ce privea uluită și neputincioasă. Cu un efort uriaș, încordîndu-și corpul, Bross încercă să facă un salt și să-l apuce. Dar saltul se frînse în aer, pentru că, în aceeași clipă, Eugen îl lovise cu piciorul în șale. Bross căzu. Se rostogoli însă fără să manifeste cel mai mic semn de durere, de parcă ar fi fost imunizat și, după două răsuciri era din nou în picioare. În mînă îi strălucea lama pumnalului cu reflexe albăstrii. Oana înlemni. Se întreba dacă Avrămuț va reuși să scape, pentru că era destul de clară diferența de forțe. Era groaznic să-l vadă într-o atare primejdie, fără să poată striga după ajutor, fără să poată face ceva pentru a-l salva.

Dintr-o mișcare Eugen reuși să ia una dintre pernele de pe pat. Era ca și cînd în fața unei săbii s-ar fi apărat cu o bucată de hîrtie și Bross zîmbi satisfăcut, superior, gîndindu-se că de acum se va juca cu viitoarea lui victimă așa cum pisica se joacă cu șoarecele. Fandă scurt, părînd că lovește, și Avrămuț sări spre dreapta, apoi mimă o lovitură spre stînga și fulgerător se întoarse, astfel încît să-l prindă fără gardă. Poate dacă n-ar fi băut atît coniac, Bross ar fi reușit și chiar în clipa aceea Avrămuț ar fi fost scos din luptă... Dar mișcarea fusese prea înceată, iar adversarul său, mai tînăr și ceva mai rapid, i-o luase înainte, astfel că lucrurile luară o altă întorsătură. Avrămuț îi prinse încheietura cu ambele mîini, trase brusc și cu toată forța, obligîndu-l să-și mute greutatea corpului pe un singur picior și, la fel de fulgerător, îi lovi brațul. Încercă să-l forțeze să dea drumul cuțitului. Bross se răsuci și trecu în

spate, lucru ce îi permitea ca, făcînd o singură mişcare viguroasă, să-l înjunghie pe ofiţer.

Groaza lucea în ochii Oanei cînd pricepu cît de aproape de moarte era acum Eugen, care se lupta din răsputeri să îndepărteze lama ce se apropia de pieptul său. Ofiţerul era sufocat de braţul stîng al lui Bross, încolăcit în jurul gîtului. Pete negre începură să-i joace sub pleoape.

— Mi-ai dat un recital pe cinste, securistule. Mi-ar fi părut rău dacă te omoram aşa, pur şi simplu, ca pe un pui de găină. Eşti...

Nu apucă să-şi mai continue propoziţiunea, căci Eugen, slăbind pentru o clipă strînsoarea şi eliberîndu-şi o mînă, lovi cu cotul braţului foarte tare în plexul relaxat al adversarului, care acum ţinea toasturi pentru succesul ce avea să vină. Ofiţerul făcu apoi o piruetă pe călcîie, se lăsă în jos, îl trase pe Bross către el şi fulgerător se dădu la o parte. Acesta căzu ca un pietroi, iar braţul, contractat ca un arc de forţa ce o opunea Avrămuţ, eliberat dintr-o dată, aruncă lama cuţitului drept în mijlocul propriului piept.

Cîteva fracţiuni de secundă Bross rămase ca paralizat, neînţelegînd prea bine ce se întîmplase. Apoi, fără ca măcar să-şi îndrepte corpul frînt sub impactul durerii care-l săgeta, se repezi cu capul înainte spre Avrămuţ şi îl lovi ca un berbec. Ofiţerul zbură pur şi simplu prin aer, descrise un arc de cerc şi se izbi puternic cu capul de tocul uşii. Rămase nemişcat, după un spasm scurt. Bross îl privi fără vlagă. Îngenunche, lăsîndu-şi greutatea corpului pe spate. Cu mîna stîngă susţinea plăselele pumnalului. Nu-l scotea, pentru că ştia că aceasta ar fi însemnat sfîrşitul. Deşi durerea devenea insuportabilă iar efortul de a-l doborî pe ofiţer îl epuizase, refuza să cedeze. Nu avea de gînd să se recunoască înfrînt. Se răsuci pe partea dreaptă şi începu să se tîrască spre locul unde ştia că

ajunsese pistolul în încleștarea luptei. Oana îi urmărea cu spaimă manevra. Și dacă pînă atunci mai nutrise vreo speranță, acum ea se spulberase. Avea să moară. Se revolta. Nimeni nu-i mai putea salva. Avrămuț zăcea fără simțire, într-o poziție nefirească. În acel moment se auzi soneria de la intrare. Scurt, ca apoi să se repete prelung, nervos, ca și cînd cel de la ușă și-ar fi pierdut răbdarea.

Auzind soneria, Bross se grăbi să ajungă la pistol, deși mișcările îi erau tot mai greoaie, tot mai lipsite de vlagă. De emoție și teamă, Oana închise ochii. Bross îndreptă arma spre Avrămuț, devenit acum, la numai cîțiva pași, o țintă sigură.

Dar ca să poată apuca pistolul, Bross luase mîna de pe plăselele pumnalului, ridicînd brațul. Mișcarea, destul de înceată, îi produse, totuși, o durere vecină cu leșinul. Așa că, atunci cînd apăsă trăgaciul, țeava pistolului țintea într-un alt unghi, Avrămuț rămînînd în afara loviturii. Cum pistolul nu mai avea acum surdina pusă, explozia răsună în casă cu putere. Concomitent ușa cedă sub loviturile celui de afară. În pragul ei se ivi, înarmat și gata să deschidă focul, Moraru. Dar n-a mai fost nevoie. Bross scăpase deja pistolul din mînă. Pe lîngă lama pumnalului începuse să se prelingă un șuvoi de sînge. Un zvîcnet scurt și corpul acestuia se chirci sub aripa morții. Moraru îi ridică pleoapa și văzu albul ochiului mare, nefiresc, cu irisul căzut. Luă pistolul cu o batistă, pentru a nu șterge amprentele, iar în locul lui puse o scrumieră, pentru ca scena să poată fi reconstituită cu exactitate. Abia apoi se îndreptă spre Oana. Tăie legăturile, îi desfăcu călușul, o luă în brațe și o întinse pe pat. Tînăra plîngea cu sughițuri. Apoi, Moraru se apropie de Eugen. Era în atitudinea lui o adîncă și deplină consternare, neștiind dacă trăia, dacă era rănit grav sau își pierduse numai cunoștința. Își lipi urechile de pieptul prietenului său și mai mult ghici decît auzi bă-

tăile ușoare ale inimii. Îl pipăi ușor și descoperi, în cele din urmă, rana deschisă de la tîmplă. Înainte de a încerca să vadă cum îl poate ajuta, formă numărul de telefon al ofițerului de serviciu.

Moraru sosise acolo ca urmare a unei bănuieli. Îl contrariase frămîntarea nemărturisită pe care o citise în ochii lui Avrămuț. Încercase să se liniștească, dar nu reușise și, cum ajunsese acasă, îl căutase la telefon. La locuința lui nu răspundea nimeni. Atunci sunase la Oana. Telefonul era ocupat, la fel ca atunci cînd încercase și Eugen. Verifică, prin centrala orașului, de ce anume prezenta ocupat postul telefonic al Oanei, și operatorul de la masa de control îi răspunse că receptorul era ridicat din furcă. Se îmbrăcă la repezeală și trecu să-și ia pistolul de la ofițerul de serviciu.

Cînd a auzit detunătura, n-a mai așteptat și a forțat ușa. Acum nu-i mai rămînea decît să acopere cadavrul lui Bross și să-i dea primul ajutor lui Avrămuț.

Salvarea sosi curînd. La cîteva minute veni și echipa de cercetare, formată din ofițeri de la judiciar, medicul legist și procurorul.

Trecuseră cîteva săptămîni de la aceste întîmplări. Oana fusese marcată puternic de tragismul întregii situații. Avrămuț se restabilise mult mai repede, dar medicii îi interziseseră să se întoarcă la muncă. În ciuda dorinței de a reveni la birou, fusese nevoit să se supună, mai ales că șeful Securității ordonase, mai mult în glumă, subofițerilor de la punctul de control să nu-l primească în unitate. Nu acest lucru îl deranja, ci, mai ales, sentimentul de vinovăție față de Oana care era însărcinată și el aflase asta abia după cele petrecute. Cînd o întrebase de ce-i ascunsese faptul, Oana îi răspunsese cu o demnitate impresionantă :

— Să nu te superi, însă este problema mea. Îmi doresc acest copil mai mult decît orice pe lume și n-aș fi vrut să fie argumentul decisiv pentru a te căsători cu mine.

Avrămuț, în afară de pornirea inimii, n-avea nevoie de alte îndemnuri sau considerații filozofice. Nu mai aștepta, așa cum îl sfătuise maiorul Ușurelu, și după ce purtă o discuție lungă și sinceră cu șeful Securității, întocmai formele de căsătorie.

Deși ar fi vrut să se desfășoare totul cît mai discret, la Casa căsătoriilor îl aștepta o mulțime de prieteni. Vasile

Moraru îi zîmbi complice și Avrămuț înțelese că el fusese cel care dăduse totul în vileag. Soția lui Vasile, la fel de îmbujorată, o ținea lîngă ea pe Oana, cu un gest ocrotitor.

Oana se îmbrăcase într-o rochie bleu, ușor strînsă în talie, care îi sublinia și mai bine silueta înaltă, gîtul lung și delicat, ovalul perfect al feței, pe care străluceau, ca două stele enigmatice, ochii. Părul, ca mătasea porumbului copt, îi cădea în plete bogate pe umeri. Nu-l vedea decît pe Eugen. Nu-l căuta cu privirea decît pe bărbatul iubit și amîndoi aveau impresia că abia acum se descoperă. Avrămuț îi prinse brațul cu gingășie și o conduse spre ofițerul Stării civile. Sala încăpătoare se umplu imediat. Ceremonia se termină cu un foarte tînăresc și puternic „Mulți ani trăiască !". Bărbatul între două vîrste, pe costumul căruia, în diagonală, trecea eșarfa tricoloră, cîntă și el alături de tineri. Era în explozia lor ceva molipsitor dacă pînă și Ușurelu nu se putu stăpîni să nu remarce că mireasa e mult mai frumoasă și mai simpatică decît își închipuise el.

— Știi pentru ce, Ușurelule ? îl întrebă zîmbind cu înțeles colonelul. Pentru că te-ai obișnuit să te uiți mai mult la hîrtiile din dosare și mai puțin la oameni. Vezi, poate tragi și tu niște concluzii...

— Fiindcă veni vorba tovarășe colonel, nu se mai putu stăpîni Ușurelu, oare nu există vreo legătură între... și arătă cu capul spre Oana.

— Ascultă Ușurelule ! colonelul subliniase, cu o anumită intonație, numele. Abține-te de la deducții forțate, pentru că nu este cazul. Mîine vino la mine să discutăm despre exagerările tale...

Colonelul ar fi vrut să continue, dar fusese luat de valul de tineri.

A doua zi dimineața, Avrămuț și soția lui au plecat pentru cîteva zile la Brașov. Mulți dintre prietenii cu care petrecuseră pînă în zori îi însoțiseră la gară.

— Să vii repede ! îi spuse Moraru, şi-l îmbrăţişă, jenat parcă de efuziunea lui. Ar fi vrut, el şi soţia, să plece împreună cu tinerii căsătoriţi, dar acum greul muncii îi revenea lui.

Cazul celui care încercase să-l ucidă pe Avrămuţ îl obseda. Se stabilise cu exactitate că actele găsite asupra atentatorului erau false şi că armele erau de fabricaţie străină. Individul nu figura nici în evidenţele organelor de securitate şi nici în cele ale miliţiei. Tatuajul de sub braţul stîng atesta faptul că făcuse parte din trupele SS, dar nu se găsise, deocamdată, răspuns la numeroasele întrebări, între care esenţiale erau cele legate de locul de unde venea, pe unde pătrunsese în ţară şi mai ales pentru ce anume făcuse atîta drum. Unii încercau chiar să pună la îndoială mărturia Oanei.

Moraru reluase cercetările şi, după îndelungi căutări, descoperi hotelul în care individul locuise mai bine de o săptămînă. Printre cele cîteva obiecte rămase în cameră era şi un bilet de tren pe ruta Timişoara—Bucureşti, a cărui dată de emitere coincidea cu ziua în care fusese cazat. Cei din personalul hotelului nu cunoşteau prea multe despre străin. Nu vorbise cu nimeni, nu primise vizita nimănui. Dealtfel, ieşise destul de rar din cameră. Plata o efectuase pentru două săptămîni. Cînd n-a mai apărut, s-a presupus că a plecat cu treburi prin regiune.

La graniţă nu fusese semnalat. Cu sprijinul unui lucrător de miliţie, specialist în probleme de contrabandă, Moraru începu cercetări şi în direcţia aceasta. Îşi făcuse următorul raţionament : „Dacă a pătruns în ţară pe unul din canalele vechilor contrabandişti, este imposibil să nu fi lăsat o urmă".

După cîteva încercări infructuoase în zonă, poposiră într-unul din satele de pe marginea Dunării. Aici trăia un bătrînel care colindase de mic mările, ocupîndu-se cu de toate. Îndeosebi, în perioada dintre cele două războaie mondiale se îndeletnicise cu contrabanda. Acum își vedea de nepoți și de un petic de vie pe care îl îngrijea ca pe ochii din cap. Se zvonea că în cîte o noapte mai pleca să-și vadă o fostă ibovnică, dincolo de apă, cu care avea un copil. Dar erau simple vorbe, fiindcă nimeni nu izbutise să-l vadă plecînd sau venind.

Ștefan Marinaru, cum era cunoscut în sat bătrînul, îi privi cercetător, cu ochii unui vulpoi care știe să cîntărească și sufletul din om. Îi ascultă atent, după care îi invită în casa mare, răcoroasă, care mirosea a sulfină și a ulei de candelă, și le turnă dintr-o sticlă țuică tare și rece de-ți lua gura foc.

La început bătrînul rămase pe gînduri cîteva clipe, dar, în cele din urmă, spuse cu glas liniștit, egal :

— Una este să aduci un pachet de țigări și alta de ce mă întrebați dumneavoastră. Înțeleg. Nu știu nimic, dar într-o săptămînă voi afla. Vin eu și vă anunț.

Moraru plecă și primi asigurări că bătrînul „lup de Dunăre", care ajutase nu o dată autoritățile să pună capăt traficului cu monede de aur sau cu obiecte de artă, se va ține de cuvînt. Și avu ocazia să se convingă de adevărul spuselor colegului său. A treia zi, bătrînul era la poarta unității. Îi aștepta.

— Ați avut dreptate. Acum mai mult de trei săptămîni, doi sîrbi au trecut Dunărea un bărbat. Atît. L-au lăsat numai aici, fără să ia legătura cu nimeni. Pentru asta au primit o sumă mare în dolari. Unul dintre ei și-a arvunit chiar o casă.

— Cum arăta omul acela ?

Bătrînul îl descrise destul de exact pe Bross.

— Pot să te întreb de unde știi toate acestea ?

— Mata mă poți întreba, dar eu n-am să-ți răspund. Este o lege nescrisă a noastră...

— Înțeleg, spuse Moraru, mulțumindu-i încă o dată bătrînului.

Poate nu era prea „ortodoxă" poziția lui, dar ceea ce-l interesa acum era eficiența acțiunii și nu-și putea îngădui de dragul unor posibile bănuieli să nu aibă încredere în oameni. Tocmai acea încredere care se clădește din existența noastră de oameni, din fiecare realizare, curat, fără ascunzișuri, izvorîtă dintr-o dreaptă măsură a lucrurilor.

Moraru nu se mulțumi numai cu cele aflate de la fostul contrabandist. Refăcînd traseul posibil al lui Bross, i-a interogat pe toți cei care gîndise el că-l văzuseră : pe casiera de la gară, pe conductorul de tren. A stat de vorbă chiar și cu funcționarul de la informații care-și amintea că cel descris l-a întrebat cîtă întîrziere are accceleratul de București. Acum se convinsese că cele aflate de la Ștefan Marinaru erau adevărate. Dar îl interesa mai mult decît orice mobilul încercării de asasinat.

Aceeași întrebare și-o punea și locotenentul Oancea. Ar fi vrut să lucreze în acest caz, dar șeful securității îi stabilise o sarcină la fel de grea : descoperirea eventualelor conexiuni ale asociației secrete în țară. În dosarul pe care colonelul i-l pusese în brațe erau cîteva informații adunate de Avrămuț, date scoase din vechile dosare ale Siguranței, declarații ale unor foști membri ai asociației. Dar toate acestea se refereau doar la fapte din trecut.

Studiase și restudiase fiecare informație și rămăsese cu impresia că cei mai mulți oameni din epoca noastră refuză tot ce amintește de ritualistica și procedeele Evului mediu. Dar nu putea fi ignorată posibilitatea ca totuși anumiți indivizi să fie racolați la activități potrivnice noilor rînduieli din România.

Intrînd în impas, Oancea nu mai ştia încotro să-şi îndrepte atenţia.

Şi tot reflectînd la necazurile pe care le avea, parcă-l auzea pe Moraru ironizîndu-l : „Ai început să pescuieşti plevuşcă, puiule ! Altceva trebuie să cauţi tu, nişte *gulere albe*, nişte inşi care se caţără, se adăpostesc şi «macină» la adăpostul funcţiei".

„Asta-i pista", îşi zise Oancea. Avea deja cîteva elemente privitoare la fiul unui fost membru al asociaţiei secrete care terminase doar cu cîţiva ani în urmă Facultatea de ştiinţe economice şi fusese propus pentru funcţia de director adjunct al unei firme de comerţ exterior, instituţie subordonată celei în care lucra Pavel Darian. Datele la care ajunsese în urma cercetărilor erau revelatoare. După absolvirea facultăţii, tînărul economist fusese repartizat undeva prin Moldova, dar nu se prezentase la post, aranjîndu-se în Capitală. Oancea izbuti destul de greu să aşeze lucrurile într-o anumită ordine, dar nu reuşi să stabilească unde să caute în continuare.

— Nea Vasile, nici nu-ţi închipui ce... îl întîmpină Oancea pe Moraru, cînd acesta intră în birou.

— Uite ce e, nu mă băga în treburile tale ! Consultă-te cu şeful, nu cu mine...

— Da, dar tovarăşul...

— A venit, n-avea grijă ! A mirosit că ai nevoie de ajutor. Apare el imediat...

Avrămuţ analiză totul cu atenţie împreună cu locotenentul şi stabili ce anume trebuie făcut, mai ales în legătură cu scoaterea din ţară a unor informaţii şi date cu caracter secret. Apoi, îşi văzură fiecare de treburi. Oancea era mai tot timpul plecat. Doar cînd şi cînd mai dădea cîte un telefon. Eugen îl scutise de orice alte sarcini. Era

prima lui misiune cu caracter independent și îi tremura încă sufletul la gîndul că tînărul lui subordonat ar putea face iar vreo boacănă. La încrederea pe care i-o acordase contribuise și Moraru, atunci cînd îl îndemnase să-l ajute, să depășească stadiul de „ipistat", cum le spuneau ei celor care-și consumau timpul învîrtind hîrtiile prin birouri.

După vreo săptămînă, Avrămuț se pomeni cu Oancea intrîndu-i în birou val-vîrtej.

— Haide, descarcă-ți sacul ! îl încurajă Eugen.

— Simion Sotireanu, omul despre care vă raportam, a primit de curînd o comunicare pe adresa instituției... și se opri, dornic să savureze efectul spuselor sale.

— Ce comunicare ?

— Din partea băncii unde are depozitul.

— Ce vorbești ?

— Uitați fotocopia. Și îi întinse documentul.

— Cum ai intrat în...

— Simplu. N-am încălcat legea. Comunicarea a venit pe adresa instituției și funcționarul de la documente secrete m-a anunțat...

— Bravo ! S-a confirmat, deci, ipoteza ta. Întocmește raportul...

— L-am și întocmit...

— Cînd ?

— Ieri după-amiază. Era liniște aici, în birou...

Cînd termină studiul raportului, Avrămuț reluă discuția :

— Uite, eu toate sînt de acord, numai cu arestarea lui Sotireanu, nu. Este prematură. Sînt convins că prin el vom ajunge și la alte filiere. Vom încheia socotelile cînd vom avea totul în mînă.

Pe colonelul Huant, întîrzierea comunicării pe care o aștepta îl puse pe gînduri. Fiind presat de subdirectorul agenției, începu mai întîi să ticluiască tot felul de expli-

caţii ca pînă la urmă să recunoască că misiunea eşuase lamentabil, în ciuda speranţelor pe care şi le făcuse.

Huant devenise un fel de „ciumat". Numai că nu era el omul care să cedeze în faţa greutăţilor, să se dea bătut cu una, cu două. Se străduia din răsputeri să găsească o cale de a ieşi din încurcătură, pentru că nu putea să lase să-i scape norocul din mînă acum, la sfîrşitul carierei. De aceea începu să-şi pregătească cu grijă plecarea spre România. Singura problemă asupra căreia nu se decisese încă era dacă să folosească sau nu calea diplomatică. Lucrul acesta nu depindea numai de el, chestiunea urmînd să fie discutată în consiliul de conducere. Oricum ar fi fost, era decis să plece. Evident că ar fi preferat calea diplomatică, pentru că i-ar fi asigurat, în caz de descoperire, imunitatea, cu toate că nu se gîndea că va cădea. Era un optimist incorigibil. Îi plăcea să se ştie aureolat, iar cea mai mică aluzie la un eşec îl îngrozea. Căderea lui Bross nu-l afectase prea mult, tocmai fiindcă, din modul în care fusese organizată misiunea, nu se putea face nici o legătură cu serviciul lor de spionaj. La concluzia aceasta ajunseseră şi ceilalţi din centrală. Oricum se luase măsura ca cineva să meargă la faţa locului, să controleze reţeaua şi, mai ales, schimbarea unor direcţii de muncă. Îşi dădea şi el foarte bine seama că menţinerea în activitate a unui agent, chiar numai bănuit, cum era Darian, putea aduce mari prejudicii. Trebuiau găsiţi alţi oameni, noi mijloace de legătură, iar Huant ştia unde să le caute.

Se puse serios pe treabă, zăbovind asupra fiecărui detaliu. Era convins că multe dintre eşecurile suferite de agenţi de valoare, de aşi ai spionajului, se datorau tocmai amănuntelor pe care le ignoraseră. Se întrebase de nenumărate ori ce anume provocase eşecul misiunii lui Bross. Revăzu fiecare dintre elementele „scenariului" şi găsi totul

fără cusur. „Poate n-am ales noi persoana potrivită", zise în cele din urmă, după ce reciti portretul psihologic întocmit de specialiștii din compartimentul de resort. Una dintre eminențele cenușii ale centralei subliniase tendința lui Bross de a se considera imbatabil, o anumită înclinație spre lăcomie, mai ales cînd era vorba de băutură și femei. „Ei, cine știe ce s-a întîmplat acolo... !"

Însemnările personale, cu caracter memorialistic sau nu, au adesea soarta caselor. Ele există alături de noi fără ca de multe ori să le acordăm vreo atenție, fără să sesizăm ce rol pot juca în viața noastră. Abia cînd încercăm să le descifrăm, ne dăm seama ce miopi am fost cînd n-am apreciat cum se cuvine aceste mărturii.

La asta medita Eugen Avrămuț citind însemnările bătrînului Cîrjaliu.

Fiica acestuia, în urma discuției cu ofițerul, începuse să caute cu mai mare asiduitate, metodic și tenace. Tot umblînd prin casă, își aminti la un moment dat că îl văzuse în cîteva rînduri pe tatăl ei aranjînd burlanul unui godin din camera mică. În locul godinului se construise o sobă de teracotă ; peisajul familiar schimbîndu-se, uitase amănuntul. Acum însă, cu ajutorul soțului, a desfăcut coșul și în locul unde acesta se încastra în zid a descoperit o ascunzătoare în care se găsea o cutie metalică de formă cilindrică. Era protejată de o placă tot din fier, pe care erau fixate două cărămizi înnegrite de fum.

Cu primul avion veniră amîndoi la București. De la aeroport la Avrămuț și de aici la colonel în cea mai mare viteză.

Bătrînul Cîrjaliu adîncise ancheta, notase totul, revăzînd, controlînd, fără să-şi precupeţească sănătatea. Era uimitor de cîtă forţă şi tărie morală dăduse dovadă. Nopţi întregi îl urmărise pe Darian, iar ziua muncise conducînd trenul.

„Teribil de dîrz, bătrînul!" îşi zise Eugen, mai ales cînd dădu şi peste nota în care erau contabilizate sumele delapidate de Darian de la „Ajutorul roşu". Dar lucrul cel mai zguduitor era lista membrilor de partid arestaţi ca urmare a activităţii trădătorului. „Despre aceştia ştiu precis, deşi s-ar putea să fie mult mai mulţi", nota la sfîrşit bătrînul, cu scrisul său mare, apăsat.

Întocmi sinteza documentelor studiate, le fotocopie, opisă dosarul, îl sigilă, punîndu-l într-un plic, după care se prezentă la şeful Securităţii.

— De acord, Avrămuţ, cu propunerile. Dar vreau să discutăm mai pe larg. Deocamdată nu sînt convins că pasărea o să stea pe creanga pe care ai aşezat-o dumneata.

— N-am aşezat-o eu, ci stă singură. Darian este liniştit acum, dar continuă să strîngă date cu caracter secret, chiar dacă nu le transmite. O va face la vremea respectivă.

— Speri să le găseşti asupra lui ?

— Mai încape vorbă ?

— Visul de aur al oricărui ofiţer de contraspionaj... Şi mai departe ?

— Centrala, mai ales după eşecul ucigaşului, va lua măsuri de verificare a reţelei şi o să schimbe cîte ceva. Darian este un agent de calibru, bine plasat, priceput. Dar a intrat în atenţia noastră şi ei cunosc acum acest lucru. Nu sînt atît de naivi încît să ignore pericolul. De aceea cred că o să ne lase ocupaţi cu Darian, în timp ce ei vor pune la punct o altă reţea, oprind numai pe acei agenţi care sînt în afara oricăror bănuieli. Au avut grijă să stabilească şi o rezervă. Numai că pe unii îi ştim şi noi.

— Te referi la cei identificaţi de Oancea ?

— Da. E ceva, dar n-o să ne limităm la asta.

— Bine, bătrîne, îi spuse colonelul, care folosea doar cînd era foarte mulţumit acest apelativ. Avrămuţ zîmbi. Şi cu emisarul cum socoteşti că va fi ? mai întrebă colonelul.

— Dacă aş fi în locul lui...

— Dar nu eşti şi nici nu poţi fi. Aşa că...

— Mă gîndesc că din nou va folosi un canal clandestin pentru a intra în ţară.

— „Punctele tari" pe care deja le au ?

— Nu, fiindcă ar cădea drept în gura lupului.

— Îmi place că nu te pripeşti. În altă ordine de idei, cum merge căsătoria ?

— Excelent. Abia aşteptăm concediul.

— Ai să pleci după finalizarea acţiunii „Star". Mai devreme, în nici un caz.

Oancea îşi consacrase întregul timp studierii celor care formau cercul asociaţiei secrete. „Ai grijă să nu scapi momentul vreunui posibil contact al acestora cu cineva din afară", îi atrăsese atenţia Eugen şi tînărul locotenent nu mai avea pic de linişte.

La rîndul său Avrămuţ studia, cum nu făcuse niciodată, mica publicitate din ziare şi, mai ales, rubrica de închirieri.

— Ce faci, Eugen, nu cumva vrei să te muţi ? nu-l slăbea Moraru.

— Nu, omule ! Caut doar o gazdă mai convenabilă pentru altcineva.

Bănuia că emisarul, odată intrat în ţară, se va stabili undeva, fără să ia legătura cu cei pe care urma să-i contactăze. Era aproape convins că nu va căuta adăpost la

un hotel. Cei cu preocupări de acest fel evită, în general, locurile unde trebuie să prezinte un act de identitate.

Avrămuț nu excludea, însă, și posibilitatea ca străinul să tragă la una dintre legăturile mai vechi, necunoscută încă ofițerilor de securitate. De aceea, îl tot presa pe Oancea.

— Să știi că străinul a și intrat în țară ! îi spuse, pe un ton ce nu admitea contrazicere, Moraru, într-una din zile. Anunț n-a dat, dar uite că avem o comunicare foarte urgentă. Îți amintești de bătrînul marinar care ne-a dat „recitalul" de conspirativitate ? M-a căutat astăzi la poartă.

— El ?

— Da, chiar el. De unde știi că lucrez aici, la București, că doar nu ți-am spus nimic ? l-am întrebat. „Nu mi-ai spus mata, dar ochii ăștia ai mei au văzut multe. Apoi, te-am mirosit eu că nu ești de la miliție, iar aerul matale de bucureștean se simțea de la o poștă...", mi-a răspuns zîmbind. Da, dar pentru cine știe să miroase, am încercat eu să glumesc. „Să lăsăm glumele, că pentru altceva am venit eu..." Și ce crezi, Eugen, că-mi spune ?

— Fierbe-mă, fierbe-mă, Vasile, că o să iasă o supă de o să ne doară burta pe amîndoi.

— Lasă că nu-ți strică nici ție puțină..., glumi Moraru, apoi reluă : Bătrînul marinar, fost contrabandist și atît de plin de surprize, mi-a comunicat că cei doi care l-au trecut pe omul nostru — știi tu care — au mai trecut unul. Cel care arvunise casa a și cumpărat-o și, ceea ce este și mai important, au stabilit să-l aștepte pentru a-l duce înapoi.

— Te rog să repeți totul, dar rar de tot.

Și Moraru repetă cuvînt cu cuvînt cele spuse.

— Ai o descriere a acestui „intrus" ?

— Am. Bătrînul are calități deosebite în această privință. Iată aici portretul, și îi întinse o foaie de hîrtie.

— Du-te la identikit și fă-mi un portret-robot după ea.

— Am avut eu grijă, colega, și scoase portretul din dosarul din care dăduse la iveală mai înainte și hîrtia cu descrierea.

— Îți spuneam eu că mă fierbi și nu merit asta, frățioare.

— Doar atît cît trebuie, colega, nu te speria... Acum sîntem chit. Știi doar că aveam niște datorii la tine.

Avrămuț nu-i mai răspunse, se ridică de la birou, îl lovi ușor cu palma peste umeri, luînd cele două hîrtii și începu să le studieze. „Unde l-am mai văzut eu, oare, pe individul acesta ?“ se întreba, fiindcă desenul figurii, forma ochilor, tăietura gurii și expresia îi erau cunoscute.

— Știu la ce te gîndești, Eugene. Am impresia că este omul despre care am citit în dosarul acela vechi, întocmit de răposatul tău socru...

— Asta-i ! Hai să verificăm !

După o jumătate de oră se întoarseră cu dosarul din care scoaseră fotografia tînărului căpitan Huant. Asemănarea era frapantă.

— Informația este de o valoare inestimabilă. Mă întreb ce ne făceam dacă bătrînul n-ar fi venit din proprie inițiativă să ne spună. Oare nu...

— Nu, Eugene, nu este cazul să-mi fac autocritica. Cu bătrînul, dacă vrei părerea mea, ar fi bine să mai stăm de vorbă, poate mai învățăm cîte ceva...

Ipoteza cu privire la închirierea unei camere prin intermediul „Micii publicități“ nu se adeverise. Fuseseră întreprinse măsuri de verificare la mai multe adrese, dar nicăieri nu apăruse vreo persoană care să semene cu Huant. Deși aria investigațiilor fusese extinsă, nu se ajunsese la nici un rezultat. Avrămuț reluă dosarul cel vechi să vadă

dacă nu cumva poate exploata anumite elemente din el. În afara lui Pavel Darian, mai erau consemnate alte patru persoane care fuseseră contactate de Huant în vremea cît făcuse parte din Comisia aliată de armistiţiu. Primul era un fost politician care locuia împreună cu soţia, acum paralizată, într-o căsuţă modestă, undeva pe lîngă Cişmigiu. El însuşi avea o sănătate şubredă şi ca atare era inapt pentru activitate conspirativă. Cel de-al doilea, un fost ofiţer de stat-major, lucra în comerţ. Atribuţiile lui de serviciu îi permiteau o mare libertate de mişcare, iar apartamentul pe care îl ocupa în apropierea Pieţii Dorobanţi era destul de încăpător pentru a primi vizitatori. Fostul ofiţer menţionase în autobiografia pe care o depusese la serviciul de personal că, în perioada cît funcţionase la Comisia aliată de armistiţiu, îndeplinise, pentru un timp, funcţia de translator de limbă engleză şi franceză în probleme militare, luînd parte la negocieri cu puterile aliate. Niciodată nu avusese însă contacte compromiţătoare iar viaţa sa şi a familiei era departe de orice suspiciune.

Cel de-al treilea personaj era o femeie. Destul de frumoasă cîndva şi, mai ales, bogată. Acum trăia din mici expediente, dar nu rezulta că la ea s-ar putea ascunde Huant. În ce-l privea pe cel de-al patrulea, fostul poliţist notase că se întîlnise într-o singură ocazie cu Huant, într-o seară, la Clubul diplomaţilor străini, unde luaseră masa împreună cu un fost acţionar la „Steaua Română". I se indicau numele şi domiciliul posibil : Cîmpina, strada Sondelor, numărul 17.

„Am intuiţia că acesta este omul", îşi zise Avrămuţ. Iar Moraru, plecat în grabă la Cîmpina, îi transmise după numai cîteva ore următorul mesaj : „Persoana care te in-

teresează soseşte cu RATA de douăsprezece la Filaret". Avrămuţ se uită la ceas. Era unsprezece şi jumătate. Se duse urgent la colonel şi solicită o maşină.

— De unde, Eugene ? îl întrebă, dînd din umeri, şeful Securităţii. Ştii doar că toţi şoferii sînt la trageri.

— Aprobaţi-mi să iau eu una.

— Bine. Dă-i drumu' repede şi ţine-mă la curent cu situaţia !

— Am înţeles ! răspunse Avrămuţ, ieşind grăbit pe uşă.

Îl luă şi pe Oancea şi coborîră la garaj. După cîteva minute maşina demara scurt, în susul străzii, spre autogara Filaret.

Parcară maşina în partea opusă autogării, la umbra copacilor părculeţului. Autobuzul de Cîmpina tocmai sosise şi primii călători coborau, îndreptîndu-se apoi spre ieşire. Îl zăriră pe Moraru prin geamul prăfuit din spate. Vasile făcu un semn discret spre un bărbat care tocmai se ridicase. Individul reapăru printre primii călători. Avrămuţ îl recunoscu imediat. Îi aprecie agerimea ce i se citea în priviri. Îşi aminti de aprecierile din rapoartele fostului poliţist, în care acesta sesiza tocmai o anume nepăsare faţă de posibilul urmăritor. Între timp, Huant avansase nu numai în grad, ci avea şi mult mai multă experienţă. El aprecia exact condiţiile în care avea de îndeplinit noua misiune.

Nu se grăbea. Zăbovi în faţa autogării pînă nu mai rămase aproape nimeni. Abia apoi trecu strada spre staţia de tramvai. Mergea ca orice om lipsit de griji, care se bucură de ziua frumoasă. Zărind tramvaiul ce se apropia de staţie, iuţi pasul. Se sui la clasa a doua, dar coborî îndată ce tramvaiul se puse în mişcare. Era aproape imposibil ca cineva să se poată apropia de el neobservat, să-l „pipăie". *Cu cel de-al şaselea simţ, spionul versat care era Huant* l-ar fi reperat. De aceea, ofiţerii români se hotărîră să nu

riște. Moraru înțelese că avea de-a face cu un adversar de calibru și, pe o rută puțin ocolită, se alăturase celorlalți doi.

— Ce facem, Eugene ? întrebă el nerăbdător.

— Eu mă reped cu mașina și îl urc pe Oancea în primul tramvai care vine. Tu rămîi și vezi ce manevre mai face. Dacă va proceda cum bănuiesc eu, așteptăm tramvaiul în Piața Unirii.

Avrămuț porni motorul, în vreme ce locotenentul abia avu vreme să deschidă portiera și să se arunce în scaun. Ocoli scurt spre șoseaua Viilor, după care pătrunse pe strada Mitropolit Veniamin Costache. Cînd ajunse în capătul străzii, spre Cuțitul de Argint, mașina derapă pe piatra cubică abia udată de cisterna salubrității, ducîndu-se ca o sanie pînă în sensul opus. Tramvaiul opri la numai cîțiva centimetri de autoturism, altfel ar fi îndoit destul de serios caroseria mașinii. Vatmanul, furios, îl apostrofă, dar ofițerul nu-i răspunse privindu-l cu un aer absent. Abia cînd îl văzu pe Oancea urcat în vagon, demară scurt și plecă.

O coti la stînga, într-o fundătură, așteptă să treacă tramvaiul, pentru a nu da de bănuit străinului și continuă drumul atunci cînd socoti că orice pericol trecuse. Huant nu mai era în stație, iar pe Moraru îl zări în colțul parcului din fața autogării, așteptîndu-l. Pricepu că lucrurile se petrecuseră așa cum bănuise.

— Să știi că e nemaipomenit tipul ! S-a urcat primul în tramvai, apoi a coborît.

— Dacă Oancea făcea greșeala să coboare după el...

— Nici nu știi ce frică mi-a fost... Noroc că băiatul ăsta...

Între timp, mașina străbătu cu viteză bulevardul Mărășești, vira pe Calea Șerban Vodă și, după cîteva minute,

o luă pe Bibescu Vodă, ieşind chiar în apropierea staţiei de tramvai.

— Cunoşti oraşul, văd, foarte bine, îi zise Moraru, căutînd din ochi tramvaiul.

— Într-o seară, cînd ai timp, să ţi-l arăt, poate-l înveţi şi tu, că doar Capitala nu-i farfuria ta de Giurgiu, în jurul căreia te învîrţi de ameţeşti.

— Las-o mai moale. Uite tramvaiul !

— De unde ştii că-i al nostru ?

— Am luat numărul vagonului, colega.

— Joacă-l la Loto, poate te pricopseşti...

Huant nu coborî. Deci totul rămînea pe mîna lui Oancea. Iar acesta reuşi să se descurce de minune, deşi se confrunta cu unul dintre cei mai abili adversari. Se ţinuse scai de Huant, pînă la Gara de Nord. Îl văzuse intrînd într-unul din blocurile vechi de pe strada Witing. Primul impuls fusese să-l urmeze. Se stăpîni şi, cînd îl revăzu ieşind, înţelese că reuşise să scape de capcana întinsă eventualului urmăritor. Sesiză că omul era ceva mai relaxat, dar nu renunţase să se verifice din cînd în cînd. În restaurantul-grădină din capătul străzii se aşeză la o masă şi ceru o halbă cu bere şi o gustare. Deschise ziarul pe care îl scoase din buzunarul hainei, dar Oancea nu se lăsa înşelat. Ştia că o mică gaură făcută pe fiecare pagină îi permitea să supravegheze neobservat tot ce se petrecea în jur. De aceea se mulţumi să-l privească de la distanţă. Abia cînd îl zări în stradă, ieşi şi el din restaurant. Spionul se îndreptă spre blocurile de peste drum de magazinul „Sora". Oancea îşi aminti că pe acolo locuia Sotireanu. Rămase mai departe să supravegheze intrarea în bloc şi telefonă la serviciu.

— Ce *fac ? întrebă Oancea la sfîrşitul discuţiei.*

— Stai pe loc. O să vină Moraru să te schimbe.

Huant nu părăsi locuința în care își găsise adăpost. Așa că veghea celor trei lucrători de securitate continuă și peste noapte. Abia a doua zi, către prînz, spionul reapăru. Pentru deplasări, folosea automobilul lui Sotireanu, un Wartburg în bună stare, cu care începu să cutreiere orașul. Conducea cu pricepere. Viteza cu care se strecura printre celelalte autovehicule vădea obișnuința de a mînui volanul. De cîteva ori reuși să se rupă de urmăritorii săi, spre disperarea lui Moraru, care se socotea un as al volanului. În ciuda iscusinței spionului, se stabiliră cu exactitate toate itinerariile urmate. Abordase lucrători din cele mai diferite domenii ale economiei naționale. Mai toți erau tineri, oameni de perspectivă, apreciați pentru rezultatele muncii lor, pentru succesele obținute.

Huant lucra metodic. Nu se apropia niciodată de „obiectiv" pînă nu tatona terenul. Aproape de fiecare dată realiza contactul, folosindu-se de un argument forte, concretizat în bani, bijuterii sau promisiunea deschiderii unor conturi. După întîlnirea în cadrul căreia viitorul agent își exprima acordul să furnizeze informații, mai urmau una sau două întîlniri, cu prilejul cărora li se făcea un scurt instructaj ; cum să culeagă informațiile astfel încît să nu stîrnească suspiciuni, cum să le transmită etc.

Întîlnirile erau atît de scurte, încît cei trei ofițeri se întrebau dacă nu cumva sînt plimbați pe rute înșelătoare.

— E limpede că oamenii susceptibili să-l ajute au fost studiați mai înainte, mai toți au făcut deplasări în străinătate, dar nu-mi dau seama dacă întîlnirile cu ei sînt și contacte de instructaj, spuse nemulțumit colonelul.

— Tovarășe colonel, continuă Avrămuț expunerea, am studiat patru din cazurile de contactare efectuate de Huant.

Aș putea spune că le-am pus pe diagramă. Prima întîlnire, scurtă, de 30—40 de minute, desfășurată la un bar de zi, destul de central și de aglomerat. Se pare că cel cu care s-a întîlnit era deja avizat. Cea de-a doua a fost la un alt restaurant, seara. Masă bogată, vinuri alese, un mic dar foarte deosebit cadou — o pereche de butoni de aur, un ceas elveţian, un stilou și cam atît. La cea de-a treia întîlnire, lucrurile se complică. De obicei am în vedere trei situații. Întîlnirea are loc de această dată la domiciliul celui recrutat. Este, de regulă, mult mai îndelungată și pot spune că se desfășoară fără măcar să se consume un dram de alcool...

— Cum ai stabilit toate astea ?

— Simplu. Plecînd de la inginerul Liviu Gheorghianid, Huant a fost implicat într-un accident auto. Ofițerul de miliție care a cercetat cazul l-a pus să sufle în fiolă. Nimic. Era cît pe-aci să ne dăm de gol. Ofițerului i s-a părut ceva suspect la permisul de conducere și voia să-l rețină. Sînt convins că era fals și...

— ...Cum ai rezolvat ? De ce nu mi-ai raportat pînă acum ?

— Incidentul a avut loc alaltăieri, iar dumneavoastră aţi fost plecat. Am telefonat urgent prietenului meu Axinte, care era de serviciu la dispecerat, și lucrurile s-au rezolvat.

— Vezi, ai grijă să nu intre la bănuieli, că ne zboară păsărica.

— Dimpotrivă, tovarășe colonel. Am impresia că omul și-a sporit alibiurile. O chitanță a unei amenzi pentru neacordarea priorității și o alta de plată a unor despăgubiri celui lovit sînt „dovezi"...

— S-ar putea să ai dreptate. Înseamnă că are încredere în actele lui și în mod sigur sînt foarte bine ticluite. Ofițelului de miliție ce i-a reținut atenția atunci ?

— Am stat de vorbă cu el. A fost mutat în Capitală acum trei ani. Soția sa a lucrat, ca și el, la regiunea de unde au venit, tot la formațiunea de circulație, chiar la eliberarea carnetelor. Permisul lui Huant este „emis" tocmai de formațiunea unde lucraseră cei doi soți. Iscălitura soției este impecabilă. Numai că documentul a fost eliberat la un an de zile după ce ei se mutaseră la București.

— Un adevărat ofițer de contraspionaj..., spuse zîmbind colonelul, după care adăugă. Ai grijă să clarificăm povestea cu permisul de conducere !

— M-am și interesat. Permisul a aparținut unui individ dubios, extrem de dubios !

— Ce vorbești ?

— Individul, pe nume Ion Crețu, a fost o bună perioadă de timp marinar pe un șlep. Din cercetări rezultă că avea misiunea de „culegător de documente". Și-a pierdut toate actele, dar absolut toate. Are și cîteva cunoștințe, prieteni și rude, care figurează cu documentele pierdute.

— Cere să se facă o listă a acestor documente.

— Oancea lucrează deja la ea.

— Foarte bine ! Foarte bine ! Să revenim la Huant. Cît îl mai lăsăm în libertate ?

— Tovarășe colonel, numai pînă ce îi depistăm toate cotloanele.

Deși apartamentul lui Sotireanu era destul de confortabil și bine mobilat, Huant se gîndea la vila lui din inima altui continent. Aprecia totuși strădaniile gazdei, care în ciuda cupidității sale știa să fie simpatic și apropiat.

Soția lui era moartă după lux, iar o bijuterie o făcea să-și piardă capul. Huant se străduia să tragă din această

situație toate foloasele posibile. Îi făcuse cadou cîteva bijuterii de valoare iar lui Sotireanu îi oferise, din contul secret al agenției, o sumă respectabilă. Cu suma de bani primită își completară cecul pentru cumpărarea unui automobil nou în locul Wartburgului puțin demodat și hîrbuit.

„Ei, mare lucru nu mai am de făcut. O să plec curînd acasă !" își zise Huant, satisfăcut de ceea ce realizase, privind la fumul țigării ce se înălța albăstrui spre tavan. Era cam uscată țigara, pentru că Sotireanu păstra cam de mult pachetele. Auzi un ciocănit discret în ușă.

— Bună dimineața ! spuse zîmbind soția gazdei. Femeia intră, închise ușa și puse pe un scaun alături de pat o tavă pe care se aflau două cești de cafea.

— Ce plăcere ! spuse Huant inspirînd aroma proaspătă.

— Pot să iau și eu o țigară ? întrebă alintat femeia și se aplecă spre pachet. Huant zări în despicătura neglijeului adus de Sotireanu de la Paris sînii rotunzi, ceva cam mari, copți și simți că tîmplele îi bat puternic. Femeia era goală pe dedesubt. Abia atunci sesiză că era foarte atent pieptănată, fardată discret și cu gust. În cameră plutea o undă atițătoare de parfum. Se ridică ușor sprijinindu-se de pernă și, chiar în clipa aceea, femeia îl înlănțui cu brațele. Mătasea foșni discret, iar trupul arzător îl făcu să uite complet că încălca nu numai legile ospeției, ci și unul dintre principiile muncii de spionaj.

Nu se mai gîndea la nimic. Femeia se strecură felin în așternuturi, amîndoi cufundîndu-se în căldura patimii, cu nerăbdarea celor ce nu au prea des prilejul de a rămîne singuri. Sotireanu plecase într-o deplasare la Ploiești și chiar la ora aceea cobora în gară, însoțit de doi lucrători de securitate care-l arestaseră.

Huant nu dedică prea multă vreme plăcerii. De îndată ce se smulse din îmbrățișarea femeii developă filmele pe

care le realizase în timpul deplasărilor, folosindu-se de aparatul său miniaturizat. Filmul constituia pentru el unul din cele mai bune mijloace de a verifica dacă nu cumva este urmărit. Declanşase aparatul în locuri şi la ore diferite, fără să fie nevoie să stabilească de fiecare dată elementele determinate de condiţiile atmosferice, şi acum dorea să vadă imaginile. În situaţia în care ar fi reperat vreo figură în mai multe locuri, lucrurile erau clare şi trebuia să-şi ia măsuri de siguranţă. Era totuşi, destul de sigur pe el. Imposibil ca ochiul lui, deseori pus la încercări, să nu sesizeze dacă Securitatea e pe urmele lui !

Developă pelicula, după care o spălă cîteva minute şi ca s-o poată usca mai repede se folosi de casca de coafură pe care soţia lui Sotireanu i-o puse la dispoziţie. Nu se mai ferea de ea. Cele întîmplate între ei îi asigura discreţia femeii. Introduse filmul în aparatul de mărit. Privi mai întîi clişeele de la cap la cap. Erau clare, chiar foarte clare şi, ca să nu mai piardă vremea cu copiatul tuturor le examină cu lupa. Era foarte concentrat atunci cînd femeia se lipi de el, dornică să facă din nou dragoste. Dar el o respinse cu brutalitate. Descoperise pe două cadre o figură ce i se părea cunoscută. Se uită mai atent şi asemănarea cu cineva, al cărui chip nu-i era străin, o sesiză imediat. Stinse lumina, scoase pachetul cu hîrtie fotografică, expuse coala la timpul necesar şi o introduse în revelator. Nu aşteptă reacţia, ci copie şi cea de-a doua imagine. Introduse şi această coală în baia de revelare şi agită soluţia, nerăbdător, cu un sentiment de nelinişte şi teamă...

Încet, imaginile începură să prindă contur. Mai întîi prima, apoi cea de-a doua. Le spălă şi le fixă, nu atît cît ar fi trebuit, dar pe el nu-l mai interesa acest lucru. Le privi aşa ude, sub lumina becului mai întîi, apoi la cea a soarelui. Era clar. Bărbatul din fotografie era ofiţerul de

securitate pentru care fusese trimis Bross. Într-una din fotografii avea capul întors, dar profilul i se recunoștea, iar în cea de-a doua privea direct spre obiectiv.

„Dacă nu făceau greșeala asta, mă prindeau", mormăi el, și se pregăti înfrigurat de plecare. Nu mai pierdu timpul cu ștergerea urmelor trecerii prin apartament. Își luă numai microfilmele, unde avea toată documentația misiunii sale, bani și cîteva din bijuteriile care-i mai rămăseseră, și se îndreptă grăbit spre ușă.

— Unde pleci ? Cînd te întorci ? Tocmai astăzi cînd sîntem singuri..., îi zise cu o undă de reproș femeia, venind după el.

— Poate am să revin, încercă Huant să pareze. Pînă atunci, distrează-te cu astea... îi întinse pachetul cu restul de bijuterii.

Femeia le luă, avidă. Desfăcu hîrtia de mătase și dispăru cu ele în dormitor să le admire. Și le puse pe rînd, privindu-se nespus de fericită în oglindă. Așa o găsiră lucrătorii de securitate, care pierduseră un timp prețios căutînd-o la birou mai întîi...

— Pasărea a zburat din cuib..., spuse gînditor Avrămuț, privind cele două poze ce-l reprezentau, îngălbenite din cauza insuficientei fixări, dar care vorbeau mai mult decît zece pagini de manuscris. Urmări apoi atent modul în care se efectua percheziția și ridicarea urmelor din apartament.

„Unde să-l căutăm, oare ?" se întreba fără să poată da un răspuns.

Colonelul se uita la Avrămuț fără să-l vadă, atît era de nervos, dar pe față nu i se putea citi nimic din cîte ar fi fost îndreptățit să spună. Numai vena de la tîmpla stîngă se zbătea mai tare ca de obicei, trădîndu-i starea de iritare.

— Acum o să umblăm după el, în loc să..., dar nu mai termină fraza. Telefonul sună. Răspunse monosilabic și încheie discuția rapid, desigur și datorită faptului că acum voia să se concentreze numai asupra dispariției lui Huant.

— Am întocmit un plan de măsuri, încercă ceva mai timid decît de obicei Avrămuț.

— Parcă planurile ne lipsesc ! Te-ai molipsit și tu de la ceilalți. Faci ce faci și tot la hîrtii te întorci.

— Uneori ni se cer, tovarășe colonel.

— Iată-mă și vinovat, izbucni șeful Securității. Chiar în dimineața aceea îi ceruse lui Eugen un plan de măsuri vizînd terminarea acțiunii care le dăduse atîta bătaie de cap. Aprobarea întîrziase. Se tărăgănase așadar arestarea spionului și a complicilor lui. În același timp, se mai săvîrșise încă o greșeală. Soția lui Sotireanu fusese căutată mai

întîi la birou, în loc să se acționeze concomitent, cu două echipe, ceea ce îi dăduse posibilitate lui Huant să se facă nevăzut.

— Nu vreau să arunc vina pe nimeni, dar asta este realitatea, continuă Eugen.

— Căpitane, dincolo de întîrzierea noastră trebuie să mai existe un element care să-l fi speriat. Te-ai gîndit care ar fi ?

— Numai asta am făcut din clipa în care am văzut cuibul gol.

— Bine, om mai vedea noi. Ce măsuri ai de propus ca să nu ne mai scape ?

— Alertarea punctelor de trecere a frontierei, filtrul total pe șosele, intensificarea acțiunilor de patrulare în stațiile de cale ferată, verificarea domiciliilor celor cu care Huant a intrat în contact. Același lucru la hoteluri, la gazdele O.N.T., intensificarea pazei porturilor. Evident, n-am uitat nici măsura „încălzirii canalului" prin care a intrat în țară.

— Bine. Va trebui să cerem și sprijinul altor organe... În legătură cu ultima măsură, mă gîndesc să-l iei și pe Moraru și să plecați urgent la Timișoara. El este mai priceput în probleme de marinărie și contrabandă...

— Am înțeles !

— Înainte de asta vreau să te întreb dacă te-ai gîndit și la vreo variantă „legală".

— Vă referiți la posibilitatea ca Huant să se refugieze în ambasadă și să o șteargă folosindu-se de un pașaport diplomatic, eventual ?

— Exact !

— *N-am luat-o în calcul. M-am gîndit că cei de dincolo*, fiind interesați în îmbunătățirea relațiilor cu noi, nu

vor risca împingînd lucrurile prea departe. Am avut în vedere și faptul că n-ar avea nimic de cîștigat.

— Te-ai orientat bine... Drum bun !

Plecînd de la Sotireanu, Huant știa că trebuie să fructifice la maximum avansul pe care îl realizase.

„Ce bine că m-am verificat peste tot, altfel o încurcam rău de tot", se felicită el. După ce își cumpără bilet pentru Brașov, se urcă zorit în tren. Culoarul era liber. Intră mai întîi în W.C. Cînd ieși de acolo părea cu totul alt om. Își aplicase o mustață falsă, stufoasă, cu colțurile lăsate, își vopsise părul cu o loțiune specială și își pusese o pereche de ochelari cu ramă groasă, prevăzuți cu o oglindă care îi permitea să vadă și ce se întîmplă în spatele său, pînă la o distanță de cîțiva metri.

Intră într-unul din compartimente unde se mai aflau doi călători. Dădu bineț și se așeză pe locul dinspre ușă. Scoase ziarul din dimineața aceea, cumpărat în gară, și se cufundă în lectură. Cel puțin așa părea. Deși ochii urmăreau literele, creierul nu recepta nimic din sensul cuvintelor. Gîndul său alerga febril spre ce urma să mai facă, prevăzînd, calculînd, pentru că era convins că, din moment ce îi va fi sesizată lipsa, vînătoarea va fi declanșată. Așa ar fi procedat și el într-o situație asemănătoare. Sentimentul că putea fi prins într-o capcană îl înnebunea. Avea frică de moarte și regreta amarnic momentul cînd se hotărîse să plece. Viața sa în centrala agenției îi părea un basm uitat, citit parcă undeva, iar personajul atît de îndrăgit, pierdut pe întinderea timpului. Vila mare, înconjurată de parcul imens, soția, copiii și marea

lui pasiune, Pamela, îi apăreau ca umbre înecate în zgomotul roților de tren.

„Trebuie să scap, trebuie să scap, trebuie să scap", repetau la infinit roțile lovite de joante. Cursa al cărei cîștigător voia să fie începuse. Cunoștea regula și miza pe cele cîteva mutări făcute pe eșichier. Acum contracara acțiunile contraspionajului român, care n-aveau cum să-i ghicească mișcarea următoare. Verificase, prin semnul stabilit cu mulți ani în urmă, pe vremea cînd era un tînăr căpitan, dacă agentul recrutat în Sinaia mai era în viață și mai dorea să lucreze pentru el. Îi cunoștea adresa ; doar și el contribuise la cumpărarea căsuței aparent modeste, dar încăpătoare.

„Mda !" mormăi ceva mai tare, astfel încît cei din compartiment ridicară ochii curioși.

— Da, dom'le, zise unul dintre ei, este firesc să te supere Rapidul ăsta... Iar luă bătaie, și tocmai de la Găzari...

Huant nu înțelese în primul moment despre cine sau despre ce anume vorbea omul. Gîndul său zbura în altă parte. Îi răspunse evaziv, aruncîndu-și ochii, oarecum surprins, peste ziar... Nu se ambală, însă, în discuție. Îl lăsă pe vecinul de compartiment să vorbească singur, pentru că știa că orice pasionat de sport abia așteaptă să aibă un auditoriu căruia să-i împărtășească opiniile.

O plasă, oricît de bine ar fi legată, oricît de dese ar fi ochiurile, tot are și unele ceva mai slabe. Așa se întîmpla și în cazul lui Huant. În gară la Cîmpina zări patrula de miliție ieșind în întîmpinarea călătorilor ce coborau. Pricepu pe dată despre ce anume era vorba și își făcu socoteala că și la Sinaia trebuie să se execute asemenea verificări.

În gară la Sinaia merse direct către subofițerul de miliție care, la un capăt de peron, verifica actele per-

soacelor care veniseră cu trenul şi, într-un moment de răgaz, îl abordă.

— Fiţi amabil, unde este biroul de cazare ? Am bilet la odihnă şi...

— Acolo, pe dreapta, scrie pe firma aceea, îi spuse subofiţerul, şi nu-i mai acordă nici o atenţie.

Huant mizase pe această reacţie. Atunci cînd un om îşi declină în vreun fel intenţiile, capătă un avans, iar pentru subofiţer omul care nu se ferise de el, care declarase neîntrebat scopul venirii sale în oraş, înceta să mai fie o persoană suspectă.

Huant se îndreptă spre clădirea indicată. De cum intră, dădu cu ochii de bărbatul cu care călătorise, îi zîmbi şi se apropie de el. Îl aşteptă pînă ce acesta primi repartiţia şi ieşiră împreună din oficiul de cazare. Cetăţeanul ţinea în mînă documentele de cazare iar Huant luase două pliante turistice pe care le afişa şi el cu dezinvoltură. Trecură din nou pe lîngă subofiţerul de la care luase relaţia, dar acesta nu-i luă în seamă.

Cei doi urcară scările abrupte, şi, cînd ajunseră în faţa fostului Cazino, se despărţiră. Din obişnuinţă, Huant se verifică atent şi, după ce mai zăbovi o vreme pe una din băncile din parcul Cazinoului, o luă pe drumul ce ducea la mănăstire, îndreptîndu-se spre casa complicelui său, care se afla undeva, pe Furnica. Urcuşul îi luă aproape o oră. Se apropiase uşor, fără ca cineva să-l vadă. Gazda se minună de apariţia lui. Răspunse corect la parolă, ochii îi exprimau, însă, adînca nedumerire şi numai cînd Huant îşi scoase mustaţa stufoasă avu o tresărire. Era încă neîncrezător şi îi trebui cîtva timp să se convingă de identitatea celui care îi călcase pragul. Aici Huant avea să stea o vreme, răgazul fiindu-i necesar pentru organizarea trecerii clandestine peste graniţă.

Acțiunile de supraveghere se desfășurau fără să confirme ipotezele lui Avrămuț. Spionul parcă intrase în pământ. Una dintre casierele de la Gara de Nord își amintea că vînduse un bilet unui bărbat ale cărui semnalmente corespundeau întrucîtva cu cele ale omului căutat, dar nu putea preciza în ce direcție plecase. Se făcuseră deducții, se luase legătura cu toate stațiile de cale ferată de pe mai multe magistrale feroviare, se ceruseră rapoarte de la posturile de miliție, dar toate fără rezultat. De la urcarea în tren, Huant dispăruse. Nimeni nu-l mai văzuse.

— Nu-i decît o explicație, tovarășe colonel, spuse Avrămuț care se întorsese cam precipitat de la Timișoara. Huant s-a deghizat.

— Și eu înclin spre o astfel de ipoteză, deși tot atît de bine putea să folosească alte mijloace de transport. Unde crezi că s-a „evaporat" ?

— Undeva la un agent recrutat mai demult, dar pe care nu l-a contactat niciodată cîtă vreme a fost în țară la noi și unde așteaptă să treacă furtuna. Ne privește, deocamdată, din umbră, pentru că își dă seama că nu putem ține la nesfîrșit forțe angajate în operațiunea de cercetare, și abia după aceea își va continua drumul...

— E un raționament bun. Întrebarea e dacă va mai folosi canalul pe care a intrat în țară. Un spion de talia lui își stabilește de obicei o „linie de rezervă".

— Eu cred că va folosi același canal, gîndindu-se, probabil, că nu știm pe unde a intrat...

— Să nu fii niciodată prea sigur de mișcarea adversarului. Ai grijă și nu scăpa din vedere și celelalte posibilități...

— Tovarășe colonel, nu am scăpat din vedere nimic, sau cel puțin așa îmi place să cred. Cu excepția acțiunilor deschise — filtrele pe șosele și controalele în stațiile

de cale ferată — celelalte măsuri sînt în vigoare și se desfășoară fără greș.

— Bine. La Timișoara care mai e situația ? Am impresia că locul ăsta te atrage mai mult decît altele.

— Am și eu presimțirile mele. Și nu numai eu. Bătrînul marinar de care v-am raportat ne-a comunicat că a sesizat o mișcare.

— Adică ?

— E vorba de cei doi contrabandiști de dincolo de Dunăre. Au mai venit o dată în țară și i-au propus reluarea activității de traficare a unor mărfuri. Printre cei contactați au fost și doi dintre nepoții bătrînului. Dacă sînteți de acord cu verificarea le-am putea stabili modul de lucru, locurile pe unde trec, orele folosite, sistemul de semnalizare.

— Interesant ! Moraru este, desigur, la post.

— Altfel nici nu s-ar putea.

— Tu ce ai de gînd ?

— Să mă duc din nou la Timișoara.

— Ți-am spus eu că tot într-acolo tragi. Bine, fă-ți bagajele.

După ce plecă Avrămuț, colonelul se aplecă asupra dosarului pe care îl avea în față. Nimic nou nu se semnala în privința lui Darian, iar anchetarea celor arestați se desfășura destul de greu. Arestarea lui Huant ar fi dus la clarificarea multor lucruri ; faptul că după mai bine de o săptămînă nu fusese încă descoperit îl îngrijora...

Huant era bucuros. Primise comunicarea din partea legăturii sale că la timpul stabilit va fi așteptat la punctul de întîlnire. Trebuia să ajungă în două zile la Timișoara.

Se pregăti cu atenție în vederea deplasării. Împrumută de la gazda sa echipament de munte, își așeză în rucsac un costum de oraș, își refăcu machiajul ca nu cumva să fie recunoscut de cineva și o luă spre Cota 1400. Urcă în pas întins și, spre amiază, era pe platoul Bucegilor. Se opri la cabana Babele și se amestecă într-un grup de turiști, adaptîndu-și programul după al lor. Prieteniile pe munte se nasc repede, așa că, spre seară, era socotit un membru al acestui grup. Cînd ajunseră în gară la Bușteni era frînt de oboseală, dar excursia îi făcuse foarte bine. După atîtea zile de claustrare, simțise nevoia de mișcare. Vîntul de munte și soarele arzător îi înnegriseră pielea feței, astfel încît tenul închis nu mai contrasta atît de puternic cu părul negru. Soluția era foarte bună și Huant îi felicită în gînd pe chimiștii care i-o asiguraseră. Ocupă și el un loc în vagonul de clasa a doua. Aici era un zgomot permanent, provocat de discuțiile interminabile dintre călători. Nici cînd își făcu apariția conductorul zumzetul nu se mai potoli.

În Gara de Nord trecu nepăsător pe lîngă cei doi subofițeri de miliție. Dealtfel, chiar și lui Avrămuț i-ar fi fost foarte greu să-l recunoască în bărbatul cu alură tinerească, ce pășea dezinvolt și satisfăcut de excursia din care se întorcea.

În sala mare a caselor de-a doua cumpără bilet pentru acceleratul de Timișoara, după care coborî la toaletă unde își schimbă echipamentul de munte cu hainele de oraș, înghesuindu-le în rucsac pe cele dintîi, apoi apăru pe peron. Depuse rucsacul la biroul de bagaje de mînă, oprindu-și numai geanta și se grăbi să prindă trenul. Încerca o senzație eliberatoare, de parcă ar fi scăpat de nu știu ce povară. Se simțea mult mai sigur de el, dar nu uitase că trebuie să fie precaut, să se considere încă în pericol.

Noaptea își întinse aripa peste fluviul care abia se mai zărea. Stelele răsăriseră de mult, dar bolta era încă întunecată, căci luna continua să rămînă ascunsă. Fusese cald peste zi și, odată cu înserarea, deasupra fluviului plutea o pîclă ușoară. Malul vecin aproape că își pierdea conturul în densitatea ei.

Era o noapte care îndemna la visare și la povești de dragoste. Avrămuț rupse un fir de iarbă, îl puse între dinți, fiindcă nu putea aprinde o țigară, și lipi mai strîns binoclul de arcadele ochilor. Era pentru prima dată cînd folosea un astfel de instrument. Prevăzut cu un emițător de raze infraroșii, el reliefa peisajul cufundat în negură ca într-o fotografie făcută ziua.

Cerceta pe toată întinderea văioagei, atît cît putea cuprinde din liziera pădurii în care se afla. Precum aflase de la bătrînul marinar, acesta era locul folosit mai frecvent de contrabandiști. Zona, cu multe denivelări și vegetație bogată, oferea un loc ideal pentru trecerea neobservată a granitei și în caz de pericol, de ascundere. Nu se zărea însă nimic.

— E rîndul meu, spuse în șoaptă Moraru, așa că Eugen îi trecu binoclul. Vasile îl luă, îl potrivi la ochi, ridicîndu-se cu grijă ceva mai sus. După vreo cîteva minute îl bătu pe Avrămuț pe umăr, arătîndu-i în depărtare ceva, și îi trecu binoclul. Se zăreau două mogîldețe. Mergeau ferit. Cînd și cînd dispăreau în spatele tufelor.

— Cît e ceasul ? întrebă abia auzit Eugen.

— Două și jumătate. Ora lor. Luceafărul de dimineață va răsări curînd.

— Să apară odată și... răspunse Avrămuț, dar se opri, lăsînd fraza neterminată, pentru că, dinspre locul unde se tîrau cei doi, se auzi un glas tainic de huhurez, ca un ecou al nopții. Dacă n-ar fi știut că era un semnal, ar fi jurat că sunetul a ieșit din gușa unei păsări.

După cinci minute răsună al doilea. Nu foarte departe de locul unde supravegheau cei doi ofițeri se ascunsese Huant. Și el auzise strigătul de pasăre. Din nou emoțiile îl cuprinseră, gînduri și frămîntări fără număr spulberară starea de seninătate dominantă mai tot timpul drumului pînă la Timișoara. Scoase briceagul și începu să sape o ascunzătoare strîmtă, cu mișcări iuți, grăbite. Cînd ajunse cam la douăzeci de centimetri adîncime introduse în pămînt caseta metalică cu microfilme pe care o purtase tot timpul la el. Apoi căută un bolovan și îl puse peste pămîntul ce astupa cutia, mascînd orice urmă de săpătură. Mai căută încă două pietre de mărimi apropiate. Se uită la ceas. Era aproape trei. Cele două pietre le fixă astfel încît să descrie o linie, la capătul căreia să se afle Luceafărul abia răsărit. Azvîrli tot ceea ce mai avea prin buzunare și cînd auzi cel de-al treilea strigăt de pasăre, se ridică ușor și începu să meargă aplecat spre locul de unde venise sunetul.

Cei doi îi ieșiră în întîmpinare. Avrămuț le zări siluetele decupate din întuneric de lentilele binoclului și îl făcu atent și pe Moraru. Acesta se ridică în picioare și apăsă trăgaciul pistolului de semnalizare. Trei steluțe se înălțară spre cer, ca imediat să se aprindă albe, strălucitoare. Surprinși, cei trei avură o clipă de ezitare, după care se aruncară la pămînt. În același moment, alte steluțe se ridicară dintr-un cerc descris în jurul locului în care se pitiseră. Întunericul nopții dispăru parcă, pulverizat de mulțimea rachetelor de iluminare. Imediat, deasupra zonei apăru un elicopter care lansă parașute luminoase, iar prin difuzorul unei stații de amplificare instalată în mașină, răsună somația :

— Domnule Huant, orice rezistență este inutilă ! Sînteți încercuiți...

Cei trei se ridicară greoi, ținînd brațele deasupra capului.

Imediat Avrămuț îl percheziționă pe Huant. Spionul nu avea nimic asupra lui. Pe cei doi contrabandiști îi luară în primire alți lucrători.

— Mergem ? întrebă nerăbdător Moraru.

— Stai puțin... îl domoli Avrămuț.

— Chiar crezi că a ascuns ceva pe aici ?

— După sclipirea ușor ironică a ochilor lui în timpul percheziției am impresia că da...

Eugen ceru unuia dintre însoțitorii cîinilor de urmărire să pună animalul pe urma lui Huant. Subofițerul, un bărbat tînăr, îmbrăcat în uniformă de grăniceri, chemă cîinele, îi fixă lesa și-l lansă în cercetare.

— Caută, Ursu, caută ! îl îndemnă subofițerul, slăbind lesa.

Cîinele începu să adulmece, mergînd printre boschețI, iar în urma lui, din ce în ce mai repede, obligați de iuțeala lui Ursu, mergeau și cei doi lucrători de securitate. Ocoliră destul de mult pînă ajunseră la locul unde Huant ascunsese conteinerul cu microfilmele. Săpătura proaspătă se ghicea de sub bolovan, iar cîinele rîcîi ușor cu laba, lătrînd ascuțit.

Se luminase de-a binelea și Avrămuț se apropie cu precauție. Subofițerul liniști cîinele, mîngîindu-l ușor pe cap. Priveau amîndoi ascunzătoarea, dar, înainte de a scormoni să vadă ce era acolo, fotografiară locul și întocmiră schița.

— N-ar fi bine să chemăm un armurier... S-ar putea să ne fi lăsat și o surpriză „oaspetele" nostru. Ce zici ? întrebă Moraru cînd îi văzu pe Eugen gata să sape.

— Mai bine să-l punem pe Huant să...

— Cum o să facem așa ceva ? Dacă are gînd de sinucidere și...

Avrămuț nu mai comentă. Înțelese că fusese pe calc să comită o mare greșeală.

Pînă să vină armurierul, mai căutară și alte ascunzători.

— Vă rog să vă îndepărtați la cel puțin cincizeci de metri, spuse pe un ton ce nu admitea replică subofițerul de grăniceri, al cărui păr alb era și mai bine pus în evidență de banderola verde a șepcii.

— Aș dori să..., încercă totuși Avrămuț.

— În meseria noastră nu poți să greșești decît o dată. Eu mai am cîteva luni pînă la pensie și... Vă rog să mă ascultați...

Toți părăsiră locul, ieșind din zona de pericol. Armurierul își scoase vestonul, îl așeză atent pe iarbă, puse deasupra cascheta, își sufleca mînecile cămășii și începu să examineze atent, ca un medic care consultă un pacient, locul unde săpase Huant groapa... Zăbovi cîteva clipe gînditor, ca apoi să ia din trusa ce o adusese detectorul de mine. Potrivi căștile la urechi, întoarse comutatorul și plimbă cercul metalic al antenei detectoare deasupra gropii de pe care înlăturase bolovanul. Auzi un pirîit ușor, abia sesizabil, semn cunoscut oricărui specialist deminator. Își scoase căștile, puse aparatul în cutie și începu să dea pămîntul la o parte, încet, cu vîrfurile degetelor. Lucra cu atenție. Nu mișca decît degetele.

Cînd pămîntul fu scos pe jumătate din groapă, mișcările subofițerului deveniră și mai precaute, mai precise, parcă ar fi efectuat un ritual straniu. Avrămuț le urmărea cu sufletul la gură, nerăbdător. Dintr-odată bătrînul subofițer rămase țintuit locului. Doar cu vîrfurile degetelor pipăi cutia metalică peste care dăduse. Era partea cea mai grea a operației. Trase ușor mîna afară și privi în groapă. Cînd se edifică, reîncepu să scoată pămîntul

nebătătorii încă, din jurul cutiei. După ce o degajă, se apucă să lărgească groapa, astfel că în curînd putu lucra la vedere, cum se spune. Continuă să sape în jurul cutiei bine fixate și care ar fi explodat prin simpla ridicare. Prinse întîi bila de oțel, îi fixă mînerul pentru a nu declanșa explozia, și abia după ce reverifică totul — pentru că nu o dată capcanele de acest gen sînt duble — luă cutia.

— Asta-i pentru dumneavoastră, iar asta-i pentru mine, și arătă spre grenadă.

Avrămuț îl rugă să le așeze la loc, așa cum le așezase spionul, fotografie totul, împachetă și sigilă.

— E timpul să mergem, zise Moraru, știind cît drum îi aștepta.

— Vreau să vă întreb ceva, i se adresă Eugen subofițerului armurier.

— Cu plăcere.

— A fost scurtat cumva fitilul grenadei ?

— Da. În mod obișnuit explozia survine la 3—4 secunde de la percuția focosului și se transmite la încărcătură prin fitil. Grenada aceasta nu avea ceea ce obișnuit s-ar putea numi fitil. Percutarea focosului declanșa, instantaneu, și explozia încărcăturii. Cel care a pus-o aici este unul care știe cum trebuie să umble cu explozivii.

— Nu numai cu explozivii, spuse gînditor Avrămuț.

Huant încercase, la început, să nege totul. Susținea că este un simplu cetățean român, care voise să treacă frauduios frontiera și nu avea nimic comun cu conteinerul metalic din groapa descoperită în apropierea locului unde fusese arestat. Avrămuț îl ascultase la început amuzat și fără să-l contrazică, fără să încerce să-l convingă

că activitatea și persoana sa erau bine cunoscute organelor de securitate.

— E timpul să dăm cărțile pe față, domnule Huant, ce ziceți ? întrebă, într-un tîrziu Avrămuț, plictisit totuși de limbuția spionului.

— Să înțeleg că schimbați mijloacele de anchetă ? întrebă ironic, dar și îngrijorat Huant.

— Poate, dar nu în sensul insinuat de dumneavoastră. Noi nu exploatăm nici slăbiciunile, nici viciile, nici tarele de caracter, cum faceți dumneavoastră pentru a vă recruta agenții. De fapt, mărturia dumneavoastră prezintă pentru noi interes numai în măsura în care vreți să vă ușurați situația... Alegerea vă aparține.

— Cum aș putea să cred așa ceva ?

— Deocamdată trebuie să mă credeți pe cuvînt.

— De unde știți că eu sînt Huant, cum mă tot numiți ?

— Întrebarea este rezonabilă. Priviți, vă rog !

Avrămuț îi puse în față două fotografii pe care le scosese din dosarul ce îl avea în față.

— Aceasta vă reprezintă în vremea cînd erați tînăr căpitan, membru al Comisiei aliate de armistițiu, iar aceasta este realizată acum două săptămîni, aproape în același loc.

— Pot fi trucate, replică Huant.

— Ar putea ! Numai că acestea sînt absolut autentice. În sfîrșit, dacă nu v-au convins fotografiile, cred că o să vă convingă altceva. Ce ziceți de asta ?

Și Eugen îi puse în față două fișe decadactiloscopice. Prima, care avea tipărită în partea din stînga, în locul special al antetului, cuvintele „Siguranța generală a statului — contraspionaj". Cealaltă fișă dactiloscopică fusese completată cu prilejul arestării.

Huant le privi foarte atent. Le puse deoparte.

— Pot fi trucate şi acestea...

— Bineînţeles. Numai că şi acestea sînt autentice, iar lucrul acesta îl ştiţi foarte bine şi dumneavoastră. Continuăm ?

— Ce doriţi de la mine ?

— Să fiţi sincer. În fond, întotdeauna vine un moment al adevărului, cînd şi oamenii cei mai puţin oneşti trebuie să se confrunte cu ei înşişi, indiferent dacă le place sau nu, dacă vor sau nu. Pentru dumneavoastră, domnule Huant, acest moment, această clipă a sosit.

— Domnule ofiţer, constat cu surprindere că vă place filozofia. Sînteţi, în egală măsură, şi un practician ?

— Credeam că aţi constatat deja lucrul acesta. Dacă vreţi, ca urmare a acestui fapt sînteţi aici. Să începem. Numele şi prenumele...

Darian se bucura că şi de data asta, deşi pericolul trecuse pe lîngă el, reuşise să scape, ca de fiecare dată, fără probleme. Cîtva timp se abţinuse să mai culeagă date secrete, dar citind materialele ce-i cădeau sub ochi, obişnuit să le fotocopieze, îşi reluase preocupările. Era o reacţie normală, cunoscută în ştiinţa criminologică şi apreciată ca obişnuinţă a infracţiunii. Să le aibă la îndemînă, căci nu se ştie cînd îi vor prinde bine. Cele cîteva luni în care renunţase la orice activitate de acest fel i se păruseră cele mai întunecate din viaţa lui.

Mai intervenise ceva. Ca moştenitor al lui Edith, care decedase la scurtă vreme după bătrînul şi încornoratul ei soţ, stăpînea, cel puţin teoretic, o bună parte din bunurile acesteia. Se temea pentru ele, dar se temea şi de even-

tualii răzbunători ai trădărilor sale. Nopțile de coșmar erau tot mai dese. Farurile acelea mari, luminoase îi zbuciumau visele. Nu putea ieși, însă, din scenă oricum. Voia să aibă „garanții de liniște" și se puse iarăși pe strîns informații, cu un zel neobișnuit. Și ca într-un cerc vicios, cu cît își găsea mai mult de lucru, cu atît devenea mai temător. Poate și din cauza *liniștii*. Nici cei de la agenția de spionaj, nici reprezentanți ai asociației secrete nu-l mai căutau, nu-l mai solicitau. I se explicase pentru ce anume, dar logica aici se dovedea neputincioasă. Nici lucrătorii de securitate nu mai păreau interesați de situația lui. „Oare să fie liniștea dinaintea furtunii ?" se întreba din ce în ce mai des.

Se hotărî să nu mai aștepte. Voia să fugă din țară, înainte chiar de a avea aprobarea centralei. I se ivise și ocazia. De la apariția primelor bănuieli privind loialitatea sa, nu mai plecase și nici nu ceruse să întreprindă misiuni în străinătate. Își concentrase eforturile pentru a-și „vopsi fațada", în cea a unui funcționar model. Avusese prilejul să se remarce în pregătirea firmei românești de comerț exterior la care lucra în vederea participării la Tîrgul internațional de utilaje petroliere și chimice ce urma să se deschidă în toamna acelui an la Delhi. Propunerile sale se dovediră nu numai foarte judicioase, ci și economicoase, așa că s-a hotărît să i se încredințeze pregătirea delegației române. Era un punct cîștigat în cursa de supraviețuire.

Conform graficului stabilit, s-au expediat utilajele și instalațiile precum și celelalte materiale care urmau să fie expuse în pavilionul românesc. A avut grijă însă să nu pună la dispoziția celor ce plecaseră pentru organizare fondurile necesare de publicitate, pentru acțiunile de protocol și alte activități care să permită o bună propagandă produselor

românești. Și rapoartele ce veneau de la Delhi nu erau deloc încurajatoare. Căuta să determine trimiterea lui urgentă ca înger salvator, la fața locului, mizînd pe faptul că într-o asemenea alternativă formalitățile de eliberare a pașaportului ar fi fost nu numai înlesnite, dar și urgentate.

„Să mă văd eu în avion și n-au decît să se ducă dracului toți", își zise, dar în gînd îi încolțise și o altă idee. A unui spectaculos act de sabotaj : incendierea pavilionului românesc, distrugerea lui și a exponatelor, compromiterea țării, a economiei. Își procură planurile pavilionului și le studie atent în așteptarea pașaportului. Cînd îi veni înștiințarea că formalitățile fuseseră îndeplinite și trebuie să meargă să-și ridice pașaportul, își pierdu pur și simplu cumpătul, emoționîndu-se ca un copil în fața unui pom încărcat cu daruri.

A doua zi dimineața, se prezentă la serviciul de pașapoarte. Apucă cu mîna tremurîndă cărțulia verde, nevenindu-i să creadă. Dădu fuga la serviciu, anunță plecarea și, în aceeași zi, primi și biletul de avion de la organele de protocol. „Mai am cîteva ceasuri și sînt liber. Acum am să le arăt eu comuniștilor cît îi iubesc", se încălzea el la spuza urii. Se bărbieri îndelung, privindu-și în oglindă chipul buhăit, pungile mari și vineții de sub ochii roși de insomnii. Se dichisi cu mare artă ca în vremurile de altădată, punînd în geamantanul de piele obiectele de preț ce le avea în casă. Le ascunse bine în fundul dublu, iar deasupra așeză, într-o ordine perfectă, îmbrăcămintea. Comandă telefonic un taxi și se așeză în fotoliu, alături cu un pahar de coniac și o țigară bună, pe care le degusta cu dichis, gîndind că era pentru ultima dată cînd făcea acest lucru în România.

Gîndurile îl năpădiră. Acum cînd își încheia conturile, cînd renunța la existența secretă, cînd se putea dedica

plăcerilor, anii petrecuți în continuă frămîntare și nesiguranță i se păreau neguroși, lipsiți de sens. Adunase peste măsură de mult. Avea bani pentru care i-ar mai fi fost necesară o viață, dar trebuise să stea aici, să spioneze, să adulmece pentru a-și mulțumi stăpînii. Regula supunerii oarbe, necondiționate, specifică oricărei activități secrete, îi răpise atîția ani din viață. Acum regreta. Totul se spulberase ca un fum și nu-i rămăsese din ceea ce-și dorise decît contul bancar. „Cel puțin sînt un om bogat... În sfîrșit s-a terminat... sînt liber și bogat... liber și bogat..." Și iar, și iar. Aceleași simțăminte de bucurie și regret, aceleași nostalgii umbrite de teama ce o cuibărise mereu în suflet.

Auzi soneria și deschise ușa. În prag se afla șoferul taximetrului.

— Cobor imediat, îi spuse și închise ușa. Cuprinse dintr-o privire încăperea, zăbovi o clipă parcă luîndu-și un ultim rămas bun și zise cu voce tare : „Adio !" Ieși. Urcă în taximetru care-l duse la aeroport. Se îndreptă spre vamă. Scoase pașaportul și așteptă să i se ceară să deschidă geamantanul. Dar în acea clipă tot universul începu să se învîrtă cu el repede, foarte repede, amețitor. În clădirea aeroportului intrară doi bărbați. Unul dintre aceștia era cel de care se temuse cel mai mult, căpitanul Eugen Avrămuț. Încercă să fugă, să dispară, să se strecoare printre oameni, dar picioarele nu-l mai ascultau. Rămase țintuit locului privind cum era scos din compartimentul secret al valizei tot ceea ce ascunsese el atît de grijuliu.

— Colonelul Huant vă așteaptă, stimate domnule „Star", îi spuse pe un ton ironic Avrămuț.

— *Nu știu despre cine vorbiți...*, încercă să pareze Darian.

— Dacă nu știți, o să aflați. Așa cum o să aflați și despre conținutul notițelor lui Cîrjaliu... Vă mai reamintiți de bătrînul mecanic pe care l-ați ucis, domnule Crișan ?

Darian întoarse capul, involuntar, ca și cînd din spate ar fi venit o locomotivă de care trebuia să se ferească. Farurile acelea uriașe continuau să-l ardă puternic, obligîndu-l să fugă departe, dincolo de răul pe care-l pricinuise. Dar trebuia să dea socoteală pentru tot. Venise inexorabila clipă a judecății...

Cuprins

neofitul, 5
visuri și tenebre, 29
vremuri noi, 51
lupul în piele de oaie, 73
începutul, 82
cursa contra cronometru, 118
urmele trecutului, 168
o întîmplare uitată, 191
vino în septembrie, iubito !, 207
vechi slujitori, 222
ultima zvîcnire, 240
cavaler fără armură, 276
se face lumină !, 285
apariția, 300

Lector : DAN RĂDUCANU
Tehnoredactor : ELENA PREDA

Apărut 1981. Bun de tipar 23.12.1981.
Coli tipar 10.

Comanda nr. 10 583
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii",
Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

Lei 9

Colecția Clepsidra

BUCUREȘTI 1981
EDITURA EMINESCU